

Volume 5, Issue 12(7), December 2016
International Journal of Multidisciplinary
Educational Research

Published by

Sucharitha Publications
8-43-7/1, Chinna Waltair
Visakhapatnam – 530 017
Andhra Pradesh – India
Email: victorphilosophy@gmail.com
Website: www.ijmer.in

Editorial Board

Editor-in-Chief

Dr.K. Victor Babu

Faculty, Department of Philosophy
Andhra University – Visakhapatnam - 530 003
Andhra Pradesh – India

EDITORIAL BOARD MEMBERS

Prof. S.Mahendra Dev

Vice Chancellor
Indira Gandhi Institute of Development
Research
Mumbai

Prof.Y.C. Simhadri

Vice Chancellor, Patna University
Former Director
Institute of Constitutional and Parliamentary
Studies, New Delhi &
Formerly Vice Chancellor of
Benaras Hindu University, Andhra University
Nagarjuna University, Patna University

Prof. (Dr.) Sohan Raj Tater

Former Vice Chancellor
Singhania University, Rajasthan

Prof.K.Sreerama Murty

Department of Economics
Andhra University - Visakhapatnam

Prof. K.R.Rajani

Department of Philosophy
Andhra University – Visakhapatnam

Prof. P.D.Satya Paul

Department of Anthropology
Andhra University – Visakhapatnam

Prof. Josef HÖCHTL

Department of Political Economy
University of Vienna, Vienna &
Ex. Member of the Austrian Parliament
Austria

Prof. Alexander Chumakov

Chair of Philosophy
Russian Philosophical Society
Moscow, Russia

Prof. Fidel Gutierrez Vivanco

Founder and President
Escuela Virtual de Asesoría Filosófica
Lima Peru

Prof. Igor Kondrashin

The Member of The Russian Philosophical
Society
The Russian Humanist Society and Expert of
The UNESCO, Moscow, Russia

Dr. Zoran Vujisiæ

Rector
St. Gregory Nazianzen Orthodox Institute
Universidad Rural de Guatemala, GT, U.S.A

Prof.U.Shameem

Department of Zoology
Andhra University Visakhapatnam

Dr. N.V.S.Suryanarayana

Dept. of Education, A.U. Campus
Vizianagaram

Dr. Kameswara Sharma YVR

Asst. Professor
Dept. of Zoology
Sri. Venkateswara College, Delhi University,
Delhi

I Ketut Donder

Depasar State Institute of Hindu Dharma
Indonesia

Prof. Roger Wiemers

Professor of Education
Lipscomb University, Nashville, USA

Dr. N.S. Dhanam

Department of Philosophy
Andhra University
Visakhapatnam

Dr.B.S.N.Murthy

Department of Mechanical Engineering
GITAM University
Visakhapatnam

Dr.S.V Lakshmana Rao

Coordinator
A.P State Resource Center
Visakhapatnam

Dr.S.Kannan

Department of History
Annamalai University
Annamalai Nagar, Chidambaram

Dr. B. Venkataswamy

H.O.D., & Associate Professor
Dept. of Telugu, P.A.S. College
Pedanandipadu, Guntur, India

Dr.E. Ashok Kumar

Department of Education
North- Eastern Hill University, Shillong

Dr.K.Chaitanya

Department of Chemistry
Nanjing University of Science and
Technology
People's Republic of China

Dr.Merina Islam

Department of Philosophy
Cachar College, Assam

Dr. Bipasha Sinha

S. S. Jalan Girls' College
University of Calcutta, Calcutta

Prof. N Kanakaratnam

Dept. of History, Archaeology & Culture
Dravidian University, Kuppam
Andhra Pradesh

Dr. K. John Babu

Department of Journalism & Mass Comm
Central University of Kashmir, Kashmir

Dr.T.V.Ramana

Department of Economics, Andhra University
Campus, Kakinada

Dr.Ton Quang Cuong

Dean of Faculty of Teacher Education
University of Education, VNU, Hanoi

Prof. Chanakya Kumar

Department of Computer Science
University of Pune,Pune

Prof. Djordje Branko Vukelic

Department for Production Engineering
University of Novi Sad, Serbia

Prof. Shobha V Huilgol

Department of Pharmacology
Off- Al- Ameen Medical College, Bijapur

Prof.Joseph R.Jayakar

Department of English
GITAM University
Hyderabad

Prof.Francesco Massoni

Department of Public Health Sciences
University of Sapienza, Rome

Prof.Mehsin Jabel Attaya

Al-Mustansiriyah University
College of Education
Department of Mathematics, Iraq

Prof. Ronato Sabalza Ballado

Department of Mathematics
University of Eastern Philippines, Philippines

Dr.Senthur Velmurugan .V

Librarian
Kalasalingam University
Krishnankovil Tamilnadu

Dr.J.B.Chakravarthi

Assistant Professor
Department of Sahitya
Rasthritya Sanskrit Vidyapeetha, Tirupati

Prof. R. Siva Prasad

Institute of Advanced Studies in Education
Andhra University, Visakhapatnam

© Editor-in-Chief, IJMER®

Typeset and Printed in India

www.ijmer.in

IJMER, Journal of Multidisciplinary Educational Research, concentrates on critical and creative research in multidisciplinary traditions. This journal seeks to promote original research and cultivate a fruitful dialogue between old and new thought.

Organising Committee

CHIEF PATRONS

Rt. Rev. Dr. K. F. Paradesi Babu

Moderator-Bishop, A. E. L. Church & Manager of A. E. L. C. Educational Institutions

&

Mrs. M. Prameela Edna Sukanya Rani

Correspondent, Andhra Christian College, Guntur

CHAIRMAN

Dr. P. Mutyam

Principal, Andhra Christian College, Guntur

CHEIF ADVISOR

Prof. Lam Prakasa Rao

Former Registrar & Vice-Principal (Rt.),

Acharya Nagarjuna University, Nagarjuna Nagar

HONORARY ADVISORS

Mr. M. E. S. Vijaya Raj

Associate Principal, Andhra Christian College, Guntur

Mr. G. Deva Kumar

HOD, English & Member, College Board, A. E. L. Church

ORGANIZING SECRETARY

Mr. K. Moses

Co-ordinator, IQAC, Andhra Christian College, Guntur

CONVENER

Mrs. K. E. Ruth

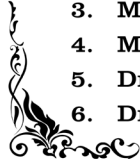
Department of Mathematics, Andhra Christian College, Guntur

TREASURER

Dr. P. Michael Vinay Teja

Department of Physics, Andhra Christian College, Guntur

ORGANISING MEMBERS

1. Mr. M. R. Paul Satya Keerthi	7. Mr. Y. Sudhakar Reddy
2. Mr. M. S. Sridhar	8. Dr. M. B. P. Kumar Babu
3. Mr. Y. Durga Prasad	9. Dr. V. Prabhakar Reddy
4. Mrs. M. Sarada	10. Dr. Ch. Vijaya Kumar
5. Dr. P. E. Swaroopa Rani	11. Mr. D. K. Karam Chand
6. Dr. V. Sarana Kumari	12. Mrs. V. S. Prasanthi
-
-

Sri K. MOSES

Lecturer in Mathematics

Organizing Secretary

National Seminar (RRDH - 2016)

Coordinator, IQAC

The task of conducting this National seminar on Recent Research Developments in Higher Education funded by UGC was entrusted to me by my revered Principal Dr. P. Mutyam. My endeavour to involve noted resource persons, gives me a sense of fulfilment. I wish that this seminar would bring a marginal shift to promote Research and to focus on the recent developments in the different areas of Higher Education. I seek the earnest support and contribution of eminent academicians and the young researchers to share their latest ideas and help one another on the topics of common interest in the research programmes which will eventually contribute to the creation of a better academic atmosphere in the field of Research in Higher Education.

This Proceedings consists of invited lectures and contributions of research paper presentations at the National Seminar on Recent Research Developments in Higher Education and organized by the Internal Quality Assurance Cell of Andhra Christian College, Guntur, Andhra Pradesh, India on 6th & 7th December 2016.

The objective of this Seminar is to promote Research and to focus on the recent developments in the different areas of Higher Education. The main objective of the seminar is to give a flavor of the advanced topics on current trends and future directions in the field of Higher Education. This Seminar is interested to provide a common platform for Graduates Researchers, Scientists, Engineers and other interested professionals throughout India to present their latest findings ideas developments and applications covering aspects of the Mathematical Sciences including Mathematics, Statistics, Operational Research, Commerce, Management Studies, Social Sciences, Education, Biological Sciences, Engineering and Computer Sciences.

I express my gratitude to the University Grants Commission, the Most-Rev. Dr. K. F. Paradesi Babu, President A. E. L. Church, Mrs. M. P. E. Sukanya Rani, Correspondent Dr. P. Mutyam, Principal, Dr. A. S. Rama Krishna, M. L. C., Guntur, Krishna Teachers Constituency, Sri M. Prasada Rao, Regional Joint Director of Collegiate Education, Guntur, Acharya Nagarjuna University, for collaboration, Associate Principal, Vice Principals, Heads of the Departments, Members of the Internal Quality Assurance Cell and all those who have contributed their mite in making this event memorable and useful.

I express special thanks to the invited speakers and paper presenters for sending their valuable manuscripts, papers and abstracts to include in the Proceedings of the National Seminar.

This event certainly provides an opportunity for young researchers and students to strengthen their collaborative works of common interest.

Finally, I would like to thank the Press and Electronic media for their extensive coverage of the news of the event.

With regards

K. MOSES

Andhra Evangelical Lutheran Church

(Regd. on April 21, 1932 Under the Societies Registration Act XXI of 1860)
Post Box No. 205, GUNTUR - 522 002, A.P. India.

Office : +91 863 2241 623
Resi : +91 863 2231 487
Fax : +91 863 2251 383
E_mail : aelcbishop@gmail.com
paradeshi.aelc@gmail.com

Most Rev. Dr. K. Fredrick Paradesi Babu
Moderator - Bishop

Rev. K. Prem Kumar
Vice - President

Mr. Ch. Kishore Babu
Secretary

Mr. G. Paul Prabhakar
Treasurer

MESSAGE

I am happy to note that the Internal Quality Assurance Cell of Andhra Christian College is undertaking a great task of conducting a National seminar on Recent Research Developments in Higher Education on 6th & 7th December 2016.

The Andhra Christian College is a jewel in the crown of the AELChurch. This 132 year old institution through its tireless efforts in spreading the light of education throughout the country has served the community in an exceptional way. Research has a key role to play in the development in Higher Education.

AELChurch congratulates the Principal Dr.P.Mutyam under whose able leadership the college is moving forward in leaps and bounds, the Organizing Secretary Mr. K.Moses, Convener Mrs.K.Ruth, Treasurer Dr.P.M.Vinaya Teja and their team for undertaking the onerous task of organizing the National seminar.

I invoke the guidance and blessings of the Holy Spirit on the seminar.

With blessings

KI P Babu

Most Rev. Dr. K.F. Paradesi Babu
Moderator-Bishop, A.E.L.Church &
Manager, A.E.L.C. Educational Institutions.

Guntur : 28-11-2016

"Ye Shall Know the truth and the truth shall set you free" St. John 8:32

Andhra Christian College, Guntur

(DAY, EVENING & P.G.)

Accredited with B** Grade by NAAC

Mrs. M. Prameela Edna Sukanya Rani

M.A., M.Ed.,

Correspondent

ESTD : 1885

GUNTUR - 522 001.

Andhra Pradesh

Cell : 93920 08242

Office : 0863-2322046

Date :

MESSAGE

New Trends are emerging in the field of Research like in all other fields to meet the Global Challenges posed by the twenty first century. Research in Higher education is no exception and has to gear itself to reach higher goals. The aim of this workshop is to expose researchers, Teachers and Scholars alike to the latest trends in Higher Education.

The Andhra Christian College is premier educational institution which caters to the academic needs of the state of Andhra Pradesh. The college strives for the upliftment of the poorest sections of the society by providing value based education. During the XII plan. The Internal Quality Assurance Cell of Andhra Christian College is privileged to conduct a two day National seminar on Recent Research Developments in Higher Education. I thank the UGC for granting us the funds to conduct this seminar. I believe that this endeavour would be fruitful and useful to the students and staff of A.C. College and other institutions.

My appreciation for Mr.K.Moses, Organizing Secretary, Mrs.K. Ruth, Convener Dr.P.M. Vinaya Teja, Treasurer, the organizers and the supporting staff cannot be put into words. I thank the President AELC, Chairman Board of College Education, Principal of our college, the members of the Teaching and Non teaching staff for their ceaseless efforts in making this seminar a success.

M.P.E. Sukanya Rani

(Mrs. M. Prameela Edna Sukanya Rani)

Correspondent

"Ye shall know the truth and the truth shall set you free" St. John 8 : 32

Andhra Christian College, Guntur

(Day, Evening & P.G.)
Accredited with B⁺⁺ Grade by NAAC

Dr. P. Mutyam

M.A., M.A., M.Phil., Ph.D.,

PRINCIPAL

ESTD : 1885

GUNTUR - 522 001.

Andhra Pradesh

Ph / Fax : 0863 - 2322046 (O)

Ph : 0863 - 2244899 (R)

Cell : 9246466299

Date: 29-11-2016

MESSAGE

I am pleased that the Internal Quality Assurance Cell of our illustrious and 132 year old institution, the Andhra Christian College is organizing a two day National Seminar on Recent Research Developments in Higher Education. At the outset, I express my gratitude to the UGC for funding the Seminar.

The Andhra Christian College while imparting quality education to the poorest of the poor and downtrodden and marginalized sections of the society, lays emphasis on morals and values. The objective of the College is to produce respectable and law abiding citizens who will be useful to the society. In this endeavour the institution has over the years produced academicians, scientists, politicians and administrators of national and international repute.

When a group of talented Researchers interested in a common problem come together a lot will happen. The papers that are going to be presented in the National Seminar will make a profound impact on the field of Higher Education in the years to come.

The Internal Quality Assurance Cell of Andhra Christian College has been home to a galaxy of intellectuals. The present seminar is a feather in the cap of the Internal Quality Assurance Cell. I congratulate Mr.K.Moses, Organizing Secretary, Mrs.K.Ruth, Convener Dr.P.M. Vinaya Teja, Treasurer and the Organizing Committee for organizing the seminar.

With best wishes

(Dr. P. Mutyam)

Principal

Dr. A.S. Rama Krishna

MA(SW), MA (Edn), M.Phil, Ph.D.,
Member of Legislative Council
Guntur & Krishna Teacher's Constituency

Residence: D.No: 4-19-1-9A
3rd Line, Vijayapuri,
JKC College Road,
GUNTUR-6
Mobile : 9848582069

Date: 29-11-2016

MESSAGE

I am delighted to note that the Internal Quality Assurance Cell of Andhra Christian College, Guntur, Andhra Pradesh is organizing a two day National Seminar on “Recent Research Developments in Higher Education” on the 6th and 7th of December 2016. It is heartening to note that this prime institution of higher learning in its 132 years of history has always given importance to the promotion of knowledge by bringing together scholars for such meaningful Seminars. Seminars of this kind go a long way in enriching the academic atmosphere of the Institution and other Institutions of this area. I hope and wish this seminar would invite many papers and varied views. I am sure this National Seminar will be another feather in the cap of Andhra Christian College, Guntur.

I congratulate Dr.P.Mutyam, Principal, Mr.K.Moses, Organizing Secretary, Mrs.K.Ruth, Convener, Dr.P.M. Vinaya Teja, Treasurer and the organizing Committee for organizing this seminar, which I hope, will generate much discussion along with papers from distinguished Professors and Scholars from all fields. I greet the participants and speakers of this Seminar and I wish the seminar all success.

(Dr. A. S. Rama Krishna)

MESSAGE

It is heartening to note that the Internal Quality Assurance Cell of Andhra Christian College, one of the oldest educational institutions in India, is going to organize a National Seminar on Recent Research Developments in Higher Education.

Recent Research Development in Higher Education Play a crucial role in the way Research is going forward and they provide a direction and focus to the Teachers and Research Scholars alike in creating a competitive and healthy Research environment in their Institutions.

Seminars and workshops are crucibles for intellectual discourses and deliberations. They generate much academic discussion and debate. I hope the present seminar will bring out the best from the professors and scholars who gather to present various views and opinions.

I wish the seminar would be a grand success. I congratulate the Principal, Dr. P. Mutyam, the Mr. K. Moses, Organizing Secretary, Mrs. K. Ruth, Convener Dr. P. M. Vinaya Teja, Treasurer and the Organizing Committee on their outstanding achievement.

M. Prasad Rao
28/11/2016

M. PRASADA RAO

*Regional Joint Director of Collegiate Education
Guntur*

Prof. Lam Prakasa Rao
Former Registrar &
Professor of Mathematics
Acharya Nagarjuna University

M E S S A G E

It is matter of joy for me to know that the Internal Quality Assurance Cell of Andhra Christian College, Guntur is organizing a National Seminar on Recent Research Developments in Higher Education.

The seminar is a mile stone in the eventful history of the College. The College is a pioneer institution established by the missionaries of the Lutheran Church with the vision of dispelling the darkness of ignorance through education. Sophisticated ideas from Researchers whether new or old play a critical role in all aspects of Higher Education.

I congratulate Dr. P. Mutyam, Principal, Mr. K. Moses, Organizing Secretary, Mrs. K. Ruth, Convener, Dr. P. M. Vinaya Teja, Treasurer and the organizing Committee for organizing this seminar, which I hope, will generate much discussion along with papers from distinguished Professors and Scholars from all fields.

(Prof. Lam Prakasa Rao)

C O N T E N T S

Volume 5	Issue 12(7)	December 2016
S. No		Page No
1.	Research Trends and Developments in Higher Education: A Birds Eye-View M. Samuel Sridhar	1
2.	The History of Telugu Language P E S Rani	6
3.	Charithraka Basha Sastramlo Artha Parinama Swarupa Swabavalu V.Sarana Kumari	12
4.	Ambedkar Drukpadamlo – Sree Swatantram Kanapala Joseph	16
5.	Padmasree Acharya Kolakaluri Inak gari Natakalu-Dalitha Drukpadam M.Bhanu Prasad Kumar Babu	24
6.	Om Prakash Valmiki's Joothan as a Literature of Protest Ch. Anita	30
7.	Higher Education and Research in India : An Overview P. Hema Kanthi	39
8.	Recent Research Developments in Higher Education System S.Sulekha Rani and N.Madhu	47
9.	बाणभट्टस्य कादम्बरी श्रीमती पारि. कोटिरत्नम्	56
10.	Telugu Parishodana ! Ni Nadaketu ? J.Venkata Ramana	71
11.	Communicative Language Teaching: An Introduction John Wesly, G. Rajendra Prasad and M. Kavitha	75
12.	Viswanadha Vari Nanthanasala –Keechaka Patra Chitrana D.Sujatha	81

13.	Geetha Karmika Sreela Kadalū Samajika Visleshana N.Silpa Rani	84
14.	Recent Developments in Higher Education P.Rajasekar and A.V.V.V.Malleswaramma	90
15.	Samethalu Samskruti Parisilana K.Sravani	95
16.	Vallhabhamba Parinayam – Narasimha Kari Chitturi Sukumar Reddy Sankodita Grandam – Visleshana T.Mala Kondaiah	100
17.	Sahithi Puraskara Navalalu – Parishodana Adyayam Lingala Mangamma	105
18.	Rajakeeya Nagna Chitram – Vrushabha Puranam Chintam Praveen Kumar	109
19.	Girijana Kadha Sahityam – Parishodhana Tirutennalu N.Rambabu	113
20.	Science in Literature Kappaganthula Madhu Sudan	117
21.	Recent Trends and Issues in Higher Education B. Subhashini	130
22.	Nirbandhapu Nida Nundi Nigi Daka Egirina Sree 'Vidhya' M.Vijayasree	135
23.	Telugu Kavya Vyakyanalu-Pachatya Vimarsha M.Siva Praveen	139
24.	Sree Sadhikarate Neti Abhivruddhi Suchika M.Umadevi	149
25.	Education Beyond Knowledge Skill Oriented Education an Insight into Soft Skills Y.Mani Kumar and N.B. Shama Bharathi	152
26.	America Telugu Kadhanika – Vastu Visleshana Palivela Chiranjeevi Rao	158
27.	Language Policy for Navyandhra Need of School/University of Languages Bodepudi Venkateswara Rao	167

28.	Sanghika Duracharalapai Tripuraneni Tirugubatu	169
	K .V .Padmavathi	
29.	Kalatita Vaktulu Navala –Sree Samajika Chaitanyam	174
	Busi Venkataswamy	

Dr. K. VICTOR BABU

M.A., M.A., M.Phil., Ph.D., PDF, (D.Lit)

Faculty of Philosophy and Religious
Studies & Editor-in-Chief
International Journal of Multidisciplinary
Educational Research (IJMER) &
Sucharitha: A Journal of Philosophy and
Religion

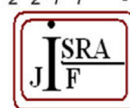
Andhra University, Visakhapatnam
Pin - 530 003, Andhra Pradesh – India

ISSN : 2277 – 7881

Impact Factor : 4.527(2016)

Index Copernicus Value: 5.16

Editorial.....

You will be happy to know that we have entered the fifth year of publication of IJMER, since its inception in April 2012. Focusing on many interdisciplinary subjects, the published papers are spreading the knowledge with fervent hope of upholding the holistic approach. With all my heart, I reiterate to echo my sincere feelings and express my profound thanks to each and every valued contributor. This journal continues to nurture and enhance the capabilities of one and all associated with it.

We as a team with relentless efforts are committed to inspire the readers and achieve further progress. Aim is to sustain the tempo and improve. We acknowledge with pleasure that our readers are enjoying the publications of Sucharitha Publishers. We solicit to receive ideas and comments for future improvements in its content and quality. Editor –in-Chief explicitly conveys his gratitude to all the Editorial Board members. Your support is our motivation. Best wishes to everyone.

Dr.K.Victor Babu
Editor-in-Chief

**SOCIAL SCIENCES, HUMANITIES, COMMERCE & MANAGEMENT, ENGINEERING
& TECHNOLOGY, MEDICINE, SCIENCES, ART & DEVELOPMENT STUDIES, LAW**

www.ijmer.in

RESEARCH TRENDS AND DEVELOPMENTS IN HIGHER EDUCATION: A BIRDS EYE-VIEW

M. Samuel Sridhar

Dept of English
Andhra Christian College, Guntur

This article covers research trends and developments familiar to English scholars in Higher education sector as well those less commonly developed or explored which also contribute significantly to research in English Studies. I tried to bring together a range of distinguished varied research methods in English studies. Each research method offers both concrete practical advice on how to utilize it and explore some of the methodological issues that are involved in the use of the particular method. These methods include textual analysis, autobiographical methods, discourse analysis, interviewing, visual methodologies, archival methods, quantitative analysis, ethnographic methods, oral history, creative writing as a research method, and research using Information and communication Technologies. It is true that the importance of higher education has been clearly expressed by our first Prime Minister Mr. Jawaharlal Nehru in the following words: “A university stands for humanism, for tolerance, for reason, for the adventure of the ideas and for the search of truth. It stands for onward march of human race towards even higher objectives. If the universities discharge their duties adequately, then it well with the nation and the people”. It indicates that higher education occupies a crucial position in education system of a nation as it affects the overall development of a country.

RESEARCH METHODS	ITS AIMS AND OBJECTIVES
TEXTUAL ANALYSIS	UNDESTANDING DIFFERENT SHADES OF MAIN CONTENT
AUTOBIOGRAPHICAL ELEMNTS	UNDERSTANDING AND RELECTING THE SOCIAL CONDITIONS IN WHICH THE WRITER LIVES IN
DISCOURSE ANALYSIS	INVITES WIDE RANGE OF DELIBERATIONS
INTREVIEWING APPROACH	FINDING OUT THE INNER MOTIFS

VISUAL METHODOLOGIES	CAPTURING QUICK AND EFFECTIVE OBSERPTIONS
ARCHIVAL METHODS	PROBES INTO HIDDEN DETAILS
QUANTITATIVE METHODS	EXPLORES USEFUL AND SOCIAL RELEVANCE INFORMATION
ETHNOGRAPHIC METHODS	CROSS CULTURAL, MULTI CULTURAL RELATIONS
ORAL HISTORY	EXLORES THE TRUE HISTORY
CREATIVE WRITING	INDIVIDUAL SKILL

The understanding need of these elements on existing and emerging research trends are very much needed to achieve the goals in Higher education. It looks absurd some times that the term Higher Education is ambiguous in nature because it is used in a variety of ways by different people, different countries and in different points of time. In fact, there is no straight forward definition of Higher Education. Internationally after school stage education can be divided into Higher Education and Further Education and is known as Tertiary Education¹. Higher Education qualification implies Higher Diplomas, Foundation Degrees to Honours Degrees and takes a minimum of 3 years to maximum of 4 years to complete. Further Education on the other hand refers to Post Graduate or Master and Doctorate degrees. In a single word Tertiary Education means colleges and university level education. Indian education ladder starts at 6 years of age. It comprise of 10 years of primary or elementary and secondary stages, 2 years of higher secondary stages, 3 years bachelor's degree, 2 years of masters degree and at least 3 years beyond masters degree for a Ph.D. According to NEP 1968, 1986 this is known as 10+2+3 system. The Post Higher Secondary Education is known as Higher Education in India.

History of higher education in India

In the long past the institution of higher education has been given an important position in the Indian society. There were perhaps three streams of tradition- i. Ancient and medieval Sanskrit and Buddhist tradition. ii. The medieval Arabic and Persian tradition. iii. East and South Indian such as Tamil tradition. It has been found from

the writings of Chinese travelers like Fa- Hien, Hiuen-Tsang that there existed ancient seats of learning at Takshashila (5th-6th Century B.C), Kanchipura, Nalanda (5th-6th Century A.D), Odantapuri, Sri Dharryakataka, Kashmira, Vikramashila (800A.D). Among the subjects studied here were grammar, metaphysics, logic etc. In both Sanskrit and Arabic higher learning was much secular and scientific learning was in law, medicine, mathematics and astronomy etc., which was cultivated besides literature, philosophy with the help of books, discussion and memorization.

Indian Higher Education in its present form began to appear from the time the British parliament renewed the Charter Act (1813) for educational development in India. A college to disseminate English education was established in 1818 at Serampore, Calcutta. McCauley's minutes (1835) to promote English education, Charles Woods' Dispatch (1854) to establish the universities of Calcutta, Bombay, and Madras in 1857 and the introduction of grants-in-aid for these universities were the major events. Indian Education Commission or Hunter Commission's (1882-83) recommendation to finance University with the processes of inter- and internationalization, higher education in India has been rapidly expanding an effort to develop the city into a regional education hub. This article explores the trends and developments of higher education research (HER) in India in the context of inter- and internationalization. The local researchers have complied with the rule by forming more transnational and international research teams and by conducting more non-local studies. Interestingly, many of them have not abandoned local collaboration and studies, but they further developed their roots. These findings reveal that some internal signs of cosmopolitanization have been recorded in the field. Before we discuss the current higher education system in India, a brief historical background will be helpful to understand its institutional context. India has a very rich history dating back several millennia. Knowledge was preserved and propagated through an oral tradition. In this context, the teachers set up 'residential schools' in their own homes. Students were to live with the teacher and his family and were expected to share the daily chores of the family. Sanskrit was the language of the educated and the texts were composed in this language. Most of the major modern languages in India are derived from Sanskrit. At present the present education system has changed

variably and new type of education is initiated through the research methods as mentioned above.

Until recently, these research methods were not widely discussed in English studies in the sector of higher education. Later it was identified that the research methods enhances skills through which the researcher can attain the target of higher education. Research skills are techniques for handling material. **Archives and 'the archive'** now have a wider range of meanings and potential attached to them than they have had at any point since the inauguration of European and North American state archives in the early 19th century. In fact, this kind of research started with wakening studies of Jacques Derrida's compelling philosophy of the archive in Mald'archive (1995) in which the arke of the Greek city state is named as the place where things were things begin, where power originates, with power's working inextricably and for all time, bound up with the authority of beginners, origins, starting points. The Australian literary plays like 'Kim Scott's **The True country** and **Benang** should be investigated from this point of view. **The autobiographical** research begins by making the point that research is not always an entirely voluntary activity because it is an important part of the world of those who research into the lives of others. The individuals who are the subjects of autobiography live in the same way as the researcher, within a world where the boundaries of the public and the private are increasingly fluid. This kind of self-disclosure once it appears as a search for information, it sometimes becomes meaningless. **Oral History** has a silence and familiarity at the beginning of the 21th century that is both popular and academic. The oral telling of public and personal histories is an everyday event on radio, television and in film, it also occupies a recognized place within the scholarly practice of numerous academic disciplines, including anthropology, education, history, geography, political science and sociology. **Oral history** offers several benefits to the discipline of English. Interviews with literary authors, as well as recordings of personal experiences of cultural phenomenon such as theatre going and reading, are available for study in collections. Major works of Adivasis, Natives, Aborigines, Marginalized sections will be expressed through this kind of research. Then, **Visual Images** have been the objects of study for a variety of disciplines for as long as those disciplines have existed. They include art, history in the humanities, most obviously, but also, within the social sciences, the sub-disciplines of visual

anthropology and visual sociology. Visual culture is by no means an uncontested term and it was hotly debated in different platforms for its validity of cultural study. **Discourse** analysis is concerned with the investigation of language, both written and oral. It is actually used an abstract or structure of language. It is different from textual analysis. Discourse analysis has two components. One is the investigation of patterns in language use and the impact of this use on the authority status of the speaker or narrator. The aim of this discourse is to produce an analysis or 'explanatory critique' of how and to what purpose language use is invested through the deployment of specific textual features like lexical, grammatical, semantic, in order to facilitate understanding of its effects and the possibility of resistance to that investment. It explores 'the link between language use and socio-cultural practice'. **The Ethnographic** method explores the process of undertaking ethnographic research, to untangle the methodological pitfalls and possibilities of an ethnographic research strategy and to assess its use in and usefulness for English studies. **Quantitative Research** and literary criticism, as currently practiced confine exclusively to the Textual analysis, scarcely ever mentioning or using numbers. A unique way of summarizing the literary Texts is next Creative Writing approach.

A lengthy discussion on these methods and trends of approaches in higher education system certainly brings about a utilitarian change in the society. To meet the growing needs of the ever evolving Higher Education and to face the new challenges that are arising, it is high time to revise the existing methods and methodology of research and come up with fresh ideas.

References:

1. Michael Holroyd (1967), Lytton Strachey, Harmondsworth, Penguin.
2. Sarah Churchwell (2004), The Many Lives Marilyn Monroe, London, Grnata.
3. Leon Edel (1979), Bloomsburg: A House of Lions, Philadelphia: JB. Lippincott.

THE HISTORY OF TELUGU LANGUAGE

Dr. P E S Rani

Senior Lecturer in Telugu
Andhra Christian College
Guntur, Andhra Pradesh

The main languages spoken in Andhra Pradesh are Telugu, Urdu, Hindi, Banjara, and English followed by Tamil, Kannada, Marathi and Oriya. Telugu is the principal and official language of the State. It was also referred to as 'Tenugu' in the past. 'Andhra' is the name given to it since the medieval times. Some argued that 'Telugu' was a corruption of 'Trilinga' (Sanskrit meaning three 'lingas'). A general description of the land of the Telugus was made in the medieval times as 'the land marked by three lingas of the three famous shrines of Draksharamam (East Godavari district), Kaleswaram (Karimnagar district) and Srisailam (Kurnool district).

Telugu is the most widely spoken language amongst those using the Brahmi script. These comprise the languages of south India (Tamil, Telugu, Malayalam, Kannada, Tulu and others such as Sinhala (spoken in Sri Lanka) and languages spoken in South East Asia such as Burmese, Thai and Cambodian). In terms of population, Telugu ranks second to Hindi among the Indian languages. According to the 1981* Census, Telugu is spoken by over 60 million in Andhra Pradesh. It has also spread to the other parts of the globe, i.e., Burma, Indo-China, South-Africa and the U.S.A. Being a mellifluous language, it is called, by its admirers as the 'Italian of the East'.

Its vocabulary is very much influenced by Sanskrit. In the course of time, some Sanskrit expressions used in Telugu got so naturalized that people regarded them as pure Telugu words. Some Kannada and Tamil words were also taken into Telugu but they did not gain much currency.

With the advent of the Muslim rule, several Persian and Arabic words entered into the Telugu language. But they were confined to the spoken language and to the language of the judiciary and the executive. The influence of Persian and Arabic is discernible to a considerable extent in the languages spoken in Telangana due to its long association

with the Muslim rule. There is also a great element of English words in the vocabulary of Coastal Andhra and Rayalaseema because these regions were directly under the British rule for nearly a century and a half.

The evolution of Telugu can be traced through centuries in terms of its form as well as its function. Although culturally Telugu is close to its southern neighbours -- Tamil and Kannada -- genetically, it is closer to its northern neighbours -- Gondi, Konda, Kui, Kuvi, Pengo and Manda. There is evidence to show that these languages were freely borrowed from Telugu even from the prehistoric period whereas borrowing between Telugu and Tamil and Kannada has been mostly during the historic period, i.e., post-5th century B.C.

*Language-wise population figures of 1991 Census have not yet been released by the Census Department.

It is possible to identify broadly four stages in the history of the Telugu language.

- (1) B.C. 200 -- A.D. 500
- (2) A.D. 500--A.D.1100
- (3) A.D. 1100--A.D.1400 and
- (4) A.D. 1400--A.D.1900.

During the first phase, we only come across names of places and personal names of Telugu in Prakrit and Sanskrit inscriptions found in the Telugu country. Telugu was exposed to the influence of Prakrit as early as the 3rd century B.C. From this we know that the language of the people was Telugu, although the language of the rulers was different. The first complete Telugu inscription belongs to the Renati Cholas, found in Erragudipadu, Kamalapuram taluk of Cuddapah district and assigned to about A.D. 575. Telugu was exposed to the influence of Sanskrit about this period. It appears that literature also existed in Telugu about the same time, because we find literary style in the inscriptions some three centuries even before Nannaya's (A.D. 1022) Mahabharatam. During the time of Nannaya, the popular language had considerably diverged from the literary language.

In the period A.D. 500--1100, the literary languages confined to the poetic works, flourished in the courts of kings and among scholars. Phonetic changes, which occurred in the popular language, are reflected in the literary language, although the two streams remained

apart in grammar and vocabulary. During A.D. 1100--1400 the literary language got stylized and rigid, closing itself from the influence of contemporary spoken language. Ketana (13th century AD), a disciple of Tikkana prohibited the use of spoken words in the poetic works and quoted some spoken forms. During the period A.D. 1400--1900, many changes culminating in today's form of Telugu took place.

The prose language of the 19th century, as can be seen from the 'Kaifiyats', shows the educated speech as base with occasional influence of literary language. We also notice the influence of Urdu language on Telugu before the spread of English education.

From the foregoing overview of the history of the Telugu language, one can see that what we now use as modern standard Telugu, had its beginnings in the spoken variety, right from the 10th century A.D. The language was progressively enriched by contact with Sanskrit, Prakrit, Urdu and English from early times.

Until the advent of the printing press and the school system of education, Telugu was broadly used in four areas: (1) inscriptions, (2) poetry, (3) folk literature, (4) common speech (social and perhaps official). The language of the inscriptions had always been based on the contemporary speech of the educated with an occasional admixture of literary and rustic expressions. Folk literature, which was in the form of songs, drew mainly on the speech of the common people among whom it circulated, basically rural in its character. Both in its appeal and form, the poetic language was confined to royal courts and the elite. Care was taken to keep it insulated from the speech of even the scholars and poets, who used it in other areas of communication. Because of this restriction on the medium, prose never emerged as a form of classical literature in Telugu. Even the sparse scientific writing on prosody, arithmetic, medicine and grammar was cast either in Telugu verse or in Sanskrit slokas. The emergence of popular literary forms like the satakas devotional songs and the yaksha gana necessitated extensive reliance on contemporary spoken language in their appeal and expressiveness. Early commentaries, historical accounts (like Rayavachakam), and the few prose works, which were written for instructional purposes in the first half of the 19th century, were all written in educated speech which was distinct from the language of the literary dialect. In 1853, Chinnayasuri, a Telugu pundit in the Presidency College, first experimented with a prose variety based

on the classical poetic language in his book "Niti Chandrika". In 1855, he published Bala Vyakaranamu, an excellent grammar of the poetic language, but it was intended for school study and as a guide to 'Correct Writing'. These works had, to some extent, given support to traditional pundits, who upheld the Kavya bhasha as primary and the spoken language as its degenerate form. The influence of Chinnayasuri temporarily arrested the growth of creative prose by famous writers until Gurazada Appa Rao appeared on the scene and produced his social play Kanyasulkam in 1897 in a near modern language. The controversy that raged between the two schools, classical and modern subsided in 1919 with a victory for the classic writers to perpetuate the use of the so-called granthikam (or the poetic dialect) as the language of the text-book language and the medium of examination. However, teaching has all along been done only in the spoken variety of the teacher.

For about 90 years (1850--1940), Telugu prose had a stunted growth, although scholars like Kandukuri Viresalingam and Panuganti Lakshminarasimha Rao used a 'liberalized poetic variety' in their writings, which was neither fully classical nor fully modern.

Since the nineteen forties, Telugu prose style wriggled out of the clutches of the traditional pundits. The emergence of mass media of communication, like the radio, T.V., cinema, language, newspapers and new forms of writing, under the impact of nationalist movement reinforced the importance of the spoken word and various literary forms blossomed in modern language. By and large, the prosperous Krishna -- Godavari delta became the breeding ground of many writers and scholars, and their spoken variety assumed several prose forms and slowly spread to other areas assimilating other dialects in its course. The language now used in all modern forms of literature and newspapers has a great degree of uniformity and acceptability, which lends it the status of a standard language. Now the nationalised text-books and those prescribed for Telugu language degree by universities are the only 'sanctuaries' of the poetic dialect.

The seminar sponsored by the State Government in 1964 at Sri Venkateswara University, Tirupati, resolved that only the modern language should be used for all subject (non-1st language) books written in Telugu and all 2nd language books. This resolution has been implemented in the case of subject text-books produced by the Telugu Akademi. Now all the universities in the State are allowing the use of

modern Telugu as the examination medium and modern literature has been prescribed for study at the University level. In 1966, Telugu became the official language of the State and in 1974, correspondence in Telugu was made at the taluk level. This was gradually extended to Heads of Departments and Secretariat levels. In 1969, Telugu as the medium of instruction was introduced on a large scale in higher education.

Literature

Telugu literature is generally divided into six periods, viz.,

- (1) The pre-Nannaya period (up to A.D. 1020),
- (2) The Age of the Puranas (1020--1400),
- (3) The Age of Srinatha (1400--1510),
- (4) The Age of the Prabandhas (1510--1600),
- (5) The Southern period (1600--1820), and
- (6) The Modern Period (after 1820).

In the earliest period there were only inscriptions from A.D. 575 onwards. Nannaya's (1022--1063) translation of the Sanskrit Mahabharata into Telugu is the piece of Telugu literature as yet discovered. The diction is so masterly that historians think that there must have been earlier works in Telugu. After the death of Nannaya, there was a kind of social and religious revolution in the Telugu country.

Virasaivism propagated bhakti towards Siva as the only means of attaining salvation. Tikkana (13th century) and Yerrana (14th century) continued the translation of the Mahabharata started by Nannaya. Yerrana was also a devotee of Siva. Quite a few poets continued writing in Telugu and we come to the age of Srinatha.

During this period, some Telugu poets translated Sanskrit poems and dramas, while others attempted original narrative poems. The popular Telugu literary form called the Prabandha, was evolved during this period. Srinatha (1365--1441) was the foremost poet, who popularised this style of composition (a story in verse having a tight metrical scheme). Srinatha's, Sringara Naishadham is particularly well-known.

We may also refer to the Ramayana poets in this context. The earliest Ramayana in Telugu is generally known as the Ranganatha Ramayana, though authorised by the chief Gona Buddha Reddi. Then

there were the great religious poets like Potana (1450--1510), Jakkana (second half of the 14th century) and Gaurana (first half of the 15th century).

The golden period of Telugu literature was the 16th and 17th centuries A.D., Krishnadevaraya's Amuktamalayada is regarded as a Mahakavya. Peddana's Manucharitra is another outstanding Mahakavya. Telugu literature flourished in the south in the Samsthanas like Madurai, Tanjavur etc., and that is why the age itself was called the 'Southern Period'. We find a comparatively larger number of poets among the rulers, women and non-Brahmins who popularised the desi metres.

With the conquest of the Deccan by the Mughals in A.D.1687, there ensued a period of decadence (1750--1850) in literature. Then emerged a period of transition (1850--1910), following a long period of Renaissance. The Europeans like C.P.Brown played an important role in the development of Telugu language and literature. In common with the rest of India, Telugu literature of this period was increasingly influenced by the European literary forms like the novel, short story, prose, drama, belles-litters, etc.

The father of modern Telugu literature is Kandukuri Viresalingam Pantulu (1848--1919), who wrote a novel, Rajasekhara Charitamu, inspired by the Vicar of Wakefield. He was the first person in modern times to use literature to eradicate social evils. He was followed by Rayaprolu Subba Rao, Gurazada Appa Rao, Viswanatha Satyanarayana, Katuri Venkateswara Rao, Jashuva, Devulapalli Venkata Krishna Sastry, Sri Sri, Puttaparty Narayana Charyulu and others in the sphere of poetry. Viswanatha Satyanarayana had won the coveted Jnanapith Award. ``Kanyasulkam" (Bride-Money), the first social play in Telugu by Gurazada Appa Rao was a thumping success. We also find the progressive movement, free verse movement and Digambara style finding expression in Telugu verse. The well-known modern Telugu novelists were Unnava Lakshminarayana (of Malapalli fame), Viswanatha Satyanarayana (Veyi Padagalu), Kutumba Rao and Buchchi Babu. Telugu is specially known for its daring experiments in the field of poetry and drama.

చారిత్రక భాషాశాస్త్రంలో అర్థ పరిణామ స్వరూప స్వభావాలు

Dr. V. SARANA KUMARI

Vice Principal,
A.C. College, GUNTUR.

సకల జీవరాశిలోను మాట్లాడ గలిగినవాడు మనిషి ఒక్కడే. మానవుడు తన మనస్సులోని అభిప్రాయాల్ని బహిర్గతం చేయటానికి నోటితో చేసే అర్థవంతమైన ధ్వనుల సముదాయమే భాష. 'భాష' - అనే ధాతువు నుంచి పుట్టింది భాష. "భాష్యతే ఇతి భాషా" - భాషింపబడునది భాష అని అర్థం. ఇతర జీవరాసుల నుండి మనిషిని వేరు చేసేదే భాష.

భాషకు పిరణామం అన్నది అత్యంత సహజమైనది కాలాన్ని బట్టి భాష మారుతూ ఉంటుంది. ప్రపంచంలోని ఏ భాషకైనా మార్పు తప్పనిసరి. దీనినే భాషాపరిణామం అంటారు.

భాషా సంబంధమైన అంశాల్లో ముఖ్యమైనవి రెండు.

1) ధ్వని పరిణామం 2) అర్థపరిణామం.

1) ధ్వని పరిణామం : ధ్వని సంబంధమైనది ధ్వని పరిణామం లేక శబ్దపరిణామం. ఇది బాహ్యరూపమైన శబ్ద స్వరూపంలోనూ, నిర్మాణంలోనూ జరిగే మార్పు.

2) అర్థ పరిణామం : పరిణామం అంటే మార్పు భాషలో కాలక్రమేణా అర్థంలో కలిగే మార్పును అర్థపరిణామం అంటారు.

పదజాలానికి సంబంధించినట్టి అర్థంలో కలిగే మార్పును "అర్థపరిణామం" అంటారని అని ఆచార్య జి.యన్.రెడ్డిగారు నిర్వచించారు.

భాష కాలక్రమాన మారే స్వభావం కలది కాబట్టి ఒక భాషలో కాలక్రమాన వర్ణాలు, వ్యాకరణ నిర్మాణము మారినట్లుగానే పదాలు, అర్థాలు కూడా మారతాయి. ఒక భాషలో పదాలలో గల అర్థాలలో వచ్చిన మార్పును 'అర్థపరిణామం' అంటారు అని ఆచార్య పి.యస్.సుబ్రహ్మణ్యం గారు నిర్వచించారు.

అర్థపరిణామం - రకాలు

ఒక పదానికి ప్రాచీన కాలంలో ఒక అర్థం ఉండగా అనంతర కాలంలో ఆ అర్థంలో మార్పు రావచ్చు అలా వచ్చే ఈ మార్పును భాషా శాస్త్రజ్ఞులు కొన్ని విధాలుగా విభజించారు.

1) అర్థ వ్యాకోచం :

ఒక పదం పూర్వం పరిమితార్థంలో ఉండి కాలక్రమంలో విస్తృతార్థాన్ని బోధించినట్లయితే దానిని అర్థవ్యాకోచం అంటారు. ఉదా: చెంబు : ఈ పదానికి మూల ధాతువు 'కెమ్' పదానికి ఎరువు అనే అర్థం

ఉంది. ఎర్రని లోహంతో అనగా రాగితో చేసిన ఒక చిన్న పాత్రకి చెంబు అని పూర్వం పరిమితార్థంలో వాడే వారు. కాని అర్థవ్యాకోచం వలన ఈ రోజుల్లో ఏలోహంతో చేసినా అట్టి ఉపయోగం, ఆకారం కలిగిన పాత్రను చెంబు అంటున్నారు.

2) నూనె : పూర్వం నువ్వులనూనెనే నూనె అనేవాళ్ళు. కాని ఇప్పుడు 'నూనె' శబ్దం సామాన్య వాచకంగా వాడబడుతుంది. వేరుశనగనూనె, కొబ్బరినూనె, విప్పనూనె, వేపనూనె మొదలగునవి.

3) రాక్షసుడు : 'రాక్షసుడు' అనే పదం పూర్వం జాతి వాచకంగా వాడబడేది. కాని ఇప్పుడు క్రూరకర్ముడు, పట్టుదల కలిగినవాడు అనే అర్థంలో వాడబడుతుంది.

4) అవధాని : అవధానం చేసే వ్యక్తినే పూర్వం అవధాని అనేవాళ్ళు. ఇప్పుడు అట్టి పరిమితార్థంలో కాక కుల సూచికార్థంగా విస్తృతి పొందింది. ఉదా: దివాకర్ల వెంకటావధాని.

5) గ్లాసు : గాజుతో చేసిన దానినే పూర్వం గ్లాసు అనేవాళ్ళు. ఇప్పుడు ఏ లోహంతో చేసినా ఆ ఆకారం కలిగినదానిని గ్లాసు అంటున్నాము.

2) అర్థ సంకోచం :

పూర్వం విస్తృతార్థంలో వాడబడిన ఒకపదం ప్రస్తుతం సంకుచితార్థంలో వాడబడుతున్నట్లయితే దానిని అర్థసంకోచము అంటారు.

ఉదా: 1) చీర అనే శబ్దానికి పూర్వం స్త్రీ పురుషులు ఇరువురూ ధరించే వస్త్రం అని అర్థం.

'ఆ ఋషి పుత్రులు గట్టిన

చీరలు మృదులములు' (భారతము, అరణ్య -3, 104) అని నన్నయగారు చీర శబ్దాన్ని సామాన్యార్థంలో ప్రయోగించారు. కాని ఈ రోజుల్లో చీర అనగా స్త్రీల ధరించే వస్త్రము అని పరిమితార్థంలో వాడబడుతుంది.

2) ఉద్యోగం : ఉద్యోగం అనే పదానికి పూర్వం ప్రయత్నం అనే అర్థం ఉండేది. కాని ప్రస్తుతం ఇది ఒక వ్యక్తి చేస్తున్న వృత్తి (Job) అనే అర్థంలో వాడుతున్నారు.

3) ఆరాధ్యుడు : పూర్వం ఈ పదానికి పూజనీయుడు అనే అర్థం ఉండేది. ఈ రోజుల్లో ఈ పదం శైవుల్లో ఒక తెగను సూచించే పదంగా పరిమితార్థంలో వాడబడుతుంది.

4) తద్దినం : తత్ + దినం. అంటే ఆ రోజు అని సామాన్యార్థంలో వాడబడేది. కాని ఈ పదం ఇప్పుడు చనిపోయిన వారికి చేసే కర్మ అనే అర్థంలో వాడబడుతుంది.

5) వాడీ : ఇది మరాఠీ భాష నుండి తెలుగులోనికి వచ్చిన ఆదాన పదం. ఈ పదానికి నింద అనే సామాన్యార్థం ఉండేది. కానీ ఈ పదం ప్రస్తుతం 'కొందెం' అనే పరిమితార్థంలో వాడబడుతుంది.

3) అర్థ గౌరవం :

ప్రాచీన కాలంలో నిందార్థంలో వాడబడిన పదాలు కొన్ని నేడు గౌరవాధ్యాన్ని సంతరించుకుంటే దానిని అర్థసామ్యం అంటారు.

ఉదా: 1) సఖికులు : ఈ పదానికి పూర్వం 'జూదగాండ్రు' అనే అర్థం ఉండేది. ఈ రోజుల్లో ఈ పదాన్ని సభలోని వారు అనే అర్థంలో గౌరవ సూచికంగా వాడుతున్నారు.

2) ముహూర్తం : 'ముహూర్తం' - అంటే నిమేష కాలం అని అర్థం. ఈ రోజుల్లో ఈ పదాన్ని శుభకార్యాలకు నిర్ణయించబడిన పవిత్రకాలం అనే అర్థంలో వాడుతున్నారు.

3) అదృష్టం : ఈ పదానికి పూర్వం చూడబడనిది అనే అర్థం ఉండేది. కానీ ఈ పదాన్ని ప్రస్తుతం భాగ్యం, మేలు అనే అర్థంలో వాడుతున్నారు.

4) మర్యాద : 'మర్యాద' అనే పదానికి పూర్వం హద్దు అనే అర్థం ఉండేది. ప్రస్తుతం ఈ పదానికి గౌరవం అనే అర్థం ఏర్పడింది.

5) వైతాళికుడు: పూర్వం రాజుని మేల్కొల్పే వారిని వైతాళికులు అనేవారు. ప్రస్తుతం ఈ పదం ప్రజల్ని అజ్ఞానం నుంచి, అమాయకత్వం నుంచి, సనాతన మూఢ సంప్రదాయాల నుంచి మేల్కొల్పే వారు 'వైతాళికులు - అనే అర్థంలో వాడబడుతోంది.

4) అర్థ గ్రామ్యత :

దీనినే 'అర్థాపకర్ష' అని కూడా అంటారు. పూర్వకాలంలో ఉన్న అర్థంక న్నా తరువాతి కాలంలో నిందార్థంలో గానీ, నీచమైన అర్థంలో గానీ వాడబడితే దానిని అర్థగ్రామ్యత అంటారు.

ఉదా: 1) ఛాందసుడు : ఈ పదానికి పూర్వం వేదవేత్త అనే అర్థం ఉండేది. నేడు ఈ పదాన్ని లోకజ్ఞానం లేనివాడు అనే అర్థంలో వాడుతున్నారు.

2) కంపు : పూర్వం ఈ పదానికి సువాసన అనే అర్థం ఉండేది. నేడు ఈ పదాన్ని దుర్వాసన అనే అర్థంలో వాడుతున్నారు.

3) దేవదాసి : పూర్వం దేవాలయాల్లో పూజలు, నృత్య గానాదుల్ని నిర్వహించటానికి నియమింపబడే భక్తురాలు. కానీ నేడు ఈ పదాన్ని "వేశ్య" అనే అర్థంలో వాడుతున్నారు.

4) కైంకర్యం : పూర్వం ఈ పదాన్ని భగవంతునికి చేసే సేవ, పూజ అనే అర్థంలో వాడేవారు. ఇప్పుడు ఈ పదాన్ని దొంగిలించు, మోసగించు అనే అర్థంలో వాడుతున్నారు.

5) గ్రహచారం : పూర్వం ఈ పదానికి గ్రహాల గమనం అనే అర్థం ఉంది. ప్రస్తుతపు రోజులలో ఈ పదాన్ని దురదృష్టం అనే అర్థంలో వాడుతున్నారు.

5) సభ్యోక్తి :

సభలో కానీ, సంఘంలో కానీ ప్రత్యక్షంగా చెప్పటానికి వీలుకాని పదాల అర్థాన్ని పరోక్షంగా గానీ, నూతన పదబంధకల్పన వల్ల గానీ తెలియ జేసే విధానాన్ని 'సభ్యోక్తి' అంటారు.

ఉదా: 1) చనిపోవు : అశుభ సూచికంగా భావింపబడే మరణాన్ని తెలపటానికి అనేక సభ్యోక్తులను వాడతారు. కన్నుమూశాడు, కాలధర్మం చెందాడు, కీర్తిశేషుడయ్యాడు మొదలైనవి.

7) మృదూక్తి :

కఠినమైన భావాల్ని, దుఃఖస్ఫూర్తమైన అభిప్రాయాలను మృదువైన రీతిలో చెప్పటమే మృదూక్తి.

ఉదా: 1) దీపం ఆరిపోయింది అని చెప్పటానికి దీపం కొండెక్కింది అంటారు.

2) మంగళసూత్రం తెగిపోతే అట్లా చెప్పటానికి బదులు సూత్రం పెరిగిపోయింది అంటారు.

7) లోక నిరుక్తి :

కొంతమంది తనకు బాగా పరిచయమున్న వదాల్ని తనకు పరిచయం లేని పదాల స్థానంలో చేర్చి వ్యవహరిస్తారు. తర్వాత అవరిచితమైన పదమే సామాన్య వ్యవహారంలో బహుళ ప్రచారాన్ని పొందుతుంది. కొత్తగా ఆ పదం కల్పించబడుతుంది. దీనినే లోకనిరుక్తి అంటారు.

ఉదా: 1) మొక్కజొన్న : ఇది మక్కా - జొన్న. మక్కా నుంచి భారతదేశానికి దిగుమతి అయ్యింది. ఈ పదం వ్యవహారంలో మొక్కజొన్న అయ్యింది.

2) చందమామ : ఈ తెలుగు మాటకు సంస్కృత మూలం చంద్రమాన్. లక్ష్మీదేవి సోదరుడు చంద్రుడు. లక్ష్మీదేవి ఐశ్వర్యానికి, భాగ్యానికి నిదర్శన కాబట్టి ఎప్పుడు ఐశ్వర్యానికి లోటు లేకుండా ఉండాలనే ఉద్దేశ్యంతో 'చంద్రమాన్' పదాన్ని చందమామగా గ్రహించారు.

3) చక్రకేళి : చక్రంలా గుండ్రంగా ఉండే అరటిపండ్ని, దీనికి లోకనిరుక్తి. ఈ పదబంధంలోని చక్ర 'శర్కర' శబ్దభవమే గాని చక్ర సంబంధి కాదు. కదళీ శబ్ద భవము కేళి. ఇవి రెండూత కలిసి చక్రకేళీ అయ్యింది.

అర్థ పరిణామ స్వరూప స్వభావాలలో ఇవి కొన్ని తీరుతెన్నులు. భాష అనేక విధాలుగా అభివృద్ధి చెందటానికి వ్యవహార ప్రయోగంలో ఎప్పటికప్పుడు నూతనత్యాన్ని అన్వేషిస్తుంటారు అనటానికి అర్థ పరిణామమే సాక్ష్యం.

అంటేద్గర్ దృక్పథంలో - స్త్రీ స్వాతంత్ర్యం

కనపాల జోసఫ్

తెలుగు ఉపన్యాసకులు

ఆంధ్ర క్రైస్తవ కళాశాల

గుంటూరు

స్వాతంత్ర్యం మనదేశానికి వచ్చింది. కాని మన దేశంలో స్త్రీ లకు వచ్చిందా? భారతదేశ సంస్కృతి ప్రకారం స్త్రీ స్వాతంత్ర్యానికి అర్హురాలుగా గుర్తించబడడం లేదు. శాస్త్రాలు ఇలా అన్నాయి “నస్త్రీ స్వాతంత్ర్య మర్హతి” శతాబ్దాల పూర్వపు ఈ భావనలో ఇంతవరకు ఏమైనా మార్పు వచ్చిందా అని ప్రశ్నించుకుంటే ఏమి కనిపించడం లేదు. ఇది ప్రశ్నగానే మిగిలిపోయింది.

బానిసత్వము, దాస్యము స్త్రీల పరంగా ఆధునిక కుటుంబంలో కొనసాగుతూనే ఉంది. ఆధునిక సమాజంలో చట్టాల పరంగా స్త్రీ స్థానం ఎలాంటి మార్పులకు లోనయిందో తరచుగా విశ్లేషించుకుంటూనే ఉన్నాం. సాధికారత కోసం స్త్రీల పై అనేక చర్యలు సాగుతున్నాయి. సాధికారత అంటే ఎంపవర్మెంట్. స్త్రీ లకు శక్తి నివ్వడం కాక వీరిని బలోపేతం చేయటం అని అర్థం చేసుకోవాలి. అంతేకాక స్త్రీలను శక్తిమంతులుగా చేయడానికి పూర్వం జరిగిన ప్రయత్నాలేమిటి? అని తెలుసుకోవాలి. అలాగే భారతదేశానికి స్వాతంత్ర్యం వచ్చాక జరిగిన ప్రయత్నాలేమిటో తెలుసుకుంటే అంటేద్గర్ గారి హిందుకోడ్ బిల్లు అనేది గుర్తుకు వస్తుంది. మన అంటేద్గర్ 1891 నుండి 1956 వరకు స్త్రీ ఆత్మగౌరవంతో పురుషునితో సమానమైన హోదాతో స్వతంత్ర భారతదేశంలో ఉండాలని ఆశించారు. ఆయన నినాదాలు ఏమిటంటే స్వచ్ఛ, సమానత్వం, సౌభ్రాతృత్వం అనేవి. ఆయన దృష్టిలో “చట్టం ముందు అందరు సమానులే” అని భారతీయులను ఒప్పించిన అంటేద్గర్ స్త్రీ లకు చట్టబద్ధంగానే

హక్కులు సమకూర్చాలనుకున్నారు. స్త్రీలకు కుటుంబంలోనూ ఆర్థిక, రాజకీయ రంగాలలోనూ సముచిత స్థానం లేదని గ్రహించి భారతీయ సమాజంలో ఆ దిశగా ఆలోచించి నిర్మాణాత్మకంగా వారిని శక్తిమంతులను చేసిన ఆయన కృషిని గురించి ఎంత చెప్పినా తక్కువే.

అంబేద్కర్ స్త్రీ అభ్యుదయాన్ని నిజంగా కాంక్షించిన మహనీయుడు. ఎన్నో అవమానాలు సహించి మంత్రి పదవిలో కొనసాగాడు. స్త్రీల హక్కుల కోసమే మంత్రి పదవిని కూడా వదులుకున్నాడు. స్త్రీ సమస్యలను చర్చించడం, దురాచారాలను ఖండించడం, వారి శ్రేయస్సుకు కృషిచేయడం అనేవి యధాలాపంగా మొదటి నుండీ ఆయన కార్యక్రమాలలో చోటుచేసుకున్నాయి.

స్త్రీ ల పరంగా పూర్వ సంస్కర్తలు సమాజ అవసరాల కోసం కొన్ని సంస్కరణలకు పూనుకున్నారు. ఆ కారణం అంబేద్కర్ స్త్రీలను సమాజానికి భిన్నంగా సంస్కరించేలాగా శక్తివంతంగా తీర్చిదిద్దాలనుకున్నారు. భారత రాజ్యాంగం పౌరులందరికీ సమాన హోదాను, సమాన అవకాశాలను, సామాజిక, ఆర్థిక పరమైన న్యాయంతో కూడిన వాగ్దానం చేసింది. అవి ఏమిటంటే “కులం, మతం, లింగం పుట్టిన ప్రాంతం వంటి ప్రాతిపదికల మీద ఏ వ్యక్తి వివక్షకు గురి కాకుడదు” అని చెప్పింది. ఆ వాగ్దానాన్ని నెరవేర్చే దిశగా అంబేద్కర్ కృషి సాగింది. ఇయన తలపెట్టిన అన్ని కార్యక్రమాలలోను స్త్రీలకు మొదటి నుంచి భాగస్వామ్య కలిగించారు. స్త్రీ లకు ప్రత్యేకంగా సమావేశాలు ఏర్పాటు చేసి వారి సమస్యలను తెలుసుకొని వాటిని చర్చించేవారు. స్త్రీలలో ఉత్తేజం కలిగించేవారు. వేషభాషల పరంగాను దళిత వర్గాల స్త్రీ లకు సూచనలు ఇచ్చేవారు. స్త్రీ లు గౌరవ ప్రదమైన జీవితంకోసం ప్రయత్నం చేయాలని చెప్పేవారు. బాహ్య ప్రేరణలకంటే అంతరంగ ప్రేరణ అతి ముఖ్యమని అంబేద్కర్ భావించారు.

అంబేద్కర్ కుటుంబంలోని పురుషులు చెడు అలవాట్లకు లోనవుతుంటే వారిని నయానా భయానా మంచి మార్గంలోకి తేవాలన్నారు. భర్త ఎలాంటి వాడయినా సహించి విధేయంగా ఉండక్కర్లేదు అన్నారు. దుర్మార్గులైన భర్తలను వదిలివేయవచ్చుననీ నిర్భయంగా చెప్పారు. అలాంటి సూచన ఇచ్చిన వారు అంబేద్కర్ ఒక్కరే. భర్త అనేవాడు ఎంత దుర్మార్గుడైనా అతనినే అనుసరించాలని ప్రభోదిస్తున్న ధర్మశాస్త్రాలకు ఇది పూర్తి భిన్నంగా ఉంది. భర్తకు భార్య బానిసగా కాకుండా మిత్రురాలుగా ఉండాలన్నారు. ఈ విషయంలో అంబేద్కర్ భావన చాలా ఆధునికమైనది.

బి.యస్.రావు ఆధ్వర్యంలో 1941 లో ఒక కమిటీ వేశారు. దానిలో భారత ప్రభుత్వం హిందూ న్యాయశాస్త్రానికి సవరణలు చేసి దానిని సమకాలీన సమాజావసరాలకు అనుగుణంగా తీర్చిదిద్దటానికి ప్రయత్నం చేశారు. ఈ కమిటీ దేశమంతా పర్యటించి అభిప్రాయ సేకరణ చేసి హిందూ కోడ్ బిల్లు తయారుచేసింది. అది 1946 నుంచి అలాగే ఉండిపోయింది. దానిని అంబేద్కర్ పరిశీలించి అసెంబ్లీలో పెట్టాలను కున్నారు. అంబేద్కర్ ఆ బిల్లును పరిశీలిస్తున్నారనగానే దేశంలోని సంప్రదాయవాదులు కంగారు పడ్డారు. దానిని ప్రతిఘటించాలనుకున్నారు. న్యాయశాఖ మంత్రిగా 1951 ఫిబ్రవరి 5న అంబేద్కర్ ప్రవేశపెట్టిన హిందూ కోడ్ బిల్లును పార్లమెంటు ఆమోదించలేదు. ఆ బిల్లులోని ప్రతి అంశాన్నీ సభ్యులు తీవ్రంగా ప్రతిఘటిస్తూ వచ్చారు.

అంబేద్కర్ అప్పటి కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వంలో న్యాయశాఖా మంత్రిగా ఉన్నారు. కాంగ్రెస్ వారికి సభలో మెజారిటీ ఉన్నది. అయినా ఆ బిల్లు ఆమోదం పొందలేదు. నిరాశతో నిస్సహాయ ఆక్రోశంతో, ఆవేదనతో ఆయన తన మంత్రి పదవికే రాజీనామా చేశారు. స్త్రీల హక్కులకోసం పోరాడి మంత్రి పదవి వదులుకున్న మహనీయుడు

చరిత్రలో అంటేద్గర్ ఒక్కరే. 1951 ఫిబ్రవరి 5న అసింబ్లీలో ప్రవేశపెట్టిన ఆ బిల్లులోని ముఖ్యాంశాలు ఇవి.

1. మగపిల్లలకు తండ్రి ఆస్తిలో ఎంత హక్కు ఉన్నదో ఆడపిల్లలకూ అంతే హక్కు ఉండటం.
2. పిల్లలను దత్తత చేసుకునే హక్కు దత్తత ఇచ్చే హక్కు స్త్రీలకు కలిగించటం.
3. దత్తత విషయంలో దత్తత తీసుకోబడిన వారితోబాటు దత్తత తీసుకున్న తల్లికి ఆస్తిలో భాగం ఉండడం.
4. కులాంతర/మతాంతర వివాహాలు అనుమతించడం.
5. బహుభార్యత్వం రద్దు.
6. భార్యభర్తలు తమ వివాహాన్ని విడాకుల ద్వారా రద్దు చేసుకోగలగటం.
7. వివాహం వలెనే దత్తు కూడా ఏ కులం నుంచి అయినా తీసుకోగలగటం
8. ఒక కుటుంబంలోని భాగస్థులందరికీ ఆస్తిలో నిర్ణీత సమభాగాలు.

ఈ బిల్లు అన్ని వర్గాల స్త్రీలకు ఊరటనిచ్చే బిల్లు. సాధారణంగా సమాజంలో అగ్ర/ సంపన్న వర్గాలకే ఆస్తులూ, దత్తత వ్యవహారాలు ఉంటాయి. శ్రామిక దళిత వర్గాల స్త్రీలకు గిరిజన/ఆదివాసీ స్త్రీ లకూ ఈ బిల్లుతో పనే లేదు. ఈ బిల్లు అగ్రవర్గాలలో ఆస్తులున్న కుటుంబాలలో నిస్సహాయ స్త్రీలకు కొన్ని హక్కులు కల్పిస్తుంది. అయితే భారత సమాజానికి ఎంత మాత్రంకూ బిల్లు నచ్చలేదు. స్త్రీ ధనం కోసం వితంతు బాలికల ధనం కోసం తాపత్రయపడే వర్ణసమాజం అక్క చెల్లెళ్ళతో ఆస్తి పంచుకోవడానికి ఇష్టపడలేదు. స్త్రీ ల హక్కుల పట్ల వారికి అంత వ్యతిరేకత ఉంది. ఈ భావజాలానికి

కారణం సంప్రదాయం – మను ధర్మం. భారతదేశ సమాజాన్ని మను ధర్మశాస్త్రం సమాజాన్ని నియంత్రిస్తూ ఉన్నది. సంప్రదాయం మను ధర్మం పరస్పర ఆధారితాలు. స్త్రీలు వైదిక కర్మలకు మనువు ప్రకారం అర్హులు కారు. వారికి జరిపే క్రతుకర్మలలో గాయత్రీ మంత్రం చదవకూడదు. శూద్రులకూ ఇవే నియమాలు వర్తించేవి (మనుస్మృతి 9-10). మనుస్మృతి 336 శ్లోకాలలో స్త్రీ పురుష ధర్మాలు చెప్పారు. ఇవి న్యాయ సూత్రాలు కావు గాని వాటిని అనుసరించక పోవడం చట్టరీత్యా శిక్షార్హమవుతుందన్నారు. స్త్రీలకుకామం ఎక్కువ. వారివన్నీ పాపపు ఆలోచనలు. వారు చపల స్వభావాలు. రాత్రింబగళ్ళు వారిని కనిపెట్టి ఉండాలి. వారిపై నిఘా పెట్టాలి. వంశ ప్రతిష్ఠ స్త్రీల మీదనే ఆధారపడి ఉంది గనుక పుట్టినింటినికీ మెట్టిన ఇంటికి కీర్తి తెచ్చేది వారే కనుక వారిని కనిపెట్టి ఉండాలి. వారినెప్పుడూ ఖాళీగా వదలకూడదు. ఏదో పని చెబుతూనే ఉండాలి. (9-26) అంటూ స్త్రీని ఎలా అదుపులో పెట్టాలో మను ధర్మశాస్త్రం చాలా నిర్దేశించింది. అదే భావజాలం ఇప్పటికీ భారతదేశ సమాజాన్ని ఆవరించి ఉంది. ఇంటి పనుల నిర్వహణలో భారతదేశపు పురుషులు సగటున రోజుకు 19 నిమిషాలు మాత్రం కేటాయిస్తున్నారని ఇటీవల సర్వేలు (2014) చెబుతున్నాయి. స్త్రీలు భర్తలు కొట్టటాన్ని సహజంగానే 27 శాతం భావిస్తారట.

ఇటీవల సామాజిక పరిణామం పురుషస్వామ్యం స్త్రీల శ్రమను లైంగికతను ఉత్పత్తి శక్తులను నియంత్రిస్తున్నదని గమనించటం. పితృస్వామిక కుటుంబ నిర్మాణంలో అణచివేతకు గురౌతున్నామన్న ఆలోచన ఈ దేశపు స్త్రీలకు అంతకు ముందు ఉండేది కాదు. తాము చేస్తున్న పనులు తమపట్ల అమలవుతున్న ఆంక్షలు అన్నీ చాలా సహజమైనవి. స్త్రీ లకు స్నేచ్ఛా స్వాతంత్ర్యాలుండేవి పూర్వ యుగంలో అంటారు. వారు శాస్త్ర చర్చలు రాజాస్థానాలలో కూడా చేసే వారంటారు. విదేహ రాజయిన జనకుడి సభలో గార్గి అనే విదూషి యాజ్ఞవల్క్యుడు అనే పండితునితో

వాదించిందట. గార్గి అడిగిన ప్రశ్నలకు యాజ్ఞవల్క్యుడు సమాధానం చెప్పటానికి ఇష్టపడక, “గార్గీ నీవు అడగరాని ప్రశ్నలు అడుగుతున్నావు. చిరకాలం బతకాలనుకునేవాళ్ళం. ఇలాంటి ప్రశ్నలు అడుగకు” అన్నాడట. దానికి గార్గి ఏవో ఇతర విషయాల మీద ప్రశ్నలు వేసి అతని పాండిత్యాన్ని నిర్ధారించిందట. గార్గి అతనిని పండితునిగా ఒప్పుకుంటే సభ అంతా ఒప్పుకున్నట్టే అని భావించారట. అలాంటి ఉన్నత స్థితి నుండి స్త్రీల స్థానం కాలక్రమంలో దిగజారుతూ వచ్చింది. జ్ఞానార్జనకు స్త్రీలను దూరంగా పెట్టారు. విద్యలకు అనర్హులు స్త్రీలు, శూద్రులు అనే నియమం వచ్చింది. ఆస్తి హక్కుకు, చదువులకూ కూడా వారు దూరం అయ్యారు. స్త్రీలు శూద్రులు బలోపేతులవుతారని శాస్త్రాలు సేవా ధర్మంతోనే చెప్పాయి. వారిని నమ్మించాయి. స్త్రీలను బలోపేతం చేసేది వారి పాతివ్రత్యమే అనే నమ్మకం బలంగా వ్యాపించింది.

ధర్మశాస్త్రాలు స్త్రీ లకు ప్రాతివ్రత్యం (పతిసేవ), శూద్రులకు పై వర్గాలను సేవించటం కర్తవ్యాలుగా బోధిస్తూ వెలువడ్డాయి. అందుకు ఉదాహరణలుగా బోలెడంత సాహిత్యం వచ్చింది. ఇతిహాసాలనిండా అవే కథలు భారతంలో ధర్మవ్యాధుని కథ శూద్ర కులాల వృత్తి ధర్మాన్ని బలపరుస్తున్నది. అదే కథలో పాతివ్రత్యం మహిమ గురించీ ఉన్నది. ఒక బ్రాహ్మణ పత్ని ధర్మాన్ని బలపరుస్తున్నది. అదే కథలో పాతివ్రత్య మహిమ గురించి ఉన్నది. ఒక బ్రహ్మణ పత్ని పతిసేవా ధర్మంతోనే ప్రభావ సంపన్నురాలయిందట. కౌశికుడనే బ్రాహ్మణుడు తనపై రెట్టవేసిన కొంగను కోపంతో చూస్తే అది మాడి మసి అయిపోయిందట. ఆ కౌశికుడు ఈ పతివ్రత ఇంటికి వెళ్ళి భిక్ష తేవడం ఆలస్యం చేసింది. కౌశికుడు ఆమెను కోపంగా చూశాడు. “నేనేమీ కొంగను కాను – భస్మమై పోవడానికి” అని ఆమె అన్నది. అప్పుడే పతివ్రతా ధర్మలూ మహిమలూ చెప్పింది. స్త్రీకి బలం పాతివ్రత్యం, ఆమెకు దానితోనే దివ్యదృష్టి, అన్ని

చదువులు – శక్తులు వచ్చేస్తాయి అని అక్కడ తాత్పర్యం. ఇలాంటి భ్రమలతో స్త్రీలు అణచివేతకు గురయ్యారు. ఇంకా గురి అవుతూ ఉన్నారు. మధ్య యుగాలలోను, ఆధునిక యుగాలలోను కూడా ఇలాంటి వారు కనిపిస్తారు. సూర్యుడిని ఉదయించకండా శాసించిన పతివ్రత కథ కూడా ఒకటి ఉంది. ఈ కథ నిశితంగా పరిశీలిస్తే కనిపించే వాస్తవాలు విభ్రాంతి కలిగిస్తాయి. పరస్మి సంగమం కోరిన భర్తను (అతడు వ్యాధిగ్రస్తుడు) గంపలో పెట్టుకుని అర్ధరాత్రి తీసుకుని వెళ్తున్నది సుమతి. దారిలో వద్యస్థానంలో కొరత వేయబడ్డ ఒక నేరగాడికి ఆ గంప తగిలింది. అతని గాయం రేగి, “నా గాయాన్ని రేపిన వాడు తెల్లవారేసరికి చస్తాడు” అని అతడు శపించాడు. సుమతి పతివ్రత. తెల్లవారకుండా, అంటే మర్నాడు సూర్యుడు ఉదయించ కూడదని శాసించింది అంతే. సూర్యుడు ఉదయించ లేదు. లోకాలన్నీ చీకటితో అల్లాడిపోయాయి. అప్పుడు దేవతలంతా సతీ అనసూయను ప్రార్థించి – ఆమె చేత సుమతికి చెప్పించి సమస్య పరిష్కరించారు. ఆ పరిష్కారం ప్రకారం సుమతి తనమాట వెనక్కి తీసుకుని సూర్యుడిని ఉదయించనిచ్చింది. నేరగాని శాపం ప్రకారం సుమతి భర్త (ఇతని పేరు కౌశికుడే) మరణించాడు. అతనిని అనసూయ తన పాతివ్రత్యం మహిమతో బతికించింది. ఈ కథ ప్రకారం పతివ్రతలకు శాపానుగ్రహశక్తి ఉంది. సరే అయితే నేరగాడైనా పురుషునికి శపించే శక్తి ఉన్నది. ఈ శక్తులను ఎలా అర్థం చేసుకోవాలి? అనసూయ వరకూ వెళ్ళకుండా సూర్యుడు ఉదయించగానే చనిపోయే భర్తను సుమతి తన మహిమతోనే బతికించుకుని ఉండవచ్చు కదా? లాంటి ప్రశ్నలకు ఇక్కడ చోటు లేదు. ప్రశ్నించకూడదు అంతే.

ఇలాంటి భావజాలంలో స్త్రీలున్నారు. స్వాతంత్ర్యంలో సేవా ధర్మం స్త్రీ శరీరం కూడా ప్రధానాంశాలే. ఒక్కొక్కసారి స్త్రీ శరీరమే ప్రధానమయింది. సంతానోత్పత్తి కోసమే వివాహం. ఆస్తికి వారసులను ఇచ్చేందుకే స్త్రీ అనే సంగతి స్పష్టంగానే శాస్త్రాలలో

చెప్పారు. క్రతు కర్మకాండలలో పుత్ర కామేష్టి, అశ్వమేధం వంటి యజ్ఞాలలో స్త్రీలు అనుభవించిన లైంగిక హింస చెప్పరానిది. ఆ చరిత్ర అంబేద్కర్ కు తెలుసు. ఆయన ప్రబోధాలు ఆలోచింప జేసే విధంగా ఉండేవి. అంబేద్కర్ “ఆధ్యాత్మిక చింతన మంచిదే గాని, దానికంటే ముందు భౌతిక అవసరాల గురించి ఆలోచించండి. అవి పొందడానికి ప్రయత్నించండి” అనేవారు.

అంబేద్కర్ దేవుని మీద మానవాతీత శక్తుల మీద ఆధారపడటం కంటే స్వశక్తిని నమ్ముకోండి అని చెప్పేవారు. అంబేద్కర్ కంటే ముందు స్త్రీల సమస్యల గురించి పోరాటం చేసిన వారూ, సంస్కరణలు తెచ్చిన వారూ చాలామంది ఉన్నారు. అయితే అవన్నీ మనుధర్మ శాస్త్ర పరిధిలోనే జరిగాయి. అవి సమాజావసరాలకు అనుగుణంగా స్త్రీలను తీర్చిదిద్దాయి తప్ప వారికి హక్కులు ఇవ్వలేదు. ఇవ్వాలనీ అనుకోలేదు. స్త్రీలు పురుషులతో సమంగా పురోగమించాలంటే వారికి హక్కులుండాలని అంబేద్కర్ గుర్తించారు. ఆస్తితోనే పురుషుల పెత్తనానికి బలం వస్తుందనీ గ్రహించారు. కాబట్టి హిందూ కోడ్ బిల్లును సమగ్రం చేసి ప్రవేశపెట్టారు.

అంబేద్కర్ సామాజికంగా, రాజకీయాల పరంగా స్త్రీలు ముందుకు రావాలన్నారు. వారి వల్లనే జరిగే పనులు చాలా ఉన్నాయని అంబేద్కర్ చెబుతుండేవారు. స్వేచ్ఛ అనేది సంపదను అనుసరించి ఉంటుంది. స్త్రీలు తమ సంపదనూ హక్కులను రక్షించుకోగలిగినప్పుడే ఆమెకు విలువ, అప్పుడే ఆమె స్వేచ్ఛనూ గౌరవాన్ని పొందగలుగుతుంది అనేవారు. ఆయన ప్రవేశపెట్టిన హిందూ కోడ్ బిల్లు అప్పుడు పూర్తి ఆమోదం పొందకపోయినా అందులోని అంశాలన్నీ కాలక్రమంలో చట్టాలయ్యాయి. ఆ చట్టాలను ఆధునిక స్త్రీలు ఉపయోగించుకోవాలి. ఆ ఫలితాలను అందుకోవాలి. అప్పుడే నిజమైన స్వాతంత్ర్యం స్వేచ్ఛ మహిళలకు లభిస్తాయి. స్త్రీలను బలోపేతం చేసేవి అవేనన్నారు.

ఏదైతే ఆచార్య కాలకలూరి ఇనాక్ గారి నాటకాలు - దరిత దృక్పథం

డా॥ యం. భానుప్రసాద్ కుమార్ బాబు

ఆంధ్రోపన్యాసకులు

ఆంధ్ర క్రైస్తవ కళాశాల, గుంటూరు.

ఆచార్య ఇనాక్ గారి అమృతలేఖిని నుండి జాలువాలిన అద్భుత దృశ్యకావ్యం మునివాహనుడు.

ఆచార్య ఇనాక్ గారు ఈ 'మునివాహనుడు' అనే నాటకంలో ఆనాడు సమాజంలో ఉన్న సామాజిక స్థితిగతులను చాలా చక్కగా చూపారు. ఇది నాటక పరిణామంలో వస్తుగతంగా సంస్కరణ స్థానాన్ని సంపాదించుకున్న నాటకమిది. దీనిలో ఆళ్వారుల భక్తితత్వ నిరూపణ ఎంతో ఉన్నతంగా ఉంటుంది. ఈ నాటకంలో ఇతివృత్త వైవిధ్యాన్ని వ్యక్తం చేస్తూ అఖిల మానవ సౌభ్రాతృత్వాన్ని సమాజ ఉద్ధరణకు ఉపకరించాలనే దృష్టితో మరియు సామాజిక, మానవతావాదంతో ఈ నాటకాన్ని రచయిత రచించారు. జాతి, వర్ణ, భేదాలకు మానవుడు అతీతంగా ఉండాలని, లోక కల్యాణం కోసం నిరంతరం పాటుపడాలనే తత్వాన్ని ప్రభోదించే నాటకం ఇది.

మునివాహనుడు నాటకంలో ఉన్న కథ వైష్ణవ మత సంబంధమైనది. ఇది ప్రసిద్ధ ఆళ్వార్లలో ఒకడైన తిరుప్పావ్ ఆళ్వారు జీవిత కథ. వైష్ణవ భక్తి ప్రధానమైన కథ. ఆళ్వారు అనగా 'లోతుకు పోయినవాడు' భగవంతుని భక్తికి ఫలితంగా పొందిన పరమానందం. సముద్రం యొక్క లోతును తెలిసినవాడు ఆళ్వారు అని అర్థం.

మునివాహనుడు నాటకంలో ప్రధాన పాత్ర శ్రీ శ్రీ అంటే 'తురు'గా మారింది. సంగీత వాద్యాలు వాయింపు కులం 'పాణ్' అయింది. ఇది తమిళ సంప్రదాయాన్ని అనుసరించి ఇతని పేరు తిరుప్పావ్ అయింది. ఇతను అస్పృశ్య జాతికి చెందినవాడు.

నాటక పూర్వభాగం :

లోక సారంగమునిని వాహనంగా చేసుకొని శ్రీరంగాలయ ప్రవేశం చేసిన 'తిరుప్పాణాళ్వార్' కథ. ఇది ముని వాహనుడు అనే నాటకంగా రూపొందింది. దీనిలో ఒక దశతుని సామాజిక జీవన పయనమే ఈ నాటకం. వైష్ణవ సంప్రదాయ గ్రంథాలే మునివాహనుడు నాటక రచనకు ఆధారాలు. వైష్ణవ మత ప్రచారానికి ఆళ్వారులు మూల స్తంభాల్లాంటివాళ్ళు. ఈ ఆళ్వార్లు పన్నెండు మంది. వీరిలో తిరుప్పాణాళ్వార్ మునివాహనుడుగా ప్రసిద్ధి చెందాడు. తిరుప్పాణాళ్వార్ శ్రీ మహావిష్ణువు అంశలో జన్మించిన కారణాన్ని గురించి అతను దుర్బుధి నామ సంవత్సరం, కార్తీక మాస కృష్ణ పక్షం, విదియ రోహిత నక్షత్రంలో పుట్టాని 'మువ్వాయి రప్పడి' గురు పరంపర చెబుతుంది. ఇతని కులం గూర్జిగాని,

తల్లిదండ్రుల గూర్చి గాని మనకు ఆధారాలు లేవు. 'పాణర్' దంపతులు పెంచుకోవడం వల్ల పాణర్ కులస్తుడుగా 'పుర బాహ్యుడుగా' ఈతనిని పరిగణిస్తున్నారు.

శ్రీ రంగంలోని రంగశాయి భక్తుడుగా బాల్యంనుండి ఆయన్ని గానం చేస్తూ కాలం గడుపుతూ, ఆ శ్రీరంగని అనుగ్రహంతో మునివాహనుడై శ్రీ రంగాలయంలో ప్రవేశించి శ్రీరంగనిలోనే ఐక్యమయ్యాడు. ఆ తరువాతి కాలం తమిళనాడులో 'అమలనాదిబరామ్' అనే గొప్ప ప్రబంధాన్ని రచించిన ప్రముఖ అక్బారుగా ప్రసిద్ధి చెందాడు.

ఆ తిరుప్పావ్వాళ్ళ కథను ఆధారం చేసుకొని ఇనాక్ గారు ఈ నాటకం రచన చేశారు. ఈ నాటకానికి ఆంధ్రప్రదేశ్ సాహిత్య అకాడమీ పురస్కారం పొందింది. అంతేకాదు 1978వ సంవత్సరంలో ఇంటర్నీడియేట్ స్థాయి విద్యార్థులకు పాఠ్యాంశంగా నిర్దేశించారు. ఈ నాటకంలో మత ప్రస్తావన అనే విషయం సామాజిక నేపథ్యంలో రచయిత చిత్రీకరించారు.

రచయిత ఈ నాటకంలో అచంచలమైన భక్తి, దీక్ష కలిగిన భక్తునికి పంచముడని అతన్ని కించపరచడంగాని భంగపరచడం గాని చేయకూడదనే మానవతా తత్వాన్ని ప్రభోదించాడు.

తిరుప్పావ్ చదువు సంధ్యలు లేని పంచముడు. అంతేకాదు మహా భక్తుడు, మధుర గాయకుడు, శ్రీరంగనాథుని కనులారా చూడలేని అంటరానివాడు. అయినా తిరుప్పావ్ భక్తి పారవశ్యం పరమాత్మార్థం, సర్వ శ్రేష్ఠం. అతనిది పంచమునుల స్వరం. అతనిది వ్రాతలు లేని పాటలు. అందువల్ల ఆ పాటలు గాలి పాటలు అని, అవి గాలికి పోవలసినవే అని దేవదత్తుడు చెప్పిన మాటల్లో మనకు హరి సంకీర్తనం సర్వాంతర్యామి అనేది కన్పిస్తుంది. పంచములకు ఆలయ ప్రవేశం లేదు. రామానుజాచార్యులు భక్తి కల్గిన వారికి కుల మతాల ప్రసక్తి ఉండకూడదని చెప్పినప్పటికీ మత దురహంకారులు వారు సర్వమత సమానత్వ ప్రబోధాన్ని ప్రక్కకు నెట్టారు.

మత దురహంకారి మానసిక పవిత్రత చెడితే ఓర్పుకోలేడు. ఆనాడు సమాజంలో 'పంచముడు' తపస్సు చేయరాదు, అది వారికి అసాధ్యమనే భావన మత ఛాందసులలో ఎక్కువగా కన్పిస్తుంది. "భగవంతుని అనుగ్రహం ఉంటే ఏదీ నీరు అభిషేక జలమవుతుంది. ఆ అనుగ్రహం లేనివాడు నింగీచుక్క నేల పాలవుతుంది. అమృత బిందువు విషబిందువుగా మారుతుంది". అనే భగవంతుని తత్వాన్ని చెప్పారు ఇనాక్ గారు ఈ నాటకంలో. లోకసారంగ మునిలో అగ్రవర్ణాలు అనే అహంకారం కన్పిస్తుంది. అందువల్లే తిరుప్పావ్ పంచముడని కన్పిస్తాడు.

ఈ నాటకంలో 'మానవసేవ - మాధవసేవ' అనే సంస్కర్తల ప్రభోదన తెలుస్తుంది. మానవునికి దేవునికి మధ్య మలినం లేదు' అనే మాటలలో భగవంతుని గూర్చి చెప్పినా

మానవతావాదం వ్యక్తమవుతుంది. కనుక 'దేవుని కంటని మైలా దేవాలయంన కంటడు' అనే సర్వమత సామాజిక సమానత్వం కూడా మనకు కనబడుతుంది. తిరుప్పావ్ హరిజనుడైనా మాధవునికి అతను మధ్య మలినమనేది లేదు అన్న సత్యాన్ని వ్యక్తం చేశారు. అయినా మత దురహంకారంతో ఉండే లోక సారంగముని శ్రీరంగనాథుడు చెప్పినదాన్ని ప్రశ్నిస్తూ మా నీతిని నీవు ప్రశ్నించరాదు. ఇది లోకాచారం అని అంధ విశ్వాసంతో చెప్పడం కన్పిస్తుంది. అటువంటి భక్తి కల్గిన పంచముడైన లోక సారంగముని శ్రీరంగనాథుని సూక్తుల వలన సత్యాన్ని గ్రహించి విచక్షణ పొందడం చూస్తాం.

తిరుప్పావ్ నిత్యసూరి వర్ణమునకు చెందినవాడు. వైకుంఠంన సదా విష్ణుసేవ చేయు నిత్యసూరులలో ఒకడు. ఇతను సామాన్య భక్తుడు కాదు, అశ్వురు, తిరుప్పావ్ నిబ్రించు చున్నాడని, అతనిని నిద్ర లేపవలెనని రాయిని విసిరిన నేను నిద్రయందున్న వాడను, ధ్యానంన నన్ను తిరుప్పావ్ నిజంగా ఎరుకులో వున్నవాడే. నావంటి తెలివితక్కువ వానికి తెలివి చెప్ప వచ్చిన గురువు అతని మాలవాడు కాదు. అతనికి దూరమైన నేను మాల వాడనైతిని. దైవ సన్నిధిని ఉండే అర్హతను కోల్పోయాను' అని లోక్ సారంగముని ఎంతో దుఃఖించడం చూస్తాం.

మానవత్వమే మాధవత్వమనే సత్యాన్ని నమ్మి, సర్వజగత్తుకు చాటి చెప్పిన మహనీయుడు తిరుప్పావ్ అశ్వుర్. శ్రీరంగనాథుడు ఈ నాటకంలో మతపరమైన నేపథ్యంతో చైతన్యమూర్తిగా మనకు దర్శనమిస్తాడు. ఈ నాటకంలో భక్తి మానవ సామాజిక సమానత్వంను ప్రతిపాదించాడు. ఇనాక్ గారు అభ్యుదయ భావాలు కల్గిన నాటక కర్త మనకు కన్పిస్తారు. హరిజనోద్ధరణ, సామాజిక సమ సమాజమే లక్ష్యం.

కులాతీత, మతాతీత వర్గరహిత సామాజిక చైతన్యంతో కూడి సమాజం కావాలన్నదే వీరి ధ్యేయం. ఒక సామాన్య మానవ శక్తిగా సామాజిక పరంతో సంఘటితమై సౌఖ్యంగా ఉండాలని కోరుకుంటున్నారు. ఆధునిక నాటక సాహిత్యంలో ఈ ముని వాహనుడు నాటకానికి నవ్యత్వంతోపాటు క్రాంతి దర్శనత్వం సిద్ధిస్తుందని చెప్పవచ్చు.

ఆచార్య ఇనాక్ గారు మానవ ప్రవృత్తుల లోతుల్ని మధించిన మహా మనిషి. వీరి నాటక శిల్పంలో సంకీర్ణత, సంభాషణల్లో స్పష్టత మనకు ప్రస్ఫుటంగా కన్పిస్తుంది. అంతేకాదు ఆయా పాత్ర సన్నివేశం కళ్ళకు కట్టినట్లు చెప్పడం విశేషం. ఈ నాటకంలో మాటలు ఎంతో అద్భుతం. చిన్న చిన్న (అలతి, అలతి) మాటల్లో శక్తివంతమైన, అర్థవంతమైన భావాల్ని చూపారు. ఇనాక్ గారు భరతముని హృదయ మెరిగినవాడు, కనుకనే ఈ నాటకంలో ఎంతో ఉన్నతంగా మునివాహనుని హృదయాన్ని ఆవిష్కరించి చూపారు.

ఆచార్య ఇనాక్ గారు ఇంకా సాక్షి, నాగార్జునుడు, కీ, మనలాంటి మనిషి, జైహింద్ అనే నాటకాలు రాశారు. సాక్షి మతపరమైన నాటకం కావడం వల్ల ఎక్కువ ప్రజాదరణకు

నోచుకోలేదు. 'కీ' నాటకం అందరి మన్ననలను పొందింది. ఇనాక్ గారి నాటకాలను మత, చారిత్రక, సాంఘిక నాటకాలుగా విభజించవచ్చు.

మతసంబంధ నాటకాలు : మునివాహనుడు, సాక్షి

చారిత్రక నాటకం : నాగార్జునుడు

సాంఘిక నాటకాలు : కీ, మనలాంటి మనిషి, జైహింద్

సాక్షి:

ఇది క్రైస్తవ మతపరమైన నాటకం. దీనిలో ఐదు అంకాలున్నాయి. ప్రతి అంకంలో రంగాలను విభజన చేశారు. ఈ నాటకంలో ఆనాడు క్రైస్తవులు మతప్రచారంలో వాళ్ళు ఎదుర్కొంటున్న కష్టాల్ని ఇనాక్ గారు చక్కగా చూపారు.

దేవునియొక్క ప్రేమ, కృప ప్రతి ఒక్కరికి కూడా అర్థమయ్యే రీతిలో రచన చేశారు. ఇది క్రైస్తవ మత సాహితీ లోకంలోనే ఒక గొప్ప నాటకంగా చెప్పకోవచ్చు.

ఈ నాటకంలో నాయకుడు పాల్ తాను నమ్మిన సిద్ధాంతం కోసం కష్టాలకు కడగండ్రకు ఓర్పుకొని క్రీస్తు సందేశాన్ని ప్రజలందరికీ చెప్పిన తీరు ఎంతో గొప్పది. ఆచార్య ఇనాక్ గారు మునివాహనుడు నాటకంలో తిరుప్పావ్వాళ్ళ జీవిత కథను రాసినట్లే, 'సాక్షి'లో క్రైస్తవ భక్తుడైన పాల్ చరిత్రను కూడా నాటకంలా రచన చేయడం గొప్ప విశేషం.

ఈ నాటక నాయకుడు పాల్ మొదట నాస్తికుడు, తర్వాత గొప్ప విశ్వాసిగా మారి మత ప్రచారంలో అనేక కష్టాలను ఓర్పుకొని క్రైస్తవ మతాన్ని స్థాపించే ప్రయత్నంలో తన ప్రాణాలు పోగొట్టుకున్నాడు. అటువంటి గొప్ప వ్యక్తి చరిత్రను నాటకంగా రచన చేసిన గొప్ప వ్యక్తి ఆచార్య ఇనాక్ గారు.

నాగార్జునుడు:

ఈ నాటకంలో నాందీ, ప్రస్తావనలు లేకుండా నాటక రచన చేయడం నవ్య సంప్రదాయం అవుతుంది. దీనిలో అయిదు రంగాలున్నాయి. ఈ నాటకంలో ధర్మం ఒక్కటే అంగీరసంగా ఉంది. దీనిలో మత సహనం, బౌద్ధ మత ఔన్నత్యం, ఉత్తమ విద్య లక్ష్య, కళా ప్రయోజనాలు మొదలైన విశేషాలను సందేశాత్మకంగా చెప్పారు మన ఇనాక్ గారు.

దీనిలో నాగార్జునుడు ప్రధాన నాయకుడు. మిగిలిన పాత్రలన్నీ నాయకునికే విధేయతను కల్గి ఉంటాయి. బౌద్ధ మతాన్ని ఆంధ్ర నేలలో వ్యాప్తి చేయడంతోపాటు తెలుగు గడ్డమీద బౌద్ధమత వ్యాప్తికి కేంద్రంగా నిలిపినవాడు నాయకుడైన నాగార్జునుడు.

కీ:

ఈ నాటకంలో ధనకాంక్షతో అక్రమార్హనకు అడ్డదారుల్లో తిరిగే వారిని మేల్కొల్పి కష్టించి పనిచెయ్యాలని హితబోధ చేశారు. అంతేకాదు అడ్డదారుల్లో ధనార్హనకు అలవాటు పడిన వారిని మేల్కొల్పి, భ్రమలు, మోసాలతో ఎక్కువకాలం ఉండలేమని హితవు పలికారు. మానవత్వాన్ని నాశనం చెయ్యాలనుకోవడం అవివేకమవుతుందని హెచ్చరించారు. ఈ నాటకం డబ్బును అడ్డదారుల్లో సంపాదించి సుఖపడాలనే కోరికలున్నవారికి ఇది ఒక గుణపాఠం.

మనలాంటి మనిషి:

దీనిలో సమాజంలో మనకు నిత్యం కనిపించే సంఘటనలే కన్పిస్తాయి. సామాజిక పరమైన రుగ్మతలను అంతం చెయ్యాలనే సత్సంకల్పాన్ని రచయితగారు మనకు చూపారు. స్త్రీ సమస్యను తేంద్ర బిందువుగా రచన చేసిన నాటకం. ప్రత్యక్షంగా గాని, పరోక్షంగా గాని స్త్రీ సమాజంలో ఏవిధంగా హింసకు గురౌతుందో చెబుతూ, స్త్రీ విముక్తికి లేక సమస్యల పరిష్కారాన్ని కూడా రచయిత ఇనాక్ గారు చక్కగా చెప్పారు. ఈ నాటకంలో సరికొత్త విలక్షణత, విప్లవాత్మకత కన్పిస్తుంది. మనిషికి (స్త్రీ) శీలానికన్నా వ్యక్తిత్వం గొప్పది, ప్రధానమైంది. శీలం పాడైందని గొడవ చేయడం కంటే వ్యక్తిత్వాన్ని కాపాడుకొమ్మని హితవు చెబుతుంది. ఈ నాటకం మనిషి ఉన్నత వ్యక్తిత్వానికి ఊపిరి పోసిందని చెప్పవచ్చు.

జైహింద్:

మనదేశ సరిహద్దు ప్రాంతమైన చైనాపై జరిగిన యుద్ధాన్ని దృష్టిలో ఉంచుకొని ఇనాక్ గారు ఈ నాటక రచన చేశారు. ఈ నాటకానికి జైహింద్ అనే పేరు పెట్టడంలోనే వారి దేశభక్తి మనకు తెలుస్తుంది. ఎందుకంటే ఇనాక్ గారు విద్యార్థి దశలో ఎన్.సి.సి.లో ఉన్నారు కనుక ఈ నాటకంలో దేశభక్తి, దైవభక్తి రెండూ రెండు కళ్ళలాగా భారతీయులు భావిస్తారు. దైవాన్ని ఎంతగా ఆరాధిస్తారో, అదే రీతిలో దేశాన్ని కూడా అంత గొప్పగా ప్రేమించి దేశం కోసం ప్రాణాలైనా ఇవ్వడానికి వెనుకాడని ధీరులు భారతీయులు అన్న సత్యాన్ని నిరూపించారు రచయిత ఇనాక్ గారు.

అవకాలికి ఉపకారం చేస్తే ఎప్పుడైనా ఉపకారిగా మారతాడన్న సుమతి శతక కర్త మాటల్ని ఆచార్య ఇనాక్ గారు ఈ నాటకంలో నిరూపించారు. ఈ నాటకమంతా సందేశాత్మకమే వినిపిస్తుంది. జైహింద్ అనే మాట నాటకంలో మారుమ్రోగుతూ దేశభక్తిని చాటుతుంది.

ఆంధ్ర నేలలో నాటకరంగంలో కొంతమంది రచనలు చేస్తే, మరికొంతమంది సాంఘిక రచన చేశారు. కాని ఆచార్య ఇనాక్ గారు చాలిత్రక, సాంఘిక రచనలన్నింటికి

సమతూకంతో ప్రాధాన్యత నిచ్చి రచనలు చేయడం మనం గమనించవచ్చు. శ్రద్ధ కావ్యాల్లోనే కాదు దృశ్య కావ్యాల్లో కూడా ఉన్నతమైన వ్యక్తిత్వాన్ని చూపి తన ప్రతిభను చాటిన వ్యక్తి మన పద్మశ్రీ ఇనాక్ గారు.

పద్మశ్రీ ఆచార్య ఇనాక్ గారి మునివాహనుడు నాటకం ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం 1978వ సం॥లో ఇండర్క్రిడియేట్ విద్యార్థులకు పాఠ్యాంశంగా నిర్దేశించారు. అంటే ఆ నాటకం యొక్క జెన్నత్వం ఎంత గొప్పదో మనకు అర్థమవుతుంది. అలాగే విద్యార్థులలో మరి ముఖ్యంగా పేద వాళ్ళలో పోరాట పటిమను అలవర్చుకోవడం నేర్పారు.

పద్మశ్రీ ఆచార్య ఇనాక్ గారు ఏ అంశాన్ని తీసుకున్నా రచన చేసిన దానిలో మానవత విలువలు కన్పిస్తాయి. ఎందుకంటే చిన్నతనంలో తల్లి క్రమశిక్షణ, తాను నిజజీవితంలో సమాజంలో దర్శించి చూసిన వాటిని సహృదయ దృష్టితో అర్థవంతమైన కవితలల్లి, కవితలకు అవధులు లేవు అనిపించారు. వీరి సాహితీ కాలం మరియు వ్యక్తిత్వం తెలుగు సాహిత్య చరిత్రలో కలికితురాయిగా ఉంటుంది. ఒక మారుమూల కుగ్రామంలో పుట్టి ఆదర్శవంతమైన జీవితాన్ని గడిపి ఒక గొప్ప సాహితీ దీపికగా ఎదిగి ఒదిగిన సాహితీ స్రష్ట పద్మశ్రీ ఆచార్య ఇనాక్ గారు ముందు తరాల వారికి ఆదర్శ మూర్తి.

OM PRAKASH VALMIKI'S JOOTHAN AS A LITERATURE OF PROTEST

Ch. Anita

Lecturer in English
Andhra Christian College
Guntur

Abstract

The protest of an individual is often reflected as social protest. It is a manifestation of human concern and an endeavour to add meaning to human existence by strengthening the concepts of social justice, equality and liberty. A writer who while struggling or confronting the condition of his times and society earns values in a new and fresh way and explores them in the context of real life situations. The present discourse will enable a wider understanding of Dalit sentiments, their dreams and frustrations, their humiliations and their potentials. Om Prakash Valmiki's Joothan raises many objections like why Dalits have to rely on upper castes though they work day and night in all the seasons without permanent shelter and unequal pay? Can the subaltern speak? Will dominant sections allow Dalits to speak in this repressive social system etc. Strike one's mind when we read 'Joothan'. Thus Valmiki brought out the voice of minorities by rousing the minds of the readers through empathic elements.

Literature of Protest :

Protest as we know today may not have existed earlier. But the idea represented by this term was known to the people and the poets since time immemorial. They did express their resentment against unjust economic, social and religious situations. In a society, protest provides human alternatives for safeguarding not only one's natural rights but also to ensure social change. Protest is the awareness that arises when man confronts an unjust and inhuman situation, and decides to get rid of it by way of raising his voice against it and acting to remove it. Protest has the quality of identifying itself with the downtrodden and the oppressed. It is a process of upholding human values as they cannot be taken as eternal and unchanging. Protest as a value and as an effective medium will serve its purpose only if it is used with relevance to real situations obtained in actual life processes. Literature is a good medium to reflect such values through protest. Some writers rebelling try to bring in new forces of social change as Albert Camus

commented 'Man, by rebelling, imposed in his turn a limit to history and at this limit the promise of a limit is born'.

In India, from the upanishadic down to the present age 'Varna Vyavasta' continues to be the cornerstone. It was, no doubt, hierarchical because it always differentiated between higher groups and lower groups. The caste system is one expression of this social hierarchy. Literature echoes the need for social change and freedom from the bondage of caste apartheid. Among many protest writings, the writings of the backward classes in India call for minute attention. There is a deep sense of anguish, injury and resentment in their protest movements.

DALIT LITERATURE

Dalit Literature, literature about the Dalits, the oppressed class under Indian caste system forms an important and distinct part of Indian literature. Dalit literature in India it is highly essential to have an ideal of socio-economic and cultural background of India. In some places, the shadows of Dalits were not allowed to fall upon caste Hindu people and they were forced to clean the ground wherever they walked to remove the 'contamination' of their footprints. In rural areas of India, their colonies formed usually a separate enclave on the outskirts of the village, a kilometer or so outside the mainstream of village. But with the inspiration provided by activists-writers in recent times, people who lived on the periphery for centuries are gradually moving into the centre, and their literature is forming an important segment of the mainstream literature.

Protest in literature is a kind of evolution. It is a course of change and the need for reform. Dalit literature is a literature of protest. And a Dalit writer is one who writes with the experience of his community, the pain of his past burdens subverting the history, revitalizing the denigrated spheres of languages and creating an alternate vision of the future. Raising the consciousness of the Dalits, and recovering their self-respect and challenging the traditional Hindu values are the Dalit writers' expressed goals. Dalits rebelled against the exploitative character of Hinduism and the institution of caste and expressed their ideological protest through literature, in the form of poems, dramas and novels. The voice of the Dalits cry is yet to be realised with equality. Much need to be explored and examined to

understand the sentiments of the oppressed and the unheard miseries. Literature is a good platform to let these voices heard for justice and recognition.

Literature is a mouthpiece for the weaker section and the oppressed. To understand the causes and drawbacks of these sections it is worth analyzing Om Prakash Valmiki's Joothan (1992). Protest literature also echoes the religion-politically marginalized minorities. Throughout human history, religion and its beliefs are manifested in art, music and literature. It dominated the reigns of monarchs and kings. In many post-colonial countries religion is above democracy. There are many writers who expose the anarchical hands on minorities in the name of religion. Religion taking the upper hand in democracy result in marginalizing the minority in almost all the spheres of public life. There are literary writers who vehemently present the pathos of minorities. Valmiki is one such contemporary writer who presents the woes of Dalits.

OM PRAKASH VALMIKI'S LIFE AND WORKS

Om Prakash Valmiki (1950) is a prominent figure among the Hindi Dalit writers. Born at Barla, Muzaffarnagar, UP, Valmiki has a master's degree in Arts. He is a forerunner among writers who laid the foundation for Dalit literature in Hindi. He has enriched Hindi literature with his collection of poems Sadiyon Ka Santap (1989), and Bas Bahut Ho Chuka (1997), his short story collection Salam (2000) and Ghuspathiye, and his critical work on the aesthetics of Dalit literature-Dalit Sahitya Ka Saudarya (2001). Among his many published works, Joothan (2003) has been the focus of critical appreciation and debate. Valmiki has the image of a writer who dared to swim against the tide and has also made pioneering attempts to create an attitude of self-criticism among the Dalits. His writing poses very simple but hard-hitting questions and this spirit of interrogation imbues all his work. He at present works at the Ordinance Factory in Dehradun.

OM PRAKASH VALMIKI'S JOOTHAN AS LITERATURE OF PROTEST

Valmiki's Joothan is a novel that echoes the woes of the Dalits or the Subaltern. Autobiographical method of narration is a current trend in expressing oneself in individual and social life. "The

autobiographical method of narration is characteristically modern western fictional technique". Valmiki's *Joothan* (1997) translated into English by Arun Prabha Mukharjee as *Joothan*. *A Dalit's Life* (2003) pose as naïve yet pregnant with the oracles of an untouchable. Valmiki, was inspired by Ambedkar. His *Joothan* portrays the element of emancipation. It is a literature of response to the horror of existence perpetuated by the institution of caste-apartheid. He gives a historical account of the life of an untouchable in India of the 1950s.

Joothan is a memoir that adds to the archives of Dalit literature. He speaks of the ground realities and contradictions that had been shut down with thick walls of denial. The title of the novel '*Joothan*' literally means food left on an eater's plate, usually destined for the garbage pail in a middle class, urban home. However, such food would only be characterized '*joothan*' if someone else besides the original eater were to eat it. The word carries the connotations of ritual purity and pollution as '*jootha*' means polluted. The title encapsulates the pain, humiliation and poverty of Valmiki's community, which not only had to rely on *Joothan* but also relish it. Valmiki gives a detailed description of collecting, preserving and eating *jootha*. His memories of being assigned to guard the drying *joothan* from crows and chickens, and of his relishing the dried and reprocessed *Joothan*, burn him with renewed pain and humiliation in the present.

When Valmiki was in Class VI, the headmaster asked Om Prakash to sweep the school and the playground. He writes, "The playground was way larger than my small physique could handle and in cleaning it, my back began to ache. My face was covered with dust. Dust had gone inside my mouth. The other children in my class were studying and I was sitting in his room and watching me. I was not even allowed to get a drink of water. He was badly discriminated for his caste in India.

In the book, *Joothan – A Dalit's Life*, Omprakash Valmiki writes, "One can somehow get past poverty and deprivation but it is impossible to get past caste." With this statement, Valmiki highlights the rigidity of the caste system in India that has resulted in the socio-economic oppression of thousands across India over centuries merely because of the "lesser caste" to which they belong. The title of this autobiographical account, *Joothan* encapsulates the pain, the humiliation and the poverty of the "untouchable" Chuhra community

of Uttar Pradesh, to which the author belongs. The untouchables or Dalits who were social outcasts not only had to rely on the Joothan of others but also had to relish it. The treatment meted out to them was worse than that to animals. Valmiki describes his childhood in the village in Barla district of Uttar Pradesh. He writes about the ill treatment meted out to him when he was at school because he was an untouchable. Despite the barriers of caste which proved to be a hindrance at every step throughout his years in school and college, Valmiki persevered to get better education and evolved. Both his parents have been portrayed as heroic figures in the text. They desired something better for their child and fought for his safety and growth. One of the most powerful moments in the text is when his mother overturned a basketful of Joothan at a wedding after a high-caste Tyagi humiliated her. His father, Chotan Lal, always stood by Valmiki and told him that he should always do what he desired. It is quite apt that Valmiki has dedicated this text to them. Valmiki highlights the fact that education is not the solution to the ills of the caste system. Omprakash Valmiki constantly stresses on the differences between the Dalits and the caste Hindus, the Savarnas, with respect to their various religious beliefs and customs, he subtly contests the belief that the oppression of the Dalits by the savarnas is justified as per the Hindu religious laws because the pork-eating Dalits living on the outskirts of villages and towns actually do not belong to the Hindu religion.

Valmiki devotes several pages to the ironies that his new identity entails. While in Bombay, he is taken to a Brahmin by a Maharashtrian Brahmin family, indicating the possibility of 'passing' if one travels far enough from the place of one's birth. In western Uttar Pradesh, however, this surname (Valmiki) does not lift him up from his Chuhrahood and the attendant untouchability. Among the Buddhists he is seen as a casteist because he refuses to shed this identity marker as badge of self-assertion, a declaration that he does not want to hide his Dalit identity. In his article "Being called a Hindu is like an abuse to me" Valmiki said. Caste envelopes every aspect of life in India. Valmiki points out the daily dilemmas Dalits face in a caste-based society that makes it almost impossible to shed one's caste marker and leave behind the stigma attached to it. Though they work day and night unrelentingly, the reward they get is heaps of insults. Valmiki reminds us of the need and importance of struggle and Dalit social

consciousness to make people aware of the struggles they face to make new direction for life, which can organize all the weaker sections.

Joothan is constructed in the form of wave upon wave of memories that erupt in Valmiki's mind when triggered through a stimulus in the present. These are memories of trauma that Valmiki had kept suppressed. He uses the metaphors of erupting lava, explosions, and flooding to denote their uncontrollable character. The text follows the logic of the recall of these memories. Instead of following a linear pattern, Valmiki moves from memory to memory, showing how his present is deeply scarred by his past despite the great distance he has travelled to get away from it. He presents the traumatic moments of encounter with his persecutors as dramatized scenes, as cinematic moments. The event is narrated in the present tense, capturing the intensity of the memory and suggesting that the subject has not yet healed from the past traumas so as to put them behind.

Valmiki places his and his Dalit friends' encounters with upper caste teachers in the context of the Brahmin teacher Dronacharya tricking his low caste disciple Eklavya into cutting his thumb and presenting it to him as part of his gurudakshina or teacher's tribute. This is a famous incident in the Mahabharata. By doing this, Dronacharya ensured that Eklavya, the better student of archery, could never compete Arjun, the Kshatriya disciple. Indeed, having lost his thumb, Eklavya could no longer perform archery. In high caste telling, the popular story presents a casteless Eklavya as the example of an obedient disciple rather than the Brahmin Dronacharya as a perfidious and biased teacher. When Valmiki's father goes to the school and calls the headmaster a Dronacharya, he links the twentieth century caste based relations to those that prevailed two thousand years ago. By showing his father's ability to deconstruct the story, Valmiki portrays Dalits as articulate objects who have seen through the cherished myths of their oppressors. When in a literature class, a teacher waxes eloquent about this same Dronacharya, Valmiki challenges the teacher, only to be ruthlessly canned.

Valmiki's reconfiguration of the myth also inter-textualizes Joothan with other Dalit texts, which frequently use the character of

Eklavya as representing the denial of education to Dalits. The modern Dalit Eklavya, however, can no longer be tricked into self mutilation. Joothan, gives us a key to how marginalized groups enter the stage of history. Valmiki mocks and rewrites the village pastoral that was long a staple of Indian literature in many languages as well as of the nationalistic discourse of grass root democracy.

Valmiki like many other Dalit writers, demands the status of truth for his writing, taking issues with those find Dalit literature lacking in imagination. Valmiki's insistence that all persons and events in Joothan are true poses a considerable challenge to postmodernist critics who propose that autobiography's truth is 'constructed,' that the autobiographic narrator shapes a presentable self by reprocessing his/her memories in order to fit the present. Dalit autobiography claims the status of truth, of testimony. Naming people and places by their real names is one of the strategies through which Valmiki establishes the status of Joothan as testimony and it give Joothan the status of documented Dalit History. Joothan is a book that voices the demand of the Dalits for their rightful place under the sun. Resolving the problems of Dalit identity is an immensely difficult task. Despite the challenges, the forging of a Dalit identity is of great importance. The fact remains that Dalits still endure discrimination of different kinds; they are still poorer, have less to access to education and less hope of a bright future than the privileged castes. Valmiki says "A manifesto for evolutionary transformation of society and human consciousness, Joothan contrasts its readers with different questions about their own humanity and invites them to join the universal projects of human liberation"

In Joothan the 'self' is depicted not only as an individual with a private career but also as a member of his community with ties and responsibilities to the other members of his community. So, Joothan is a representation of the personal voice and the voice of the people. This book also speaks of identity crisis. Religion, work, hunger and education are some of the main areas Valmiki brings forth in Joothan. The narrator in their autobiographies speaks of education as one of the most important elements in his life, which takes him further to fulfill his dream of freedom. Their autobiographies tell how the Caste Hindus take away every possible step to ensure that the light of knowledge would never infiltrate into the dark ghettos of their victims. Another

important area of protest we find is the use of language. The use of day-to-day language comprehends the writer's background. As the experiences of the outcastes are so unique, the even the standard languages lack the required vocabulary to make them explicit to the general readers. Valmiki too deviated from the mainstream literary genre of language to show his protest against the dominating caste Hindu. Expressive aspects of protest include the use of Dalit vernaculars and also the narrative techniques used by them in their literature.

Literature has now become the most popular and effective trend to bring Dalit consciousness to the people across the globe. Dalit literature is now widely read and has become a new area and outlook of life. The discourse on such studies will add to world literature and peace.

CONCLUSION

In Valmiki's Joothan, we find the element of protest. They act as a mirror, which reflects the suppressed and biased lives of people who are innocent. In this novel we find that it is because of the improper exercise of religious beliefs that people suffer. Literature acts as a mouthpiece for these sections of the people. It is like reflecting through a mirror the pains of humanity as we glide through the pages of Joothan. One can realize the positive aspects of society when the cry of justice is made loud through literature. Protest literature is replete with contemporary societal inequalities, social and religious irresponsibility and opportunistic power politics. Dalit autobiographies are recollections with a motive. They are no mere chronicle for archives of social history. Events are retained selectively. Each narrative is a remake of life through a travelling back which originates in a decision to break away with the prescribed socio-cultural models of interpretation. We find that the narrative reconstruction is nothing less than a creative assertion of one's identity. In Valmiki's Joothan we witness that the past is re-visited, re-composed, re-assessed and recognized in the light that it finally shines at the movement of fulfillment. We find the enemy within the caste and religion. Such literature thus speak about "live and let others live". The voice of minorities can be beautifully brought out by arousing the minds of the readers through empathic elements. Empathic love should be reflected in literature. It must be felt by the readers. One should be responsible

for the outcome of the writings through which one projects the voice of resentments and protests. It should have a comprehensive and holistic approach. It should encompass the elements of unity.

REFERENCES

- 1) Indian Dalit Literature – Bijender Singh
- 2) Dalit Literature – Harbir Singh Radhawa etc.

HIGHER EDUCATION AND RESEARCH IN INDIA :: AN OVERVIEW

P. Hema Kanthi

Lecturer in English

Andhra Christian College, Guntur

ABSTRACT

In this paper I have discussed the concepts of higher education in India. The study has tried to trace the higher education in India from the long past. Then I have discussed about Research institutions in various fields.

Key Words : Higher Education, Research

INTRODUCTION & BRIEF HISTORY

Before we discuss the current higher education system in India, a brief historical background will be helpful to understand its institutional context. India has a very rich history dating back several millennia. Knowledge was preserved and propagated through an oral tradition. In this context, the teachers set up 'residential schools' in their own homes. Students were to live with the teacher and his family and were expected to share the daily chores of the family. Sanskrit was the language of the educated and the texts were composed in this language. Most of the major modern languages in India are derived from Sanskrit.

During the rules of Buddhist kings belongs to the Mauryan dynasty in the third and second century BC India flourished with the establishment of institutions of learning. Taxila, now in Pakistan, became the seat of learning where scholars journeyed to learn and to be educated. Nalanda in eastern India became famous for the Buddhist University where several religious conclaves were held.

In the 10th century, India was invaded from the northwest and many founded their dynastic rule in India. Persian became the court languages and the educated elites became conversant in Farsi and Arabic. The dual traditions of Sanskrit and Farsi education were kept alive till the colonization of India by the British. The British established schools to teach English and the sciences. In 1857 three

universities were established in three metropolitan cities, Bombay (now Mumbai), Calcutta (now Kolkata) and Madras (now Chennai) following Oxford or Cambridge as models. Another university was established in 1887 in Allahabad.

These universities imparted education in the liberal arts and sciences. The main objective was to prepare people for careers in the civil service, legal profession and medicine. The need for technical education was also felt by the British, who established the first industrial schools attached to the Gun Carriage Factory in Guindy, Chennai, in 1842.

INSTITUTIONAL FRAMEWORK FOR THE HIGHER EDUCATION SYSTEM :

With this varied history of the higher education system, the current system is primarily modelled after the British system. However, some of the technical institutions in engineering and management are modeled on the US system. The higher education system remains primarily the responsibility of the state governments, although the central government has taken the initiative in establishing and funding a few central universities and other institutions of national repute.

India has 14 major languages. Institutions of higher educational use English as the medium of instruction for most courses, particularly in the technical fields, though the regional language remains a major cultural artefact that provides the cultural context.

The institutional framework of higher education in India is complex. There are several types of institutions: universities, colleges, institutions of national importance, post-graduate institutions and polytechnics. Only the universities are generally authorized to grant degrees. By special acts of Parliament, the institutions of national importance has been authorized to grant are to be recognised by the All India Council of Technical Education.

Universities are of four types: state universities, central universities, deemed universities (aided and unaided), and private universities. Table : itemizes these different types of higher education institutes in India.

Table : Types of Higher Educational Institutions in India

TYPE	No
Central Universities	20
State funded universities	217
Deemed Universities	45
Private Deemed Universities	57
Private Universities under State	5
Other Private Universities	10
Institutes of National Importance	13

RESEARCH INSTITUTIONS

The institutional framework and research and developed in India can be divided into two broad categories : defense and civilian. In the latter category there are five major apex bodies that are responsible for research and development in these fields :

1. Indian Council of Medical Research
2. Indian Council of Agricultural Research
3. Indian Council of Social Science Research
4. Council of Scientific and Industrial Research
5. Tata Institute of Fundamental Research

The Indian Council of Medical Research (ICMR), New Delhi, the apex body in India for the formulation, coordination and promotion of biomedical research, is one of the oldest medical research bodies in the world.

As early as 1911 the Government of India set up the Indian Research Fund Association (IRFA) to sponsor and coordinate medical research in the country. After independence, several important changes were made in the organization and the activities of the IRFA. It was re-designated in 1949 as the Indian Council of Medial Research (ICMR) with a considerably expanded scope of functions. The ICMR is

funded by the Government of India through the Ministry of Health and Family Welfare.

The Council's research priorities coincide with the national health priorities, such as the control and management of communicable diseases, fertility control, maternal and child health, control of nutritional disorders, developing alternative strategies for health care delivery, containment within safety limits of environmental and occupational health problems; research on major non-communicable diseases such as cancer, cardiovascular disease, blindness, diabetes and other metabolic and haematological disorders; mental health research and drug research (including traditional remedies). All these efforts are undertaken with a view to reduce the total burden of disease and to promote the health and wellbeing of the population.

The Governing Body of the Council is presided over by the Union Health Minister, and is assisted in scientific and technical matters by a Scientific Advisory Board comprising eminent experts in different biomedical disciplines. The Board is assisted by a series of Scientific Advisory Groups, Scientific Advisory Committees, Expert Groups, Task Forces, Steering Committees etc. which evaluate and monitor different search activities of the Council.

The Council promotes biomedical research in the country through intramural as well as extramural research. Over the decades, the Council has expanded the base of extramural research and its strategies.

Intramural research is carried out currently through the Council's (a) 21 Permanent Research Institutes/Centers, which are mission-oriented national institutes located in different parts of India and address themselves to research on specific areas such as tuberculosis, leprosy, cholera and gastro-intestinal diseases, viral diseases including AIDS, malaria, kala-azar, vector control, nutrition, food & drug toxicology, reproduction, immuno-hematology, oncology, medical statistics, etc. and (b) 6 Regional Medical Research Centers which address regional health problems, and also aim to strengthen or generate research capacities in different geographic areas of the country.

Extramural research is promoted by ICMR through (i) Setting up Centers for Advanced Research in different research areas around

existing expertise and infrastructure in selected departments of Medical Colleges, Universities and other non-ICMR Research Institutes. (ii) Task force studies, which emphasize a time-bound, goal-oriented approach with clearly defined targets, specific time frames, standardized and uniform methodologies, and often a multicentric structure. (iii) Open-ended research on the basis of applications for grants-in-aid received from scientists in non-ICMR Research Institutes, Medical Colleges, Universities etc. located in different parts of the country.

In addition to research activities, the ICMR encourage human resource development in biomedical research through (i) Research Fellowships (ii) Short-Term Visiting Fellowships. (iii) Short-Term Research Studentships. (iv) Various Training Programs and Workshops conducted by ICMR Institutes and Headquarters.

INDIAN COUNCIL OF AGRICULTURAL RESEARCH

ICAR is the apex body for coordinating research in the area of agriculture, poultry, fisheries and dairy. It has 47 research institutes that are dedicated to train and research in their respective fields. The list of institutes under ICAR can be found from <http://www.icar.org.in/icar15.html>

A total of 38 agricultural universities have been established in different parts of the country, including a Central Agricultural University for the north-eastern hills. In addition the Indian Agricultural Research Institute, New Delhi, the Indian Veterinary Research Institute, Izatnagar (Bareilly), the National Dairy Research Institute, Karnal and the Central Institute of Fisheries Education, Bombay, have the status of deemed universities.

The agricultural education system in the country offers degree programs in 11 specific disciplines; agriculture, veterinary science, agricultural engineering, forestry, home science, dairy technology, fisheries, sericulture, marketing, banking and co-operation, horticulture and food science with a total intake of about 11,000 students. It also offers postgraduate programs in more than 55 fields of specialization with a total intake capacity of about 5,000 students. Under the human resource development program the council offers about 1,200 scholarships and fellowships from the undergraduate to

post-doctoral levels. Special fellowships are also offered for socially and economically weaker groups.

INDIAN COUNCIL OF SOCIAL SCIENCE RESEARCH

The Indian Council of Social Science Research (ICSSR) was established in 1969 by the Government of India to promote the research of social sciences in the country. The Council aims to :

- Review the progress of social science research and give advice to its users.
- Sponsor social science research programs and projects and administer grants to institutions and individuals for research in social sciences.
- Institute and administer scholarships and fellowships for research in social sciences.
- Indicate areas in which social science research is to be promoted and adopt special measures for development of research in neglected or new areas.
- Give financial support to institutions, associations, and journals engaged in social science research.
- Arrange for technical training in research methodology and to provide guidance for research.

The Indian Council of Social Science Research is at present assisting 27 Research Institutes and 6 Regional Centers in different regions in India. The list of the Research Institutes can be found at: http://www.icssr.org.in/rcri_institute_main.htm

COUNCIL OF SCIENTIFIC AND INDUSTRIAL RESEARCH

The Council of Scientific & Industrial Research (CSIR), the premier industrial R & D organization in India, was constituted in 1942 by a resolution of the then Central Legislative Assembly. It is an autonomous body registered under the Registration of Societies Act of 1860. CSIR aims to provide industrial competitiveness, social welfare, a strong Science and Technology base for strategic sectors and the advancement of fundamental knowledge.

Scientific research and development activity in CSIR has to be directed toward the development of technologies and applications that maximize the overall benefits for India. CSIR's Mission statement thus is :

To provide scientific industrial research and development that maximizes the economic, environmental and societal benefit for the people of India.

Industry has a wider connotation than mere manufacturing. Industry encompasses any human activity that transforms the inputs to outputs of value to society. Thus, industry would even encompass agriculture in addition to services. The underlying emphasis is that R & D to be pursued by CSIR provides traceable and tangible benefits to the economic, environmental or societal welfare systems.

CSIR has laboratories in biological sciences, chemical sciences, engineering sciences, information sciences and physical sciences. Altogether there are 39 different laboratories or centers in different places in India. The list of these (and their web addresses) can be found at http://www.dsir.nic.in/a_report/english/2004-05E/7-annex8-9-e0405.pdf

AUTONOMOUS SCIENCE AND TECHNOLOGY INSTITUTIONS

There are also a number of autonomous research institutions under the Department of Science and Technology. The list of those can be found at http://dst.gov.in/autonomous/autonomous_index.htm

CONCLUSION

In this report, we have attempted to provide a brief overview of the educational system in India. Although the modern education system in India is based on the Anglo-American tradition, there is a great variety of institutional systems in higher education. Government plays a dominant role not only in providing funds for education but also in the administration and control of these research institutions. It is not uncommon that institutions may be facing dictums from various entities that are at times confusing and contradictory. Any foreign organization trying to build a relationship with these institutions must not be daunted by such ambiguities and must work with them patiently.

REFERENCES :

- 1) Agarwal P – Higher Education in India : The Need for Change
- 2) Tilak J.B.G. and Varghese N.V. Resources for Education in India.
- 3) Ananda Krishnan M. Privatization of higher education : opportunities and anomalies.
- 4) Gupta, Asha “International Trends in Higher Education and the Indian Scenario”.

RECENT RESEARCH DEVELOPMENTS IN HIGHER EDUCATION SYSTEM

S.Sulekha Rani

Research Scholar
Department of English
Acharya Nagarjuna University
Guntur

N.Madhu

Research Scholar
Department of English
Acharya Nagarjuna University
Guntur

Abstract

Recent studies have emphasized issues of social emergence based on thinking of societies as complex systems. The complexity of professional practice has been recognized as the root of challenges for higher education. To foster creative problem solvers is a key response of higher education in order to meet such challenges. This chapter aims to illustrate how to understand what is real higher education, the importance of Higher education, critical thinking and the suggestions for improving new trends in higher education system. Accordingly, this chapter contributes to bridge the complexity of societies, creative problem solving skills, and higher education development in one theoretical framework.

Key Words: social emergences-creativity in problem solving- critical thinking

Introduction

The importance of higher education has been clearly expressed by our first Prime Minister Mr. Jawaharlal Nehru in the following words: “A university stands for humanism, for tolerance, for reason, for the adventure of the ideas and for the search of truth. It stands for onward march of human race towards even higher objectives. If the universities discharge their duties adequately, then it well with the nation and the people”. It indicates that higher education occupies a crucial position in education system of a nation as it affects the overall development of a country.

Ancient Indian Initiatives Education is the fulcrum of life, for peace, progress and development. It provides seedlings for culture and civilisation. It is a passport for freedom and liberty and a higher calling in life. The South Asian sub-continent is inheritor of an ancient, rich

civilisation and also a victim of western imperialism which ravaged the sub-continent in not so distant past. South Asian or more specifically Indian perspective on education is, therefore, rife with the possibility of complete human development. The achievements of Indian education in ancient times were fascinating – the sages and scholars orally imparting education in the Gurukul system (students staying at Guru's or teacher's home to complete education). While the original Vedic education was confined to upper strata of society in a complicated stratified social order, later spread of Buddhism and Jainism enriched education and was available to everyone in society. The problems of lack of inclusiveness though, in some measure, persist till present day. The famous institutions at Nalanda, Vikramshila and Takshashila were celebrated symbols of educational and cultural achievements of India. Nalanda University, during fifth to thirteenth century AD was known for its educational excellence. The university was a convergence point for international scholars. The contribution of India in the field of education during ancient and medieval times was thus very significant.

Higher Education System:

Higher education students enter college with a variety of perceptions and goals. Some merely continue on their education pathway because that is the culture of their family. Certain students are expected to enter a specific major as a result of family expectations. Others may have been influenced by a favorite teacher or family member who they want to emulate. Some don't have a clue as to what to major in. Another group of university students may question what career options they have as a function of selecting a college major. This is also evident at the graduate level

Critical issues in Indian higher education

As India strives to compete in a globalised economy in areas that require highly trained professionals, the quality of higher education becomes increasingly important. So far, India's large, educated population base and its reservoir of at least moderately welltrained university graduates have aided the country in moving ahead, but the competition is fierce; from China in particular. Other countries are also upgrading higher education with the aim of building world class universities. Even the small top tier of higher education faces serious problems.

The present system of higher education does not serve the purpose for which it has been started. In general education itself has become so profitable a business that quality is lost in the increase of quantity of professional institutions with quota system and politicization adding fuel to the fire of spoil system, thereby increasing unemployment of graduates without quick relief to mitigate their sufferings in the job market of the country. So, the drawbacks of the higher education system underscore the need for reforms to make it worthwhile and beneficial to all concerned.

Challenges of present higher educational system in India

Since we have got independence we are facing challenges to establish a great and strong education system. Various governments came and gone. Off course they tried to establish new education policies in the system but this is very sad to dictate that they were not sufficient for our country. Still we are facing lot of problems and challenges in our Education System. India recognises that the new global scenario poses unprecedented challenges for the higher education system. The University Grants Commission has appropriately stated that a whole range of skills will be demanded from the graduates of humanities, social sciences, natural sciences and commerce, as well as from the various professional disciplines such as agriculture, law, management, medicine or engineering. India can no longer continue the model of general education as it has been persisting in for the large bulk of the student population. Rather, it requires a major investment to make human resource productive by coupling the older general disciplines of humanities, social sciences, natural sciences and commerce to their applications in the new economy and having adequate field based experience to enhance knowledge with skills and develop appropriate attitudes. Responding to these emerging needs, the UGC stated: "The University has a crucial role to play in promoting social change. It must make an impact on the community if it is to retain its legitimacy and gain public support". It seeks to do so by a new emphasis on community based programmes and work on social issues. Concepts of access, equity, relevance and quality can be operationalised only if the system is both effective and efficient. **Critical Importance of Education In post-colonial era**

Development economists, focussing on the individual, perceived the independent value of education which develops faculties,

enlarges opportunities to participate in the life and culture of the nation and the world. They also attributed instrumental value to results of education which produces knowledge, skills and changed attitudes. The practical, utilitarian view was also underlined since education provides chance to individuals to increase their incomes and raise level of living. Education along with health, which are central to the contemporary debate on human development indicators, were thus recognised as a 'human right'.

Underlining the great strategic importance of health and education in the process of economic development, they wondered at India's lack of policy in matters of health and education: India's failure to have an adequate public policy in educational and health matters can be , thus , of profound significance in assessing the limited success of Indian development efforts over the last half a century.³ Indian Supreme Court made a historic construction of the right to life enshrined in the Indian constitution (Article 21) to include right to education to take this debate at a higher pedestal. The citizens of this country have a fundamental right to education.

Suggestions for improving quality of higher education

There are some suggestions and Expectations from Government, Industry, Educational Institutions, Parents and Students for improving quality of higher education-

1. Industry and Academia Connection- Industry and Academia connect necessary to ensure curriculum and skills in line with requirements. Skill building is really very crucial to ensure employability of academia to understand and make sure good jobs (keeping in view knowledge + skills+ global professional skills = good jobs).

2. Incentives to Teachers and Researchers- Industry and students are expecting specialized courses to be offered so that they get the latest and best in education and they are also industry ready and employable. Vocational and Diploma courses need to be made more attractive to facilitate specialized programs being offered to students. Incentives should be provided to teachers and researchers to make these professions more attractive for the younger generation.

3. Innovative Practices- The new technologies offer vast opportunities for progress in all walks of life. It offers opportunities for

economic growth, improved health, better service delivery, improved learning and socio-cultural advances. Though efforts are required to improve the country's innovative capacity, yet the efforts should be to build on the existing strengths in light of new understanding of the research innovation-growth linkage.

4. To mobilize resources- The decline in public funding in the last two plan periods has resulted in serious effects on standards due to increasing costs on non-salary items and emoluments of staff, on the one hand, and declining resources, on the other. Effective measures will have to be adopted to mobilize resources for higher education. There is also a need to relate the fee structure to the student's capacity to pay for the cost. So that, students at lower economic levels can be given highly subsidised and fully subsidised education.

5. Student-Centred Education and Dynamic Methods-

Methods of higher education also have to be appropriate to the needs of learning to learn, learning to do, learning to be and learning to become. Student-centred education and employment of dynamic methods of education will require from teachers new attitudes and new skills. Methods of teaching through lectures will have to subordinate to the methods that will lay stress on self-study, personal consultation between teachers and pupils, and dynamic sessions of seminars and workshops. Methods of distance education will have to be employed on a vast scale.

6. To Provide Need Based Job-Oriented Courses-

All round development of personality is the purpose of education. But the present day education is neither imparting true knowledge of life and nor improving the talent of a student by which one can achieve laurels in the field one is interested. So, combination of arts subjects and computer science and science and humanities or literature should be introduced so that such courses could be useful for the students to do jobs after recruitment in some companies which would reduce unnecessary rush to higher education. The programme must be focused on graduate studies and research and developing strategies and mechanisms for the rapid and efficient transfer of knowledge and for its application to specific national and local conditions and needs

7. International Cooperation-

Universities in India have been a primary conduit for the advancement and transmission of knowledge through traditional functions such as research, innovation, teaching, human resource development, and continuing education. International cooperation is gaining importance as yet another function. With the increased development of transport and communication, the global village is witnessing a growing emphasis on international cooperation and action to find satisfactory solutions to problems that have global dimensions and higher education is one of them.

8. Towards a New vision

India realizes, like other nations of the world, that humanity stands today at the head of a new age of a large synthesis of knowledge, and that the East and the West have to collaborate in bringing about concerted action for universal upliftment, and lasting peace and unity. In this new age, great cultural achievements of the past have to be recovered and enriched in the context of the contemporary advancement so that humanity can successfully meet the evolutionary and revolutionary challenges and bring about a new type of humanity and society marked by integrated powers of physical, emotional, dynamic, intellectual, ethical, aesthetic and spiritual potentialities.

9. Cross Culture Programmes- After education, tour to all the places in India and world as far as possible with the cooperation of government is necessary so that one can understand about people, culture, arts, literature, religions, technological developments and progress of human society in the world.

10. Action Plan for Improving Quality-

Academic and administrative audit should be conducted once in three years in colleges by external experts for ensuring quality in all aspects of academic activities. The self-finance colleges should come forward for accreditation and fulfill the requirements of accreditation. Universities and colleges should realise the need for quality education and come forward with action plan for improving quality in higher educational institutions.

11. Privatization of Higher Education-

In any nation education is the basic necessity for the socio-economic development of the individuals and the society. In reality only 20% of the population is educated in India. So, improved standard of education as first priority should be offered to the majority by the govt. authorities with sincere political will. Also, privatization of higher education is absolutely necessary in a vast country like India as government alone is helpless to do so.

12. Personality Development-

Finally, education should be for the flowering of personality but not for the suppression of creativity or natural skill. In the globalized world opportunities for the educated people are naturally ample in scope. As a result business process outsourcing (BPO) activities have increased competition in the world trade leading towards the production of quality goods and their easy availability everywhere in the world market. That is the way the world can be developed for peace, prosperity and progress by able and skilful men.

13. Stipends to Research Fellows-

The number of Ph.Ds from Indian Universities should increase with proper standards. This should be seen in the context of extremely low fraction of Ph.Ds in India in relation to M.Sc./B.Tech., as compared to what it is in USA, UK, Germany, Japan etc. Meritorious doctoral students should be recognized through teaching assistantships with stipends over and above the research fellowships Identifying talented, meritorious students and encouraging them through recognition is very important to attract students into research and teaching.

14. Examination Reforms-

Examination reforms, gradually shifting from the terminal, annual and semester examinations to regular and continuous assessment of student's performance in learning should be implemented 24. High-tech Libraries- Our university libraries have a very good collection of books, but they are all in mess. A library must be online and conducive for serious study. Indian universities should concentrate more on providing quality education which is comparable to that of international standards.

Conclusion

In conclusion, it would be appropriate to remind all stake holders that India is moving and in ferment. It has the grain of a rich ancient heritage to achieve the highest standards in education and research and to contribute to onward march of mankind to peace and progress.

To reach and achieve the future requirements there is an urgent need to relook at the Financial Resources, Access and Equity, Quality Standards, Relevance and at the end the Responsiveness. Report of the National Knowledge Commission if implemented can help boost education sector in India. We are moving towards an era which would be defined by the parameters of knowledge and wisdom. India in order to become a developed nation by 2020 and knowledge power by 2015. The decisions that are going to be taken on these are likely to hold the key to India's future as a centre of knowledge production. We need higher educated people who are skilled and who can drive our economy forward. When India can provide skilled people to the outside world then we can transfer our country from a developing nation to a developed nation very easily and quickly

References

- Altbach, Philip G. (2006) The Private Higher Education Revolution: An Introduction. University News. January 2-8, 2006. Vol. 44 No.01.
- Anandakrishnan, M. (2006) Privatization of higher education: Opportunities and anomalies. 'Privatization and commercialization of higher education' organized by NIEPA, May 2, 2006., New Delhi
- Delors, Jacques (1996) Learning the treasure within. Report to UNESCO of the International Commission on Education for the Twenty-first Century. UNSECO Publishing, Paris.
- MHRD (2006) Annual Report. Ministry of Human Resource Development, Department of Secondary and Higher education. Government of India. New Delhi.
- Planning Commission (1999) Approach paper to the Tenth Five-year Plan (2002-2007). Planning Commission. New Delhi.
- Stella, Antony (2002) External quality assurance in Indian higher education: Case study of the National Assessment and

Accreditation Council (NAAC). International Institute for Educational Planning. Paris.

- UGC (2005) Research Handbook: Towards nurturing research culture in higher• education institutions in India. University Grants Commission. New Delhi.
- Mrydal, Gunnar, Asian Drama: An Inquiry Into the Poverty of Nations, Kalyani Publishers, New Delhi-Ludhiana,1985 reprint, Chapter 29, Volume III, p.1537.
- Ibid, Chapter 31, Volume III, p1621.
- Dreze Jean & Sen Amartya, India: Economic Development and Social Opportunity, Oxford University Press,1995, pp.15-16.
- Unnikrishnan, J.P. and Ors. Vs. State of Andhra Pradesh and Ors., Date of Judgment 04/02/1993,Citation:1993 AIR 2178 1993; SCR (1) 594 1993; SCC (1) 645 JT 1993 (1)474 1993 SCALE (1)290

बाणभट्टस्य कादम्बरी

श्रीमती पारि. कोटिरत्नम्
संस्कृतोपन्यासकी,
डा.के.वी.के.संस्कृतकलाशाला । गुंटूर.
चरवाणी - 9701674557
विद्युल्लेखा -
parikotiratnam30@gmail.com

प्रस्तावना

“द्वे ब्रह्माणी वेदितव्ये शब्दब्रह्म तथाऽपरम् ।
शब्दब्रह्मणी निष्णातछ परंब्रह्माधिगच्छति ॥”

इति

महाभारतादिषु शब्दार्थयोः उपासनं मोक्षप्रगतिश्च बहुधा निरूपितम् । शब्दब्रह्म च वेदपुराणशास्त्रस्थकाव्येतिहास रूपेण वाङ्मयस्य बहुविधत्वं प्रसिद्धमेव । तेष्वपि करणे काव्यस्य उत्तमत्वमपि आलङ्कारिकैः अङ्गीकृतम् ।

काव्यञ्च दृश्य - श्रव्य भेदेन प्रथमं द्विविधम् । दृश्यमपि पुनः नाटकादि दश रूपकभेदेन अनेकविधम् । श्रव्यञ्च गद्य - पद्य - चम्पू भेदेन त्रिविधम् । त्रिविधेष्वपि पद्यभेदेषु पद्यादपि गद्यरचनम् दुष्करं, यतः भावाविष्करणे अनु कुलं छन्दः । तद्वस पोषणाय

महदुपेरोति । पदानां नियतत्वात् पादत्वात् भावपरिच्छेदोऽपि सुलभतया भवति ।

अतः पद्यादपि गद्यं कष्टतरं भवति । अत एव

“गद्यं कवीनां निकषं वदन्ति” इति आभाणकम् उत्पन्नम् ।

अत एव संख्यापरतया गद्यकाव्यानि बहूनि न दृश्यन्ते । तेषु विरलेष्वपि दिण्डनः दशकुमारचरितं, सुबन्धोः वासवदत्ता,

बाणभट्टकृतं हर्षचरितम्, कादम्बरी, वामनभूपालचरितम् इति प्रसिद्धानि गद्यकाव्यानि। अन्ये धनपाल ओडदेवालयः केचन वाङ्मय चरित्रकारैः उदाहृतः।

कादम्बरी काव्ये शब्दालङ्काराः, श्लोषः श्लोषोपस्थापिताः उपमाश्च बहुधा प्रयुक्ताः। इदम् काव्ये प्रकृतार्थस्थापनार्थं बृहत् -
प्रमाणा कादम्बर्या वर्णनानि विस्तृतमानि कादम्बर्या यथा रसं यथा भावश्च क्वचित् उत्कलिकाप्रायं कवयित् पूर्णरूपं च गद्यं दृश्यते। एवं विधः भेदसादृश्यं भवति। प्रणालीच पञ्चाध्यायात्मिका एवं रूपा।

कादम्बरी कथापरिचयः

नायकस्य तृतीयजन्मनः आरभ्य कथामुखे आरम्भः वर्तते। तदारभ्य द्वितीये जन्मनि नायकयोः (नायिकानकयोः) द्वितीयवारं वियोगपर्यन्तया कथया पूर्वभागः समाप्तो भवति। ततः बाणभट्टः कथाप्रबन्धम् असंपूर्णमेव दिवङ्गतः। ततः बाणभट्टस्य पुत्रः पुलिन्दभट्टः परिशिष्टां कथां पूरयन्। द्वितीयं भागं विलिख्य प्रबन्धं पूरयामास। प्रायशः तत्पुत्रोऽपि पितुरभिमतं कथां जीवत्येव पितरि ज्ञातवान् स्यात्। अतः सम्पूर्णं कथा बाणेव पूर्व मनसि चिन्तिता स्यात्। जीवति पितरि विद्वान् कुमारः तां कथां जानात्येव। अतः कथा सर्वत्र अतिच्छिन्नेन दृश्यते। कथानुघटनायैव मम वाणी प्रवृत्ता इति उत्तरार्थे पुलिन्दभट्टसवचनं स्पष्टं भवति। पुलिन्द भट्टः उत्तरार्थे पीठिकायां एवम् उक्तवान्।

“गङ्गां प्रविश्य भुवि तन्यतामुपेत्य

स्फीताः समुद्र मितरा अपि यान्ति नद्यः।

आसिन्धुगामिनि पितुर्वचनप्रवाहे

क्षिप्ता कथानद्यतनाय मयाऽपि वाणी ॥” इति।

स च भागः कादम्बर्या विवाहपर्यन्तकथा रूपा।

कथासार :- शूद्रकः नाम राजा आसीत् । स च रूपेण अप्रतिमः प्रतापानुरागवन्तः । समस्त सामन्तचक्रः, चक्रवर्ती लक्षणोपेतः, बहूणां क्रतुनाम् आहर्ता । सर्वशास्त्राणाम् अधीती च आसीत् । तस्य राजधानी विदिशानगरी । स च युवाऽपि स्त्रीसुख पराङ्मुखः भोगान्तरैः वयः गमयतिस्मि । एकदा काचन चण्डालकन्यका पञ्जरस्थं शुकम् आदाय शूद्रकं द्रष्टुम् आगता ।

राजा अन्तः पुरपरिजनेन शुकस्य आहारादिकं दापयित्वा तम् अपनीतश्रमं चकार । साऽपि चण्डालकन्यका सुन्दरी शोभापूर्णा च आसीत् । राजाऽपि तां दृष्ट्वा विस्मितः । साऽपि सदसि कुट्टिमे आसीन अनुयायी पुरुषः पञ्जरस्तं शुकं राज्ञः पुरः निधाय तस्य शुकस्य महत्वं एवं वर्णितवान् ।

देव ! अयं शुकः विदित सकल शास्त्रः राजनीतिप्रयोगकुशलः । पुराणेतिहासकथाकलाप निपुणः नाम्ना वैशम्पायनः, सर्वरत्नां समुद्रस्यैव देवः एव भाजनमिति मत्वा त्वत्पादमूलं प्रापितः इति । राजाऽपि तम् आत्मीयबुद्ध्या ददर्श । ततः शुकः राजानं ‘जय’ शब्देन अभिनन्द्य एवम् आर्या पपाठ ।

स्तनयुगमश्रुत्वातं समीपतरवर्ति हृदयशोकाग्रेः ।

चरति विमुक्ताहारं व्रतमिव भवतो रिपुस्त्रीणाम् ॥

एवं वदन्तं शुकं दृष्ट्वा विस्मितः राजा सभानन्तरं एकान्ते आसीनः समग्रं तव वृत्तन्तं ब्रूहि, इति शुकं पप्रच्छ । ततः शुकः विस्तरेण स्वकथाम् एवं जगद । “दण्डकारण्ये विन्ध्याटवी पर्वते सा च अतिगहना छ तस्यां विन्ध्याटव्यां निवसति । अवगस्त्यस्य पुत्रः दृढदस्युः तस्यैव डध्मवाहः इति नामान्तरम् तत्र तदाश्रमं परितः कावेरी प्रवहतिः ।”

एवं विधस्य अगस्त्याश्रमस्यः समीपे पम्पाभिधानं पद्मसरः वर्तते । तस्य सरसः पश्चिमतीरे विन्ध्याटव्याम् अवस्थितः महान् जीर्णः शाल्मलीवृक्षः वर्तते । तस्

य शाखाग्रेषु बहवः विरचितनीडाः निवसन्ति । ते च पक्षिणः दिक्षु गत्वा चञ्चुपुटेन विविधान् फलरसान् कमलांश्च आनीय शिशुन् त्राययन्तः, भोजयन्तः, तान् रक्षन्तः क्षपाः क्षपयन्ति ।

एवं विधाय तस्यैव जीर्णवृक्षस्य एकस्मिन् दिने कोटरे पश्चिमे वयसि वर्तमानः मे पिता अपि निवसतिस्म । मम जननसमये प्रसववेदनया मम माता लोकान्तरं गता । तदाप्रभृति तता एव कथाञ्चित् मां संवर्धितवान् । एकदा अतिकोलाहलेन महती शबरसेना मृगयार्थं तद्वनम् आगता । पतङ्गनामकः तस्याः सेनायाः पतिः । अति भीकरः आसीत् । अहं तु भयात् पितुः पक्षयोः मिलीनः । कश्चन वृद्धः शबरः अन्यत्र मांसम् अलब्ध्वा वृक्षस्थान् पक्षिणः दृष्ट्वा वृक्षम् आरुरोह । पक्षि शाबकान् गृहीत्वा तेषां ग्रीवाभङ्गम् अः पातयामासः अहं तु पितरिमृते कथञ्चित् आयुषः शेषात् तत् पक्षयोः लीनः भूमौ पातितः । शुष्कपर्णेषु पतितः नमृतश्च । तेन शबरेण न दृष्टः । कथञ्चित् सर्वेषु गतेषु बहिः पतितेभ्यः निर्गतः ।

अत्रान्तरे महर्षेः जाबालेः पुत्रः हारीतः स्नानार्थं कमलसरः उपागतवान् । आसन्नमृत्युः मां दृष्ट्वा जातकरुणः उदकेन परिसिंच्य आहारदानेन स्वस्थं कृत्वा स्वाश्रमं निनाय । भगवान् जाबाल्यपि माम् दृष्ट्वा “कुतोऽयं आसादितः” इति हारीतं पप्रच्छ ।

ततः हारीतोक्तं श्रुत्वा “स्वस्यै अतिनयस्यनेन फलम् अनुभूयते” इत्यवोचत् । ततः ऋषिभिः प्रार्थितः अनुष्ठानानन्तरं मत्कथाम् ऋषिभ्यः एवं जगाद । एतावत्पर्यन्तः कथाभागः कथामुखम् इति उदाहृतः ।

जाबालिः वैशम्पायनकथाम् एवं जगाद । अवन्तीषु उज्जयिनी नाम नगरी वर्तते । तां नगरीं महाप्रभावः भगवान् महाकालाभिधानः परमेश्वरः अधितिष्ठति । तस्याः राजा तारापीडः । स च स्वयं घर्मिकः प्रजाः धर्मे स्थापयामास । तस्य च राज्ञः सकलवेदवेदाङ्गविद् बृहस्पतिसदृशः शुक्रनाश नामकः अमात्यः आसीत् ।

तारापीडोऽपि युवा एव सर्वा भूमिं विजित्य मन्त्रिनिवेशित राज्यभारः सुखा
न अन्वभूत्। तारापीडस्य पत्नी विलासवती
तस्यानुरूपा बभूव । एवं सर्वसुखसम्पन्नोऽपि राजा चिरान् अनपत्यो बभूव । एकद
। विलासवती कृष्णपक्षे चतुर्दशां भगवन्तं
महाकालम् अर्चितुं जगाद। तत्र महाभारते वाच्यमाने “अपुत्राणां तु गतिः नास्ति
पुत्रामो नरकात् त्रायते इति पुत्रः” एवं पौराणिकं वचः श्रुत्वा खिन्ना रुरोद। तारा
पीडोऽपि रुदन्तीं तां दृष्ट्वा एवम् आश्वासयामास ।

अहमपि मुनिजनसेवया भगवतः चन्द्रशेखरस्य सेवया पुत्रान् लप्स्यसे इत्युक्त्
वा तदनुगुणान् यत्रान् चकार । कदाचित् प्रभाते देवी विलासवती स्वगर्भे प्रविशन्तं
परिपूर्ण मण्डलं चन्द्रम् अद्रक्षीत् । शुकनासः तं स्वत्वं श्रुत्वा स्वप्रोऽयम् उत्तरफ
लकः इत्यवादीत् । तथैव साऽपि अन्तर्वर्ती बभूव । राजाऽपि तस्याः पुंसवनादि
कं महता वैभवेन चकार ।

एवं गच्छति काले मनोरमाऽपि गर्भे प्रविशन्तं पुण्डरीकं ददर्श । साऽपि का
लेन धृत गर्भा कुमारमेके सुषुवे । राजा
स्वपुत्रस्य नाम चन्द्रपीडः इति चक्रे । बाल्यात्प्रभृति वैशम्पायनः चन्द्रपीडस्य द्वितीय
मिव हृदयं परमित्रम् आसीत् । क्रमेण प्राप्तयौवनः चन्द्रपीडः गुरुकुले सर्वाः विद्य
ः अधिजगाम । वैशम्पायनोऽपि सकलशास्त्रपारङ्गतः आसीत् । ततः तारापीडः ‘
इन्द्रायुधं’ नाम
उत्तमाश्वं चन्द्रपीडाय दत्तवान् ।

स च पारसीकाधिपतिना तारापीडस्य उपदाररूपेण पोषितः। यानि उच्छैश्रव
सः लक्षणानि तानि सर्वाण्यपि इन्द्रायुधे वर्तन्ते। चन्द्रपीडोऽपि तं दृष्ट्वा पूर्वस्मिन्
जन्मनि कोऽपि महात्मा भवेदिति गौरवेण उपसृत्य आरोहणार्थं क्षमां याचयित्वा
आरुरोह । तम्
आरूढयौवन कदाचित् माता द्रष्टुम् ऐच्छत् । ततो मातुः अनुज्ञया शुकनासस्य दद

श । देवी विलासवती पत्रलेखं नाम कन्यकां
चन्द्रापीड समीपं प्रेषयित्वा एवं सन्दिदेश ।

“एषा कुलूतेश्वर दुहिता पत्रलेखा विधाने कुलूतं जित्वा अनाथाम् इमां म
हाराजः उज्जयिनीम् आनीतवान् । एष भवतः
ताम्बूलकरण्डवाहिनी इति कृत्वा मया प्रेषितो । भवता परिजन सामान्यदृष्टिना अ
स्यां न भवितव्यम् । स्वसुतयामिव हृदयं मे
अस्याम् अस्ति ।

चन्द्रपीडोऽपि मातुराज्ञां शिरसि धृत्वा शुकनाशं द्रष्टुं ययौ । शुकनाशोऽपि
तं बहुधा नीतिसारम् उपदिदेश ।

कतिपय दिवसानन्तरं तारापीडः चन्द्रापीडं यौवराज्यपदे अभिसिषेच । कृता
भषेकः चन्द्रापीडः दिग्विजयार्थं प्रतस्थे । क्रमेण पित्रार्जितपूर्वामपि भूमिं वशे स्था
पयन्, प्रदक्षिणेन दिशः जिगाय । क्रमशः वर्षत्रयेण कैलास पर्वतसमीप सुवर्णपुरं
नाम किरातानां
निवासस्थानं प्राप । निजबलस्य निशामहेतोः कतिपयान् दिवसाम् अतितिष्ठत् ।
एकदा मृगयार्थं निर्गतः वने विचलकैलास
शिखरात् अवतीर्णं किन्नरमिथुनम् अद्राक्षीत् ।

अपूर्वं दर्शनतया जातकुतूहलः तं मिथुनमनुससार । एकम् अनुसरन् पञ्च
दशयोजन मात्रम् अध्वानं जगाम । क्रमेण
किन्नरमिथुनं अदृश्यमभूत् । चन्द्रपीडोऽपि निष्फलकार्ये प्रवृत्तम् आत्मानं निन्दन् ।
पुनः प्रतिगन्तुं मनश्चक्रे । किन्तु सुवर्णपुरस्य
पन्थानं न ज्ञातवान् । अरण्यञ्च निर्मानुषं स्वयमुपेक्ष्य दक्षिणां दिशं गमिष्यामीति कृ
तनिश्चयः परिश्रान्तम् इन्दायुधं दृष्ट्वा मध्याह्नकाले ईषत् विश्रान्तः गमिष्यामीति कृ
तनिश्चयः ।

एकस्मिन् सरस्तीरे तस्ताम् । तत्रेव सनादिकं कृत्वा इन्द्रायुधं च अपगत परि
श्रमं चकार। पुनः प्रस्थितः अद्योदकं नाम महत् सरः दृष्ट्वा । अद्योदसरस्तीरे स्ति
थेतः मधुरं गीतं सुश्राव । तं गीतध्वनिम् अनुश्रुत्य गत्वा भगवतः शूलापाणेः शून्यं
सिद्धायतमे दद । तां दृष्ट्वा विस्मितश्च बभूव । गीतावसाने सा चन्द्रापीडं दृष्ट्वा स
वागंत व्याजहार । चन्द्रापीडोऽपि तस्याः तपसां महत्वेन, वचसास
व्रतेन च विस्मितः तस्याः वृत्तान्तं पप्रच्छ । ततः सा प्ररुदिता। पुनः कथञ्चित् स्वस्
था एवं वक्तुम् उपचक्रमे ।

इतः आरभ्य महाश्रेतावृत्तान्तः आरभ्यते ।

सा कन्यका स्ववृत्तान्तम् एवं जगाद - उपरसस्सु चतुर्दश कुसानि वर्तन्ते। त
त्र तेषु दक्षप्रजापतेः कन्यकाद्वयात् उत्पन्ना
कुलद्वयं वर्तते ।

दक्षस्य द्वे सुते मुनिः अरिष्टाच मुनेः पुत्राः चित्रसेनादयः षोडशभ्रातरः । त
त्र कनिष्ठः चित्ररथः गन्धर्वाणां राजा अभूत् । अरिष्टायास्तु षट्पुत्राः । तेषु ज्येष्
ठः हंसः । सोऽपि चित्ररथेन अन्यस्मिन् गन्धर्वराज्ये अभिषिक्तः । हंसस्य पत्नी ग
ौरी, गौरी

हंसयोः अहं एक आत्मजा नाम्ना महाश्वेता । तातस्तु आपत्यतया सुतजन्मातिरिक्ते
व महोत्सवेन मम जन्म अभिनन्दितवान् । क्रमेण च प्राप्तयौवनाहम् एकदा मधुमा
सेन अच्छोदं सरः मात्रासह स्नातुं अभ्यगमम् ।

तत्र सरस्तीरे वसन्तशोभां पश्यन्ती सुचलं, अत्रान्तरे वनालिनेन उपनीतम्
अनाघ्रात पूर्वं कुसुम गन्धम् अभ्यमिघ्रम् । तं
गन्धम् अनुसृत्य कृतां पारिजातकुसुममञ्जरीम् अद्रक्षम्। तस्याः एव परिमलः इति नि
श्चित्य तस्य मुनिकुमारस्य सौन्दर्यं दृष्ट्वा परवशा
अभवम्।

क्रमेण मम मनः रागस्य आस्पदम् अभूत् । अत्रान्तरे यावदेव सचेतनास्मि,
यावदेव च विभाव्यते मेमदन दुश्चेष्टित लाघवम् एतत् तावदेव अस्मादेव प्रदेशात्
अपसर्पणं श्रेयः इति अचिन्तयम् । तं नमस्कृत्य गच्छामि इति धिया प्रणामम् अ
करवम् । मां दृष्ट्वा सोऽपि मन्मथेन तरलिकोऽभूत् । द्वितीयं मुनिबालकं प्रणामपू
र्वकम् अपृच्छम् । भगवन् । कस्यवायंस किं नाम, कस्यतरोः इयं
कुसुम मञ्जरीति । द्वितीयो मुनिकुमारः कपिञ्जल नामकः तत्त्वृत्तान्तम् एवं जगाद ।

श्वेतकेतु नाम महर्षिः दिव्यलोकनिवासी एकदा अच्छोदं सरः स्नानार्थम् आ
गताः । तदा कमलवनवासिनी देवी लक्ष्मीः तं
दृष्ट्वा जात कामा । तदैव कृतार्था आसीत् । तदानीं उत्पनोऽयं कुमारः लक्ष्मीः तं
पुत्रं श्वेतकेतवे ददौ । श्वेतकोतुः तं पुत्रं
पुण्डरीकनामानं चक्रे ।

अयमेव स इति । अपि च पुण्डरीकः मयासहितः कैलासे परमेश्वरं सेवित्वा
यदा प्रतिनिवर्तितं तदा नन्दनवनदेवता तस्मै
इमां पारिजात मञ्जरीं ददौ । पुण्डरीकोऽपि पारिजातकुसुम मञ्जरीं महाश्वेतार्थम्
अदात् । अस्मिन्नन्तरे पुण्डरीक हस्तात् अक्षमाला
पतिता ताम् अक्षमालाम् असंप्राप्तामेव भूतलम् अहं गृहीतवती । द्वितीयं मुनिकु
मारकः कपिञ्जलः पुण्डरीकं बहुधा धर्मम् उपदिदेश ।

पुण्डरीकोऽपि अक्षमालाम् अभ्यर्थितवान् । शून्य हृदया च अहं तस्मै मम
मौक्तिकहारं दत्तवती । अनन्तरञ्च स्व भवनं
प्रतिनिवृत्ता शून्यहृदया अतिष्ठम् । तस्मिन्नेव दिवसे सायंकाले कपिञ्जलः द्रष्टुम् अ
गतः । असौ मुनिरिति शृङ्गारविषयकं वाचं संदेशं वक्तुं लज्जिताऽपि पुण्डरीकस्य वि
वरहावस्थां मां विस्तरेण जगाद । यावदहं प्रतिवक्तुम् उद्यता तदैव मम मातुः आग
मान्
परिचारिकाभिः निवेदयितुं श्रुत्वा कपिञ्जलः ततो निर्गतः ।

अहमपि प्रतिसन्देशं किञ्चित् वक्तुमशक्ता तूष्णीम् आसन् । निर्गतायां मातरि
बहुधा कुलमर्यादिकं चिन्तयित्वा व्याकुला
अभवम् । तदा मम ताम्बूलकरण्डवाहिन्या तरलिकया चोदिता अर्धरात्रे अच्छोदसर
स्तीरं तरलिका द्वितीया तं द्रष्टुं अगमम् ।
यावदेव अहं तत्र गतवती ततः प्रगेव पुण्डरीकः मृतोऽभूत् । कपिञ्जलः उच्चैः रुरो
द । अहमपि तेन विना जीविनिराशा आत्मनः
प्राणान् त्यक्तुम् उद्यता अभवम् । (अत्रान्तरे महाश्वेता वृत्तान्तम् ।)

एवं स्ववृत्तान्तम् उक्त्वा महाश्वेता उच्चैः रुरोदा । ततः चन्द्रापीडः तां कथञ्चि
चत् स्वस्थामकरोत् । ततः स्व प्राणत्यागात्
विरमणादिकमधिकृत्य कारणमपि महाश्वेता वृत्तान्तम्।)

यदा महाश्वेता मरणैकमिश्रया बभूव तदैव आकाशात् कश्चन दिव्यपुरुषः
अवतीर्णः सोऽपि मृतं पुण्डरीकम् उल्लिख्य
नीतवान् । गच्छन् च महाश्वेता एवम् आश्वासयामास । “वत्से ! महाश्वेते !
न परित्याज्याः त्वया प्राणाः पुनरचिरेण ते भविष्यति समागमः ।” इत्युक्त्वा आक
ाशे गच्छन्तं तां दिव्यपुरुषं कपिञ्जलः अनुदधाव ।

तदाऽपि कृतमरण व्यवसाया महाश्वेता । तदा तां तरलिका एवं जगाद - “
दिव्यपुरुषः ते समागमं प्रति त्वाम् आश्वासयति । स तु नूनं भविता ।” इति ।

यदिमां तातः बलात् कदाचित् कस्मैचिच्चत् दातुम् इच्छति तदाऽहम् अनशने
नैव रज्जा वा हुताशनेन वा नियतम् आत्मानम् उत्स्रक्ष्यामि इति प्रतिज्ञाम् अकरोत्
। ततो भूतौ कादम्बर्याः पितरौ कादम्बरीम् अनुनेतुम् महाश्वेता एव समर्था इति
उक्तत्वा महाश्वेतानयार्थं कादम्बर्याः वीणावाहकं महाश्वातान्तिकं प्रेषयामासतुः महा
श्वेताऽपि स्वसन्देशं कादम्बरीं वक्तुं केयुरकेन सह तरसिकां
प्रेषितवती ।

द्वितीयेऽस्मिन् दिने तरलिकाऽपि कादम्बर्या तिरस्कृता महाश्वेतान्तिकम् आ
जगाम। महाश्वेतोऽपि मुहूर्तं चिन्तयित्वा
चन्द्रापीडम् एवं जगाद । कादम्बरीं द्रष्टुं चित्ररथराजधानी त्वया मयासार्धम् अद्य
तत्र आगन्तव्यम् । बहुकुतूहलः किं पुरुषविषयः
ततो नार्हसि ।

निष्फलां कर्तुनामभ्यर्थानमिमां मयैव सह गत्वा हेमकूटमतिरमणीयतामिदानीं
तत्र दृष्ट्वा च अनिर्विशेषां कादम्बरीमपनीय
तस्याः कुमति मनोमोहविलसितम् एवमहो विश्रम्यश्चो भूतेः प्रत्यागमिष्यसि इति ।

चन्द्रापीडोऽपि तमर्थमङ्गकृत्य महाश्वेतया सह हेमकूटं जगाम । ततः प्रागेव
गतः केयूरकः चन्द्रपीडसौन्दर्यादिकं कादम्बरीम्
उक्तवान् । तद्दर्शनं कुतूहलया कादम्बरी महा श्वेतया सह आगच्छतीति श्रुत्वा उक्त
ण्ठिता आसीत् ।

महाश्वेताऽपि कादम्बरी भवनमागता चन्द्रपीडपरिचयं दत्तवती । कादम्बरी च
न्द्रापीडयोः अन्योन्यं प्रथमदर्शने एव अनुरागः
समुत्पन्ना । अत्रान्तरे शुक्रसारिकवृत्तान्तो नाम परिहास कथा तत्र कल्पिता । महा
श्वेतया उक्ता कादम्बरी समीपवर्तिनि भवने वसतिं कल्पयामास। चन्द्रापीड निर्गमन
ानन्तरं महाश्वेता स्व मदनविकारम् अधिकृत्य बहून् वितर्कान् अनुबभूव। चन्द्रापी
डोऽपि कादम्बर्याः चेष्टितं श्रृङ्गार जन्यं वा इति निश्चितुम् असमर्थो बभूव ।

ततः तस्मिन्नेव सायंकाले कादम्बरी चन्द्रापीडं द्रष्टुं सखी द्वितीया आजगाम
। कादम्बर्याः सखी मदलेखा चन्द्रापीडाय
अलङ्कारादिकं पुनः एवं जगाद । अयं च शेषो नाम हारः समुद्रमधनकाले सर्व रत्न
ानां शेषः इति तस्यसार्थकं नाम । समुद्रः प्रथमम् इमं भारं वरुणाय ददौ । वरु
णः चित्ररथाय ददौ । चित्ररथः कादम्बर्यै ददौ। साऽपि तव अयम् उचितालङ्कारः
इति तुभ्यं दातम्

इच्छति । अस्याः प्रथम प्रणयः न तिरस्करणीयः इत्युक्त्वा स्वयं हारेण तम् अलञ्चकार । ततः कादम्बरी चन्द्रापीडकथां पृच्छति ।

सुचिरं तत्र स्थित्वा स्वभवनं जगाम । प्रातः अनिश्चितानुराग इव चन्द्रापीडः ततः प्रतस्थे । ततः स्कन्धावारं प्राप्तवान् अपरद्युः केयूरकः चन्द्रापीडं द्रष्टुम् आजगाम । केयुकोऽपि तत्र विस्मृतं शेषहारं चन्द्रापीडाय दत्वा पुनरेवं जगाद । महाश्चेत एवं विज्ञापयति “बलवदस्वस्थशरीरा कादम्बरी पुनः त्वां द्रष्टुम् इच्छति इति । चन्द्रापीडोऽपि पुनः कादम्बरीभवनं जगाम । गृहपरिचारिकया सह सेव्यमाना अस्वस्थशरीरा कादम्बरीं ददर्श । मदलेखावचनेषु चमत्कारं केवल अनुरागविषये निश्चेतुम् असमर्थः पुः निश्चयेन प्रतिनिवृत्तः । तदानीं पत्रलेखाऽपि चन्द्रापीडेन सह कादम्बरी प्रार्थनया पत्रलेखां कादम्बरी समीपे विसृज्य एकएव प्रतिनिवृत्तः । यावदेव प्रत्यागतः तदैव उज्जयिन्याः दूतः उपागतः तारापीडः कुमारं द्रष्टुमिच्छति इति पितुः सन्देशं श्रुत्वा सपदि उज्जयिनीं जगाम । पत्रलेखम् आनेतुम् मेघनाथ नामकं सेनापतिं तत्र नियुक्तवान् । कतिपय दिवसानन्तरं मेघनाथोऽपि पत्रलेखम् आदाय उज्जयिनीं प्रत्यागतः । पत्रलेखाऽपि पुनः पुनः चन्द्रापीडेन पृष्ट्वा कादम्बर्याः अनुरागं निवेदयामास । चन्द्रापीडोऽपि तच्छ्रुत्वा चिन्तितो बभूव । कादम्बर्या प्रेषितं लेखञ्च चन्द्रापीडाय ददौ ।

एतावत् पर्यन्तं पूर्वभागः बाणभट्टेन रचितः ।

तत्तनयः उत्तरभागेन कथाम् एवं पूरयामास । उत्तरार्थारम्भे लेखस्य शेषभागः वर्णितः । पुनः चन्द्रापीडस्यैव चिन्ता बहुधा वर्णिता । अत्रान्तरे केयूरकः पुनः उज्जयिनीं आजगाम । कादम्बर्याश्च अनुरागं विरहावस्थां च विस्तरेण चन्द्रापीडम् उक्त्वा सा इदानीं तन्मयीव वर्तते । तदागमनेनैव प्राणाः तस्याः रक्षिताः भवन्ति इत्युवाच । चन्द्रापीडोऽपि विलम्बाय पश्चात्तप्तः सुनि

चरं चिन्तापरः

अभूत् । केयूरकोऽपि अद्याऽपि तदागमनेव रक्षिता भवत्येव इत्युक्तवान् ।

एवं स्थिते वैशम्पायनः न प्रतिनिवृत्तः किं कथा कार्यमिति विषण्णोऽभूत् ।
प्रत्यागतं वैशम्पायनं दृष्ट्वा पुनः प्राप्ताशः

“मेघनाथम् आहूय एवम् आदिदेश । यस्य भूमौ पत्रसेखानयनाय मया त्वं प्रस्था-
पतः तां भूमिरेव । पत्रसेखामादाय केयूरकेण सह अग्रतो गच्छ । अहमपि वैशम्पा-
यनम् आलोक्य अनुपदमेव तं सा नैः परागः इति ।”

अपि च कादम्बरी स्वानुरागवाक्यमपि पत्रसेखमुखेन सन्दिदेश । ततः पितुः
अन्तिकं गत्वा नमश्चक्रे । तारापीडोऽपि
चन्द्रापीडविवाहं प्रति यत्रः करणीयः इति शुकनाशम् आदिदेश । चन्द्रापीडोऽपि वै-
शम्पायनः वदनीयः इति पितरौ उक्त्वा कादम्बरीं
द्रष्टुं ययौ । क्रमेण गत्वा स्कन्धावारं ददर्श ।

तत्रस्थाः राजपुरुषाः दुःखिताः वैशम्पायनवृत्तान्तं चन्द्रापीडम् एवं उक्तवन्तः
। प्रथमम् अहम् गमिष्यामि पश्चात्
स्कन्धावारमकदाय त्वया आगन्तव्यमिति देवः वैशम्पायनम् आदिष्टवान् किल । त-
दादेशेनैव वयमपि अच्छोदसरस्तीरम् अनुप्राप्ताः । तदानीं वैशम्पायनः अच्छोदसरस्-
तीरे विहरन् किमपि स्मृतवानिव उन्मत्त इव जातः ।

सुचिरं तस्मिन्नेव सरस्तीरे विचचार । तं प्रतिनिवर्तयितुं वयम् बहुधा कृतयन्त्रा-
ः अपि विफलाः अभवाव । सोऽपि भवद्भिः
गत्वा चन्द्रापीडः सेव्यः इत्यस्मानादिश्य कुत्राऽपि गतः । वयं तु सुचिरं तत्र स्थित्वा
तम् अन्विष्याऽपि अदृष्ट्वा प्रतिनिवृत्ताः इति । ततो गच्छन् वैशम्पायनः सेनाऽपि
तम् एवम् उक्तवान् ।

इदमच्छोदं सरः पुराणेषु प्रसिद्धम् । अत्र स्थितः महेश्वरः सेव्यः । अतः अ-
त्रैव वसामि इत्याह । तत् श्रुत्वा चन्द्रापीडः भृशं रुरोद । वैशम्पायनोऽपि ततो ग

तः मन्दिरे महा श्वेतां दृष्ट्वा स्मृतपूर्वजमवृत्तन्तः ताम् उद्दिश्य बहुधा श्रृङ्गारपूर्णानि वाक्यानि जगाद। तां च आलिङ्गितुं कृतयन्त्रः । महाश्वेता तु तस्मै कुपिता । किमिति शुक्रवत् भाषसे इति तं वारयामास । अत्रान्तरे चन्द्रोदयो बभूव । साऽपि चन्द्रं दृष्ट्वा स्मरन्ती एवमेव वदति ।

शुक्रः एनं पूर्वं मयोक्तायां जातौ प्रातया इति चन्द्रं प्रार्थयामास । तत् क्षणे एव वैशम्पायनोऽपि निर्गतासु बभूव । ततः चन्द्रापीडः महाश्वेता वैशम्पायनगंत वृत्तान्तं जानातीति मत्वा महाश्वेतां द्रष्टुं ययौ । महाश्वेतोऽपि शप्तं चन्द्रापीडसम्बन्धिनं ज्ञात्वा बहुधा विललाप।

अत्रान्ते चन्द्रापीडः अच्छोदसरस्तीरम् आगतः इति श्रुत्वा तं द्रष्टुम् आगता । वैशम्पायन मरण समनन्तरमेव चन्द्रापीडोऽपि त्यक्त प्राणाः अभूत् । कादम्बरी स्वप्राणान् त्यक्तुं कृतयन्त्रा।

अत्रान्तरे चन्द्रः एवं ताम् आश्वासयामास । अहं चन्द्रमाः अनेन अहं शप्तः । पुनरसौ मया प्रतिशब्दः । महाश्वेतात् पूर्वमेव मया समाश्वासिता । वैशम्पायनस्य शरीरं पुण्डरीक रूपेण तया रक्षितं चन्द्रमण्डले वर्तत । चन्द्रपीडः ममांशसम्भूत एव । अतः स्वयम् अस्य देहः अनश्वरः । ततः शापावसानः प्रतिपालनीयः इति । अत्रान्तरे इन्द्रायुधः सपदि गत्वा अच्छोदसरसि पपात । पत्रसेखाऽपि अच्छोदसरसि प्रविष्टा । ततः कपिञ्जलः सरसः बहिः आगत्य स्व कथां महाश्वेताम् एवं जगाद ।

अहम् तं दिव्यपुरुषम् अनुसृत्य सोऽपि पुण्डरीक देहम् एकस्मिन् पर्यङ्के निधाय माम् एवम् उक्तवान् । अहम् एवं चन्द्रमाः, असौ पुण्डरीकः मारितवान् माम् एवं शशापा। “यथाऽहं त्वया पीडितः तथा त्वमपि जन्मनि जन्मनि प्रिया संयोगमप्राप्य

करिष्यतीति ।” अहमपि अचिन्तयित्वा त्वमपि मम समदुःखो भविष्यसि इति प्रत्य शपाम् ।

पुनः चन्द्रः एवं जगाद । गौरी मम किरणेभ्यः लब्धजन्म महाश्वेता तस्याः सुता तत् सम्बन्धेन अयं क्षन्तव्यः । किन्तु शापेन द्विः मनुष्यलोके अवश्यम् उत्पत्तव्यम् । तावत् पर्यन्तम् इदम् रक्षामि इति । त्वमपि गत्वा महाश्वेताम् इमाम् कथाम् उक्त्वा ताम् आश्वासय इति कपिञ्जलम् आदिदेश । प्रतिनिवर्तमानः कपिञ्जलं शशाप । पुनः मनुष्यरूपेण जातस्य चन्द्रापीडस्य अश्वः भविष्यसि । जातस्मरोऽपि भविष्यसि चन्द्रापीडः मृतो भविष्यति । तदा स्नात्वा पुनः आत्मनः रूपं प्राप्स्यसि इति शापान्तम् अनुजग्राह ।

अत एव पुण्डरीकस्य शापं चन्द्रस्तं प्रतिकर्तुः समर्था इति चन्द्रादेशम् अनुश्रुत्य कपिञ्जलः श्वेतकेतोः अन्तिकं जगाम । वैशम्पायनोऽपि महाश्वेतया शप्तः विन्ध्यारण्ये जातः । हारीतेन जाबालेः आश्रमं प्रापितः ।

जाबासिश्च सर्वामिमां कथाम् उक्त्वा स्वस्यैवाविनयस्य फलम् अनेन अनुभूय ते इति जगाद । तत् वृत्तान्तश्रवणेन शुकः पुण्डरीकं चन्द्रापीडश्च द्रष्टुम् उत्सुकोऽपि अजातपक्षत्वात् जाबालिना वारितः । कपिञ्जलोऽपि श्वेतकेतुना आदिष्टः । शुकं द्रष्टुम् जाबालेः आश्रमम् आजगाम । यदा शुकः स्व कथां श्वेतकेतोः आश्रमम् जगाम ।

ततो हारीतः जातविस्मयः पुण्डरीकस्य दुर्बलत्वस्य अल्पायुषश्च कारणं पितरं पप्रच्छ । अयं केवलं कामवत्याः सक्षम्याः जातः अतोऽसौ कामी बभूव । अपि च अयं शोणितमात्र समुत्पन्नः इति दुर्बलः अल्पायुश्च आसीत् । श्वेतकेतुः अस्य आयुष्कर्म निर्वर्त इति । ततोऽयं दीर्घायुः भविष्यति । श्वेतकेतुरपि वार्थक्येन वर्तमानः पुण्डरीकः पुनः किमपि अकार्यं करिष्यतीति मत्वा तत् रक्षणार्थं लक्ष्मीम् आदिदेश । साऽपि चण्डालकन्या भूत्वा तत्शाप मोचनार्थं भृत्यैः शुकं या

चयित्वा, पञ्जरस्थं कृत्वा शापसमाप्तिहेतोः शूद्रकस्य संमुखम् आनिनाय । तद्वृत्तान्
त श्रवणान्तरमेव शूद्रकोऽपि मृतः । तदैव तत्र कादम्बरी भावावेशेन चन्द्रापीडं देह
म् आलिङ्गा।

कादम्बरी - चन्द्रापीडयोः, महाश्वेत - पुण्डरीकयोः च समागमः तत्रैव अभूत् । पत्र
लेखा रोहिणी तत्र चन्द्रेण उक्त्वा तारापीडेन अनुगतः चित्ररथः चन्द्रापीडं हेमकूटं
नात्वा तत्र राज्य अभिसिषेच ।

उपसंहारः संस्कृत गद्यकाव्येषु बाणस्य स्थानम् उत्कृष्टमेव तदर्थं मवे बाणोस्मिन् ज
गत् सत्यम् इति आभाणकम् ।

తెలుగు పరిశోధనా! నీ నడకెటు...?

- డా॥ జె.వెంకటరమణ

తెలుగు శాఖ

మధురై కామరాజ్ విశ్వవిద్యాలయం

మధురై - 625021

తెలుగులో పరిశోధన దిగజారి పోయింది. పరిశోధన కుంటుపడింది. జవం జీవం లేని పరిశోధనలు వస్తున్నాయి. పరిశోధనకు జబ్బుచేసింది. ఇలాంటి ఎన్నో విమర్శలు గత మూడు దశాబ్దాలుగా వస్తునే ఉన్నాయి. కానీ వచ్చే పరిశోధనల శాతం తగ్గడం లేదు. పెరుగుతూనే ఉంది. కానీ పరిశోధనల్లో పటుత్వం తక్కువగానే ఉంటుంది. దీని వెనుక అనేక కారణాలు ఉన్నాయి. విద్యార్థులలో, పర్యవేక్షకులలో, విశ్వవిద్యాలయాలలో, యు.జి.సి.లో బాధ్యులుగా చూపలేం. ఇదొక సామూహికమైన చర్యగా భావించాలి.

తెలుగు సమాజంలోకి అంగ్లేయులు రాకముందే సాహిత్యం, భాషల్లో చాలా పరిశోధన జరగింది. ఆయా కావ్యాలకు కవులు రాసిన అవతారికల్లో పూర్వ కవుల స్తుతి, నింద, కావ్యలక్షణాలు... ఇలాంటివి ఎన్నో ఉన్నాయి. బ్రౌను లాంటి మహాశయులు ప్రాచీన తెలుగు గ్రంథాలను ముద్రించడానికి పూనుకుని, వాటిని అవగాహన చేసుకోడానికి ఆనాటి ప్రముఖులైన పండితులతో వివరణాత్మకమైన పీఠికలు రాయించారు. అయితే ప్రాచీన కావ్య సంప్రదాయమంతా సంస్కృతంతో ముడిపడి ఉండటం వల్ల అవన్నీ సంస్కృత లాక్షణిక గ్రంథాలను ఆధారం చేసుకునే ఉన్నాయి.

ముఖ్యంగా విశ్వవిద్యాలయాలరాకతో తెలుగులో తొలితరం పరిశోధన కొత్తపుంతలు తొక్కింది. ఆయా విశ్వవిద్యాలయ ఆచార్యులు, పరిశోధక విద్యార్థులు పూర్తి భిన్నమైన, కత్తవైన అంశాలను ఎన్నుకొని శాస్త్రీయమైన పరిశోధనలు సాగించారు. అటు ఆంగ్లభాష అధ్యయనం ద్వారా సంక్రమించిన జ్ఞానాన్ని ఇటు తెలుగు గ్రంథాలలోని విషయాలను, అవసరం కొద్ది మిగిలిన తెలుగు సోదరభాషలను ఆకళింపు చేసుకొని నూతన అంశాలను అవిష్కరించారు. చిలుకూరి నారాయణరావు, బీరుదురాజు రామరాజు, దివాకర్ల వేంకటవాధాని, సి.నారాయణరెడ్డి, కొత్తపల్లి వీరభద్రరావు, భద్రరాజు కృష్ణమూర్తి, పోరంకి దక్షిణమూర్తి... లాంటి వాళ్లు ఎందరో. వారు రాసిన గ్రంథాలు నేటికీ ప్రామాణికంగా వెలుగొందుతున్నాయి. ఆయా ప్రక్రియలలో నూతన పరిశోధనలు ఎలా ఉన్నాయి? అవి ఎలాంటి విలువలతో వెలువడుతున్నాయి? కొత్త ప్రతిపాదనలు, సిద్ధాంతాలను ఏమైనా చేస్తున్నాయా? సమకాలీన తెలుగు సమాజంలో, సాహిత్యంలో వాటి పాత్ర ఏమిటి? ఆయా పరిశోధనల ఫలితాలు ఎలా ఉంటున్నాయి? సమాజ పురోగతిలో వాటిని ఎలా అంచనా వేయాలి? లాంటి ఎన్నో ప్రశ్నలకు మనం సమాధానాల్ని వెతకాల్సిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది.

నేడు విశ్వవిద్యాలయాలు పెరిగిపోయాయి. చదువుకోడానికి, పరిశోధనలు చేయడానికి ఎక్కువ మందికి అవకాశం కలుగుతోంది. పైగా యు.జి.సి. జె.ఆర్.ఎఫ్., ఆర్.జె.ఎన్.ఎఫ్. లద్వారా అన్ని సబ్జెక్టులతో పాటు తెలుగులో కూడా పరిశోధన చేసేవారికి ఉపకారవేతనాలూ అందుతున్నాయి. ఇది అహ్వానించదగిన పరిణామమే.. కానీ నేడు పరిశోధకులకే కాదు ఆచార్యులకు కూడా పరిశోధనకు, విమర్శకు తేడాతెలిదం లేదు అంటే అతిశయోక్తి కాదు. ముఖ్యంగా పరిశోధన ఓ నూతన సిద్ధాంతాన్ని ప్రతిపాదించాలి లేదా అంతకు ముందున్న సిద్ధాంతాన్ని మరో అంశానికి అనువర్తింపజేసే విధంగా సాగాలి. అయినా నేడు పరిశోధనలు మూసధోరణిలో సాగుతున్నాయి. పరిశోధకులే కాదు, ఆచార్యులు కూడా వీటిపై శ్రద్ధ చూపడం లేదు. ఈ మధ్యకాలంలో వెలుగు చూసిన ప్రమాణాలతో కూడిన ఓ మంచి పరిశోధనా గ్రంథాన్ని చెప్పండి అని... అడిగితే ఏ ఆచార్యులు చెప్పలేని స్థితి.

నిజానికి విశ్వవిద్యాలయాలు వెలుపలే సాహిత్యం, భాష, జానపద రంగాలలో విశేషమైన కృషి జరుగుతోందనే వాదన ఎప్పటి నుంచో ఉండనే ఉంది. ఇక సెమినార్లని, వర్క్‌షాపులని నిర్వహించి పరిశోధక విద్యార్థులు, ఆచార్యులు విశ్వవిద్యాలయాలలో పత్రసమర్పణ చేస్తారు. వేలకు వేలు ఖర్చు చేస్తారు. లెక్కలు చూపిస్తారు. వాటిలో ముద్రణకు నోచుకునేవి కొన్నే... వాటిని బయట ప్రపంచానికి తెలియనివ్వరు. వీటన్నిటి వెనుక కారణాలు వెతికితే...?? పరిశోధక విద్యార్థులు తమతమ పరిశోధనల మీద శ్రద్ధ చూపడం లేదు. అసలు పరిశోధనాంశాన్ని ఎన్నుకునే సమయంలోనే వాటి లోతుపాతులు తెలుసు కోకుండా, అధ్యాపకులు చెప్పారనో, సులభంగా పూర్తిచేయొచ్చనో అంశాన్ని ఎన్నుకుంటున్నారు. విశ్వవిద్యాలయ ఆచార్యులు కూడా తమకు పరిచయం ఉన్న రచయిత పుస్తకాన్నే, తన చేస్తున్న పరిశోధనకు ఉపకరించే అంశాన్నే పరిశోధకులపై రుద్దుతున్నారు. విద్యార్థుల్లో ఈ పరిశోధనల వల్ల ఒరిగేదేమిటి అన్న నిరుత్సాహం. ఉద్యోగం వచ్చేదాకా హాస్టల్లో ఉండొచ్చు అన్నట్లు ఇంకొంత మంది పరిశోధన వైపు మొగ్గు చూపుతున్నారు అన్నది నిజం.

అసలు చాలామంది పరిశోధక విద్యార్థులు నేడు విశ్వవిద్యాలయాలలో ఉండటం లేదు. ఫెలోషిప్ తీసుకున్నా బయట ఉద్యోగాలు చేసుకుంటూ తప్పుడు అన్నట్లు పరిశోధన గడుపు ముగిసే సమయానికి ఏదో రాసి విశ్వవిద్యాలయాలకు సమర్పిస్తున్నారు. ఆచార్యులు కూడా వాళ్లవాళ్ల మధ్య ఉండే సంబంధాల వల్ల సంతకాలు చేసేస్తున్నారు. ఆ పరిశోధనా గ్రంథాన్ని తమకు తెలిసిన మరో పర్యవేక్షకులకు పంపి, తమకు నచ్చిన విధంగా రిపోర్టులు తెప్పించుకుని చేతులు దులుపుకుంటున్నారు. ఇక ప్రైవేటుగా జరిగే పరిశోధనల గురించి చెప్పాల్సిన అవసరమే లేదు. నేడు వస్తున్న పరిశోధనా గ్రంథాలను చదువుతుంటే ...

ఉదాహరణకు ఓ రచయిత కథల మీద పరిశోధన ఎన్నుకున్న వ్యక్తి... నాలుగో, ఐదో అధ్యాయాలుగా విభజిస్తాడు. మొదటి అధ్యాయం ఆ కథా రచయిత గురించి, రెండో అధ్యాయం తెలుగు కథ పుట్టుపూర్వోత్తరాల గురించి, మూడో అధ్యాయం కథా శిల్పం గురించి రాస్తాడు. మొదటి అధ్యాయాన్ని రచయితను అడిగి తెలుసుకుంటాడు. మిగిలిన వాటిని పాత సిద్ధాంత గ్రంథాల నుంచి ఎత్తి రాస్తాడు. ఇక మిగిలిన ఒక్క అధ్యాయాన్ని ఆ కథలలో కనిపించే ఏవో నాలుగు అంశాలను ప్రస్తావిస్తాడు. వీటికీ పాత గ్రంథాలే కొలమానాలుగా ఉంటున్నాయి. కవిత్వం, నవల, విమర్శ, భాష, జానపదం ఇలా అంశం ఏదైనా అంతకు ముందు జరిగిన పాత పద్ధతినే అనుసరిస్తున్నాడు. కొత్తదనం కాదు కదా పాత విషయాలను కూడా పాతగానే చెప్పేస్తున్నాడు.

దీనికి తోడు వివిధ విశ్వవిద్యాలయాలలో పలువురు పరిశోధకులు ఒకే అంశంపై పరిశోధనలు చేసి గ్రంథాలను సమర్పిస్తున్నారు. పేర్లు మార్పు ఉంటున్నాయి తప్ప, విషయంలో ఏ మాత్రం భేదం ఉండటం లేదు. దళిత కవిత్వంలో ఏదైనా అంశాన్ని ఎన్నుకున్న పరిశోధకులు అంతకు ముందు పూర్వ పరిశోధకులు చెప్పిన దళిత కవిత్వం పుట్టుక- పరిణామాల్ని చెప్పకుండా వదలరు. చారిత్రక నేపథ్యం అనో, సిద్ధాంత భూమిక అనో మరో పాత అధ్యాయాన్నే చెప్తారు. దీనిలోనూ కొత్తగా ఏమీ ఉండదు. పూర్వ పరిశోధనా గ్రంథాల నుంచి ఎత్తి రాయడమే. తన అంశానికి సంబంధించిన పూర్వ పరిశోధనా విశేషాల్ని చెప్పడం అవసరమే కానీ... చివరకు పూర్వ పరిశోధకులు, విమర్శకులు చెప్పిన అంశాలను అన్వయం లేకుండా వాడుతున్నారు. మరో విశేషం ఏమిటంటే ఆదోక్షాపికలు (పుటోనోట్స్) ఇవ్వకుండా, కొటేషన్స్ తీసేసి సొంత వాక్యాల్లా వాటినే ఉపయోగిస్తున్నారు. పర్యవేక్షకులు సంపూర్ణ జ్ఞానం కలిగిన వారై, ఆయా పుస్తకాలను చదివిన వారైతే ఇది ఫలానా పుస్తకం నుంచి చొర్యం చేశావు అని నిలదీయగలరు. లేకపోతే మూమూలే. అదీకాక పరిశోధకులు ఎన్నుకున్న అంశానికి సంబంధించి పరిజ్ఞానం లేని వాళ్లు కూడా పర్యవేక్షకులుగా వ్యవహరించడం మరో విడ్డూరం. నన్నయ మహాభారతంలోని రసవర్ధ చేసే విద్యార్థి , భాషాశాస్త్రంలో ప్రముఖులైన వారి దగ్గర పి. హెచ్‌డి చేస్తాడు. వ్యాకరణం సంబంధిత అంశాలకు స్త్రీవాద సాహిత్యంలో పరిజ్ఞానం ఉన్న వారు పర్యవేక్షకులుగా

వ్యవహరిస్తున్నారు.

తెలుగులో పరిశోధన చేసే విద్యార్థికి మరో భాషతో పరిచయం ఉండటం లేదు. చివరకు అంగ్లభాషతో కూడా సరిగా రావటం లేదు. అంతేకాదు పరిశోధన చేయడానికి అవసరమైన ఏ కొద్ది పరిజ్ఞానం కూడా ఉండటం లేదు. తెలుగు సాహిత్యంలో ప్రామాణిక పుస్తకాలతో పరిచయం కూడా వారికి ఉండటం లేదు. కొత్త అంశాన్ని తెలుసుకోవాలన్న జిజ్ఞాస పూర్తిగా కొరవడింది. పర్యవేక్షకులే దగ్గర కూర్చోబెట్టుకొని చెప్తుంటే రాసేవాళ్లు కొంతమందైతే, దబ్బులు ఇచ్చి రాయించుకుని, వీళ్ల పేర్లతో విశ్వవిద్యాలయాలకు సిద్ధాంత గ్రంథాలను సమర్పించే వాళ్లు మరికొందరు తయారయ్యారు.

విశ్వవిద్యాలయాల్లోని అధ్యాపకులు తమతమ ఉద్యోగాల్లో పదోన్నతుల కోసం తమ దగ్గర ఎన్ని ఎం.ఫిల్., పి.హెచ్.డిలు అయ్యాయో లెక్క వేసుకుంటున్నారు. కానీ, వాటిలోని పస ఎంతో అంచనా వేయడం లేదు. తెలుగులో పరిశోధన చేసే వారి సంఖ్య పెరిగింది. కానీ, ఉన్నతమైన పరిశోధనలు వెలువడటం లేదు. ఆఖరకు మెధదాలజీని కూడా పట్టించుకోకుండా పరిశోధనలు వస్తున్నాయి. గ్రంథాల నిండా అక్షర దోషాలు. జరిగింది... జరిగింది అంటూ జరుగుదు వాక్యాలు. కర్త, కర్మ, క్రియ అన్వయం ఉన్న వాక్యాలు అరుదుగా కనిపిస్తున్నాయి. వాక్యానికి వాక్యానికి మధ్య సమన్వయం కుదరదు. చెప్తున్న అంశాన్ని వదిలి ఎటువంటి ఉపశీర్షికలు లేకుండా మరో విషయానికి వెళ్లడం. ఒక చోట చెప్పాల్సిన అంశాల్ని వేరే చోట చెప్పడం. చెప్పిన విషయాలనే మరోచోట చెప్పడం. సరైన విధంగా ఫుట్నోట్స్ ఇవ్వక పోవడం, ఒకవేళ ఇచ్చినా ఉపయుక్త గ్రంథసూచితో అవి ఉండకపోవడం, పరిశోధనకు ఏమాత్రం సంబంధం లేని గ్రంథాలను కూడా లెక్కకోసం ఉపయుక్తగ్రంథ సూచితో ఇవ్వడం, ఎం.ఫిల్ అయితే ఇన్ని పేజీలు, పి.హెచ్.డి అయితే ఇన్ని పేజీలు ఉంటే చాలు అన్న లెక్కలా లేకపోలేదు... .. ఇలా ఎన్నో నేటి పరిశోధనా గ్రంథాల వెనుక అంతచిక్కని చిక్కుముడులు.

చాలామంది ఇంతకు ముందు ఎవరూ పరిశోధించని కొత్త అంశాలు ఏమీ లేవంటూ అంటున్నారు. నిజానికి కొత్తవి లేవా, లేక శాస్త్రీయమైన సరికొత్త పంథాలో పరిశోధనలు సాగే విధంగా మన వాళ్లు ఆలోచనలు చేయడం లేదా అనే అనుమానాలు రాకమానదు. నిజమైన నూతన దృక్పథం ఉండి, పరిశోధన మీద అవగాహన కలిగిన విద్యార్థికి తెలుగులో కొత్త అంశాలకు కొదవే లేదు.

1983లో తెలుగు అకాడమి 'పరిశోధన' సంచిక వేశారు. దీనిలో అప్పటి వరకు జరిగిన పరిశోధనల వివరాలతో పాటు వివిధ ప్రక్రియలపై జరిగిన పరిశోధనా విధానాలపై సమీక్షలు ఇచ్చారు. ఇవి భావి పరిశోధనలకు చాలా దోహదం చేస్తాయి. 1988లో అకాడమి ద్వితీయాబ్ది ఉత్సవ సంచిక వేసింది. 'తెలుగు సాహిత్య పరిశోధన-దృక్పథం' పేరిట పుస్తకం వెలువరించింది, పరిశోధనల వివరాలు మాత్రమే ఇచ్చారు. ఇది ఏయే విశ్వవిద్యాలయంలో ఏయే అంశాలపై పరిశోధన జరిగిందో తెలుసుకునేందుకు మంచి ఆధారం.

ఇక మెధదాలజీకి సంబంధించి తెలుగులో జయప్రకాశ్, ఆర్.ఎస్. సుదర్శనం, గంధం అప్పారావు రచనలతో పాటు ఆర్. చంద్రసేఖర రెడ్డి 'సాహిత్య పరిశోధనా పద్ధతులు' కూడా ఉంది. ఇటీవలే పరిశోధకుల కోసం ఆచార్య సుబ్బాచారి ఓ పుస్తకం కూడా రాశారు. ఇవి ఎక్కువ ఉపయోగపడుతుంది. వార్తా పత్రికలు, సాహిత్య పత్రికలలో వచ్చే సాహిత్య అంశాలను పరిశీలించాల్సిన అవసరం ఎంతో ఉంది. ఇక భాష విషయంలో చాలా మంది వ్యవహారిక భాషను వాడడం లేదు. అదే విధంగా పరిశోధనలు భిన్నమైన శైలిలో ఉంటున్నాయి. ఒకే పరిశోధనా వ్యాసంలో అనేక రకాల వాక్యానిర్మాణాలు కనిపిస్తున్నాయి. ఎందుకంటే పరిశోధకులు అనేక రకాల పుస్తకాల్లోంచి విషయాన్ని తీసుకుని వాటిని కోడ్ చేసినట్లు తెలియకుండా తన పరిశోధనలో తనే రాసినట్లు

కలిపేస్తున్నారు. దాంతో ఒకే పరిశోధన అనేక రకాలైన వాక్య నిర్మాణాలతో, భిన్నమైన శైలులతో కనిపిస్తుంది. ఆచార్యులకు కూడా సరైన అవగాహన లేక, ఎవరెవరి వాక్యాలను కాఫీ చేశారో తెలియక పోవడంతో అలాగే పరిశోధనలు వస్తున్నాయి.

పరిశోధన చేసే విద్యార్థిలో నిజాయితీ లేక పోవడం, ఆచార్యులు పట్టించుకోక పోవడం ఇందుకు నిదర్శనం. పరిశోధకులకు వాక్య నిర్మాణంపై అవగాహన లేమి, వ్యవహారిక భాషపై పట్టు లేకపోవడం, పదాలపై నిర్ణయాత్మక శక్తి కొరవడం వంటివి ఎన్నో కారణాలు.

సాహిత్య యుగాలు, వ్యక్తులు, ప్రక్రియలు, భాష, ఛందస్సు, అలంకారాలు, శాసనాలు, అవధానం, తాత్విక సిద్ధాంతాలు, జానపదం, పత్రికలు, సినిమా పాటలు... ఇలా ఎన్నో రకాలుగా, వాటి మధ్య అంతర్గత అంశాలతో, ప్రభావాలతో ఇప్పటివరకు పరిశోధనలు జరిగాయి. ఉదాహరణకు నేడు కుల, ప్రాంతీయ అస్తిత్వం ఊపందుకుంది. వీటి దృష్టితో ప్రాచీన సాహిత్యాన్ని చూడవచ్చు. ప్రాచీన కావ్యాలలోని మనోవిశ్లేషణ జరగాల్సి ఉంది. కథ, నవల వంటి ఆధునిక ప్రక్రియలలో కనిపించే సామెతలు, నూడికారాలు, జాతీయాలను వెతకవచ్చు. క్షేత్ర పరిశోధన జరగని జానపద వాఙ్మయం ఎంతో మూలన పడిపోయి ఉంది. స్వీయచరిత్రలను సామాజిక, ఆర్థికకోణాల నుంచి పరిశీలించవచ్చు. ఉద్యమ ప్రభావాలతో వచ్చిన రచనలను స్త్రీల భావాజాలం దృష్ట్యా అంచనా వేయాల్సిన అవసరం ఉంది. స్వాతంత్ర్యానంతరం వచ్చిన తెలుగు సాహిత్యంలో ప్రభుత్వం, రాజకీయాలు, మతాల ప్రస్థావన ఎలా సాగిందో చూడవచ్చు. ఆధునికంగా అభివృద్ధి చెందిన భాషాశాస్త్ర అంశాలను కంప్యూటరీకరించడం.... ప్రాచీన సాహిత్యానికి అన్వయించడం... ఇవి కొత్త పరిశోధనలకు కొన్ని సూచనలు, ఆలోచనలు మాత్రమే...!

ఉబుసుపోకకో, కాలక్షేపానికో, పి.హెచ్.డి. పట్టాలకోసమో పరిశోధనలు చేసేవాళ్ళు, చేయించే ఆచార్యులకు నిబద్ధత ఎంతో అవసరం. సమాజానికి, సాహిత్యానికి ఆ పరిశోధనల వల్ల కొత్తగా ఏమి అందిస్తున్నామో అనే భావన ముఖ్యం. అధ్యాయాలకు అధ్యాయాలు, ఇతర పరిశోధనల నుంచి ఎత్తి రాయడం మానుకోవాలి. తాను చెప్పే అంశానికి బలాన్ని చేకూర్చే రేదా విభేదించే అంశాన్ని ఇతర రచనల నుంచి తీసుకున్నవి తప్ప పరిశోధనలో రాసే ప్రతివాక్యం పరిశోధకుడి సొంతదై ఉండాలి. తాను చెప్పే విషయంపై పూర్తి అవగాహన ఉండాలి. దాన్ని సమర్థించుకునే సామర్థ్యం ఉండాలి. ఏ మాత్రం మెథడాలజీని మర్చిపోకూడదు. అన్నిటికీ మించి సశాస్త్రమైన దృక్పథం ఉండాలి. ఎన్ని ఏళ్లు పరిశోధన చేశామా అనేకంటే ఎంత కాలం మన పరిశోధన నిలబడుతుంది అనే ఆలోచనతో రాయాలి. నేడు మన రాష్ట్రంలో అంతో ఇంతో మాతృభాష చైతన్యం కనిపిస్తోంది. ఈ చైతన్యం మన విశ్వవిద్యాలయాలలో కూడా కలిగి తెలుగులో ఉన్నతమైన పరిశోధనలు వెలుగుచూడాలని ఆశిద్దాం.

COMMUNICATIVE LANGUAGE TEACHING: AN INTRODUCTION

Dr. John Wesly

Associate Professor of English
Dept of Science and Humanities
Loyola Institute of Technology
and Management
Dhulipalla, Satenapalli
Guntur Dist, Andhra Pradesh.
India

G. Rajendra Prasad

Assistant Professor of English
Dept of English, Sri Mittapalli
College of Engineering
Thummalapalem. Guntur Dist
Andhra Pradesh, India

M. Kavitha

Research Scholar
Dept of English
Acharya Nagarjuna University
Guntur Dist, Andhra Pradesh, India

Abstract

Communicative activities allow student to focus and participate in activities that impact their effectiveness in communication. Students should have proper awareness which is the starting point of giving us wisdom and courage. Poor listening is the key to misunderstanding and the role of a teacher is to educate the student to be a good listener. To effectively communicate, we must realize that we are all different in the way we perceive the world and use this understanding as a guide to our communication with others. This paper introduces communicative language teaching, its objectives and practices.

Key words: communicative language teaching, activities, fluency, objectives, listening skills, communicative activities.

The globalization has created a huge demand for communication skills in English. Further this promoted quality English teaching around the world. Today, people want to learn English, those who know it want to improve their command of English. If they feel that they are not well versed in English, they want to ensure that their children must have a good command of English. There are open opportunities to learn English in many different ways such as internet and the media. The worldwide demand for English has enhanced the demand for quality language teaching but the number of quality English teachers is still

insufficient. The number of teachers, students and institutes has increased but the quality is not of that level as it must be. Even the English teachers don't have that high level of accuracy and fluency. There is a huge demand for English teachers around the world but, employers are not insisting on good communication skills command over vocabulary and fluency in English.

Fluency means the ability to speak the language easily and accurately. Learning the basics of a new language is quite challenging, but mastering the fluency of a new language is difficult. It is however possible to develop fluency in a language that is not our native language with little practice determination, hard work and learning. To achieve the required fluency and mastery on English language one has to possess the following qualities. You should be comfortable with English by taking classes from a qualified teacher. Get a good translation dictionary from English to native language. Expand your vocabulary. Watch movies, documentaries and other material from the television or from the internet. Try to listen as much as you can over the radio or other media. Find an English learning buddy and start speaking to him/her in English thereby practice together makes more comfortable. Don't translate. Study irregular verbs. Learn and study phrases. By doing the above mentioned things one can really improve their command over English language and fluency. Fluency in English is like a passport for success and advancement in many academics and professional fields of today's job market. The demand for appropriate teaching methodology is strongly required. The most of the teachers of English feel that to teach the communicative language to engineers or professional they must be taught English grammar. But there are teachers who feel that the grammar is no longer important in language teaching. Teaching English to engineers is quite a challenging job. There are some fellow teachers who feel that English is an easy subject or sometimes they underestimate both the subject and subject teachers. But perhaps they are mistaken here.

Learning language means learning how to understand and speak it. This is because only a minority of the world's languages is written. A child can write language normally when he is able to speak it. Almost all the children learn to speak their first language well before they go to school. They learn it by listening and interacting with the parents and siblings. In the words of Halliday we use language to:

- Get things,
- To control behaviour,
- To create interaction with others,
- To express personal feelings,
- To learn, to create a world of imagination,
- To communicate information.

Then what should one do to become a good speaker of English? The following are some of the suggestions to students of ESL to attain the language.

- One must have a good knowledge of grammar.
- Should have confidence and excellence in pronunciation.
- Should possess good knowledge of English and be a good listener
- Good writing and reading skills. Communication skills. Fluency of speaking English.
- No fear in speaking English. Should not hesitate in speaking English.
- Should have good listening skills.

A successful communication conveys something to someone. It needs a communicator, listener and idea to convey. If somebody has information he needs some medium to convey the message. If communicator chooses the wrong medium to convey the message the listener can't make any sense. Hence the basic purpose of the communication is not fulfilled. Perhaps the majority of language teachers today feel that it is a herculean task to teach communication skills to the students. The teachers employ different methodology in their classroom to develop the skills and abilities for communicating successfully. The effective communication has to be the sole aim of any course in speaking. Communicative language can be taught effectively by developing communicative competence and grammatical competence in students. Grammatical competence means knowledge of a language i.e. ability to frame sentences in a language. It means to have the knowledge of tenses and sentence patterns. Grammatical competence is an important component of language learning but it is not necessary

that one who masters the rule of grammar or sentence formation in a language can be a successful and meaningful communicator or speaker. To express one's thought or views one needs communicative competence.

Communicative competence means to know how to use language for various purposes and functions, use language according to the situation, when to use formal and informal speech. CLT is understood as a set of principles and goals of language teaching. It is about how learners learn the language, classroom activities, facilities of learning, and roles of the teacher in the classroom. Communicative language teaching makes use of real-life situations that makes communication. Here the teacher sets up a situation to the students some of the objectives headed by communication through conversation, reading, listening and writing. The teacher asks the students to expound some opinions, information, notions of social, cultural, political, sports and other aspects of everyday life. Sometimes the teacher expects a surprised, smile, nervous movement, frozen and angry faces from the student as well. But it is required that the teacher should properly motivate, encourage, strengthen and uplift the student's spirits in this situations. The method of teaching includes, practice of conversations with the classmates, in pairs, repetition of sentences, drills, activities etc. Berns suggest that "language is interaction; it is interpersonal activity and has a clear relationship with society." (Berns 1984: 5)

Some of the objectives of communicative activities

The success of a communicative activity will be determined by the extent to which learners are dependent on the teacher.

- Tasks should be made in a manner that learners gain individuality and independence while learning.
- Teacher's role is to give clear and to the point instructions.
- Teacher should provide the appropriate environment for learners to interact and exchange information.
- Learners should be at ease and have fun while doing the communicative tasks. Activities should be focused on multi-dimensional nature of language.

Communicative activities examples

1. Information gap: this activity involves two or more participants. Each student has some information. They have to negotiate in order to get the missing information.
2. Letter writing: learners may be asked to write a letter, example-seeking loan, permission, and information of any kind.
3. Note taking: students are involved in a listening activity in which they have to take notes, example- write a report.

Communicative Language Teaching Merits

CLT is a holistic approach. It doesn't focus only on the traditional structural syllabus. It takes into consideration communicative dimension of language. CLT provides vitality and motivation within the classroom. CLT is a learner centred approach. It capitalizes on the interests and needs of the learner, where communicating information have taken a new considerable ground. CLT can play an important role in education. Learning a language means be able to express ones views fluently and accurately. Children first learn to listen and speak. Therefore children should be taught to listen first as listening paves the way for speaking. Teachers in communicative classrooms will find themselves talking less and listening more becoming active facilitators of their students learning (Larsen-Freeman 1986) Training for effective oral communication must therefore be preceded by training in listing. The good principal of such teaching is not to force pupil to speak before he is ready for it. On the positive side, adequate practice must be provided in the making of sounds (vowels and consonants) and patterns of stress, rhythm and intonation. Equally important is providing varied opportunities for listing purposefully to the flow of speech.

Conclusion

Communicative language teaching was developed by teachers and applied linguists in 1970s, and has passed through many different phrases. In the beginning the primary concern of the teacher was to develop a syllabus and teaching approach that was easy for the student to learn the language. It also focuses on communicative activities that promote language learning. Later methodologists developed some activities that could be used in the classroom such as group work, task work, information, planning, suggestions, task based activities, role

play etc. The teacher uses real life situations to start communication. They also encourage the learner to speak and listen to the other learners. Learners find and exchange information through activities. Today CLT has become one of the principles of teaching language to the students. In addition it has influenced many other languages that apply teaching approaches to the students.

References

- Halliday, M.A.K. (1975). *Learning how to mean: Explorations in the development of language*. London: Edward Arnold. (New York: Elsevier, 1977)
- Berns, M.S. 1984. Functional approaches to language and language teaching: Another look. In S. Savignon & M.S. Berns (eds.), *Initiatives in communicative language teaching. A book of readings* (pp. 3-21). Reading, PA: Addison-Wesley.
- Larsen-Freeman, D. 1986. *Techniques and principles in language teaching*. Oxford: Oxford University Press.

(Viswanadha Vari Nartanasala-Keechaka Patra Chitrana)

విశ్వనాథ వారి నర్తనశాల – కీచక పాత్రచిత్రణ

D SUJATHA,

Lecturer in Telugu,

SBS College,

Ponnuru, Guntur

ఉపోద్ఘాతం:- దశరూపకాలంలో నాటకానికి ప్రథమ స్థానం ఉంది. తెలుగు సాహిత్యంలో ఎందరో మహానుభావులు నాటక రచనకు పూనుకొని వారి రచనల ద్వారా సమాజంలో గొప్ప మార్పును తెచ్చారు. ఆ మహామహుల కోవకు చెందిన వారు కవి సామ్రాట్ విశ్వనాథ సత్యనారాయణ గారు. 20వ శతాబ్దంలో తెలుగు సాహిత్యాన్ని ఉర్రూతలూగించిన మాన్యులు విశ్వనాథవారు.

“మరల ఇదేల రామాయణం అని ప్రశ్నించిన సమాజానికి ఈ ప్రపంచం తినుచున్న అన్నమే తినుచున్నది. చేసిన సంసారమే చేయుచున్నది. తలచిన రామునే నేను తలచుచున్నాను. నా భక్తి రచనలు నావి, అని ఘాటుగా, ఢీటుగా సమాధానం చెప్పిన మహనీయులు విశ్వనాథ.

కవికాలాదులు:- విశ్వనాథ వారు క్రీ.శ.1895వ సంవత్సరంలో కృష్ణా జిల్లా నందమూరులో జన్మించారు. పార్వతి, సోభనాదులు వీరి తల్లిదండ్రులు. తిరుపతి వేంకటకవులు వీరి గురువులు. తెలుగులో నాట ఇరవైకి పైగా రచనలు చేసిన ఘనులు వీరు. వీరి రచనలను 1. నవలలు 2. పద్యకావ్యాలు 3. నాటకాలు 4. విమర్శలు 5. ఇతరములు అని ఐదు రకాలుగా విభజించవచ్చు. వీరి నవలల్లో వేయిపదగల తెలుగు సాహిత్యంలోనే అత్యున్నత స్థానాన్ని పొందింది. శ్రీమద్రామాయణ కల్ప వృక్షం అనే పద్యకావ్యానికి అత్యంత గౌరవపద్రమైన జ్ఞానపీఠ పురస్కారం లభించింది. కవి సామ్రాట్, పద్యభూషణ, కళాప్రహరణ వీరి బిరుదు.

తెలుగు సాహిత్యంలో తనదైన శైలిని నిర్మించి గొప్ప కవిగా, కవులలోనే అగ్రస్థానంలో నిలిచిన విశ్వనాథ నాటకాలను పౌరాణిక మరియు సాంఘిక నాటకాలుగా విభజించవచ్చు. ఆ పౌరాణిక నాటకాల్లో ఒకటి ‘నర్తనశాల నాటకం’.

ఇతివృత్తం:- ఆంధ్ర మహాభారతంలో తిక్కన ప్రణీతమైన విరాట పర్వంలోని కీచక వధ ఘట్టాన్ని స్వీకరించి విశ్వనాథ నర్తనశాల నాటకాన్ని రసరంజితంగా రచించారు. పాండవులు అజ్ఞాత వాసంలో విరాట మహారాజు కొలువులో ఉన్నప్పుడు మాలిని అనే మారు పేరుతో ద్రౌపది సైరంద్రిపుర స్త్రీ వేషంలో సుదేష్టుకు సేవలు చేస్తూ

ఉంటుంది. అప్పుడు కీచకుడు తనకు వరసకు అక్క అయిన సుదేష్టను చూడటానికి వస్తాడు. అక్కడ ఉన్న ద్రౌపదిని చూసి మోహిస్తాడు. సుదేష్ట మధిర తీసుకురమ్మని సైరంధ్రిని కీచకుని ఇంటికి పంపుతుంది. కీచకుడు ఆమెను తరుముతూ వచ్చినప్పుడు ఉత్తరద్వారా విషయాన్ని గ్రహించిన యుధిష్ఠరుడు భీముని పంపి కీచకుడిని వధింపజేసాడు. ఇది విశ్వనాథ సర్వనశాలలోని ఇతివృత్తం.

పాత్రచిత్రణ:- విశ్వనాథవారి రచనలోని పాత్రలను, 1) ప్రధాన పాత్రలు 2) ఉప పాత్రలు అని రెండు విధాలుగా చెప్పవచ్చు. ఈ నాటకంలో ప్రధాన నాయకుడు కీచకుడు. కీచకుడు, భీముడు, ద్రౌపది ప్రధాన పాత్రలు. సుదేష్ట, విరాటరాజు, ధర్మరాజు, (కంకు భట్టు) సభాసదులు, వల్లకి, శారద్యుడు, ఉత్తంతంత్రిపాలుడు మొదలగునవి ఉపపాత్రలు తొమ్మిది అంకాల నాటకం ఇది.

కీచక పాత్ర:- విశ్వనాథ సర్వనశాల నాటకంలోని ప్రతి పాత్రని సన్నివేశానికి, మనోభావాలకు తగిన విధంగా చిత్రించారు. కీచకుని పాత్రను తీర్చిదిద్దిన విధానం గొప్పది. కీచకుడు ద్రౌపదిని చూసి మోహిస్తాడు. సుదేష్ట ఎంత మందలించినా వినదు. ద్రౌపదితో తన ప్రేమను వ్యక్తత పరుస్తాడు. నా భర్తలు గంధర్వులు. ఐదుగురు మహాబలశాలులు. వాయు సమానులు. నాపై ఈగ వాలనీయరు అని చెప్పి భయపెట్టడానికి ప్రయత్నిస్తుంది. ఆమె మాటలకు జవాబుగా

“నన్నెందలకు భయపెట్టెదవు?

కనరాక రిపుల నొంచెదు

ననుంగుండొకరుండచేయుండంతియ నాక

స్థానల విరియించు రక్తిమం

గనుంగొనిన దాక బ్రదుక గలదె రిపులకున్”

నన్నెందుకు అనవసరంగా భయపెడతావు. నా శత్రువులను ప్రశంశిస్తావు. కానరాని శత్రువుని చూపి భయపెడతావు. నన్ను చూస్తే చాలు శత్రువు ఒక్కడు కూడా బ్రతకడు అని తనను తాను ప్రశంసించుకొంటాడు.

“ఓయి ఎంతటి తెలివి చూపిన వాడవు. దాసీ సాంగత్యము ఆయువు క్షీణింప జేస్తుంది” అని ద్రౌపది పలికిన దానికి

“నీ యురోజాగ్రము నందు నిదురలోన

మృత్యుదేవత నైన రానిమ్ము నాకు

భయము లేదే మృగాక్షి! యీ భావము వలనం

గలుగు లాభ మా పూర్వమే కలిగియుంట”

ఆయువు తగ్గినా పరవాలేదు. ఉన్న జీవితం చాలు. నిన్ను పొందుకోవాలేగాని మృత్యు దేవత వచ్చినా

నాకు భయం లేదు. అని తన మనస్సులోని దృఢ నిశ్చయతను, ద్రౌపదిపై తనకున్న ప్రేమ అభిమానాన్ని వ్యక్త పరుస్తాడు. “మహా అగ్నిని చూసి ఫలమని భ్రమిస్తున్నావు” అన్న ద్రౌపది మాటలకు “చెలీ దయ చూడము నీ శరీర స్పర్శ చేతనే పులకింత బ్రహ్మానందము పొందు నాకేల దూర దూరము పోయెదవు” అని తన కోరికను తెలిపాడు. ఆ వ్యామోహమే ఎందరు తనకి నీతి తెలిపినా వినకుండా చేసింది.

విశ్వనాథ రచనలో కీచకుడు గొప్ప ప్రేమికుడు. మృదు స్వభావిగా కనిపిస్తాడు. అంతేకాదు స్త్రీలోలుడు కూడా కాదు. స్త్రీలోలుడైతే తన పరిచారక తనకు అలంకరణ చేయడానికి వస్తుంది. (నర్తనశాలకు వెళ్ళబోయే ముందు) ఆమె కీచకుని అలంకరించబోగా వద్దు మగనాలివి. నన్ను ముట్టుకోవద్దు” అని ఆమెకి ఒక ముత్యాల హారమిచ్చి పంపిచాడు. మరి అటువంటి కీచకుడు ద్రౌపది విషయంలో ఎందుకు తొందర పడ్డాడు. అనేకులు హెచ్చరించినా వినలేదు? అంటే కేవలం అతనికి ద్రౌపదిపై ఉన్న ప్రేమ, ఆమె అందానికి ముగ్ధుడయ్యాడు. వ్యామోహపడ్డాడు. ఆ వ్యామోహం అతన్ని తొందర పెట్టింది.

“కామాతురాణం నభయం నసిగ్గ” అని పెద్దలు చెప్పిన విధంగా కామ ఆతురత అతన్ని బంధించి వేసింది. నర్తనశాల సంకేత స్థలంగా ద్రౌపది చెప్పిన సమయంలో కూడా అతనిలో అనుమానం రేకెత్తింది. ఈమెకి నిజంగా నాపై ప్రేమ ఉందా? నిజంగా ఒంటరిగా వస్తుందా? గంధర్వులను వెంటబెట్టుకొని వస్తుందా? అని అనేక విధాల ప్రశ్నలు తన మనస్సులో పుట్టినా వాటన్నింటినీ కోరిక ప్రకృతి నెట్టేసింది.

తను చేస్తున్నది తప్పు. నర్తనశాలకు వెళ్ళకుండా ఉండాలి అనుకుంటాడు. కాని తనకు మాటిచ్చాను. వెళ్ళాలి. అక్కడికి వెళ్ళి తను చేసిన దానికి పశ్చాత్తాప పడాలి. క్షమాపణ అడగాలి అనుకుంటాడు. చివరికి అక్కడికి వెళ్ళాక నా మనస్సు అగుతుందా? నేను ఎంత సింహబుడినైనా నా ప్రవర్తన వల్ల ఇప్పటికే నన్ను జనులు దూషిస్తున్నారు. అని తన మనసులో బాధపడతాడు. కాని ద్రౌపది అందం అతన్ని ఆకర్షించింది. పూర్తిగా పశపరచుకుంది. తిక్కనగారు అన్నట్లు ద్రౌపది అందం అనే ఉచ్చులో పడిన జింకలాగ విలవిల లాడాడు. చివరికి నర్తనశాలలో భీముడి చేతిలో ఘోర మరణం చవిచూశాడు.

ముగింపు:- విశ్వనాథ సత్యనారాయణగారు నర్తనశాల నాటకంలో కీచకుని పాత్రను కొంత విలక్షణంగా తీర్చిదిద్దారు.

గీతకార్మిక స్త్రీల కథలు సామాజిక విశ్లేషణ

ఎన్.శిల్పరాణి,
పరిశోధక విద్యార్థి,
తెలుగుశాఖ,
ద్రావిడ విశ్వవిద్యాలయం, కుప్పం.

భారతదేశ ప్రగతికి మూలస్తంభాలు చేతివృత్తులు. భారతీయ సాహిత్యంలో చేతివృత్తుల సాహిత్యానికి ఎంతో ప్రాధాన్యత ఉంది. ప్రాచీన సాహిత్యంలో చేతివృత్తుల ప్రస్తావనలేని గ్రంథాలు తక్కువనే చెప్పాలి. అదిమకాలం నుండి చేతివృత్తుల వారికి సమాజంలో మంచి గౌరవమే ఉంది. కారణాలేవైనా కానీ అది క్రమేణ తగ్గుకుంటూ వచ్చింది. ఇప్పటికీ ఎన్నో లక్షల కుటుంబాలు చేతివృత్తులపై ఆధారపడి జీవిస్తున్నాయి. ఈ ప్రపంచీకరణ నేపథ్యంలో చేతివృత్తుల పరిస్థితి మరింత విషమించింది. ఆ క్రమంలోనే చేతివృత్తులపై బలమైన, పదునైన సాహిత్యం వెల్లివిరిసింది.

19వ శతాబ్దం నుండి సమాజంలో ఆధునిక భావాలతో కూడిన సాహిత్యం రావటం మొదలైంది. ప్రధానంగా ఉద్వమధోరణితో ఈ ఆధునిక సాహిత్యం బహుముఖీనతని సంతరించుకుంది. సంఘ సంస్కరణోద్యమ సాహిత్యంతో మొదలై, నేటివరకూ ఎన్నో శాఖలుగా విస్తరించి ఆధునిక గద్య సాహిత్య ప్రక్రియలకు చేరుకుంది. ఈ క్రమంలో వచ్చినదే కథా సాహిత్యం. ఆధునిక సాహిత్య ప్రక్రియల్లో ఇది గొప్ప ప్రాధాన్యతని కలిగివుంది. ప్రాచీన సాహిత్యంలో గుణాధ్యుని 'బృహత్కథ' దగ్గర నుండి ఈ కథా సంప్రదాయం కనిపిస్తుంది. అనాటి కథా స్రవంతిలో సాగిన కథకంటే, నేటి ఉద్వమ నేపథ్యంలో సాగుతున్న కథకి వస్తురీత్యా విశేష ప్రాధాన్యత, విస్తృత నేపథ్యం ఉన్నాయి. ఈ సందర్భంలోనే అస్తిత్వాన్ని కాపాడుకొనే ఎన్నో కథలు వెలువడ్డాయి. అందులో గీత కులస్తుల కార్మిక నేపథ్యంతో తమ జీవితాన్ని చిత్రించిన కథలేన్నో వచ్చాయి. అందునా ప్రత్యేకంగా గీత కార్మిక స్త్రీల జీవితాన్ని విశ్లేషించిన కథలు కూడా రావటం విశేషం. ఈ కథల్లోని గీతకార్మిక స్త్రీల జీవితంలో ఎదుర్కొన్న సమస్యల్ని అవమానాల్ని, వారిపై లైంగికంగా జరుగుతున్న దాష్టీకాన్ని విశ్లేషించే ప్రయత్నమే ఈ పత్రం ఉద్దేశం.

గీతకార్మిక స్త్రీల కథలు మరింత ఎక్కువగా రాకపోయినా వచ్చిన వాటిలో ప్రధానంగా వారి సమగ్ర జీవిత చిత్రణని విస్తృతంగా వివరించటం కనిపిస్తుంది. ఈ కథా సాహిత్యం ప్రధానంగా కథా సంకలనాల్లో, సాహిత్య పత్రికల్లో కనిపిస్తుంది. ప్రాచీన సాహిత్యంలో గీతకార్మిక స్త్రీలపై వచ్చిన సామెతల్ని ఆధారం చేసుకుంటే వారికి సాహిత్యంలో వున్న ప్రాధాన్యత తెలుస్తుంది. కథా సాహిత్య ప్రక్రియలో వారిపై ఇప్పుడిప్పుడే కథలు రావటం మొదలైంది. వారి జీవిత విధానానికి సంబంధించిన కథలు విస్తృతంగా వచ్చి, వివిధ కోణాల్లో సమగ్ర సమాచారం చరిత్రకు అందవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది.

గీతకార్మిక స్త్రీల కథా సాహిత్యాన్ని పరిశీలిస్తే ప్రధానంగా నాలుగు కథలు కనిపిస్తున్నాయి. అవి వరుసగా నారిగాని బతుకు, కుండబద్దలు కొడత, ఊరుమ్మడి బతుకు, కులవృత్తి. ఇవన్నీ ప్రధానంగా గౌడుల కులవృత్తి అయిన 'కల్లు'ని అమ్మే సందర్భంలో స్త్రీల సామాజిక స్థితిగతుల్ని ఆధారంగా చేసుకొని సాగినవి. ఈ నేపథ్యంలో ఒక్కొక్క కథని ప్రత్యేకంగా పరిశీలిద్దాం.

నారిగాని బతుకు: రచయిత గూడూరి సీతారం. నారిగాని బతుకు అనే ఈ కథ ప్రధానంగా కల్లు అమ్మే స్త్రీలపై జరిగే లైంగికదాడులను తద్వారా సంసారం విచ్ఛిన్నమయ్యే పరిస్థితుల్ని ప్రధాన ఇతివృత్తంగా చేసుకొని సాగిన రచన. ఇందులోని నారయ్య, తనకొడుకు గౌరయ్య, కోడలు, నారయ్య భార్య ఎల్లి, కమ్మరి బాలిగాడు వంటి పాత్రల చుట్టూ తిరుగుతుంది. ఈ కథాంశం.

నారయ్య ఎంతో కష్టజీవి. ఆత్మాభిమానం కలవాడు. కల్లు గీయటంలో వున్న కష్టాన్ని తెలిసినవాడు. స్త్రీల చేత కల్లు అమ్మించటం వల్ల వచ్చే సమస్యలు, తద్వారా ఉత్పన్నమయ్యే వదంతులు, ఒంటరిగా కల్లు అమ్మే స్త్రీలపై తాగుబోతులు చేసే దాడులు వంటివన్నీ నిత్యజీవితంలో తన స్వానుభవంలో ఎరిగిన విషయాలు. అందుకే తన కొడుకైన గౌరయ్యని, కోడలితో కల్లు అమ్మించవద్దని వేడుకుంటాడు. కానీ ఇవేవి తెలియక, తండ్రి మాటని లెక్కచేయని గౌరయ్య మాత్రం తన కల్లు త్వరగా అమ్ముడుపోవాలి, ఎక్కువగా అమ్ముడుపోవాలి అనే తలంపుతో భార్యనో వ్యాపార సాధనంగా ఉపయోగిస్తాడు. ఫలితంగా తన భార్యపై జరిగిన లైంగికదాడితో బుద్ధి తెచ్చుకుంటాడు.

ఈ కథని రచయిత “కండ్లు మూసి తెరిసే వరకే అయిపోయింది. నారిగాని కోడలు కల్లు అంచుతుండగ అంచుతుండగనే, చేతిలోని ఆకును కింద పారేసి దాని కొంగు వట్టి గుంజిండు కల్లు తాగిపోడు అది లబ్బు లబ్బు మొత్తుకుంది”- అనే వాక్యంతోనే మొదలు పెడతాడు. ఈ కథలోని రచయిత చెప్పదలచుకొన్న విషయాన్ని సూటిగా చెప్తాడు. మొదటి వాక్యం ద్వారానే కథలోని చెప్పబోయే విషయమంతా పాఠకునికి అవగతమయ్యే అవకాశం ఉంది. రచన శైలి కూడా క్రమానుగతంగా ఎటువంటి అస్పష్టత లేకుండా హాయిగా సాగుతుంది. ఈ కథ ద్వారా రచయిత ఒక చైతన్యాన్ని రగిలించే ప్రయత్నం చేశాడు.

నారయ్య జీవితం ద్వారా గౌడస్త్రీల సామాజిక పరిస్థితులు, దయనీయ జీవితాన్ని చిత్రిస్తాడు. నారయ్య మొదటి భార్య మరణం తర్వాత సమాజంలో వచ్చిన వదంతులు, రెండవ భార్య కల్లు అమ్మేటప్పుడు కల్లుతాగే వారితో చనువుగా ఉండటం, తాను పెద్ద మనిషిగా ఉండటంవల్ల ప్రభుత్వ పన్నులు ఊరి మీద వసూలు చేస్తే ఆ సొమ్ముతో రెండవ భార్య ‘ఎల్లి’ కుమ్మరి బాలిగానితో వెళ్ళిపోవటం, మూడో భార్యని కూడా తన ముందే ఒక తాగుబోతు చేయి పట్టుకోవటం వంటి విషయాలు నారయ్య సహించలేకపోతాడు. ఈ పాత్ర ద్వారా రచయిత సమాజంలో గౌడస్త్రీపై జరుగుతున్న దౌర్జన్యాన్ని, దాష్టీకాన్ని చెప్తూనే ఒక చైతన్య వికాసాన్ని కలిగిస్తూ సూటిగా సూచన చేస్తున్నాడు. భార్యల్ని వ్యాపార సాధనాలుగా వాడుకునే గౌరయ్యలాంటి వారిని నారయ్య జీవితం ద్వారా సంసారాల్ని నాశనం చేసుకోవద్దు, అసర్థాలు తెచ్చుకోవద్దని ఈ కథ ద్వారా హెచ్చరిస్తున్నాడు రచయిత.

కుండబద్దలు కొడత: ఆధునిక తెలుగు సాహిత్యంలోని గొప్ప కవి, రచయిత, విమర్శకుడు, దళిత బహుజన రాజ్యాధికారాన్ని కోరే మానవీయుడు బోయజంగయ్య. గౌడుల సామాజిక పరిస్థితుల్ని సంఘంలో వారికున్న నేపథ్యాన్ని, వారిపై జరుగుతున్న దౌర్జన్యాన్ని మనసులో వుంచుకొని చేసిన అపూర్వ కథా సృష్టి కుండబద్దలు కొడత అనే కథ.

ఇందులోని ప్రధానాంశం కల్లు అమ్మే గొడస్త్రీ పై జరిగే లైంగికదాడిని గురించి చెప్పటమే అయినా కథలో రంజింపజేసే విషయాలు చాలా వున్నాయి. ఇది కేవలం గొడస్త్రీకి జరుగుతున్న దౌర్జన్యమే అని నేననుకోను. ఇందులో దొరలు సామాజికంగా దళిత బహుజనులపై ప్రధానంగా సాగిస్తున్న అరాచకంగా తోస్తుంది. అధికార గర్వంతో మదమెక్కి ఊరిపైపడి దొరలు వంశపారపర్యంగా చేస్తున్న దౌర్జన్యానికిది ఉదాహరణగా నిలుస్తుంది. దొర కొడుకులు కల్లుతాగటానికి వచ్చి కల్లు వంపుతున్న గొడస్త్రీపై తాగిన మత్తులో చేసిన దాడి, దాన్ని ఊరి పెద్దలుగా దొరలు, తమ అనుచరులు చేస్తున్న దారిమళ్లింపు చర్యని గట్టిగా ఎదిరించి నిలబడి, తరతరాలుగా చేస్తున్న దోపిడీల వరుసక్రమాన్ని ఒక స్త్రీ ద్వారా చైతన్యమంతంగా చెప్పిస్తాడు. దొర వ్యవస్థపై చేసిన సామాజిక తిరుగుబాటుగా ఈ కథాంశం కనబడుతుంది. ఇందులోని రాముడు, రంగమ్మ, రాముడితల్లి, దొరలు వెంకటేశ్వరరావు, పెద్దిరెడ్డి వారి కుమారులు ప్రధానపాత్రలు.

గీతవృత్తి ద్వారా సంసారాన్ని నెట్టుకొస్తున్న రాముడి తండ్రి చెట్టుపై నుండి కిందబడి మరణిస్తాడు. సంసార బాధ్యతల్ని మీచేసుకొని చైతన్య శంఖారావం పూరించి, పట్టుదలతో ఆత్మగౌరవాన్ని నిలుపుకోటానికి, పొట్టిపోసుకోటానికి తన భార్యే చెట్టులెక్కటం నేర్చి, కల్లుతీసి అమ్ముకుంటూ బతుకీడ్చుతుంది. తర్వాత తన కొడుకు రాముడు తల్లి కష్టాన్ని గ్రహించి, తానే కల్లుగీత నేర్చుకుంటాడు. కొన్నాళ్ళకి రంగమ్మని వివాహం చేసుకొని హాయిగా కాలంవెల్లదీస్తుంటాడు. రాముడు కల్లుగీసి గంగమ్మతో కల్లు అమ్మిస్తుంటాడు. ఈ క్రమంలోనే దొరల కొడుకులు రంగమ్మపై లైంగిక దాడికి ప్రయత్నించి, పారిపోతారు. దీనితో పంచాయితీ పెట్టించి దోషుల్ని శిక్షించాలన్న వాదనతో ఈ కథ సాగటం, దొరబిడ్డైనా శిక్షార్హుడేనని దొరలకి ఎదురు తిరగటం ఇందులోని ప్రధానాంశం.

రాముడి తల్లి ఇందులోని ప్రధానపాత్ర. ఈ పాత్ర ద్వారానే రచయిత దొరల్ని ఎదిరించే ప్రయత్నం చేయిస్తాడు. “చూడురి! మీరు సికిత్స సేయకుంటే నేను కుండబద్దలు కొడత. నలభయేండ్ల నుండీ నా కడుపల దాగినయన్నీ కక్కేస్తా అప్పుడు సూడు ఎన్ని సంసారాలు గంగపాలు కావాల్సీ”- అని గుండె చరుచుకుంటూ అంటుంది రాముడి తల్లి. ఇక్కడ రాముడి తల్లి వారసత్వంగా దొరలు చేస్తున్న దోపిడీని కళ్ళార చూసి, ఏమి చేయలేని నిస్సహాయురాలిగా ఉండి, సందర్భాన్ననుసరించి ఆ విషయాల్ని కుండబద్దలు కొట్టినట్లు దొర వ్యవస్థని, వారు చేసిన దాష్టీకాన్ని బయటపెట్టి, సమాజాన్ని చైతన్య పరిచే వారధిలా కనిపిస్తుంది. దొరలకు ఎదురు నిల్చిన ఇటువంటి వారిని నిరోధించటానికే దొరల అనుయాయులున్నది. వారు ఈ మాటల్ని పూర్తిగా వ్యతిరేకిస్తారు. ఆ సందర్భంలో “పేదోని పెండ్లాం అందరికీ మరదలు! మీ ఇండ్లలో ఆడోళ్ళకు ఇట్ల జరిగితే ఊకుంటారా?” అని నిలదీయటం ద్వారా దొరల్ని, వారి అనుయాయుల్ని కొంత ఆలోచింపజేసే విధంగా, వారి పెద్దరికాన్ని ప్రశ్నించే విధంగా, వారికి జరిగిన అన్యాయాన్ని పరిశీలించాలని వేడుకున్నట్లుగా ఉంది. వేడుతూనే “మీ ఆడోళ్ళందరూ పతివ్రతలేనయే! ఈ ఊరు సంగతి, పూల్లోల్ల సంగతి నాకు బాగనే ఎరుక. ఏ తాటికల్లు ఏ దొరసానికి ఏ జీతగాదు మోసిందో, ఏ జీతగాదు తాగిన పైకం కింద ఏ దొరసాని ఎన్ని గింజలు కొలిసిందో అన్నీ ఈ పొట్టలో వున్నాయి. ఏతలప్పుడు, కోతలప్పుడు, నాల్లప్పుడు ఎవరెవరు ఎవరెవరికి కల్లు పోపిచ్చిందో, ఎవరి పురుడు ఎవరు చేయించేదో చెప్పితే, ఎందరి పుటకలు బయట పడతాయో చూడండ్రా!” అని

తన ఆర్థిక వ్యవస్థ చేయటం లోపల దొరల భార్యలు అక్కడ పని చేసే జీతగాళ్ళని ఏ విధంగా వాడుకుంటారో, దొరల భార్యల పాతివ్రత్యాన్ని, దొరసానులు జీతగాళ్ళతో రహస్యంగా సాగించే వ్యవహారాలన్నీ వివరిస్తానటం దొరల పరువు ప్రతిష్టల్ని మంట గలిపే హెచ్చరింపు చర్యగా కనిపిస్తుంది. తొలుత దొరల్ని న్యాయం అడుక్కున్న రాముడి తల్లి తర్వాత తర్వాత దొరల్ని హెచ్చరిస్తూ చేసిన వ్యాఖ్యలకి దొరలు వెనుకడుగు వేస్తారు. ప్రజలు సంభ్రమాశ్చర్యాలకి గురై, దొరలపై వ్యతిరేకతని పెంచుకుంటారు. ఇదంతా చూస్తున్న రాముడు మాత్రం దొరల కొడుకులపై మరింత కోపంతో తన పడునైన గీతకత్తి తీసుకొని వారు ఆముదం చెట్లవైపు పారిపోయారన్న విషయాన్ని పిల్లవాడి ద్వారా తెలుసుకొని ఆ వైపుగా పరుగుతీస్తాడు. ఇదంతా పల్లెటూళ్ళలో సాధారణంగా జరిగే విషయమే అయినా రచయిత చిత్రించిన తీరు ఈ కథకు ప్రాణకందంగా నిలుస్తుంది.

ఊరుమ్మడి బతుకు: ప్రముఖ నవల, కథా రచయిత కాలువమల్లయ్య తన రచనల ద్వారా దళిత బహుజనుల్ని సంఘటితం చేసి చైతన్యపరిచే రచయిత. అతడి “ఊరుమ్మడి బతుకు” కథ. తెలంగాణలోని గౌడుల జీవన స్థితిగతుల్ని వివరిస్తుంది. మధ్యపాన నిషేధం తర్వాత గౌడుల ఆర్థిక స్థితిగతులు, గౌడ స్త్రీలపై జరిగిన దాడులు వివరించటంతోపాటు చేతివృత్తుల ఆధారంగా జీవించే వారు ఎన్ని కష్టాలు పడుతున్నారో, వారికి ప్రభుత్వం అందివాటైన చేయూతని తెలియజేయటం. అలాగే బి.సి. కులాల్లో పెత్తందార్లని కులాల్ని కలిపి రిజర్వేషన్లు దోపిడీ చేయాలనుకునే ఉద్దేశాన్ని తెలపటం కూడా రచయిత ఉద్దేశంగా కనబడుతుంది.

నర్సయ్య అనే గీత కార్మికుడు తన జీవితంలో ఎన్నో అటపోట్లని భరించి కాలం వెల్లదీస్తుంటాడు. అతడి తర్వాత అతని కొడుకు బాలగౌడ్ ఆ గీతవృత్తిని చేపడతాడు. ఇతడు తీసిన కల్లును అమ్మటానికి తన భార్య సరోజిని నియోగిస్తాడు. సరోజి కొంచెం తెలివి, అత్యాభిమానం గలిగిన స్త్రీ. కల్లు తాగటానికి వచ్చిన వాళ్ళు తన అందం గురించి, తన వస్త్రాల గురించి మాట్లాడినప్పుడు “కుమ్మరోల్లు కుండలమ్ము కుంట బతుకతుండు- మేం కల్లమ్ముకుంట బతుకుతున్నం... కాని ఒళ్ళమ్ముకుంట బతుకతలే”... అని దిమ్మదిరిగే సమాధానం చెప్పటంలో వృత్తికులాలను వరుసగా చెప్పి తర్వాత తమ వృత్తిని గురించి చెప్పటం నిజంగా ఆమె అత్యాభిమానానికి, మూర్తిమత్వానికి నిదర్శనం. ఈ విషయాన్ని గమనిస్తున్న నర్సయ్యకి ఒకింత ఆనందం కలిగినా గౌడ స్త్రీలు కల్లమ్ముకునే సందర్భంలో దొరలు, పట్టేళ్ళ చేతిలో పడి నలిగిపోయిన వైనాన్ని గుర్తు చేసుకోవటంలో సమాజానికి ఆ దౌర్జన్యాన్ని గురించి చెప్పకనే చెబుతున్నట్లుంటుంది. ఆడవాళ్ళు కల్లు అమ్మటం మొదలుపెట్టే ఉంది. ఆడవాళ్ళని చూస్తూ ఎక్కువగా కల్లు తాగటం కూడా కనిపిస్తుంది. కానీ నీతిగా వున్న స్త్రీలు కూడా “దొరలు, పట్టేండ్లు, దేశముఖ్ఖల లాంటి వాళ్ళ నెదిరించలేక కొన్నిసార్లు స్త్రీలు లొంగిపోవాల్సి వచ్చేది. ఇంటికి కల్లు తీసుకెళ్ళిన స్త్రీలను దొరలెన్నోసార్లుసాధించేవారు. ఎవరైనా ఇలాంటివి పట్టించుకున్నా కల్లమ్ముకునే వాళ్ళకేం నీతిని తేలికగా తీసుకునేవారు”- అని చెప్పటంలో గౌడ స్త్రీల జీవనపోరాటాన్ని గమనించవచ్చు.

తర్వాత బాలగౌడ్ ఇంటికొచ్చి కల్లుతాగుతున్న కొందరు మధ్యపాన నిషేధంలో భాగంగా కల్లుని కూడా నిషేధిస్తే బాగుంటుందని సంభాషించుకుంటున్న సందర్భంలో కల్లు కులవృత్తిని, మధ్యపానం

వల్ల జీవితాలు నాశనమవుతాయని, అవన్నీ సంపాదనే ధ్యేయంగా సాగుతున్న వ్యాపారాలని బాలగాడ్ అంటాడు. కల్లుగీత వల్ల సంపాదన ఉండదని, బతుకుదెరువు కోసమే ఉన్న ఈ వృత్తిపై ఎన్నో వేల కుటుంబాలు ఆధారపడి జీవిస్తున్నాయన్న సత్యాన్ని వివరిస్తాడు. “దీన్ని బంధుజేత వేలకొద్ది కుటుంబాలు బజార్లపడుతాయి. కల్లమ్ముకొని లక్షలు సంపాదించినవాన్ని చూపెట్టుండి. ఏదో బట్ట పొట్టకు గడుతది. ఇదో వృత్తిగ వుంది కాబట్టే బంధుజేస్తలేరు” అని కల్లు అనేది వృత్తి సంబంధమైనది, దీనిపై వేలకుటుంబాలు ఆధారపడి జీవిస్తున్నాయని వివరిస్తాడు.

అలాగే కల్లు తీయటంలోని ఉన్న కష్టాన్ని గురించి వివరించే సందర్భంలో తాడిచెట్లక్కటంలోవున్న కష్టం, ఆ క్రమంలో మోకు ఒరుసకపోయి చేతులు, కాళ్ళు కాయలు గాయటాన్ని, ఎక్కెటప్పుడు, దిగిటప్పుడు ప్రాణాలరచేత బట్టుకొని ఉండటాన్ని చేజ్జేక్కే వారి ఆరోగ్య పరిస్థితి కూడా బాగుండాలని ఇలా వరుసగా కల్లుగీయటంలో వున్న కష్టమంతా వివరిస్తాడు. ఎంతటి శ్రమకోర్చితే తమ కడుపునిండుతుందో తెలియజేస్తాడు. ఈ సందర్భంలోనే “పేదోని పెండ్లాం అందరికీ మరదలన్నట్టే చేసిరి. కొందరికి మా ఆడోల్లు కల్లువంచకుంటే లోపలికే పోకపాయె. ఇన్నవమానాలు, కష్టాలు పడుకుంట ఈ పని జేసుకుంట సుఖపడతే....గివ్వన్నెందుకు ఎవ్వలు తాగకుంటే కల్లు గీసెటోల్లెవ్వలు? మాకేమన్న పనిజూపి గవర్నమెంటు గిదన్ని బంధు జేసుకోనియ్యి కాదంటున్నమా?”- అని ఇంత కష్టాలు పడి గీసినా మాకు పొట్ట నిండటం లేదు. పైగా మా ఆడవారికి అవమానాలు జరుగుతున్నాయి. ప్రభుత్వం ఏదైనా దారి చూపితే ఇన్ని కష్టాలు పడవలసిన అవసరం లేదని బాలగాడ్ వివరిస్తాడు. ఆ తరువాత చేతివృత్తులకి అదరణ కరువవటాన్ని చాకలి స్త్రీ అన్నం అడుక్కోవటం ద్వారా తెలియజేస్తాడు. అలాగే రిజర్వేషన్లు వచ్చాక బి.సి.లో కొందరు పై కులాల వారిని కలిపే కుట్ర చేస్తున్న సందర్భాన్ని కూడా ఇక్కడ వివరించటం కనిపిస్తుంది. మొత్తం మీద రచయిత గీతవృత్తిలో వున్న స్త్రీ పురుషుల ప్రధాన సమస్యల్ని వివరిస్తూనే, వారిని చైతన్యపరిచే రిజర్వేషన్లలో కూడా జరిగే దౌర్జన్యాల్ని గురించి తెలియజేయటం కనిపిస్తుంది.

కులవృత్తి: రచయిత నేర్పిల్ల శ్రీనివాస్ గాడ్. ఈ కథలోని సారంశం కూడా స్త్రీ పై జరిగే లైంగిక దాడి అయినా, కల్లు అమ్మే స్త్రీలు కల్లు తాగేవారితో చనువుగా మాట్లాడటం వల్ల కూడా వచ్చే సమస్యల్ని, పటేల్ లాంటి వారి కామానికి బలయ్యే గాడ స్త్రీ జీవితాన్ని, అలాగే కల్లుగీసే పురుషుడు భర్తగా పొందిన స్త్రీ ఎదుర్కొనే సమస్యల్ని, సమాజంలో తనకున్న చులకన భావాల్ని అతిసున్నితంగా వివరించటం కనిపిస్తుంది. విజయలక్ష్మి, నర్సప్ప, వెంకటిగాడ్, ధర్మన్న పటేల్ వంటివి ఇందులోని ప్రధానపాత్రలు.

కల్లుతాగటానికి వచ్చిన వారితో కల్లమ్మే నర్సప్ప నవ్వుతూ మాట్లాడిందన్న ఆరోపణతో, తనపై అనుమానంతో భర్త విడాకులివ్వటం కథా ప్రారంభంలోనే జరుగుతుంది. తర్వాత నర్సప్ప కూతురు విజయలక్ష్మి పెరిగి పెద్దదై వెంకటిగాడ్ను వివాహం చేసుకుంటుంది. తర్వాత ఆమె కల్లు అమ్మటం ప్రారంభిస్తుంది. తనపై కన్నేసిన ధర్మయ్య పటేల్ తన ఇంటికొచ్చి కల్లివ్యాల్పిందిగా చెబుతాడు. కల్లు తీసుకొని ధర్మయ్య పటేల్ ఇంటికి వెళ్లిన విజయలక్ష్మిపై లైంగిక దాడి చేస్తాడు. అది ఎంత మాత్రమూ నచ్చని విజయలక్ష్మి పెద్దగా అర్తనాదం చేస్తూ “రావద్దు సారూ... దగ్గర్ని రావద్దు సారు... మీ అసుంటి

రాచ్చుసుల వల్లే మా అసుంటి కొందరాడోళ్ళు కల్లే అమ్మదం లేదు. కొందరాడోళ్ళ జీవితమే నాశనమైపోయింది”- అని ధర్మయ్య పటేల్ లాంటి రాక్షసుడి రాక్షతత్వానికి బలవుతున్న వారి జీవితక్రమాన్ని తెలియజేస్తుంది. ఈ సందర్భంలో రచయిత కల్లు అమ్మే స్త్రీలను గురించి ఎదుటివారు ఎలా చులకనగా మాట్లాడుకుంటారో తెలియజేస్తాడు. అంతర్దీనంగా కల్లు అమ్మటం అనేది వారి కులవృత్తి దానిపై ఆధారపడి జీవిస్తున్నారేగానీ, వారికి మనసుంటది వారికి ఆత్మాభిమానం ఉంటుందనే విషయాన్ని చెబుతాడు. ఈ క్రమంలోనే కల్లుగీయటంలోవున్న కష్టాల్ని గీతకార్మికుల భార్యలు సమాజంలో ఎదుర్కొంటున్న సమస్యల్ని చూపుతాడు. ‘గౌడ స్త్రీ రోజులో మూడుసార్లు ముండరాలు, మూడుసార్లు ముత్తెరువ’ అనే సామెతని బట్టి గౌడ స్త్రీకి సమాజంలో వున్న గౌరవం ఎలాంటిదో ఈ కథ ద్వారా తెలియజేయటమే రచయిత ఉద్దేశం.

పై నాలుగు కథల్ని పరిశీలించినప్పుడు గీత కార్మిక స్త్రీలపై జరుగుతున్న దాడులు, అవమానాలు, అనుమానాలు ఒక ఎత్తయితే, సామాజికంగా తన బాధ్యతని గుర్తు చేస్తూ సమాజంలో తను ప్రవర్తించవలసిన తీరును చైతన్యీకరించటం రచయితల అంతర్దీనత. ఈ కథల్లోని భావం ఒక్కటే అయినా కథా కథనరీతిలో ఎంచుకున్న మార్గాలు వేరు. మార్గమేదైనా గౌడ స్త్రీలలో చైతన్యాన్ని కలిగించటం వీరి ప్రధానోద్దేశంగా కనబడుతోంది. కల్లు అమ్మటం ద్వారా అటు సమాజంలోనూ, కొంచెం చనువుగా మాట్లాడటం వల్ల ఇటు ఇంట్లోనూ గౌడ స్త్రీ ఎదుర్కొంటున్న ప్రధాన సమస్యల్ని వివరించటం పై కథల్లో కనిపిస్తుంది. కానీ సమాజం గౌడ స్త్రీలు కల్లమ్ముకోవటం వలన ఒక చులకన భావాల్ని ఏర్పరుచుకున్నదని, వారిపై లేనిపోని అపవాదులు వేయటం ఎంత వరకు సమంజసమని, వారు కూడా మిగతా స్త్రీల వంటి వారేనని, బ్రతుకు దెరువు కోసం చేస్తున్న పనిని ఎగతాళి చేయక అర్థం చేసుకోవాలని, వారికి మనసు, ఆత్మాభిమానం ఉంటాయన్నది గమనించాలి. ఈ కథల్లో స్త్రీ సమస్యలతోపాటు పురుష సమస్యల్ని, బి.సి. రిజర్వేషన్ల గురించి, ప్రభుత్వాలు అందివాల్సిన సహాయాన్ని గురించి వివరించినా ప్రధాన అంశం మాత్రం స్త్రీల పై జరిగిన లైంగిక దాడులేనని గుర్రెరగాలి. అలాగే గీతకార్మిక స్త్రీలపై జరిగే ఎన్నో చరిత్రకందని సత్యాలు బహిర్గతం కావాలి. ఆ దిశగా ఎన్నో రచనలు రావాలని అశిద్ధాం.

ఉపయుక్త గ్రంథసూచి:

1. కులపూరాణాలు - గౌడ పురాణం పటం కథలు, డా॥ గుడికాడి అంజనేయులు, త్రివేణి ప్రచురణలు, హైదరాబాద్, 2009.
2. ‘కులవృత్తి’ - నేరెల్ల శ్రీనివాస్ గౌడ్ - సుప్రబాతం వీక్షి, మార్చి - 2002.
3. ‘తెలంగాణ కథా సంకలనం’ - కాలువమ్మలయ్య (సంపా.), విశాలాంధ్ర పబ్లికేషన్స్ - హైదరాబాద్, 2005.
4. తెలంగాణా కథకులు - కథనరీతులు - సాహిత్యంలో సామాజిక పరిణామాలు - బి.ఎస్. రాములు - 2008.

RECENT DEVELOPMENTS IN HIGHER EDUCATION

P.Rajasekar

Dept. of English
A.N.R.College, Gudivada

Dr.A.V.V.V.Malleswaramma

Dept. of English
A.N.R.College, Gudivada

Internationalization of Higher Education

“An academic revolution has taken place in higher education in the past half century marked by transformations unprecedented in scope and diversity”¹ (Altbach et al., 2009). On global level, Higher education now is exemplified by immense expansion and wider partaking; the appearance of innovative troupe; further varied contours of HEIs (Higher Educational Institutions), programmes and the learners; broader implementation and more integrated use of communications and didactic technologies; greater internationalisation, contest and gesture mechanisms; growing demands on costs and new forms of financing; as well as new types and roles of ascendancy, including escalating emphasis on presentation, eminence and liability. The most significant of these trends is certainly the thespian expansion of higher education worldwide.

The internationalisation of higher education is the key transformations in the past 25 years in both the Indian and western context. Internationalisation can be defined as “the process of integrating an international, intercultural or global dimension into the purpose, functions or delivery of tertiary education”² (Knight, 2003). While student and academic mobility are obviously the most apparent features of internationalisation, they are not the solitary facets. According to Karine Tremblay in the report “Assessment of Higher Education Learning Outcomes” ‘the internationalisation procedure visible itself in different ways, and covers the broad gamut of educational programmes and activities that contribute to internationalised learning, ranging from the internationalisation of programmes’ content and delivery to the mobility of students and scholars, in addition to intermediate forms of trans-national education such as the cross-border mobility of HEIs and/or their programmes’. Another major form of internationalisation relates to the growing convergence of tertiary (third order) education systems. This progression has taken place in response to numerous inclinations. According to Bennell and Pierce the first one is, as world economies

become progressively more unified, global skills have become continually more vital for operating effectively on a global scale. This has led to rising demands to fit in an international facet into education and training. In the meantime the run in global economic integration has accelerated the internationalisation of the labour market for the highly skilled, and internationally renowned qualifications have risen in consequence in some sectors (2003). The rise of the new economy has provided extra spur since employers in OECD (Organisation for Economic Co-operation and Development) countries increasingly need to look abroad for talent as their own graduates are inadequate to replace those going into be retired. Thus Internationalisation has become a part of a longer term skill development strategy. Demographic trends have also prompted internationalisation. In some OECD countries during 1980s, internationalisation is increasingly seen as a way to reimburse losses and guarantee the capability of some HEIs (Higher Education Institution). By contrast, in many emerging countries internationalisation offers a cost-effective alternative to national provision to increase capacity and meet growing demand on short notice³ (Van der Wende, 2001). The emergence and rapid expansion of higher education export industries in some OECD countries has heightened awareness on the trade value of internationalisation from a macroeconomic perspective (OECD, 2008).

All forms of internationalisation have developed and grown in importance over the past three decades. The most important aspect of this growth is Student mobility but other forms of internationalisation have also gained momentum. “Long-standing growth in the number of students enrolled outside their country of citizenship. International student mobility has increased tremendously over the past three decades, from 0.8 million students worldwide in 1975 to 4.1 million in 2010. This trend has been accelerating in recent years, driven by large increases in student mobility from China, India and European countries in particular. Escalation is anticipated to persist in the future to arrive at roughly 5.8 million around 2020 (Böhm et al., 2004) and 8 million by 2025” ⁴(Altbach and Bassett, 2004). A noteworthy improvement is the new European mobility strategy launched at the last Bologna Ministerial conference in Bucharest which sets the specific target of 20% of graduates in Europe to have studied or been trained abroad by 2020 (Bologna Secretariat 2012). “Unlike student mobility, data are scant on the international mobility of academic staff. Available

evidence suggests that the main internationalisation of faculty consists of short-term leave, exchange visits and research collaborations”⁵ (Enders and de Weert, 2004).

The internationalisation of curricula gained momentum in the past decade with greater emphasis on the teaching of foreign languages and broader international perspectives in the substantive content of programmes and curricula (Van der Wende, 2001; Harman, 2006). Another significant trend relates to the profound changes in the organisation and configuration of national higher education systems to improve their intelligibility and inter-operability. This fact has been most apparent in Europe. “The Bologna declaration proposed to adopt a system of easily readable and comparable degrees based on a common degree structure, often referred to as the BMD5 structure. Several authors have noted the resemblances between the Bologna degree structure and the American model, hence broadening the convergence movement to intercontinental scale and global relevance”⁶ (Douglass, 2006). In addition, the Bologna declaration engaged signatory countries to develop instruments to translate and recognise credits and qualifications earned elsewhere, including in other countries. A major development has been the establishment of the European Credit Transfer and Accumulation System (ECTS), a student-centred system based on the student workload required to achieve the objectives of a programme in terms of the learning outcomes and competencies to be acquired. Meanwhile, the Diploma Supplement was developed as a transcribe tool for the execution of the Lisbon Recognition Convention (Council of Europe, 2005). This is intended to enhance transparency and to facilitate academic and professional recognition of higher education qualifications. Parallel progress is taking place in other world regions with the development of the University Mobility in Asia and the Pacific (UMAP6) Credit Transfer Scheme (UCTS) to promote university student mobility in the Asia Pacific region (Mongkhonvanit and Emery, 2003). To the extent that the key players in international education are involved in either the ECTS or UCTS schemes, the influence of ECTS and UCTS on other countries’ practices is likely to increase in the future.

The Diploma Supplement also extends beyond Europe and has been piloted in Australia (OECD, 2008). The past 15 years have also seen the emergence and growing development of off-shore delivery of education

by HEIs. Australia and the United Kingdom pioneered this movement in the 1990s, but the United States has also become a major force in this area and a number of other countries – especially European countries – have joined this trend and, since 2000, set up campuses abroad and other trans-national arrangements (OECD, 2008, OECD, 2004; McBurnie and Ziguras, 2001). Given the obstacles as well as the risks faced by HEIs in setting up campuses in foreign countries, the majority of trans-national operations take the form of joint programmes with foreign HEIs through franchise arrangements with a partner institution in the international students' home country. Of late, virtual HEIs which operate exclusively online have emerged. Recent trends suggest that although programme and institution mobility is not yet that important, these forms of internationalisation are expected to outpace the delivery to international students onshore.

Regarding the ratio of “the number of Indian students going abroad to study is growing at a faster pace than ever before. With the exception of the United Kingdom, student numbers from India to the United States, Australia, Canada, New Zealand and Germany grew faster than overall overseas student numbers to these destinations, according to the latest report by MM Advisory Services in New Delhi”⁷. According to Indian Students Mobility Report 2016, the growth of Indian students heading abroad has been faster than China’s “..... 12% growth in 2014, and now clocking an even higher rate of 17.8% – this is the second year in a row that India’s [growth] rate has been higher than China”.

The IIM-Bangalore study, conducted by Rupa Chanda and Shahana Mukherjee (2012), reveals fascinating details about where Indian students are choosing to study when they go abroad, and why. The study observes that Indian students are looking at countries where “education is considerably cheaper and part-time jobs are easier to secure.” But it also says that Indians are less willing than other international students to look outside the big four or five leading study abroad destinations, and that emerging countries trying to recruit more Indian students will have to work on their visibility in this market.

An important reason for many Indians choosing to study abroad is the lack of good institutions in India and growing competition for limited seats amongst the existing institutes..... Moreover, the reservation policy reduces the availability of seats to ‘general’ category students, thereby weakening the prospects of a majority of students. Such

stringent and often unrealistic requirements put students through extreme levels of pressure and lower their chances of attaining quality education. As India continues to wrestle with the need to increase capacity, the study's findings underline important opportunities and considerations for foreign education recruiters and national educational policy makers. Currently, Indians are mostly looking at the US and UK as study abroad destinations, but well-communicated advantages in the form of scholarships, visa policies, and opportunities to work during and after degree-completion could easily move them to consider other options in North America and Europe (e.g., Canada, Germany, France, Italy, Denmark, Sweden, Ireland).

References:

1. Altbach, P. et al. (2009), Trends in Global Higher Education: Tracking an Academic Revolution, Report prepared for the UNESCO 2009 World Conference on Higher Education, UNESCO Publishing, Paris. <http://unesdoc.unesco.org/images/0018/001831/183168e.pdf>.
2. Knight, J. (2003), "Updated Internationalisation Definition", International Higher Education, Vol. 33.
3. Wende, M. Van der (2001), "Internationalisation Policies: About New Trends and Contrasting Paradigms", Higher Education Policy, Vol. 14, Palgrave Macmillan, Basingstoke, pp. 249- 259. CIHE, Chestnut Hill, pp. 2-3.
4. Altbach, P. and R. Bassett (2004), "The Brain Trade", Foreign Policy, September-October, Washington, DC, pp. 30-31.
5. Enders, J. and E. de Weert (2004), "Science, Training and Career", Higher Education Policy, Vol. 17(2), pp. 129-133.
6. Douglass, J. (2006), "The Waning of America's Higher Education Advantage: International Competitors Are No Longer Number Two and Have Big Plans in the Global Economy", Research and Occasional Paper Series, CSHE.9.06, Center for Studies in Higher Education, Berkeley
7. Yojana Sharma **"Surge in growth of Indian students studying abroad"** University World News 01 June 2016 Issue No:416
<http://www.universityworldnews.com/article.php?story=20160601180527213>

సామెతలు - సంస్కృతీ పరిరక్షణ

- కె. శ్రావణి

పరిశోధక విద్యార్థి

మధురై కామరాజ్ విశ్వవిద్యాలయం,

“సామ్యత” అనే పదం నుండి వచ్చిన పదం సామెత. పదునైన భావాలను పదునైన మాటలతో చెప్పడం సామెతలు లక్షణంగా ఆర్వీయస్.నుందరంగారు పేర్కొన్నారు. జానపద విజ్ఞానంలోని సాంప్రదాయికమైన అంశాలలో సామెత కూడా ఒకటి. జానపద సాహిత్యంలో ఆటలు, పాటలు, కథలు మొదలైన వాటన్నింటితోపాటు సామెతలకు కూడా ప్రముఖమైన స్థానం ఉంది. జానపద సాహిత్యంలో సామెత అన్నింటికంటే చిన్నదిగా ఉండడం వలన దీనిలో చరిత్రకు సంబంధించిన అంశాలు వెతకడం కష్టం. కాబట్టి వీటిలోని చారిత్రక నేపథ్యం కన్నా మానవ జీవితానుభవసారాన్ని గ్రహించాలి. మానవుడు చూసి అనుభవించే ప్రతి విషయం సామెతల పుట్టుకకు కారణం కావచ్చు. సంఘజీవి మానవుడు తనకు ఊహ తెలిసినప్పటి నుండి తన జీవితంలో పొందిన అనుభవాలు, సంపాదించిన తెలివితేటలు, అనుభవించిన కష్ట సుఖాలు, సమాజంలోని పరిస్థితులు మొదలైన అన్నింటినీ చిన్న మాటలో పొందుపరచాడు. అవే సామెతలుగా చలామణి అవుతున్నాయని చెప్పవచ్చు. ఈ సామెతలు వారసత్వ సంపదగా ఒక తరం నుండి ఇంకొక తరానికి సంక్రమిస్తూ వాటి ఉనికిని కాపాడుకొంటున్నాయి.

సామెతలు అలతిమాటలతో అధికమైన అర్థాన్నిస్తాయి. కొన్ని సామెతలు సూటిగా స్పష్టమైన అర్థాన్నిస్తే మరికొన్ని వ్యంగార్థాలనిస్తాయి. ఎలా ఉన్నా వ్యవహారాల హృదయాన్ని చేరుతాయి. సామెతలలో సున్నితమైన హాస్యం కూడా ధ్వనిస్తుంది. సామెతల ద్వారా నిత్య జీవితంలోని ఎన్నో అంశాలను తెలుగు భాష, సంస్కృతులలోని అనేక విషయాలను మనం గ్రహించవచ్చు. ఆచారాలు, సాంప్రదాయాలు, నమ్మకాలు మొదలైన అంశాలకు సంబంధించిన జ్ఞానం సామెతల్లో ప్రతిబింబిస్తుంది. జన వ్యవహారం ద్వారానే భాష మనుగడ సాధ్యమవుతుంది. అలాంటి జనుల వ్యవహారం నుంచి సామెతలు పుట్టాయి. కనుక వీటి ద్వారా భాష పరిరక్షణ సాధ్యమవుతుంది.

అసంఖ్యాకంగా ఉన్న సామెతలను ఈ పరిశోధనా వ్యాసం నిమిత్తం, కొన్ని విధాలుగా విభజించి చర్చించదలచాను. ఈ విభాగాలలోని సామెతల ద్వారా సాంస్కృతిక అంశాలు ఏ విధముగా సామెతలలో ఇమిడి ఉన్నాయో తెలుస్తుంది. సమాజం సంస్కృతీ విడదీయలేని అంశాలు. సమాజంలోని కట్టుబాట్లు, ఆచారాలు, మర్యాదలు, సంప్రదాయాలే సంస్కృతి అనిపించుకుంటాయి. సామెతలు మన సంస్కృతికి ప్రతిబింబాలు.

సాంస్కృతిక పరమైన విభజన:

1. ఆచారాలు, పండుగలకు సంబంధించిన సామెతలు.
2. అలంకరణకు సంబంధించిన సామెతలు
3. బాంధవ్య సూచక సామెతలు
4. ఆహార పదార్థాలకు సంబంధించిన సామెతలు
5. వివాహానికి సంబంధించిన సామెతలు
6. గృహోపకరణాలకు సంబంధించిన సామెతలు
7. వ్యవసాయ సంబంధ సామెతలు
8. కట్టుబాట్లకు సంబంధించిన సామెతలు.

1. ఆచారాలు, పండుగలకు సంబంధించిన సామెతలు:

ఈ విధమైన సామెతలు ప్రాచీన కాలం నుండి పాటిస్తూ ఆచారాలను, జరుపుకుంటున్న పండుగలను గురించి అనేక అంశాలను తెలియజేస్తాయి. పెద్దలు చెప్పే ఆచారాలు పిల్లలకి ఇబ్బందిగా అనిపిస్తాయి. కానీ అలాంటి ఆచారాల వెనుక శాస్త్ర సంబంధమైన రహస్యాలు ఇమిడి వుంటాయి. అలాగే పండుగలకు సంబంధించిన సామెతల ద్వారా ఏ పండుగ ఎప్పుడు? ఎలా? జరుపుకుంటున్నామో తెలుస్తుంది. ఈ ఆచారాలకు సంబంధించిన సామెతలు ఒక్కొక్కసారి నిబంధనలుగా కూడా ఉంటాయి.

ఉదా: దారి గడప త్రొక్క రాదు

నట్టింట్లో జుట్టు విరబోసుకోకూడదు. మొ||వి.

1. ఇల్లలికితే పండగ
2. ఏరు ముందా? ఏకాశి ముందా?

పై సామెతలలో మొదటిది పూర్వకాలం మట్టితో కట్టిన పూరి గుడిసెలు ఉన్నప్పుడు వాడుకలోకి వచ్చి ఉండవచ్చు. ఆ ఇల్లులు పేడతో అలికి, ముగ్గులు పెట్టుకుంటే పండుగ వచ్చినట్టే అని భావించే వారు.

2. అలంకరణకు సంబంధించిన సామెతలు:

అనాటి ప్రజల వేషధారణ, వస్త్రాలు, ఆభరణాలు అప్పటి సంస్కృతిని ప్రతిబింబిస్తాయి. అవి నేటికీ వాడుకలో ఉన్నాయి. ఒక విధంగా చెప్పాలంటే మిగిలిన దేశాలలోని స్త్రీలతో పోల్చుకుంటే భారత స్త్రీని ప్రత్యేకంగా నిలిపేది ఆమె చీరకట్టు దీనికి సంబంధించిన సామెతలు కూడా ఉన్నాయి.

ఉదా: చీర సింగారిచేటప్పటికి పట్నం కొల్లపోయినట్లు.

ఈ సామెత ద్వారా చీరకట్టుకొనే విధానం అర్థమౌతుంది. ముఖ్యమైన అలంకరణ సామాగ్రి అయిన బంగారం, నగలు ఇవన్నీ కూడా సామెతల్లో స్థానం సంపాదించుకున్నాయి.

ఉదా: 1. అందానికి పెట్టిన సొమ్ము అపదకు అడ్డు వస్తుంది.

2. కంచు మోగినట్టు కనకంబు మ్రోగునా?

ఇక్కడ బంగారు నగలు చేయించుకుంటే అందంగా అలంకరించుకోనూ వచ్చు. ఆపదలు ఎదురైనప్పుడు ఆ నగలను ఉపయోగించుకొని అపద నుండి బయటపడనూ వచ్చుని అర్థమవుతుంది. అలా రెండవ సామెతలో బంగారానికున్న విలువ తెలుస్తుంది. ఈ సామెత అనేక అర్థాలలో మనము ఉపయోగిస్తున్నాము.

3. బాంధవ్య సూచక సామెతలు:

వీటిలో అనేక బంధుత్వాలను సూచించే సామెతలు ఉన్నప్పటికీ అత్తగారికి సంబంధించిన సామెతలే ఎక్కువ ప్రాచుర్యాన్ని పొందాయి. ఈ సామెతలు సమాజంలో అత్తకు ఉన్న స్థానం ఎలాంటిదో తెలియజేస్తాయి.

ఉదా: అత్త చేసిన పనులకు ఆరళ్ళు లేవు

అత్తలేని కోడలుత్తమురాలు, కోడలులేని అత్త గుణవంతురాలు.

అత్తగారి సాధింపు

అత్తసొమ్ము అల్లుడిదానం

అత్త ఒకరింటి కోడలే

అమర్చిందానిమీద అత్తగారి చేయి.

మొదలైన సామెతలు అనేకం ఉన్నాయి. ఇవే కాకుండా అలా మగలకు సంబంధించినవి. తల్లి బిడ్డలకు సంబంధించినవి బావా మరదళ్ళకు సంబంధించినవి ఇలా అనేక రకాలైన సామెతలు ఉన్నాయి.

4. ఆహార పదార్థాలకు సంబంధించిన సామెతలు:

మన సంస్కృతిలో ముఖ్య భూమిక పోషించే ఆహార పదార్థాలకు సంబంధించిన అనేక విషయాలు సామెతల రూపంలో పొందుపరచబడ్డాయి. ఇవి ఆహార అలవాట్లలో మార్పులు, ఎలాంటి విషయాన్నైనా ఇష్టమైన అంశాలకు జోడించి చెప్పడం ద్వారా త్వరగా మనసుకెక్కుతాయనే స్పృహను తెలుపుతాయి. ఈ సామెతలలో తిండికి సంబంధించిన అంశాలతో అనేక నీతి బోధకాలను జోడించి సమాజానికి అందించారు పూర్వీకులు.

ఉదా: 1. అరటిపండు వలచి చేతిలో పెట్టినట్లు

2. అన్నదీక్షయే గాని అక్షర దీక్షలేదు

3. ఆహారమందు వ్యవహారమందు సిగ్గుపడకూడదు

4. ఇంగువ కట్టిన గుడ్డ

5. ఉల్లి చేసిన మేలు తల్లి తేయదు

6. కంటికి ఇంపైతే కడుపుకి ఇంపు

7. చింతచచ్చినా పులుపు చావదు
8. తింటేగాని రుచి తెలియదు. దిగితే గాని లోతు తెలియదు
9. తింటే గారెలే తినాలి, వింటే భారతం వినాలి మొ||వి

5. వివాహానికి సంబంధించిన సామెతలు:

ఎక్కువమంది ఎంతో ఆనందంగా జరుపుకునే వేడుక వివాహం. అయితే చూసేవాళ్ళకి ఇది ఒక వేడుకగా మాత్రమే కనిపిస్తుంది. కానీ ఆ కార్యక్రమాన్ని జరిపించే వారికి ఎన్నో ఈతి బాధలు ఉంటాయి. ఆ బాధలన్నింటినీ భరిస్తూ సంతోషంగా నిర్వహించే సాంప్రదాయ వివాహానికి సంబంధించి ఎన్నో లోకోక్తులు పుట్టాయి. ఇవి పెళ్ళిని గురించే కాక ఆలూమగల అనురాగం, దాంపత్యంలోని కష్టసుఖాలను కూడా చెప్తాయి.

- ఉదా: 1. ఇల్లు కట్టి చూడు. పెళ్ళిచేసి చూడు
2. కతికితే అతకదు
 3. చిలకముక్కుకు దొండపండు
 4. అరుంధతి కనబడదు కాని అరవైవేల అప్పు కనబడుతోంది
 5. ఆలూమగల పోట్లాట అద్దం మీద పెసరగింజ
 6. పెళ్ళాం బెల్లం, తల్లి అల్లం మొ||వి

6. గృహోపకరణాలకు సంబంధించిన సామెతలు:

ఇంటిలోని వస్తువులు, వసతుల గురించి, టంటిని గూర్చి అనేక సామెతలు రూపొందాయి.

- ఉదా: 1. ఇల్లు ఇరకాటం ఆలు మరుకవాటం
2. ఇల్లు విప్పి వందిరి వేసినట్లు
 3. ఎంతబోతే మంచమంతా కంతలే
 4. చిన్నయింట్లో పెద్ద కాపురం చేయాలి.

7. వ్యవసాయ సంబంధ సామెతలు:

మనదేశ ప్రధాన వృత్తులలో వ్యవసాయం ప్రముఖమైనది. అలాంటి వ్యవసాయ అభివృద్ధికి, మంచి దిగుబడులు పొందడానికి పెద్దలు తమ అనుభవ పూర్వకంగా ఎన్నో సామెతలు ఏర్పాటు చేశారు. వీటిని తెలుసుకొని అనుసరిస్తే మేలైనా ఫలితాలు పొందవచ్చు.

- ఉదా: 1. అరుద్ర వాన అరుదు వాన
2. అశ్లేష వాన అరికాలు తేమ
 3. ఉత్తర చూసి యెత్తర గంప

4. ఎంత చెట్టుకీ అంతగాలి
5. చిత్త కురిస్తే చింతపండును

8. కట్టుబాట్లకు సంబంధించిన సామెతలు:

కొన్ని కట్టుబాట్ల వలన మానవ జీవితం నియమానుసారంగా నడుస్తుందనే ఉద్దేశ్యంతో ఈ సామెతలు ఏర్పడి ఉండవచ్చు.

- ఉదా: 1. అడుసుత్రొక్కనేల కాలుకడుగనేల
2. అనువుగాని చోట అధికులమనరాదు
3. అపకారికైనా ఉపకారమే చేయాలి.
4. ఈత క్రింద పాలు తాగినా కల్లే అంటారు.

పై విధంగా అనేకమైన సామెతలు సాంస్కృతిక విలువలను పెంపొందిస్తూ భాషలో అంతర్భాగమైనాయి. రోజు రోజుకీ సంఘంలో జరిగే మార్పులు, వివిధ వ్యక్తులతో ఏర్పడే పరిచయాలు వలన కలిగే అనుభవాలను మానవులు సామెతల రూపంలో వ్యక్తం చేశారు. ఇవి ఏ సందర్భంలో పుట్టినప్పటికీ అనేక సమయాల్లో వీటిని ఉపయోగించుకోవచ్చు. సామెతలు అనేక అంశాలను చెప్తాయి. తరతరాల అనుభవసారానికి సూత్ర రూపంగా ఉండేవి సామెతలు.

ఇలాంటి సామెతలను పరిరక్షించుకోవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. ప్రస్తుత సమాజంలో మారుతున్న పరిస్థితుల వలన మనం జానపద సాహిత్యంలోని ఎన్నో అంశాలను కోల్పోతున్నాము. వాటిలో సామెతలు కూడా ఉన్నాయి. ఇలా కోల్పోవడానికి కారణం పెరుగుతున్న నాగరికత, ఆంగ్లభాషపై ఉన్న ఆసక్తి మొ॥వి ముఖ్యమైనవిగా చెప్పవచ్చు. ఆధునిక జీవన విధానం, వ్యవహార శైలిలో మార్పులు కూడా కారణం కావచ్చు. మనకు తెలియని ఎన్నో అంశాలకు చెందిన విషయజ్ఞానాన్ని సామెతల ద్వారా సంపాదించవచ్చు. కనుకనే వీటిని కాపాడుకోవాల్సిన బాధ్యత మనందరిపైనా ఉంది. దానిలో భాగంగా పెద్దలు స్వేచ్ఛగా, ఆనందంగా తెలుగు మాట్లాడుతూ, తమ పిల్లలను కూడా చిన్నప్పటి నుండే మాటల్లో సామెతలను ఉపయోగించే విధంగా ప్రోత్సహించాలి.

ఉపయుక్తగ్రంథ సూచి:

1. ఆంధ్రుల జానపద విజ్ఞానం - డా॥ ఆర్వీయస్ సుందరం
2. లోకోక్తి ముక్తావళి - విద్యాన్. పి. కృష్ణమూర్తి

వల్లభాంబా పరిణయం - నరసింహకవి చిత్తస్థలి సుకుమార్ రెడ్డి సంశోధిత గ్రంథం - విశ్లేషణ

డా॥ టి. మాల కొండయ్య

హెచ్.ఓ.డి.

రీడర్, ఇన్. తెలుగు

యన్.బి.కె.ఆర్. సైన్సు, ఆర్ట్స్ కళాశాల

విద్యానగర్, నెల్లూరు జిల్లా.

ఫోన్ : 9885762976

Email : dr.mk.talari@gmail.com

డా॥ చిత్తూరు సుకుమార్ రెడ్డి శ్రీ కాళహస్తిలో పుట్టారు. తల్లిదండ్రులు సరోజనమ్మ, సుబ్బారెడ్డి. వారి సహధర్మచారిణి సాయి ప్రభ వారి వృత్తి అధ్యాపక వృత్తి, వాణిజ్య శాస్త్రవేత్త కాని ప్రవృత్తి మాత్రం సాహిత్య సేవ. ఉత్తమ నాటక రచయిత, ఉత్తమ అధ్యాపక బహుమానాలు పొందారు. వీరు సాహితీ సీరాజనం, కౌసల్యా సుప్రజారామా, పారాణిక - పద్యనాటిక (అముద్రితము). ఇంకా వ్యాసాలు రాశారు. వీరు అక్కెనపల్లి నరసింహకవి రచనమైన “వల్ల భాంబా పరిణయము” అనే ప్రబంధకావ్యానికి సంశోధన చేసిన తాళ పత్ర గ్రంథం, మరియు అముద్రిత మగు ఈ గ్రంథాన్ని ముద్రితం చేయడం, దీనికి తగిన పరిష్కారం, సమీక్ష, ప్రచురణం చేయడం ముదావహం అంతేగాదు, మరుగున పడిన గ్రంథాన్ని వెలువరించి సాహిత్యలోక వెలుగు కల్పించడం నిజంగా సాహిత్యానికి ఆయన చేయు సేవ నిరుపమానం సంశోధిత ముద్రణ విధానాన్ని ఉస్మానియా, ఆంధ్ర, వెంకటేశ్వర విద్యాలయాల వారు మును ముందుకు తీసుకెళుతున్నారు. దివాకర్ల వంటి వారు మహా భారతానికి సంశోధన విధానాన్ని సమకూర్చినారు. సాహిత్యానికి ఇదొక క్రొత్త మార్గం. ఈ కావ్యం వినాయక పరిణయ గాధ. దీన్ని వారు లోక విధితం చేయడానికి చేసిన సంశోధక పరిష్కార విధానం సదా ముదావహం.

ఇతివృత్తం :- మైనాక రాజుకు సంతానం లేదు. దాని కొరకు అతడు లక్ష్మీ దేవిని ప్రార్థించడం, ఆమె వారికి కుమార్తెగా పుట్టి బాల్యం గడపడం, మొదటి ఆశ్వాసం. రెండవ ఆశ్వాసంలో భృంగి తపస్సు, వల్ల భాంబాని గమనించడం భృంగి ఆమె గురించి పార్వతీ పరమేశ్వరులకు చెప్పడం నారదుడు గణపతిని గురించి వల్లభాంబాకు తెలుపుట ఆమె గణపతిని ప్రేమించడం, సుర్యాస్తవయం, కోళ్లకూయడం, మన్మథపూజ వివరించబడింది.

మూడవ అశ్వాసంలో గణపతికి వల్ల భాంబ సౌందర్యాన్ని గణపతికి తెలుపుట గణపతి సిద్ధుని రూపంలో హిమాలయాలకు పోవడం, గణపతికి లేక రాయడం, నారదమూలంగా వారికి ఏండ్లుజరగడం వారికి గర్భాదానం చేయడం. పరమేశ్వరుడు దేవతలందరికి బహుమతు లివ్వడం ఈ కావ్యలోని ఇతివృత్తం.

పాత్రల ప్రశంస :- భృంగి భృంగి గణపతికి చెలికాడు. భృంగి సంగీతాభినయనాటక శాస్త్రాలు తెలిసిన వాడు ఈ కథలో నాయకా నాయకలకు ప్రేమ భావల్ని కల్పించిన వాడు. ఏకోరసః శృంగర యేవః” అన్నట్లు

సముఖి :- ఈమె శృంగార నాయిక వల్లభాంబ చెలికత్తె. సమయస్ఫూర్తిదాయక, ఈమె చతురబుద్ధి ఈమె వినాయక రెండవ భార్యగ చెప్పము- సుముఖిని బుద్ధి”

వల్లభాంబ:- మైనాకుడు కుమార్తె మైనాకుడు హిమవంతుడు కుమారుడు

రగుచర్చ :- రసాల్లో కెల్లా శృంగార రసం గొప్పది. “శృంగార యే వరసః” పరిష్లాదనోరసః” అన్నది అలంకారుల మతం అ కావ్యంలో శృంగార రసము అంగరసం. వల్లభాంబ వినాయకుల శృంగార రసాపద్ధి పనయేదీనికి మూలం.

నారాద పాత్ర, పార్వతీ పరమేశ్వరుల పాత్ర, వినాయక పాత్రలోని ఈ కావ్యం రాయబడింది. సంశోధకుడు పరిష్కార మార్గంలో వల్లభాంబ విరహాపు పద్యాన్ని వివరించారు.

ఉ॥ కంతు శరాగ్ని సంభవ శిఖాపుట పాక శరీరహమమై

యంతట శయ్యపైఁ బొరలు “హ” యని చెక్కిట చేయిఁ జేర్చు । వి

భ్రాంతి మునుంగు లేచుదన భావముతోఁ గిలికించితరి బెయం.

తంతుకుఁ బూనుగ్గానిఁ దను వాస దొలంగుఁ గలంగు వంతచేన్,

అని పద్యాన్ని ఉదాహరించడం ముదావహం.

ఈ కావ్యంలో వియోగ సంయోగ శృంగార రసం చెప్పబడింది. లీలా మాత్రంగా చంద్రుడి గుణపతుల యుద్ధం చెప్పబడింది. భృంగి సంభాషణ హాస్యరసపోషకం. నాయుడు, నాయకులు ప్రబంధం నిర్మాణానికి చెందిన వారు “విభావాను భావ వ్యభిచారి సంయోగాత రస నిష్పత్తిః” “రసావైసోః అన్నది రసశాస్త్రం, నాయిక మదన, విరహవేదన సృష్టిని అవిష్కరించబడింది. గణపతి విరహాన్ని చిత్రించడం జరిగింది. వల్లభ మన్మథ స్థితిని సంశోధకుడు వివరించారు.

ప్రకృతి వర్ణన - 1-56-65-పదాల వరకు, గిరివర్ణన 1-51 నుండి 55 వరకు
ఋతువులు 2-51, నుండి 62 వరకు, సముద్రము 3-116 నుండి 118 వరకు, సూర్యవర్ణన
2-79 నుండి 87 వరకు , ఉదయం 2-148 వరకు, చంద్రవర్ణన 2-88 నుండి 92వరకు,
వర్ణలు చేసినట్లు సుకుమార్ రెడ్డి గారు వివరించారు.

స్త్రీ పురుష సంబంధాలు, పెంపకం, నామకరణోత్పవం, ప్రసవ వేదన, శైశవ
బాల్యదశలు, మానసికస్థితిని, మద్యపానము, జలక్రియ, మన్మథ అవస్థలు మొదలైన
విషయాల్ని సంశోధకుడు వివరించారు. వల్లభాగణపతుల వివాహం 31-127 నుండి 154
వరకు చెప్పబడింది. ఊరేగింపు 130-133 -పండ్లు విడుడి 137 సంప్రదాయ వివాహం - 143
-151 పండ్లి భజనం 152 -వసంత లాట 154 అప్పగింతలు 156-161 మొదలైన విషయాల్ని
వివరించారు. వదూవరసంగం గర్భాదానం 169-173 వరకు వివరించబడిందంటారు.

అప్పగింత :- గారవమున యెరిగినదే

తిరుపు లెఱుగ, దిక, కరుణ - దీపింప మదిన్

నేరపు నేరము లెన్నక

తీరుచుకొని బ్రోవమ్మ - తేకువదనరన్”

అని బిడ్డని పార్వతి కప్పగించారు.

అలంకార శైలి :- నన్నయ అక్షర రమ్యత, నాచన సోముని నవ్య రీతులు, శ్రీనాథుల పద
పద్యశిల్ప నిర్మాణ ప్రభావం ఈయన రచనల్లో కనిపిస్తోంది అంటార సుకుమార్ రెడ్డి గారు
కర్త కవిత్వం “అమృతం ధారోపమని తానె తెలిపినట్లు సంశోధకుడు వివరించారు. ద్రాక్షాపాకాన్ని
అనుసరించారు. 475 గద్య పద్యాలలో నాలుగవో వంతు వృత్తాలు, మూడవ వంతు జాతి,
కందం, ఉపజాతులు సీస గీతాలు మొదలైన రీతుల్ని వీరు ప్రస్ఫుట పరిచారు అంటారు.
సంశోధకులు” కవి విశేష వృత్తములను వాడుట ముందు అనవసర ప్రీతిని కనుబరుపలేదు.”
అని సుకుమార్ రెడ్డి గారు అంటారు.

సమాసరచన :- సంశోధకులు మచ్చనకు కొన్ని సమాసగమనాల్ని వివరించారు. “భూ
బృందారక, బృందావన తుందిల గుణవల్లికా ప్రదోహుడు” -26

“రాజిత కీర్తి సోమ జ్యోత్స్నా వృతది ఘ్నాయా కుచతారహార పటలుడు -38

“అకాశగంగాల సత పులిన వ్రాత విహార దేవవనితా పుంజాస్య చంద్ర ప్రభావళి -51

అచ్చుతెలుగు పదాల్ని సంశోధకులఱు కావ్యము నుండి పరికూర్చడం ముదావహం. ఉదా

క॥ చిక్కిలి యెక్కిర మొక్కెడు,

జిక్కి న్నెసనెక్కురౌతు జిక్కిని నిమ్మె

జిక్కిం దక్కిలి మక్కువ !c

గొక్కుందగ నెక్కుజోదు - గూరిమి వలనన్”

అనుప్రాసల, - యమకములు :- ఈయన కావ్యములోని ప్రాసా, యమ కాలంకారాలు వాడినట్లు వివరించారు.

భారతీస్తుతి :- కీర వాణి, ఘనవేణి, చతుర్ముఖురాణి, జితైణి, అంచిత - పాణి - వాణి - 6వ, 6

విరహ తాపకారణం :- పికావళి కూస, రంతులు చెస, శిఖడాస ఆలులు మ్రోస -మందత వాస సుకుమార్ రెడ్డి గారు, కావ్యంలోని సంగీత రహస్యాన్ని వివరించారు. “గననమ్ త్రాయితేయిత గాత్రం” గదా, శంకరాభరణ, చక్రవాక, పున్నాగవరాళి -2-73

“శంకరాభరణ ప్రచారంబు - బూపయో!

మలయానిలునకు బెగ్గెలగ నేల!

గద్యరచన వివరణ :- సాంద్ర చంద్రికలను వర్ణించు ఘట్టంలో (2-92) కవి ఇరువది పాదముల సుదీర్ఘ సదన మొకటిని రాసినట్లు సంశోకలు వివరించారు. అంటారాయన” ఈవచన మంతయు రాజుధర్మంబు ఛాతి -అను శ్లిష్టోపమపై ఆధారపడియున్నది” అంటారు.

యతులు : వివరణ

ఏరమతి, ఉభయమతి, ప్రాదిమతి, కాకుస్వరయతి, ఆఖండయతి - మొదలైన యమలను ఆయన పేర్కొన్నాడు.

ప్రాస విశేష వివరణ :- లగు అలఘు రేఫములకు ప్రాస చేయడం అప్పకవికి తగనది -కాని కవి ప్రయోగాల్లో ఇవి విరివిగా వాడినట్లు సంశోధకుడు వివరించారు.

వ్యాకరణ విశేషాలు :-

సంధులు :- కావర్షక - ఇకారసంధి, ద్రుత, ద్విత్వసంధి, మొదలైన సంధులు వాడారు.

తత్సమాలు :- తత్సమపదాలు వాడారని వీరు వివరించారు.

“మణి” సంబోధనమున మహతి వాచకమునకు, మహద్వాచకమునకు నురూ అగును.

సుకుమార్ రెడ్డి వారు స్వతాహగా కవి, విమర్శకులు, సంగీతం తెలిసిన వారు కావ్య ప్రక్రియలో తెలిసిన వారు కావున ఈ కావ్యానికి చెందిన అనేకానేక కోణాలు అవిష్కరించారు. ఉదాకృతులు చెప్పబడ్డవి. వారి పరిశోధిత సంశోధిత ప్రక్రియ తెలుగు కావ్యాలకు వెలుగు

కావాలనీ బావి సాహిత్య వేత్తలు అనుసరణీయ మార్గం అవుతుందని నేను భావిస్తున్నాను.

ఈ జిల్లా రచయితలు భారతికి చేసిన సేవ నిరుపమానం.

పరిష్కారం :- ప్రాచీన సాహిత్య తాళపత్ర లేఖనాన్ని వీరు పరిష్కరించారు. కాలోనికల్ మెకన్సి మహాశయుడు తాళ పత్రాదులను పరిశ్రమించి సేకరించెను. సి.పి. బ్రేన్ పత్రాల్ని కూడా వీరు పరిష్కరించారు. అట్లే పదవర్ణ లోపాల్ని సవరించి సుకుమార్ రెడ్డి గారు ఈ సంశోధిత గ్రంథాన్ని వివరించారు.

సాహితీ పురస్కార నవలలు - పరిశోధన అధ్యయనం

డా॥ లింగాల మంగమ్మ,
పోస్టు-డాక్టరల్ ఫెలో, తెలుగుశాఖ,
హైదరాబాదు కేంద్రీయ విశ్వవిద్యాలయం
ఫోన్ - 9652009764

ఆధునిక సాహితీ ప్రక్రియలలో నవలా ప్రక్రియ బహుళ ప్రజాదరణ పొందడమే కాకుండా సమకాలీన సామాజిక సమస్యల్ని ఆర్థిక రాజకీయ పరిస్థితుల్ని, సాంస్కృతిక, చారిత్రక అంశాలను చిత్రించడంలో ప్రముఖపాత్ర వహించడం వల్ల తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం నుండి సాహితీ పురస్కారం పొందిన నవలలపై పరిశోధన చేయడం జరిగింది. నవలలకు సాహితీ పురస్కార బహుమతులు రావడంవల్ల, ఆ నవలలు కొంత వైశిష్ట్యం కలిగి వుండడంవల్ల, తెలుగు ప్రాంతాల రచయిత (త్రు)లు రాయడంవల్ల మనకు ఆయా ప్రాంతాల సమస్యలు తెలుస్తాయి. రచయిత(త్రు)ల వైవిధ్యం కూడా తెలుస్తుంది. ఇలాంటి విశేషాలు కలిగివుండడం వల్ల “తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం సాహితీ పురస్కార నవలలు-పరిశీలన”(1986-2010) అనే పరిశోధన అంశాన్ని పరిశోధనకు గ్రహించడం జరిగింది. ఈ పరిశోధన అధ్యయనం చేయడం ఈ పత్ర ఉద్దేశం.

“తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం-అవిర్భావ వికాసాలు, లక్ష్యాలు”లో జస్టిస్ ఆవుల సాంబశివరావుగారు అందజేసిన నివేదికను ఆమోదిస్తూ 1985 డిసెంబరు 2న తెలుగు విశ్వవిద్యాలయాన్ని రాష్ట్రప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేసిందనీ, శాసనసభ ప్రత్యేకచట్టం నెం:27 ప్రకారం ఏర్పడిన తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం బోధన, పరిశోధన, శిక్షణాభ్యసన, ప్రచురణ లక్ష్యాలను ఏర్పరచుకుందనే విషయాలు వివరించడం జరిగింది. అంతేగాక మొదటి అధ్యాయంలో వివిధ ప్రక్రియల్లో ఉత్తమ గ్రంథాలకు పూర్వం అకాడమిలు పురస్కారాలు అందజేసేవనీ, అకాడమిలు రద్దు అయ్యి, తెలుగు విశ్వవిద్యాలయంలో విలీనం అవ్వడం వల్ల విశ్వవిద్యాలయం ప్రతి సంవత్సరం క్రమం తప్పకుండా ఈ కార్యక్రమాన్ని కొనసాగిస్తుందనీ వివరించడం జరిగింది. తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం సాహితీ పురస్కారాలు, ప్రతిభా-కీర్తి పురస్కారాలు, ధర్మనిధి-విశిష్ట పురస్కారాలు, మండలి వెంకట కృష్ణారావు స్మృత్యర్థం పురస్కారాలను అందిస్తుంది. సాహితీ పురస్కారాలు వివిధ ప్రక్రియలలో అనగా కథ, నవల, నాటకం, నాటికల సంపుటి, వద్యకవిత, వచన కవిత, సాహిత్య విమర్శ, బాలసాహిత్యం, అనువాదం, వచనరచన, రచయిత్రు ఉత్తమ గ్రంథంగా ఎంపికైన గ్రంథాలకు ఇస్తారు. మంచి పుస్తకాలు రావడానికి రచయిత (త్రు)లకు ప్రోత్సాహం ఎంతో అవసరం. మంచి పుస్తకం ఆయా ప్రక్రియల్లో సాహిత్య ప్రమాణాలను పెంపొందిస్తుంది వంటి విషయాలను వివరించడం జరిగింది.

“తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం సాహితీ పురస్కార నవలా గ్రహీతలు-నవలల పరిచయం”లో నవల అన్న పదం ఆంగ్లంలోని ‘నావెల్’ అనే పదానికి పర్యాయపదంగా తెలుగులో వాడబడుతుందనీ, కాల्పనిక కథా సాహిత్యమంతా నవలా ప్రక్రియగా వాడబడుతుందనీ వివరిస్తూ, కొంతమంది ప్రముఖులు చెప్పిన నవలా నిర్వచనాలను కూడా ఈ అధ్యాయంలో పేర్కొనడం జరిగింది. 1985లో స్థాపించబడిన తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం 1986 నుండి ప్రస్తుతం వరకు కూడా ప్రతిసంవత్సరం ఉత్తమ నవలగా ఎంపికైన నవలా రచయిత(త్రు)లకు సాహితీ పురస్కారాలను అందించింది, అందిస్తుంది.నా పరిశోధన నిమిత్తం 1986-2010 వరకు మొత్తం 25 మంది నవలా రచయిత(త్రు)లకు సాహితీ పురస్కారాలను అందించిందని వివరిస్తూ, నవలా రచయిత(త్రు)ల జననం, తల్లిదండ్రులు, వారి పురస్కారాలు, అవార్డులు, బిరుదులు మొదలైన అంశాలతోపాటు వారు ఇతర సాహితీ ప్రక్రియలను కూడా స్పృశించారనే విషయాలను సంక్షిప్తంగా వివరించడం జరిగింది. ఈ పరిశోధనలో 25 నవలల్నింటిని సంక్షిప్తంగా పరిచయం చేయడం జరిగింది.

“సాహితీ పురస్కార కుటుంబ జీవన చిత్రణాత్మక నవలలు”లో కుటుంబ జీవన చిత్రణ విషయాలున్న సాహితీ పురస్కార నవలల్ని మూడో అధ్యాయంలో కూలంకషంగా చర్చించడం జరిగింది. మానవుని మనుగడలో కుటుంబ వ్యవస్థకు అత్యంత ప్రాధాన్యం వుంది. వైయక్తిక సమస్యలు, స్త్రీ పురుష సంబంధాలు, వైవాహిక సంబంధాలు, ఉమ్మడి కుటుంబ జీవనం, ఆస్తిప్రాధాన్యం మొదలైన వాటికి ప్రాముఖ్యం ఇచ్చి రాసిన నవలలుగా అంతస్రవంతి, నన్ను వెళ్లిపోనీరా, కొత్తబంగారులోకం వంటి సాహితీ పురస్కార నవలలను ఆయా కోణాల నుండి పరిశీలించి వివరించడం జరిగింది. దాంపత్యంలో అనురాగం, అనుకూల్యత ఎంతవున్నా, నిత్య జీవితంలో ఎలాంటి సన్నివేశాలు దంపతుల మనస్సుని బాధిస్తాయో చిత్రించిన నవలగా, కాలేజీ అవ్వపస్థ గూర్చి సమగ్ర చైతన్య స్వరూపాన్ని ధృవపూనం చేసిన నవలగా నవీన్ 1994లో రాసిన అంతస్రవంతిని వివరించడం జరిగింది. మాతృమూర్తి మమత అతి సామాన్యంగా సహజ సుందరంగా చిత్రించిన నవలగా, భాషరాకపోయినా మనసు స్పందన తెలిసి, మనుషులు ఒకరికొకరు తోడైన విధానాన్ని వివరించిన నవలగా కె.రామలక్ష్మి 1995లో నన్ను వెళ్లిపోనీరా నవలను పేర్కొనడం జరిగింది. కనుమరుగవుతున్న మానవతా విలువల్ని, ఆప్యాయత అనురాగాలను, క్రమంగా కోల్పోతున్న జ్ఞానవిజ్ఞాన సంపదను వివరించిన నవలగా 2008లో టి.ఎన్.ఎ.కృష్ణమూర్తిగారు రాసిన కొత్తబంగారులోకం నవలను పేర్కొనడం జరిగింది. ఈ నవలలపై వెలువడిన ప్రముఖ సాహితీవేత్తల సమీక్షలను కూడా తెలియజేయడం జరిగింది.

“సాహితీ పురస్కార సామాజిక జీవన చిత్రణాత్మక నవలలు”లో సామాజిక జీవన చిత్రణ అంశాలున్న సాహితీ పురస్కార నవలలను సామాజిక జీవన చిత్రణాత్మక నవలలుగా పేర్కొని వివరించడం జరిగింది. సంఘ సమస్యలకు, చేత ఆర్థిక, రాజకీయ పరిస్థితుల అటుపోట్లకు స్పందించి సాహితీ పురస్కార రచయిత(త్రు)లు రచనలు చేశారని ఈ అధ్యాయంలో వివరించడం జరిగింది. అంతేగాక ఈ అధ్యాయంలో విజ్ఞానశాస్త్రంలో సైన్సును ప్రాధాన్యంగా తీసుకొని రాసిన వైజ్ఞానిక నవలను కూడా వివరించడం జరిగింది. స్వాతంత్ర్యానికి ముందూ వెనుకవున్న శ్రీకాకుళ ప్రజల జీవితాన్ని వివరించిన నవల బలివాడ కాంతారావు 1986లో రాసిన వంశధార. అటు అడవితో ఇటు సమాజంతో సంబంధంవుండి సమాజంలో అస్తిత్వాన్ని నిల్పే పెంపుడు జంతువుకోసం, అడవితో అడవి జీవితాలతో ప్రకృతితో ఒక వృద్ధుడు చేసే నిర్బుల పోరాటంగల నవలగా కేశవరెడ్డి 1987లో రాసిన అచడు అడవిని జయించాడు నవలను వివరించడం జరిగింది. సమాజంలో మూఢాచారాలను, బ్రాహ్మణ ఆధిపత్య భావజాలంను, పిల్లలులేని స్త్రీల కడగండ్లను వివరించిన నవలగా 1989లో బోయజంగయ్య రాసిన జాతరను తెప్పవచ్చు. సమాజంలో మానవత్వ విలువలు రోజురోజుకీ తగ్గిపోతున్న నేపథ్యంలో రాసిన నవలగా ఉన్నవ విజయలక్ష్మి 1991లో రాసిన మనుషులు మారాలి నవలను పేర్కొనవచ్చు.

అట్టడుగు జీవితాల్లోని మంచితనం, మానవతా లక్షణాలు, శవవాణకుల జీవితం, వారి సహాయసహకారాలు మొదలైన అంశాలు ఇతివృత్తంగా వివరించిన నవల కాటూరి విజయసారధి 1992లో రాసిన పితృవనం. సమాజంలో పరిస్థితుల ప్రభావం వల్ల దొంగగామారిన వ్యక్తికి పరిష్కారాన్ని ఆర్థిక విధానంలో కాకుండా సాంఘిక విధానం గుండా ఆలోచించజేసిన నవలగా హేమలతాలవణం 1993లో రాసిన జీవనప్రభాతం నవలను పేర్కొనవచ్చు. ఆనాటి కమ్యూనిస్టు ఉద్యమాలు, వాటి వెనుకవున్న సామాజిక సమస్యలను ఇతివృత్తంగా తీసుకొని 1996లో మహిధర రామమోహనరావు రాసిన నవలగా జ్వాలాతోరణం చెప్పవచ్చు. సమకాలీన సమాజంలో పోలీసు వ్యవస్థనూ, కుల, మత, ఆర్థిక, రాజకీయ సమస్యలనూ, దళిత జీవితాన్ని చిత్రించిన నవలగా 1997లో జి.మోహనరావు (స్పార్డక్స్)రాసిన ఖాకీబతుకులు నవలను పేర్కొనడం జరిగింది.

సమాజంలో వివాహబంధం లేని స్త్రీ, పురుష సంబంధాలు నాలుగు రోజుల ముచ్చటేననీ, దాంపత్య జీవితంలోని బలహీన అంశాలు, నేటితరం పిల్లల స్పందనలు, సాటి ఆడదానికి తోటి స్త్రీ అందివ్వ వలసిన సానుభూతి సహాయ సహకారాలు మొదలైన అంశాలను వివరించిన నవలగా 1999లో జి.కామేశ్వరి రాసిన ఎండమావులు పేర్కొనవచ్చు. తెలంగాణ పల్లె జీవితంలో వస్తున్న మార్పులను వివరించిన నవలగా 2001లో కాలువమల్లయ్య రాసిన బతుకుపుస్తకం చెప్పవచ్చు. శతాబ్ది మొదటి నుంచీ శతాబ్ది చివరి వరకు స్త్రీల జీవితంలో వచ్చిన మార్పులను తెలియజేసిన నవలగా 2002లో మాలతీచందూర్ రాసిన శతాబ్దిసూరీడు

నవలను వివరించడం జరిగింది. జీవితంలో మార్పు సహజమేనంటూ, ఆ మార్పును స్వీకరించాలంటూ, ప్రాణంకన్నా సంప్రదాయాన్ని కొనసాగించడమే మిన్నగా భావించే ఓ శ్రీవైష్ణవ కుటుంబంలో నాలుగు తరాల కాలంలో అనివార్యంగా వచ్చిన మార్పును వివరించిన నవలగా 2003లో గొల్లపూడి మారుతీరావు రాసిన సాయంకాలమైంది నవలను పేర్కొనడం జరిగింది. ముస్లిం స్త్రీల బాధలను, వారి జీవన విధానాన్ని, ఆచార వ్యవహారాల్ని, దూడేకుల వారి దయనీయ స్థితిని వివరించిన నవలగా 2004లో సలీంరాసిన వెండిమేఘం నవలను చెప్పవచ్చు.

బిన్ లాడెన్ ఉగ్రవాదిగా మారడానికి గల కారణాలను, అంతర్జాతీయ ఉగ్రవాదంలో పాకిస్థాన్ పాత్రనూ, నాగరిక సమాజం ఎదుర్కొంటున్న సమాజ్మన, వర్తమాన సామాజిక, రాజకీయ అర్థికాంశాలను వివరించిన నవలగా కె.రామచంద్రమూర్తి 2005లో రాసిన కాలమేఘంను చెప్పవచ్చు. తెలంగాణ ప్రాంతంలో దళిత మహిళల జీవితాలను నరకంగా మార్చిన జోగిని దురాచారాలను 2006లో వి.శాంతిప్రబోధ రాసిన జోగిని నవల వివరిస్తుంది. సాధారణంగా స్త్రీల్లోని అసాధరణ శక్తిని బయటకుతీసి, సమాజంలో ఆమె ఎదుర్కొన్న పరిస్థితులను వివరించిన నవలగా 2009లో కేశవరెడ్డి రాసిన మునెమ్మను పేర్కొనవచ్చు. 1975 నాటి ఎమర్జెన్సీ బీకటి రోజుల నేపథ్యంలో విప్లవ విద్యార్థి నాయకుడు, ప్రజా గాయకుడైన గోపిని కేంద్రబిందువుగా తీసుకొని ఆనాటి సామాజిక, రాజకీయ పరిణామాలను చిత్రించిన నవలగా గూడ అంజయ్య 2010లో రాసిన పొలిమేర నవలను పేర్కొనవచ్చు.

స్త్రీ తన గర్భాన్ని అద్దెకు ఇవ్వడంలో సైన్సు ప్రాధాన్యాన్ని వివరిస్తూ, సైన్సు ద్వారా మానవుడు తనకు అసాధ్యమైన దానిని సుసాధ్యం చేసుకోగలుగుతున్నాడనే విషయాన్ని 2000లో కె.కె.మీనన్ రాసిన క్రతువు నవల వివరిస్తుంది. ఈనవలలపై సాహితీ ప్రముఖుల సమీక్షలను వివరించడం జరిగింది.

“సాహితీ పురస్కార సాంస్కృతిక, చారిత్రక నవలలు”లో తరతరాల ఒక జాతి యొక్క వైజ్ఞానిక, నైతిక, సామాజిక నిజాయితీనిగాని, ప్రగతిగాని నిరూపించే సమయాల సంప్రదాయాల సమాహార స్వరూపం సంస్కృతనీ, సంస్కృతిని గ్రహించడానికి చరిత్ర చెలియవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉందనీ, పరంపరాగతమైన విజ్ఞానమే మానవ సంస్కృతికి మొదటిమెట్టనీ, అటువంటి చరిత్రకు ప్రాధాన్యం ఇవ్వడం విస్మరించకూడదంటూ సంస్కృతికి, చరిత్రకి గల పరస్పర సంబంధాన్ని వివరిస్తూ, సాహితీ పురస్కారం పొందిన నవలలను సాంస్కృతిక, చారిత్రక నవలలుగా వివరించడం జరిగింది.

క్రీ.శ.10వ శతాబ్దానికి ముందుకాలంలోవున్న తిరుపతి క్షేత్ర స్వరూపాన్ని, విజయనగర రాజులలో సంగమ సాళువ వంశాల జయభూమిలను వివరిస్తూ, శ్రీవేంకటేశ్వరునికి నేడు తిరుపతిలో జరుగుతున్న అనేక ఉత్సవ సంప్రదాయాలను అన్నమయ్య ప్రారంభించారనీ తెలియజేస్తూ, అటు సంస్కృతికి, ఇటు చరిత్రకుగల సంబంధాన్ని వివరించే నవలగా 1988లో ముదిగొండ శివప్రసాద్ రాసిన శ్రీపదార్చన నవలను పేర్కొనవచ్చు. కృష్ణా, గోదావరి ప్రాంతాలలో సాగిన అభినవ కురుక్షేత్ర సంగ్రహాన్ని, మహాభారతాంధ్రీకరణానికి కారణమైన చారిత్రక సంఘటనలనూ, తెలుగువారి సంస్కృతిని మొదలైన విషయాలను వివరించిన నవలగా 1998లో పాలంకిసత్య రాసిన యుగాది చెప్పవచ్చు. నాలుగు వందల సంవత్సరాల చరిత్రపున్న చార్మిన్, గోల్కొండ మొదలైన కట్టడాల గురించీ, స్వామి పాత్ర ద్వారా అతని జీవితంలో జరిగిన సంఘటనలను ఆ కట్టడాల సాక్షిగా వివరిస్తూ, వాటి సంస్కృతిని కూడా మనకు వివరించిన నవలగా 2007లో లోకేశ్వర్ రాసిన నలాం హైదరాబాద్ నవలను పేర్కొనవచ్చు. ఈ నవలలపై వెలువడిన సాహితీ ప్రముఖుల సమీక్షలను కూడా వివరించడం జరిగింది.

“సాహితీ పురస్కార నవలలు - రచనా శిల్పం”లో సాహితీ పురస్కార రచయిత(త్రు)ల రచనా విన్యాసాన్ని ‘రచనాశిల్పం’ అన్న పేరుతో నవల శీర్షికలు-తీరుతెన్నులు, ఇతివృత్త వైవిధ్యం, పాత్రపోషణ వైవిధ్యం, సన్నివేశ కల్పనాచాతుర్యం, సంభాషణా చాతుర్యం, వర్ణనా వైవిధ్యం, కథాప్రారంభాలూ-ముగింపులు, భాషాశైలి, మాండలికాలు, జాతీయాలు, సామెతలు, సూక్తిముక్తావళి మొదలైన విషయాలను విశ్లేషణ చేయడం జరిగింది. ముగింపు, అనుబంధం, ఉపయుక్త గ్రంథసూచికతో ఈ అంశాన్ని పూర్తి చేయడం జరిగింది.

ముగింపు : సాహితీ పురస్కార సవలా రచయిత(త్రు)లు తమ జీవితానుభవాల్ని, సమాజంలో తాము పరిశీలించిన వ్యక్తుల జీవన విధానాల్ని, తమ మనస్తత్వాల్ని, ప్రవృత్తుల్ని, తమ కుటుంబ సభ్యులు, హితులు, మిత్రుల అనుభవాల్ని నేపథ్యంగా గ్రహించి వాస్తవికతకు అలంబనగా నవలలు రాశారు. అంతేగాక వారు తాము తీసుకున్న ఇతివృత్తానికి తగిన చక్కని వర్ణనలు, సందర్భోచిత సంభాషణలు జోడించి, భిన్న ప్రవృత్తులతో కూడినటువంటి ఎన్నో పాత్రల్ని సృష్టించి తమ శిల్ప విజ్ఞానంతో తెలుగు నవలా ప్రక్రియలో తమదంటూ ఒక ప్రత్యేక స్థానాన్ని సంపాదించుకున్నారు. ఈ నవలల్లో ఎక్కువ ఇతివృత్తాలు అట్టడుగు వర్గాల, మధ్య తరగతి వర్గాల సమస్యల్ని చిత్రించినవిగా, ఆంధ్ర ఆంధ్రేశ్వర ప్రాంత సమజాన్ని విశ్లేషించినవిగా, సమకాలీన భారతదేశ సాంఘిక, ఆర్థిక, రాజకీయ పరిస్థితుల్ని ఆకలింపుచేసుకున్నవిగా, ప్రవాసాంధ్రుల సమస్యల్ని సైన్సుకు సంబంధించిన విషయాలను తెలియజేస్తున్నాయి.

తెలంగాణ, రాయలసీమ, కోస్తాంధ్ర, ఉత్తరాంధ్ర ప్రాంత ప్రజల జీవన విధానాల్ని వారి సమస్యల్ని కథా వస్తువుగా తీసుకుని సాహితీ పురస్కార రచయిత(త్రు)లు నవలలు రాశారు. పొలిమేర, జాతర, అంతస్సవంతి, బతుకుపుస్తకం, కాలమేఘం, సలాం హైదరాబాద్ నవలలు తెలంగాణ ప్రాంత ప్రజల జీవన విధానాల్ని కథా వస్తువుగా తీసుకుని రాసిన నవలలు. కొత్తబంగారులోకం, మునెమ్మ, అతడు అడవిని జయించాడు నవలలు రాయలసీమ ప్రాంత ప్రజల జీవన విధానాల్ని తెలియజేస్తున్నాయి. పితృవనం, జీవన ప్రభాతం, భాకీబతుకులు, శతాబ్దిసూరీడు, వెండిమేఘం, జ్వాలాతోరణం నవలలు కోస్తాంధ్ర ప్రాంత ప్రజల జీవన వైవిధ్యాన్ని తెలియజేస్తున్నాయి. వంశధార, కాంతారావు, సాయంకాలమైంది నవలలు ఉత్తరాంధ్ర ప్రాంత ప్రజల జనజీవన విధానాల్ని, వారి సామాజిక, ఆర్థిక, రాజకీయ అంశాలను తెలియజేస్తున్నాయి.

సాహితీ పురస్కార సవలా రచయిత(త్రు)లు అన్ని వర్గాల ప్రజలను కథా వస్తువుగా తీసుకుని నవలలు రాశారు. అందరి సమస్యలను, ఆకలి పొరాటాలను, సామాజిక సమస్యలు ప్రధానంగా వర్ణించబడ్డాయి. స్త్రీల సమస్యలను ప్రధానంగా తీసుకుని కూడా నవలలు రాయబడ్డాయి. అంతేగాక దేవదాసీలను, నక్కలైట్స్ను కూడా కథావస్తువుగా చిత్రించారు. తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం ప్రతిభ, కీర్తి, విశిష్ట, మండలివెంకట కృష్ణారావు పురస్కారాలను ప్రధానం చేస్తుంది. మిగతా పురస్కారాలు వ్యక్తుల కృషిని గురించి ఇచ్చేవిగా, సాహితీ పురస్కారాలు వివిధ ప్రక్రియలలో ఉత్తమంగా ఎంపికైన గ్రంథాలకు ఇస్తారు. మంచి పుస్తకాలు రావడానికి రచయితలకు ప్రోత్సాహం ఎంతో అవసరం. మంచి పుస్తకం ఆయా ప్రక్రియల్లో సాహిత్య ప్రమాణాలను పెంపొందిస్తుంది.

సాహితీ పురస్కార సవలను పరిశీలన దృష్టితో పరిశీలించడం వల్ల భవిష్యత్తులో ఎంతోమంది పరిశోధకులు ఈ సంస్థ చే సాహితీ పురస్కారం పొందే ప్రక్రియలపై పరిశీలన లేదా పరిశోధన చేయడానికి ఒక నమూనా అవుతుంది. దీనివల్ల ఈ సంస్థ మరియు ఇతర సంస్థల ద్వారా పురస్కారాలు పొందుతున్న సాహిత్య ప్రక్రియలపై పరిశోధన చేయడం వల్ల తెలుగు సాహిత్య వాఙ్మయానికి ఎంతో సేవ చేసినవారం అవుతాం. సాహితీ పురస్కారం పొందిన నవలా ప్రక్రియపై పరిశోధన చేయడం ఎంతోమంది ఇతర ప్రక్రియలపైన అనగా కథ, నాటకం, నాటికల సంపుటి, పద్య కవిత, వచన కవిత మొదలైన ప్రక్రియలపై పరిశోధన చేయడానికి ఉపయోగపడుతుంది. ప్రభుత్వ సంస్థలు లేదా ఇతర సంస్థలు సాహిత్యాభిరుచిగల రచయిత (త్రు)లను సాహితీ పురస్కారాలు ఇస్తూ ప్రోత్సహించడం వల్ల సాహిత్యానికి ఎన్నో విలువైన ప్రక్రియలు అందించబడతాయి. ఈ విలువైన సాహిత్య ప్రక్రియలపైన పరిశోధన చేయవలసిన ఆవశ్యకత ఎంతైనా ఉంది.

రాజకీయ నగ్న చిత్రం-వృషభ పురాణం (Rajakeeya Nagna Chitram-Vrushabha Puranam)

*Dr Chintham Praveen Kumar
Post Doctoral Fellow,
Dept of Telugu,
Kakatiya University
Warangal, Telangana*

తెలుగు సాహిత్య రంగంలో ఆరె జానందుల జీవితాన్ని, సాహిత్యాన్ని పరిచయం చేసిన పరిశోధకుడిగా చేతనావర్తం కవిగా స్వార్థ రాజకీయాలను తీవ్రంగా నిరసిస్తూ అధిక్షేప కవిగా పేర్వారం జగన్నాథం గారు సుప్రసిద్ధులు వరంగల్ జిల్లా జనగామా తాలుకా ఖిలాషపురం గ్రామంలో 1934 లో జన్మించిన పేర్వారం గారు సాగర సంగీతం, వృషభపురాణం, గరుడ పురాణం, వక్రభాష్యం, ప్రసవ వేదన, మహా విష్ణుమరణం, సాహితీ వసంతం మొదలైన రచనలు గావించెను. అయితే కుటిల రాజకీయాలను, నాయకుల నీచ ప్రవృత్తిని తన వృషభ పురాణం అనే కావ్యం ద్వారా ఎక్స్ - రే తీసి దాని నగ్నత్యాన్ని మన కళ్ళకు కట్టినట్లు చూపించాడు. కావ్యంలోని ఒక్కొక్క ఖండిక చదువుతూ పోతుంటే ప్రస్తుత సన్నివేశాలకు అక్షర రూపం ఇచ్చాడు. అనే భావాన్ని కలిగిస్తూ పాఠకులను ఔను నిజమే అని అనిపించేతీటి శక్తి కలిగిన కావ్యం వృషభ పురాణం.

పేర్వారం జగన్నాథం గారు చేతనావర్తంలో రెండు కవితా సంపుటలలోని తన కవితలను వృషభ పురాణం పేరుతో మొదటి సారిగా 1984 లో ప్రచురించెను. ఈ వృషభ పురాణంలోని కవితల రచనాకాలం 1967 నుండి 1970 మధ్యకాలం నాటి సామాజిక పరిస్థితులు ఐతే నాటికి కావ్యంలోని ప్రతి అక్షరం ప్రస్తుత సంఘటనలకు ప్రతి రూపంగానే ఉంది. వృషభ పురాణం వచన కవితా సంపుటి రాజకీయ నాయకుల అవినీతి మొదలైన అవలక్షణాలను చిత్రించింది.

ఆధునిక సాహిత్యంలో అధిక్షేపాత్మక కవితా రీతిలో వెలువడిన కావ్యాల్లో ప్రథమ గణ్యమైన కావ్యం వృషభ పురాణం కేవలం అధిక్షేపకతే కాక వ్యంగ్యంతో కూడిన హాస్యం జోడించి నాయకుల నిజ స్వరూపాన్ని మన ముందుంచాడు కవి. ఇందులో దాదాపు అన్ని కవితలు రాజకీయాలను తీవ్రంగా విమర్శించినవే. స్వలాభమే ఏకైక ధ్యేయంగా ప్రవర్తించే కుహాన రాజకీయ నాయకులకు ప్రతీక వృషభం ఆ వృషభరాజు సాగించిన పాలన, ఆ పాలనలో ప్రజలు, వారి బాగోగులు, నాటి పరిస్థితులను క్రింది ఖండికలో చాలా చక్కగా వివరించాడు.

సదరు వృషభరాజం

పరిపాలన సాగించింది లగాయతు

సామాన్యుడు అంతకన్నా తక్కువవాడు

పస్త్రులున్న దినం లేదు

ప్రాణం అంతకన్నా లేదు.

వృషభరాజు పాలనలో ఇక సామాన్యులు పస్త్రులుండడానికి కనీసం ప్రాణాలైన మిగిలేటట్లు లేదనడంలో పేద ప్రజల జీవితాల పట్ల కవిగా గల వాస్తవికత దృష్టి కనిపిస్తుంది.

నాయకులు తమ మాటల్లోను తమ ప్రచారంలోను గాంధేయత్వం కనిపించేలా కేవలం ప్రచారం కోసం మాత్రమే ప్రవర్తించారని నిజానికి వారి చేతుల్లో గాంధీగారి సిద్ధాంతం ఒక్కటి అమలు జరగదని మేక వన్నే పులి లాంటి వాళ్ళు అని కవి అంటాడు. మాటలకు మాత్రం గాంధీ సూత్రాలను వల్లే వేస్తూ అందినంత దోచుకు తినడానికి వెనుకరాదని అధిక్షేపిస్తాడు. కవి ఉదాహరణకి

ఇంటి ముందు కట్టేసిన ఒక్కటెద్దుల్ని

గంగిరెద్దుల్లా అలంకరించి

బనవా ! బనవా ! వృషాదిపా ! అంటూ

స్వాగతం పలికినాడు.

ఇక్కడ వృషభ రాజుకు స్వాగతం పలకడానికి వెళ్లాడనడంలో గాంధీ గావి భావాలను తమ స్వార్థ ప్రయోజనాల కోసం ఉపయోగించే సిగ్గుమాలిన రాజకీయ నాయకుల తీరును అదిక్షేపించడం గమనించవచ్చు. అదే విధంగా గుడివే మింగిన వానికి అనే కవితా ఖండికలో

ఏమైంది మన దేశానికినాదూ
 నమ్మి వాన బోస్తే
 వుచ్చి బుర్రెలైనాలు కందులు
 మంత్రి పదవి లేనప్పుడల్లా
 వృద్ధవారి పతివుతా అంటాడు కవి.

ఏవరైతే నమ్మి మనం వాళ్ళకు పదవుల్ని కట్టబెట్టామా వాళ్ళు మనకు సేసిందేమి లేక పోగా దేశాన్నే దోచుకువాలనుకున్న స్వార్థంతో ప్రవర్తిస్తున్నారని పదవి లేనప్పుడు దెయ్యాలు వేదాలు వల్లించిన చందంగా నీతులు చెప్పుకోస్తారని వారి నిజాయితీని ఎండగట్టాడు కవి.

కవి పల్లెటూరి ఒక్క రైతుల్ని గురించి చిన్న నాటి నుండి తెలిసిన వాడు రాజకీయ నాయకుల వాగ్దానాలు ఎండమావులు కాగా రైతులు పడే కష్టాలను గురించి తెలంగాణా నుడికారంతో చాలా చక్కగా వివరించాడు. జగన్నాథం గారు.

ఉదాహరణకి॥ పార్లమెంటునం మోటాకోట్టినా

దోనె ఆరడు దొయ్య బారడు అని రైతుల వెతలను తెలిపాడు. సమాజంలోని అవినీతిని, స్వంత ప్రయోజనాల కోసం అధికారాన్ని వాడుకుంటున్న రాజకీయ నాయకులను విమర్శించి అంతటితో ఆగక కవి మహాద్రేకంతో కొన్ని చోట్ల ఇలా ప్రభోదిస్తాడు.

సుశిక్షతుడైన సైనికుడు వదిలివ
 తుపాకి గుండులా ప్రయాణించు
 అటో, ఇటో తేల్చుకోవలసిన సమయం
 అసన్నమైంది సుమా
 గురి తప్పుడు - అని అంటాడు.

ఈ సమాజం అసమంగా ఉన్నదనీ ఇక్కడ జీవితాలు అసంతమైన ఆర్థిక దారిద్ర్యాన్ని భావ దారిద్ర్యాన్ని అనుభవిస్తున్నాయనీ, దేశంలో తొంభైశాతం భూ భాగం అంధకారంలోనే ఉందనీ దానికి కారణం దేశాన్ని పాలించే రాజకీయ నాయకులేననీ నమ్ముతూ ఈ వ్యవస్థ మారాలని ప్రగాఢంగా కోరుకుంటున్నాడు కవి. ప్రజలు చైతన్య వంతులై అన్యాయం మీద తిరగబడాలని సూచిస్తారు. జగన్నాథం గారు వృషభ పురాణంలోని ఏ కవితా ఖండిక తీసుకున్న చమత్కార యుక్తంగా తీర్చిదిద్దినాడు కవి. అంతే కాకుండా సంఘటనల్ని సామాజికాంశాల అన్వయిస్తూ అనేక కవితల్ని చమత్కరించాడు. కవితంలో కవి వాడిన పదాలన్నీ జన జీవంలో ప్రజలు నిత్యం మాట్లాడుకునే వాడుక పదాలే.

ఉదా॥కి

ఈ మగడు నాకొద్దు
 వీడసలే తుమ్మమొద్దు
 వీడి వల్ల దేశానికరిష్టం
 ఈ వంశాన్ని మరోతరం పొడిగించకూ

ఈ కవితంలో అంత్య ప్రాసలతో చమత్కారాన్ని సృష్టించాడు. సమాజంలోని రాజకీయ నాయకులను ఉద్దేశిస్తూ వాడి పుట్టుకయే దేశానికరిష్టం అని చెప్పివాడి సంతానాన్ని పెంచకనీ, ఈ వంశాన్ని మరో తరం పొడిగించకని సూచిస్తాడు.

సమాజమునకు వ్యక్తి ముఖ్యమని, వ్యక్తి శ్రేయస్సే దేశ శ్రేయస్సుని, అలాంటి వ్యక్తులు ఒక నిర్దిష్టమైన జీవన విధానాన్ని ఆలోచన సరళిని కలిగి ఉండక పోవడం వలన ప్రజలు నాయకుల చెప్పు చేతుల్లో ఉండాల్సి వస్తుందని కనుక ఇక్కడైనా ఈ రక్తి కట్టని నాటకం లాంటి జీవితాన్ని ఆపివేయాలన్నాడు. కవి సమాజంలోని సామాజిక పరిస్థితులు

మనిషి యొక్క ప్రవర్తన ఒక క్రమ పద్ధతిలో ఉండడం లేదని తెరదించాలి. అనే ఖండికలో ఇలా అంటాడు.

ఈ నాటకం రక్తి కట్టడం లేదు
 పోని పేరైనా బాగా లేదు
 ఈ నాటకం నాటకమే కాదు
 అసలు దశ రూపకాల్లోనే చేరదు.

జగన్నాథం గారి కవిత్వంలో పురాణ ప్రతీకలు ఎక్కువగా కనపడుతాయి. కవి మంచి, చెడులను చేప్పేటప్పుడు పురాణాలలో రామాయణ, భారత, భాగవత గ్రంథాల్లోని పురాణ పురుషుల పేర్లను, స్థల నామాలను, ప్రాచీన కవుల పేర్లను, వారి కవిత్వపు పదాలను ప్రతీకలుగా తీసుకొంటాడు. నేతల గురించి బొంబై తమాషాలో ఈ విధంగా తెలియజేస్తాడు.

దేశమంటే మట్టి కాదోయ్
 దేశమంటే మనిషి కూడా కాదు
 ఏదేశమేగినా ఎందెందు వెదికినా
 లేరురా ఇటువంటి నేతలింకెందు
 దేశమంటే నువ్వు కావు నేను కాదు
 దేశమంటే మన నెత్తి మీది నేతలోయ్.

అంతే కాకుండా

అదిగో ఆ పొదల్లో నివశిస్తున్నది.
 పన్నేందు తలల నాగుబాము
 రావణ పరబ్రహ్మకు
 అది పునర్జన్మ రూపం

స్వార్థ రాజకీయ నాయకులకు ప్రతీకగా ఈ పదాలను కవి వాడెవాడు. సాధారణ మానవున్న రాజకీయ నాయకులు ఏ విధంగా కాటేస్తారో తెలియని విధంగా ఉందని చెప్పడం దీనిలోని వ్యంగ్యార్థం.

కనకపు సింహాసనమున అను ఖండికలో రాజకీయ నాయకుని స్వభావాన్ని చిత్రించాడు. రాజకీయ నాయకుడు తాను రాజకీయాల్లోకి రాకమునుపు ఉండేటటువంటి వికృత రూపాన్ని కవి వర్ణించాడు. ఎన్నీ ఎత్తుగడలైనా పొరించి రాజకీయాల్లోకి అడుగు పెట్టి ప్రజలను మభ్యపెట్టి చివరికి ఆ ప్రజలనే పట్టించుకోక గాలికొదిలేస్తున్న వైవాన్ని పేర్వారంగారు. కళ్ళకు కట్టినట్టు చూపించారు.

ఈ కుక్క నిన్నటి దాకా
 ఎక్కడెక్కడో తిరిగి ఏమేమో తిన్నది
 ఎదురైనా వాడినల్లా కరిచింది.
 ఎగబడి ఒళ్ళంతా గీకింది
 ఛీ ! ఛీ ! పెంచిన వాళ్ళను కరిచే కుక్క
 దొంగలు పడితే మొరుగని కుక్క అదేం కుక్క

ఈ విధంగా కనకపు సింహాసనమున అనే ఖండికలో కవి కుక్క యొక్క లక్షణాలను, పోలికనలను చెబుతూ రాజకీయ నాయకునికి ప్రతీకగా చెప్పినాడు. వారి సిగ్గుమాలిన జీవితాన్ని తూర్పార పట్టడం ఇందులో కనిపిస్తుంది.

చమత్కారాలు ప్రతికలే కాకుండా లోకంలో ఉన్న సామెతలను వివిధ శీర్షికల్లో కవి వాడినాడు. ప్రసిద్ధంగా ప్రజల వ్యావహారికంలో నిత్యం ఉపయోగించే సామెతలను తీసుకొని ప్రతి సామెతలో నాయకుల చిత్తవృత్తిని వారి కుటీల ఆలోచనలను బయట పెట్టాడు కవి. సామెతలను ఉపయోగించి సామాన్య పాఠకులకు సైతం కవిత్వం చేరేలా ప్రయత్నించి సఫలీకృతుడైనాడు కవి.

ఉదాహరణకి || చిత్తశుద్ధి లేని శివ పూజ
 కుక్క కాటుకు చెప్పు దెబ్బ

కనకపు సింహాసనము పై శునకం కూర్చున్న తీరు
అక్కరకు రాని చుట్టం
అంగట్లో అన్నీ ఉన్నా
అల్లుడి నోట్లో శని ఉన్నట్లు
గుడినే మ్రొంగిన వానికి
గుళ్ళో లింగం వో లెక్కా -

మొదలైన సామెతలను సమయ సందర్భానుసారంగా ఉపయోగించి

సామెతలే కాకుండా జాతీయాలు, మాండలికాలు, అన్న దేశ్యాలు, దేశ్యాలు, మొదలైనవి వాడి విషయ ప్రధానంగా వృషభ పురాణం వ్రాసి నాయకులనే లక్ష్యంగా గురి పెట్టి విజయవంతంగా కావ్యాన్ని వ్రాసారు.

ఉదాహరణకి || తేనే పూసిన కత్తులు,
కుక్క మూతి పిందెలు
వంటింటి కుందేలు
పప్పులో కాలు వేయు.

లాంటి జాతీయాలు వాడి ఈ కావ్యానికి రసపుష్టి కలిగించడంతో పాటు వేడిపండు లాంటి రాజకీయ నాయకుల జీవితాలను తెలియజేశాడు. తేనే లాంటి తియ్యని వారి మాటలకు పడిపోయి పప్పులో కాలువేసి తప్పుచేసి వారికి అధికారం కట్టబెడితే తేనే మాటున దాగియున్న కత్తికి బలికాక తప్పుదని హెచ్చరిస్తున్నాడు కవి.

స్వాతంత్ర్యానంతరం వెలువడ్డ కవిత్వంలో వ్యావహారికమే కాక, మాండలికాలు కూడా చోటు చేసుకున్నాయి. ఉదాహరణకి ఐదేని కుండలు, దీగుట్లో, దోనే, దందెద, సందెన, బుక్కట, గుంజి, తాళింపు మొదలైనవి. అంతేకాకుండా లేటెస్ట్, ఔట్ ఆఫ్ డేట్, రిట్రోమెంట్, ఫీసెన్, మార్కెట్, డిపార్ట్మెంట్, ఇంక్రిమెంట్, బివేర్ ఆఫ్ డాగ్స్ వంటి ఆంగ్ల పదాలను, దర్బారు, రివాజు, అందర్ సేదేభో, తమాషా, సవారీ, కార్ఖానా మొదలైన ఉర్దూ పదాలను తీసుకొన్నాడు. పల్లె ప్రజలకు ప్రతినిత్యం సుపరిచితమైన వస్తువులు, జంతువులు, పరికరాలు, వృషభ పురాణంలో కనిపిస్తాయి. ఇవే కాక ముష్టికాయలు, తునికి వండ్లు అటుకు, రాట్నం, పందిరిగింజ, కుడిత మొదలైన దేశ్యాలకు ఉపయోగించాడు. తీసుకొన్న పదాలు ఏవైనా సందర్భానుసారంగా ఉపయోగిస్తూ రాజకీయపు నీలి నీడలను ప్రశ్నించి ప్రజలను చైతన్య వంతులను చేయడంలో పేర్వారం గారు సఫలీకృతులైనారని చెప్పవచ్చు.

ముగింపు : -

వృషభ పురాణం కావ్యం ఆనాటి సమాజంలోని సామాజిక పరిస్థితులు మరియు అవినీతి పరులైన రాజకీయ నాయకునికి వృషభాన్ని ప్రతీకగా తీసుకుని రచన సాగించాడు. అయితే కవి రచన కావించి నాలుగు దశాబ్దాలు గడుస్తున్న నాటి నుండి నేటి వరకు సమాజంలోని పరిస్థితి, దేశ రాజకీయాల పరిస్థితి, నాయకుల అవినీతి ఏ మాత్రం మారకపోగ వారిలో నీచత్వం రోజు రోజుకు పెరుగుతూనే ఉంది. రోజు రోజుకు ప్రజలకు రాజకీయాలంటేనే ఏవగింపు కలుగుతోంది. నాలుగు దశాబ్దాలు కావస్తున్న ఈ కావ్యం నిలబడటానికి ప్రధాన కారణం ఇదే. ప్రతితరం వారు ఇప్పటి పరిస్థితి కి సంబంధించింది అని అనుకునేంత ముందు చూపుతో, నిశిత పరిశీలనా దృష్టితో ఈ కావ్యాన్ని వ్రాసిన పేర్వారం జగన్నాథం గారు సదా స్మరణీయులు.

గిరిజన కథా సాహిత్యం - పరిశోధన తీరుతెన్నులు

డా|| నూనాపత్ రాంబాబు

పోస్టు-డాక్టరల్ ఫెలో, తెలుగుశాఖ,

హైదరాబాదు కేంద్రీయ విశ్వవిద్యాలయం

మనదేశం భిన్నత్వంలో ఏకత్వం వల్ల వివిధ మతాలకు, కులాలకు, తెగలకు ప్రధాన ఆవాసం. తమ సంస్కృతీ, సంప్రదాయాల్ని పరిరక్షించడానికి గిరిజనులు నిరంతరం ప్రయత్నం చేస్తూనే ఉన్నారు. ఏవో కొన్ని భాషలకు తప్ప చాలా గిరిజన భాషలకు లిపిలేదు. అందుకే లిఖిత సాహిత్యం కూడా లేకపోయింది. గిరిజన సంస్కృతీ సంప్రదాయాలను కొంతవరకైనా నిలబెట్టుకోవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. గిరిజన జీవితం నాగరిక జీవనానికి భిన్నంగా ఉంటుంది. అందుకే గిరిజన జీవితంతో ప్రత్యక్షంగాగానీ, పరోక్షంగాగానీ సంబంధం కలిగిన కథా రచయితలు లిఖిత సాహిత్యం ఉన్న తెలుగు భాషలో తమ రచనల ద్వారా గిరిజన జీవితాలను ప్రతిఫలించడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. అటువంటి ప్రయత్నం ఫలితంగానే గిరిజన జీవితం తెలుగు భాషా సాహిత్యంలోకి ప్రవేశించిందనే చెప్పాలి. తెలుగు సాహిత్యంలో గిరిజన సాహిత్యం రెండు రకాలుగా ఉంది. 1. మౌఖిక సాహిత్యం. 2. లిఖిత సాహిత్యం. లిఖిత సాహిత్యాన్ని గిరిజనేతరులు, గిరిజనులు కూడా రాశారు. వీరు రాసిన లిఖిత సాహిత్యంలోని కొన్ని గిరిజన కథలను పరిశోధనకు తీసుకోవడం జరిగింది. 'గిరిజన కథా సాహిత్యం - పరిశోధన తీరుతెన్నులు' అనే అంశంపై పరిశోధనను వివరించడం ఈ పత్ర ఉద్దేశం. ఈ పరిశోధన గ్రంథాన్ని తెలుగుశాఖ, కేంద్రీయ విశ్వవిద్యాలయం వారికి 2012లో సమర్పించబడింది. ఈ పరిశోధనను కింది విధంగా ఐదు అధ్యాయాలుగా వివరించడం జరిగింది.

'గిరిజనులు - జీవన నేపథ్యం' లో గిరిజనుల పరిచయం, నిర్వచనాలు, వారి పుట్టుపూర్వోత్తరాలు, చారిత్రక నేపథ్యం, భారతదేశంలో ముఖ్యమైన గిరిజన తెగలను రాష్ట్రాల ప్రకారంగా, తెలుగు రాష్ట్రాలలో ముఖ్యమైన గిరిజన తెగలను వివరించడం జరిగింది. తెలుగు రాష్ట్రాలలోని 35 తెగలలో భాగంగా గిరిజనులు నివసించే ప్రదేశాలు, వారు మాట్లాడే భాష మొదలైన విషయాలను పట్టిక రూపంలో వివరించడం జరిగింది. అంతేగాక తెలుగు రాష్ట్రాలలో రెండు రకాల గిరిజనులు ఉన్నారు. వారు 1. మైదాన ప్రాంత గిరిజనులలో బంజారాలు (లంబాడీ, నుగాలి), యానాది, ఎరుకల, నక్కల. ఈ జాతులు గ్రామీణ, పట్టణ, ప్రాంతాలకు దగ్గరగా, సంచార జీవులుగా, స్థిర వ్యవసాయం కలవారుగా జీవిస్తున్నారు. వీరేకాకుండా గిరిజనులలో మూలవాసులుగా ఉండి కొండకోనేల్లో జీవిస్తూ, వేట, పోడు వ్యవసాయం చేసుకుంటున్న రెండవ రకమైన ఏజెన్సీ గిరిజనులైన కోయలు, కొండరెడ్లు, గొత్తికోయలు, కొండదొరలు, చెంచులు, గోండులు, నవరలు, ఖోండులు, బగత, నాయక్ పోడు, జాతపులు, గదబ, కొలాములు, కొటియా, అంధ్, కమ్మర, గౌడు, తోడా, భిల్లులు, వాల్మీకి మొదలైనవారు తెలుగు రాష్ట్రాలలోని వివిధ జిల్లాల్లో అటవి ప్రాంతాల్లో నివసిస్తున్న కొన్ని ప్రముఖ గిరిజన తెగలను, వారి జీవన నేపథ్యంను వివరించడం జరిగింది.

అంతేకాకుండా మొదటి అధ్యాయంలో గిరిజనుల జీవన రీతులు, సంప్రదాయ సృత్యాలు, పండుగలు, వివాహ వ్యవస్థ, వారి వృత్తి, పరిపాలన వ్యవస్థ, ఆచార వ్యవహారాలు, దేవతలు, కట్టుబాట్లు, మూఢనమ్మకాలు, గృహనిర్మాణం, సామాజిక వ్యవస్థ, ఆర్థిక వ్యవస్థ, గిరిజనుల సమస్యలు, గిరిజన స్త్రీ సమస్యలు, వారి భాష మరియు తెలుగు సాహిత్యంలో గిరిజనుల ప్రస్తావన, ఆధునిక సాహిత్యంలో గిరిజన కథా రచయితలు రాసిన కవితత్వం, నవలలు, కథలు, గిరిజన జీవిత సమస్యలపై వెలువడిన కొన్ని ముఖ్య గ్రంథాలు, నిఘంటువులు, అధ్యయన శాఖలు మొదలైన విషయాలను గిరిజన జీవన నేపథ్యంలో వివరించడం జరిగింది.

'గిరిజన కథలు - సంక్షిప్త నమూనా' ఈ పరిశోధన కోసం సేకరించిన తెలుగు సాహిత్యంలో గిరిజనుల ప్రస్తావన వున్న లిఖిత కథలైన 126 కథలను సంక్షిప్తంగా, అకారాది క్రమంలో పొందుపరచడం జరిగింది.

‘గిరిజన కథలు వస్తు, వైవిధ్యం’ లో వస్తువుకు సంబంధించిన నిర్వచనాలను వివరించడం జరిగింది. అంతేగాక గిరిజన జీవితాలను, వారి సమస్యలను కథా వస్తువుగా చిత్రీకరిస్తూ వచ్చిన కథలలో ప్రధానంగా కింది విషయాలను రచయితలు కథావస్తువుగా స్వీకరించడాన్ని తెలియజేయడం జరిగింది. **అచార సంప్రదాయాలు కథావస్తువుగా** వచ్చిన కథలు కాక్స్, కాయదా, జెండాకథ, దండారి, పెళ్ళికావాలి మొదలైనవి. **ఆడపిల్ల పుట్టుక వస్తునేపథ్యంగా** ఇప్పూలు, కంసావతారాలు, నమ్మకున్నరాజ్యం మొదలైన కథలు. **గిరిజన శ్రేయోభిలాషులు కథావస్తువుగా** గోండ్వానా భీష్ముడు, చెట్టుకింద ఆఫీసు, తండ్రి, ప్రొఫెసర్ హేమందార్స్, మనలోమాట, రాజాసాబ్, శాస్త్రిగారు మొదలైనవి.

గిరిజనేతరుల మోసం కథావస్తువుగా ఎర, కొండమల్లె, కోయకన్నె, గోరపిట్ట, చెంచి, దొంగతనం, సమ్మిక్, పేరెంట్, వేటకుక్క, శిలకోల, నుక్కి, మాత్య మొదలైనవి. **నక్కలైట్ కథావస్తువుగా** అడవిలో వెన్నెల, అన్నులొస్తున్నారు, ఆర్తి, గంగజమ్మ, గెరిల్లా, తగువులు, తుడుం, ప్రజాకోర్టు, మళ్ళినచ్చలేట్లు, మాబడి, ముట్టడి, రాగాలచెట్టు, సాపుకర్లు మొదలైన కథలు కనిపిస్తున్నాయి. **నాగరిక సమాజ దోపిడి వస్తు నేపథ్యంగా** అడివంటుంకుంది, ఊరిమీదకథ, ఒక పొట్టివాడూ - కొందరు పొడవువాళ్లకథ, ఒక భీకరయుద్ధం తర్వాత, పొడు-పొరు, మలుపు, విత్తనం మొదలైన కథలు కనిపిస్తున్నాయి. **నేరం-శిక్షలు కథా వస్తువుగా** కలలోనివ్యక్తి, 512 మొదలైన కథలు కనిపిస్తున్నాయి. గిరిజన స్త్రీ అమాయకత్వం వల్ల కష్టాలను, పేదరికాన్ని అసరాగా చేసుకొని **వదువువృత్తిలోకి దిగడం కథావస్తువుగా** బురద, వెలుగుదారి, శనీవరి మొదలైన కథలను చెప్పవచ్చు. పేదరికం వస్తునేపథ్యంగా ఆకలి, ఉరులు, కూసున్న కొమ్మ కొట్టుకొంటామా సారా?, కొమురంభీం, ఘర్మజలానికి....ఖరీదుకట్టేషరాబు....?, నిర్ణయం, పనిపిల్ల, పుడింగి, బతుకాకు, బియ్యం, యాడి, రక్తపింజెర, సుగాలీ కుటుంబం మొదలైన కథలను చూడవచ్చు. **ప్రకృతి వైపరీత్యాల కథావస్తువుగా** ఇటుకిన్నెరసాని-అటుకిన్నెరసాని, రోడ్డుమీదలాంచీ!, ఆకాశవాణి నందిగామ!, వరదలలో నారాగం మొదలైన కథలు కనిపిస్తున్నాయి. **ప్రకృతి కథావస్తువుగా** కన్నీటికథ-నీటికథ, కొండఫలం, చింతాసాలక్క, సుప్ మంచుగుండు మామా..., భూమికోసం, రాకితల్లి మొదలైన కథలు కనిపిస్తున్నాయి. **ప్రపంచీకరణ ప్రభావం వస్తునేపథ్యంగా** కలలు కాలుతున్న వాసన, పొరలు మొదలైన కథలు చూడవచ్చు. **ప్రభుత్వ పథకాలు కథావస్తువుగా** అడవిపూలు, అరణ్యవర్షం, అక్షరాలదారిలో, ఉద్ధరంపు, కుబుసాలు, కొండకు కట్టెలు మొయ్యమంటారా సారా?, గూడు, చెలగాటం, జీవితభైదీ, దారి, నామెకం మల్లోచ్చిందిసారూ, పయనం, మకర నవర, రక్తాశ్రువు, రాజులమడుగు, వేట, సంబూఅక్క మొదలైన కథలు కనిపిస్తున్నాయి. **ప్రాజెక్టుల నిరాశం కథావస్తువుగా** అరణ్యరోదన, నెగడు, పోటెత్తిన జనసంద్రం, షా మొదలైన కథలు చూడవచ్చు. భూమి సమస్య వస్తునేపథ్యంగా అన్నులొచ్చిరు, ఎన్కౌంటర్, చీకటిమండలం, తల్లీకూతుళ్లు, దాడి, దారి, పంట, బిగిసిన ఆ పిడికిళ్లు, బుగతోడు గూడుబండి, బెడ్డశిస్తు, భూమికొరకు, మరుట్ తుడుం పాయానా, రగల్ రాజ్ఞెం మైసివాకట్ (ఎర్రరాజ్ఞెం గెలిచివస్తాం) మొదలైన కథలు కనిపిస్తున్నాయి. **రాజకీయం కథావస్తువుగా** ఫిరంగిలో జ్వరం కథ కనిపిస్తుంది. **రుణభారం వస్తునేపథ్యంగా** అనామతుఖాతా, ఇదేదారి, ఐదు రూపాయలకథ, కొండపందికొక్కు, ఖడ్గగుత్త, తీర్పు, సికాకులం మొదలైన కథలను చెప్పవచ్చు. **అచారాలలో స్త్రీ వస్తునేపథ్యంగా** ఇద్దరుండాల సారూ, గాయం, చెంచురాడి, జంగుబాయి, మూగబోయిన శబ్దం, వాళ్ల అల్లుళ్లు వద్దూ- కోడళ్ళూ వద్దూ, సీతమ్మకు ఒకసారే - చెంచితకు ప్రతిరోజు మొదలైన కథలు కనిపిస్తున్నాయి.

ఈ విధంగా సంస్కృతీ సంప్రదాయాలు, అచారాలు, పేదరికం, రాజకీయం మొదలైన అనేక విషయాలన్నీ గిరిజన జీవితాలను కథావస్తువుగా తీసుకొని అట్లాడ అప్పల్నాయుడు, పంగపండు, గంటేడ గౌరనాయుడు, బమ్మిడి జగదీశ్వరరావు, భూషణం, మల్లిపురం జగదీష్, సువర్ణముఖి, అప్పచెత్తన్న, పతంజలి, వాడ్రేపు వీరలక్ష్మి (ఉత్తరాంధ్ర), గూడూరు రాజేంద్ర, కేశవరెడ్డి, పోట్లూరి సుబ్రహ్మణ్యం, ఎ.విద్యాసాగర్, గోపిని కరుణాకర్, నల్లూరి రుక్మిణి, సుంకోజు దేవేంద్రాచారి, కరుణకుమార, శ్రీరామ కవచంసాగర్ (కోస్తాంధ్ర), చింతాదీక్షితులు, వి.ఆర్.రాసాని, శాంతినారాయణ, సింగమనేని నారాయణ (రాయలసీమ), అల్లంరాజయ్య, ఉప్పల నరసింహం, కాలవ మల్లయ్య, గీతాంజలి, జాతశ్రీ, జీవన్, బోయజంగయ్య, బి.ఎన్.రాములు, ముదిగంటి సుజాతారెడ్డి, తుమ్మేటి రఘోత్తమరెడ్డి, దిలావర్, పి.చంద్, పైడి చంద్రలత, శిరంశెట్టి కాంతారావు, శనిగరం వెంకటేశ్వర్లు (సాహు), పెద్దింటి అశోక్ కుమార్, గోపి భాగ్యలక్ష్మి, భూక్యాతిరుపతి నాయక్, పద్మం అనసూయ (తెలంగాణ) మొదలైన రచయిత(త్రు)లు కథలు

రాశారని వివరించడం జరిగింది.

‘గిరిజన కథలు - శిల్ప వైవిధ్యం’లో శిల్ప నిర్వచనం, కథాకథన పద్ధతులలో పరిశోధనకు స్వీకరించిన కొన్ని గిరిజన కథలు కనిపిస్తున్నాయి. **ఉత్తమ పురుష కథాకథనంలో** మూగబోయినశబ్దం, పాగులు, జంగుబాయి, కొండకు కట్టెలు మొయ్యపంటారాసారూ?, కొండఫలం, కన్నీటికథ-నీటికథ, గంగజిమ్మ, అరణ్యరోదన, కాక్లా, కొండమల్లె, రక్తాశ్రువు, ఇటూ.. కిన్నెరసాని-అటూ...కిన్నెరసాని, రోడ్డుమీదలాంటి! ఆకాశవాణి నందిగామా!, మనలోమాట, చెట్టుకింద ఆఫీసు, ఇద్దరుండాల సారూ, భూమికోసం, కోయకన్నె కూసున్నకొమ్మ కొట్టుకుంటామా..సారూ, చీకటిమండలం, నామొకం మల్లాప్పింది సారూ?, వరదలలో నాగారం, నువ్వు మంచిగుండమామా, చింతాసాలక్క, గోదావరా భీష్ముడు, రాజాసాబ్, ఆకలి, రాకితల్లి, రాజులమడుగు, శాస్త్రిగారు, సంబూఅక్క, వాళ్ల అల్లాళ్లు వద్దా-కోడళ్లువద్దా మొదలైన కథలను చెప్పవచ్చు.

ప్రథమపురుష కథాకథనంలో నిర్ణయం, చెంచిరాణి, రక్తపింజెర, 512, గోరపిట్ట, ఆర్తి, కలలోనివ్యక్తి, గూడు, బిగిసిన ఆ పిడికిళ్ళు, దారి, దాడి, బతుకాకు, రాగాలచెట్టు, సాపుకర్పు, తగువులు, బెడ్డశిన్న, అన్నలొస్తున్నారూ, కొండపందికొక్కు యాడి, తండ్రి, కామదా, అనామతుభాతా, ఇచ్చేపూలు, చెంచి మొదలైన కథలు కనిపిస్తున్నాయి. **ప్లాప్ట్ బ్యాక్ కథాకథనంలో** పెళ్లికావాలి, పొరలు, గాయం, అరణ్యపర్వం, కొండఫలం, కలలోనివ్యక్తి, అరణ్యరోదన, ప్రొఫెసర్ హేమంధార్, నామొకం మల్లాప్పింది సారూ, జీవితశ్రద్ధ, మరణ తుడుంపాయానా మొదలైన కథలు కనిపిస్తున్నాయి. **నందర్లన పద్ధతిలో** జీవితశ్రద్ధ మొదలైన కథలు కనిపిస్తున్నాయి. కొన్ని గిరిజన కథలు ప్రథమపురుష, ప్లాప్ట్ బ్యాక్ రెండూ కథన పద్ధతులలో ఉన్నాయని వివరించడం జరిగింది.

ఈ అధ్యాయంలో కొన్ని గిరిజన కథలలోని వర్ణనలు సూక్ష్మంలో మోక్షంలాగా ఉన్నాయని వివరించడం జరిగింది. ఇవి చాలా వరకు విషయానికి ప్రాధాన్యం ఇచ్చేవెతప్ప, విషయాన్ని తప్పుదోవ పట్టింటేవి కావు. గిరిజన కథా రచయితలు వర్ణనలు అవసరమైనంత వేరకు మాత్రమే చేశారు. పరిశోధనకు తీసుకున్న రక్తపింజెర, కన్నీటికథ-నీటికథ, గంగజిమ్మ మొదలైన గిరిజన కథలలో **సన్నివేశ వర్ణనలు** చూడవచ్చు. **స్వరూప వర్ణనలు** 512, చెంచి మొదలైన కథలు కనిపిస్తున్నాయి. **ప్రకృతివర్ణనలో** చీకటిమండలం, గాయం, చెంచురాణి, అరణ్యపర్వం, జెండాకథ, అడవిలో వెన్నెల, బెడ్డశిన్న, జంగుబాయి, ఆర్తి, ఇచ్చేపూలు, పోటెత్తిన జనసంద్రం, దారి, కొండమల్లె, రాగాలచెట్టు, రక్తాశ్రువు, చెట్టుకింద ఆఫీసు, సాపుకర్పు, అన్నలొస్తున్నారూ, సుక్కి మొదలైన కథలు ఉన్నాయని వివరించడం జరిగింది. పాత్రచిత్రణశిల్పం, కథాప్రారంభం, కథాముగింపు మొదలైన విశేషాలను కూడా ఈ అధ్యాయంలో వివరించడం జరిగింది.

‘గిరిజన కథలు - భాషా విశేషాలు’లో పరిశోధనకు ఎన్నుకున్న కథలు రాసిన కథారచయితలు తెలుగు రాష్ట్రాలలోని నాలుగు ప్రాంతాలకు చెందినవారు కావడంవల్ల ఆయా రచయితల వైయక్తిక, ప్రాంతీయ శైలులు కథల్లో కనిపిస్తున్నాయి. ప్రత్యేకించి గిరిజన తెగలైన కొండు, లంబాడీ, కోయ, గోండు వదాలు తెలుగు సాహిత్యంలో కనిపించడం విశేషం. ఈ కథలలో వెర్రి, ఆపలి, ఎండ, తుడుం, గుడిసె, దెయ్యం, గుడ్డ, ఊసులు మొదలైన **దేశ్యపదాలు**, పుష్పరిణి, లావణ్య, దేవత, వృత్తాంతం, కిరణం, గంగ, ప్రయాణం మొదలైన **తత్వపదాలను**, ఉజ్జోగం, ఇంస, నాయం, సమచ్చరం, దేముడు, లచ్చిదేవమ్మ, ఉజ్జోగత్తుడు మొదలైన **తదృశాలను**, అపార్థమెంట్, ఎయిర్ కూలర్, ఓట్ట, ఫిష్టెక్లాస్, క్యూఫ్, డ్యూయెట్ మొదలైన **ఆంగ్ల పదాలను**, గల్లీ, దో ఫలస్, అల్పారా, ఫర్మా, బాసాన్, రివాజు, లదాయి, ఖమీజు, కబ్జా మొదలైన **పొందుస్థానీ, పార్సీ, అరబిక్ పదాలను** ఆ అధ్యాయంలో వివరించడం జరిగింది.

ఈ అధ్యాయంలో లంబాడీ, నక్కలోళ్ల, గోండుల **వాక్యాలను**, కిచకిచ, జలజల, లబోలబో, నీలినీలి, కితకిత, దదదద, పిచ్చిపిచ్చి, బిలబిల, బలబల, గిలగిల, ధగధగ, రెవరెవ, బరబర మొదలైన **ధ్వన్యనుకరణ పదాలను** తెలియజేయడం జరిగింది. సాధారణంగా గుర్రంగిర్రం, తిండిగిండి వంటి పదాల్లో ‘గి’ చేరుతుంది. అయితే ఈ గిరిజన కథలలోని **అనుకరణ పదాలలో** ‘మి’ చేరడం విశేషం. ఇల్లుమిల్లు, తిండిమిండి, పెండ్లిమిండి, కొట్టుగిట్టు మొదలైన వాటిని వివరించడం జరిగింది. ఇంకా ఇందులో పిల్లాపీచు, మూటమల్లె, పిల్లామేక, దొంకాదోలు, పెట్టిబేదా, పుల్లాపుడక, ఆకుఅలము, చెట్టాచట్టా, దూరంబారం వంటి **జంటపదాలను**,

గిరిజన తిట్లను, అన్న, అయ్య, ఓలే, ఒలే వంటి సంబోధన పదాలను, గిరిజనుల వ్యక్తినామాలు, గోండుల ఇంటిపేర్లు, స్త్రీనామాలు, స్థలనామాలు, జంతుజాలం, భూసంబంధ పదజాలం, వృక్షసంబంధ పదజాలం, గృహాపకరణ పదజాలం, సంఖ్యాపాదకాలు, ధనసంబంధి పాదకాలు, కాలపాదకాలు, పరిణామ పాదకాలు మొదలైనవాటిని వివరించడం జరిగింది. అత్తసొమ్ము అల్లుడుధారపోసినట్లు (పోరు-పోడు) మొదలైన సామెతలను, అంబలేల (పదిగంటలు), అగ్గిమీద గుగ్గిలం (కోపం), అడ్డికి పావుసేరు (చపక), కడుపుకోత (బాధ) మొదలైన జాతీయాలను, ఈడవాలు -వివరాలు, కపళం- అన్నం, కామిదా - ఆచారం, బుగత- రైతు, బురిడీ -మోసం మొదలైన నిత్యవ్యవహారంలో వాడే గిరిజన పదాలను ఈ అధ్యాయంలో వివరించడం జరిగింది.

ఈ పరిశోధనకు అవసరమైన పాదనూచికలను ఏ అధ్యాయానికి సంబంధించిన పాదనూచికలను ఆ అధ్యాయం చివర పొందుపరచడం జరిగింది. ఈ పరిశోధనలో అనుబంధం-1, 2 ఇవ్వడం జరిగింది. పరిశోధనకు స్వీకరించిన గిరిజన కథలను పట్టికలో క్రమసంఖ్య, కథకునిపేరు, కథాసంపుటాలు, కథలు వెలువడిన సంవత్సరం మొదలైన విషయాలతో కూడిన 126 కథలను పట్టికరూపంలో ఇవ్వడం జరిగింది. ఇప్పటి వరకు వివిధ విశ్వవిద్యాలయాలలో గిరిజనులపై జరిగిన కొన్ని పరిశోధన గ్రంథాలను వివరించడం జరిగింది.

ముగింపు : పరిశోధనకు గ్రహించిన గిరిజన కథల్లో ఎక్కువభాగం గిరిజన జాతులైన గోండులు, నవరలు, చెంచులు, కోయలు, లంబాడీలు, నక్కల, యానాది, ఎరుకల, కొండరెడ్డి, గొత్తికోయలు, కొలాములు, అంధ్, భిల్లులు, పరధాన్లు, నాయక్‌పోడు, జాతపులు, భోండులు, ముండాజాతి, మేరియాజాతి మొదలైన జాతులకు సంబంధించిన సంస్కృతీ సంప్రదాయాలను, ఆచార వ్యవహారాలను, వారి కష్టనష్టాలను మొదలైన అంశాలను రచయితలు ఎక్కువగా కథావస్తువులుగా తీసుకొని కథలు రాశారు. అయితే గిరిజన జాతుల్లో అడవుల్లోవున్న మారుమూల ప్రాంతాల్లోవున్న జాతులు, ఉపజాతులు గురించి కథా సాహిత్యం తక్కువగా ఉంది. దానికి కారణాలు అనేకం ఉండవచ్చు. ఈ పరిశోధన రోబోయే రోజుల్లో మరికొన్ని గిరిజన తెగలు, ఉపతెగలు సాహిత్యంపై పరిశోధనలు రావడానికి మార్గదర్శకం అవుతుందని ఆశిస్తున్నా.

ఉపయుక్తగ్రంథసూచి :

1. అప్పారావు,జర్రా. విశాఖపట్నం జిల్లా గిరిజన విజ్ఞానం-ఒక పరిశీలన. హైదరాబాదు: (అముద్రిత సిద్ధాంత వ్యాసం), హైదరాబాదు విశ్వవిద్యాలయం, 2003.
2. తిరుమలరావు, జయధీర్, ఇప్పపూలు కథాసంపుటి. ఖమ్మం : ప్రతిభా ప్రచురణలు, 2009.
3. నదీం హస్సెన్. భారతీయ గిరిజనులు. హైదరాబాదు : ఓరియంట్ లాంజ్ లీ లిమిటెడ్, 1995.
4. మధుసూధనరావు, త్రిపురనేని. సాహిత్యంలో వస్తుశిల్పాలు (సాహిత్య విమర్శ వ్యాసాలు). హైదరాబాదు: నవోదయ పబ్లికేషన్, 1993.
5. రమేష్,భట్టు. జానపద విజ్ఞానంలో పరిశోధనలు సంక్షిప్త వివరణ. వరంగల్ : ఆంధ్రప్రదేశ్ దాక్షిణాత్య జానపద విజ్ఞాన సంస్థ, 2004.
6. రాంబాబు, నూనావత్. తెలుగులో గిరిజన కథలు - వస్తు,శిల్ప వైవిధ్యం. హైదరాబాదు : అముద్రిత గ్రంథం. హైదరాబాదు విశ్వవిద్యాలయం, 2012.

సాహిత్యంలో సైన్స్ (Science in Literature)

Dr. Kappaganthula Madhu Sudan

Principal

Sri Sadhana Degree College

Markapur ,Prakasam District (AP)

Abstract:- సాంస్కృతిక సత్యాలు శాస్త్రాలుగా చెప్పబడుతుంటాయి. నిరూపణల ద్వారా రుజువు చేయడాన్ని శాస్త్రీయత అంటారు. సమజాధ్యయనం ద్వారా కొంతమేర శాస్త్రీయవిజ్ఞాన బీజాలు ఏర్పడి వికసన చెందుతుంటాయి. విజ్ఞానం వ్యక్తుల విషయ అవగాహననుబట్టి, వివేచన శక్తి బట్టి, అనేక విధాలుగా విస్తృతమౌతూ ఉంటుంది. శాస్త్రీయ భావనలు సాహిత్యంలో కనుపించడం ఆశ్చర్యకరం కావచ్చేమోగానీ అసాధ్యం మాత్రం కాదు. సకల శాస్త్రాలకూ సాహిత్యమే ఆలంబనం. సాహిత్యంలో కనుపించే శాస్త్రీయతా కోణాలకు ఈవ్యాసం ఒక రేఖాసూచి మాత్రమే. విస్తృతపరిశోధన జరగాల్సిన విషయాలకు ఇది ఒక భూమిక. క్రీస్తుకు పూర్వమే భారత దేశంలో లభించిన అద్భుత ఆవిష్కరణలు మనకు గర్వకారణమని చెప్పడానికి ఇదొక ఆనవాలు.

భాగవతంలో ఒక కథ ఉంది. రైవతుడు అనే రాజుకు కుమారుడు కుకుద్మి. ఇతని కుమార్తె రేవతి. ఈమె చాలా పొడగరి. అందమైనది కూడా. ఆమెకు యుక్త వయసు వచ్చాక ఎత్తుక తగిన వరుని కోసం దేశవిదేశాలు వెదకి, ప్రయోజనం కనుపించక కుకుద్మి సరాసరి తన కూతుర్ని తీసుకొని సాక్షాత్తు సృష్టికర్తను అడగడం కోసం బ్రహ్మలోకం వెళ్ళాడు. కుకుద్మి వెళ్ళేసమయానికి బ్రహ్మలోకంలో సంగీత సభ జరుగుతూ ఉంటుంది. బ్రహ్మాదులతోపాటు కుకుద్మి కూడా పాటను ఆస్వాదిస్తూ ఉండిపోతాడు. ఆతర్వాత బ్రహ్మదేవునితో తనకుమార్తె వివాహవిషయమై సలహాకోరతాడు. “ఓ రాజా నీవు ఇంతసేపు ఈ సభలో పాట వింటూ ఆనందించావు కదా! సరిగ్గా ఈ సమయంలో భూలోకంలో 27 చాతుర్యుగాలు గడచిపోయాయి. ఇప్పుడు 28 వ చాతుర్యుగంలో ద్వాపరయుగం చివరిభాగం నడుస్తోంది. ప్రేక్షకంలో శ్రీకృష్ణుని సోదరుడైన బలరామునికి మీ అమ్మాయిని ఇచ్చి వివాహం చెయ్యమేలు జరుగుతుంది. అంతే కాదు నీతోపాటు మీ అమ్మాయిని కూడా బ్రహ్మలోకానికి తీసుకొచ్చావు కాబట్టి ఆమెవయసులో కూడా మార్పుండదు. మంచిపనిచేశావు” అంటూ ఆశీర్వాదించి పంపుతారు.

దేశకాలాలు సాపేక్షకాలు ప్రాంతీయదూరాలమీద, ఇంకా వేరువేరుగ్రహాల ఆకార,భౌగోళిక,స్థితుల ఆధారంగా,కక్షల ఆధారంగా కాలగమనం మారుతూ ఉంటుంది. పెద్ద గ్రహవరణంలోని కాలగమనవేగం తక్కువగా ఉంటుంది. చిన్న గ్రహాల మీద కాలగమన వేగం ఎక్కువగా ఉంటుంది. అలాగే సూర్యునికి దగ్గరగా ఉండే గ్రహాలకాలగమన వేగానికి, దూరంగా ఉండే గ్రహాల కాలగమనానికి వ్యత్యాసం ఉంటుంది. గ్రహాలు తమ చుట్టూ తాము తిరుగుతూ సూర్యుని చుట్టూ తిరిగి గమనంలో ఉండే వ్యత్యాసాన్ని బట్టి కాలవ్యవధి ఆధారపడి ఉంటుందన్నమాట. తాతావరణఆవరణలు కూడా జీవరాసులపై ప్రభావంచూపుతాయి. ఒక వ్యక్తి వెలుతురువేగంతో ప్రయాణించి తిరిగివస్తే అతనిలో సంభవించే మార్పులకన్నా భూమి మీదనే గడచిపోయేవారికి సంభవించే మార్పులు ఎన్నోరెట్లు అధికంగాఉంటాయి. ఐన్స్టీన్ సాపేక్ష సిద్ధాంతానికి ముందే మన పురాణాలు, ఇతిహాసాలు, సాహిత్యం సైన్స్ ప్రభావాల్ని చెప్పాయని అర్థమౌతుంది. వివిధ ప్రాంతాల్లో జన్మించిన, జీవిస్తున్న వారి జీవన చిత్రాలు వేరుగా ఉండటానికి సాపేక్షతే కారణం.

శుక్రాచార్యులు రచించిన శుక్రనీతి, వైశంపాయనుడు రచించిన నీతి ప్రకాశిక, అగ్నిపురాణం, నటదీపిక, మహాభారతం, కౌటిల్యుడు రచించిన అర్థశాస్త్రం ప్రాచీన కాలంనాటికే మన వారి శాస్త్రీయ దృక్పథానికి క్లిష్ట విజ్ఞానానికి అద్దంపడుతున్నాయి. 1799లో టిప్పుసుల్తాన్ భారతీయుల రాకెట్విజ్ఞానాన్ని బ్రిటీష్వారికి చూపించాడట.టిప్పుసుల్తాన్ వాడిన రాకెట్స్ బ్రిటీష్ వాళ్ళు ఇంగ్లండుకు తీసుకెళ్ళి మ్యూజియంలో భద్రపరచారు. క్లిష్ట పితామహునిగా మనందరిచే నీరాజనాలందుకొనే మన అబ్దుల్ కలాంగారు బ్రిటీష్ మ్యూజియంలోని టిప్పుసుల్తాన్ రాకెట్స్ సందర్శించి దాని నమూనాపై పరిశోధన చేసి ఆశ్చర్యపడ్డట్లు స్వయంగా ఆయనే తెలియ జేసారు.(History of Indian Rocketry by APJ Abdul Kalam)

యంత్ర శాస్త్రం:

కౌటిల్యుని అర్థశాస్త్రంలో మన వారి యంత్రపరికరాల వివరాలు కనుపిస్తాయి.

“దణ్డేశుకైశ్చ దనైశ్చ సరణి భ్రమణాదిభిః

శక్తీరుత్పాదనం కిం వా చాలనం యన్త్ర ముచ్యతే”

దండ అంటే లిఫ్ట్ అనే భాగం

చక్ర అంటే దాన్ని నడిపించేది అంటే Pulley అన్నమాట

దంత అంటే చక్రపు పళ్ళు (Toothed Wheel)

సరణి అంటే అది తిరిగే పద్ధతి

భ్రమణ అంటే తిరగడం అంటే Screw

శక్తిని జనింపచేయడానికి, శక్తి దిశను మార్చడానికి యంత్రాలు ఎలా ఉపకరిస్తాయో
“యంత్రార్థం” వివరిస్తుంది.

సూర్యసిద్ధాంతం, యంత్రసర్వస్వం అనే గ్రంథాల్లో కూడా 31 రకాల యంత్రాలు.,
విమానంలో వాటి పాత్ర అవి నిర్వహించే విధులు చెప్పబడ్డాయి.

రామాయణం సుందరకాండలో రావణుని విమాన ప్రసక్తి కనుపిస్తుంది.

“ఘన ఘనాఘన కలితరూపము, కాంచనాంచిత చారురూపము

దనుజనాథ బలాను రూపము, ధాత్రి నప్రతిరూప రూపము

గగనమన గ్రహచంద్ర చిత్రము గనె విమానము రత్నచిత్రము”

రావణుడు అవిమానాన్ని కుబేరుని దగ్గర నుండి తెచ్చుకున్నాడు. దేవతలకు, సంప
న్నులకు గగనమార్గంలో ప్రయాణించగల వాహనాలు ఉన్నట్లు మనం ఇతిహాసాల ద్వారా
తెలుసుకుంటున్నాం. అప్పటి వారి వాహనాల సాంకేతిక విషయాలు తెలియకపోయినా వాస్త
వాలను అంగీకరించాల్సిందే.

సంస్కృత భాషలో సూత్రవిధిలో అనాటి విజ్ఞాన విషయాలు చెప్పబడడం., మౌఖి
క విద్యావిధానం వల్ల పాఠాంతరాలు ఏర్పడి అనేక అనేక కథలుగా పరిణమించడం వల్ల
ఇవాటి మనం మన దేశీయ ప్రాచీన వైభవాన్ని సత్యదూరాలుగా భావిస్తున్నాం.

సాహిత్యంలో విమాన శాస్త్రం:

మధుసూదన సరస్వతి అనేపండితుడు “ఇంద్రవిజయము” అనే గ్రంథం వ్రాశారు. దా
నికి రుగ్వేదం ఆధారం.

అందులో మూడు చక్రాలు కలిగి అంతరిక్షంలో విహరించే రథం ప్రసక్తి ఉంది. దాని
పసుపులు, దేవతలు, యక్షులు, విద్యాధరులు మొదలైనవారు వాడేవారుట.

కృతత్రేతా యుగాలలోనూ మాంత్రిక, తాంత్రిక, కృత్రిక అనే విమానాలుండేవని, పురా
ణాలద్వారా తెలుస్తోంది.

రామాయణంలో సుందర కాండలో వాల్మీకి పుష్పక విమానాన్ని గురించి చెప్పారు . అది కుబేరునిదని, రావణాసురుడు కుబేరుణ్ణి జయించి పుష్పక విమానాన్ని స్వాధీన పరుచుకున్నాడని రామాయణ కథ

“నారీ ప్రవేశ్తేరివ దీప్యమానం

తటిద్భి రంభోదవ దర్శ్యమానమ్

హంస ప్రవేశ్తేరివ వాహ్యమానం

శ్రియా యుతం భే సుకృతాం విమానమ్”

సుందర కాండలో హనుమంతుడు చూసిన పుష్పక విమానమది. మెరుపు తీగల్లాంటి నారీ రత్నాలతో ఉన్నదట. విద్యుల్లతతో కూడిన మేఘంలా ఉందిట. రాజహంసలచే మోయబడుతున్న బ్రహ్మాది దేవతల విమానంలా ఉందిట. ఇక్కడ ‘3’ విషయాలున్నాయి.

- 1) నారి అంటే తీగలు: అంటే విమానం తీగలతో అనుసంధానం చేయబడి ఉన్నదన్నమాట.
- 2) విద్యుల్లతలతో కూడిన మేఘంలా ఉందట: విద్యుల్లతలంటే మెరుపులు. మెరుపులు శక్తికి సంకేతాలు. అంటే విమానం శక్తి ఆధారంగా గగన మార్గాన సమున్నతంగా ప్రయాణించగల దన్నమాట.
- 3) రాజహంసలచే మోయబడే దేవతా విమానాల్లా ఉందట: విమాన రెక్కల్ని చెప్పడంలో కవిమాటలివి. హంస దేవలోక పక్షి విమాన రెక్కలు హంస రెక్కలంటారు. వాల్మీకి రెక్కల గురించిన ప్రసక్తి యిది.

విమానాల గురించి భాగవతంలో కూడా ఆసక్తికరమైన విషయాలు కనుపిస్తాయి.

ఛేది దేశరాజా శిశుపాలుడి యొక్క స్నేహితుడు “శల్యుడు” ఉండేవాడు. తన స్నేహితుడి శత్రువు కాబట్టి కృష్ణుణ్ణి తనక్కూడా శత్రువుగా భావించి శల్యుడు యుద్ధం చేస్తాడు.

యుద్ధసమయంలో శల్యుడు వాడిన విమానం పేరు “సౌభ” ఆ విమానం శత్రుదుర్భేద్యమైనదట.

క్షణంలో మాయమై మరో క్షణంలో ప్రత్యక్షం కాగలదట. మనోవేగంతో ప్రయాణించగలదట.

“ప్లయింగ్ సాసర్స్” అంటూ మనం చెప్పుకునే అత్యాధునిక అంతరిక్షవాహకాల పూర్వ రూపంగా శల్యుని “సౌభ” ను చెప్పుకోవచ్చు.

రామాయణంలో భౌతిక శాస్త్రం:

సుందర కాండలో హనుమంతుడి లంకా ప్రయాణం... సముద్రాన్ని దాటాలి. హనుమ మహేంద్రగిరిని ఎన్నుకున్నాడు. అది ఎత్తైన పర్వతం. దూరం వెళ్ళాలంటే ఎత్తైన ప్రాంతం నుండి దుమకాలి. పీడనంతో ఎగరాలంటే ఎగరడానికి ఎంచుకున్న ప్రాంతం దృఢంగా ఉండాలి.

“బాహుభ్యాం పీడయామాస చరణాభ్యాంచ పర్వతమ్”

హనుమ చేతులతో.. కాళ్ళతో మహేంద్రగిరిని బలంగా అదిమాడటం.

“గిరిణా పీడ్యమానేన పీడ్యమానాని పర్వతః

గుహావిష్టాని భూతాని వినేదుర్వికృతైః స్వరైః”

హనుమంతుడి పీడనంతో అనేకమైన రాళ్ళు చూర్ణమైనాయి. పర్వతగుహలు శిథిలమైనాయి. చెట్లన్నీ కంపితమై పూలు రాలిపోయాయి కలుగుల్లో గుహల్లో ఉన్న ప్రాణులు వాటి ఆవాసాలు లేక పరుగులు పెట్టాయి.

న్యూటన్ 3వ గమన నియమం చూడండి.

“For every action there is an equal and apposite reaction” అంటారు కదా న్యూటన్.

వేగంగా పైకి కదిలేటప్పుడు ఎంత బలంగా అయితే భూమిని అదుముతామో అంతే బలంతో అది భూమికి దూరంగా జరుగబడుతుంది. వేదిక దృఢత్వం-పీడన వేగం ఈ రెండూ చాలా కీలకం.

హనుమంతుడు లాంచింగ్ ప్యాడ్ సిద్ధంచేసుకున్నాడు. ఎత్తైన మహేంద్రగిరి ఎత్తు పల్లాలను కలుగులను సరిచేసుకుని దూర ప్రాంతానికి దుమకడానికి సిద్ధమైనాడు. దుమకడం అనేది కావ్య సంబంధం అయినప్పటికీ అందుకు చేసిన ప్రయత్నమంతా శాస్త్రసంబంధంగానే ఉంటుంది. అదే సాహిత్యం గొప్పదనం.

“బాహూ సంస్తంభయామాస మహాపరిఘసన్నిభౌ”

ససాదచ కపి: కట్టాం చరణౌ సంచుకోచచ”

చక్రాకృతిలో తోకను చివరవంకరగాను మొనలునిటారుగాను ఉండేలా సిద్ధంచేసుకొని, పెద్ద ఇనుపమొద్దుల్లా ఉన్న తన బాహువులను స్థంభింపజేశాడట. బాగా గాలిపీల్చి ఊపిరి బి

గబట్టి, మెడను, భుజాలను, పాదాలను కుదించిఆకాశ మార్గానికేసి చూస్తూ.. దూరాన్ని పరిశీలిస్తూ లంఘన చేశాడట.

లంఘన సమయంలో ఆంజనేయుని అవయవవిక్షేపాలు రాకెట్‌లాంచింగ్ విధానాన్ని కళ్ళముందు ప్రత్యక్షంచేస్తాయి కదూ.....

గమనం స్థిరంగా ఉండడానికి తోక ప్రధానం.గమనదిశను మార్చుకోవడానికి కీలకంక రాడా జంతువుల, పక్షులగమనంలో దీన్ని మనం గమనించగలం.

“తస్యాంబరగతే బాహూ, దదృశాతే ప్రసారితే

పర్వతాగ్రాత్ వినిష్క్రాంతో, పంచాస్యావివ పన్నగో”

విస్తరించిన చేతులు కలిగి పెద్ద పర్వతం మీద నుండి దూకుతున్న 5 తలల పాములా ఉన్నాడట హనుమంతుడు.

విమానాల్లో కూడా అంతే. హనుమంతుడు విమానం అనుకుంటే బాహువులు రెక్కలు, శిరోభాగం కాకపిట్, తోకభాగం విమాన *Balancing tile*.

శరీర భాగలను కుదించడం కూడా సైన్స్

ఐన్‌స్టీన్ ప్రత్యేక సాపేక్షతా సిద్ధాంతం పొడవులో తరుగుదల గురించి వస్తువు ప్రయాణిస్తున్న దిశలో పొడవుతగ్గినట్లుగా కనబడుతుందని చెబుతుంది. $L = L_0 \sqrt{1 - \frac{V^2}{C^2}}$

హనుమంతుని ప్రయాణ వేగానికి సముద్రం నీరు రెండు పాయలుగా చీలినట్లు రావాయణం చెబుతుంది.

సముద్రానికి దగ్గరగా రాకెట్ ప్రయాణించినప్పుడు రాకెట్ శక్తి పీడనకు నీరు చీలడం మనం అంతర్జాలం ద్వారా చూడగలం.

సైన్స్ ఇంత వృద్ధి చెందక పూర్వమే కవి అలా వ్రాయడం ఆశ్చర్యం కలిగించే అంశం.

“ఊరు వేగోత్థితా వృక్షాః ముహూర్తం కపి మన్వయః

ప్రస్థితం దీర్ఘ మధ్వానం స్వ బంధు మివ బాంధవాః”

హనుమంతుడు పర్వతం మీద నుండి ఎగరగానే అక్కడి చిన్న చిన్న చెట్లు లాంటివి కొద్ది ప్రాంతం అనుసరించాయట. ఆత్మీయుల వీడ్కోలు సమయంలో బంధువులు

అనుసరించినట్లుగా అంటున్న ఈ సందర్భంలో కవి శాస్త్రీయ అవగాహన ఆశ్చర్యం కలిగిస్తుంది.

బల్లను గట్టిగా చరిస్తే బల్ల మీది తేలిక పాటి వస్తువులు పైకి ఎగురుతాయి. న్యూటన్ 3 వ లా ప్రకారం చర్యను ప్రతిచర్య అనుసరిస్తుంది.

హనుమ నేలను గట్టిగా అదిమి పైకెగరడం వల్ల కలిగినప్పటికైనా ఫలితంగా తేలిక పాటి వృక్షజాతులు గాలిలోకిలేచాయి. అవి హనుమ మను వీడ్కోలుపుతున్నట్లున్నాయి. భౌతిక శాస్త్ర ధర్మాన్ని వాల్మీకి ఎంత సున్నితంగా చెప్పారోచూడండి.

సాహిత్యంలో జన్మసిద్ధాంతం:

“రతి సమయంబున సతిమతి

కుతుకముతో యెట్టిరూపుగనునో

యదియే సుత సుతుల రూపురేఖల

ప్రతి బింబమ్మగునటంచు పలికెదరార్యుల్”

నది చెప్పనికథ అనేకావ్యంలో ప్రముఖకవి డా॥ నాగభైరవ కోటేశ్వరరావు గారు చెప్పిన మాటలివి. గుళ్ళకమ్మకథల్లో... నాగభైరవ చెప్పిన ‘నందిపాడు’ కథయిది.

గ్రామంలో గుడి నిర్మాణం - స్థపతి - గ్రామపెద్ద కోడలుప్రసవించడం - స్థపతి పోలికలు - అనుమానం - స్థపతిహత్య.

నంది - నంది రూపలావణ్యం - ఆవులు సమ్మోహిత మవ్వడం - ఆవుల బిడ్డలు - నంది పోలికలు - గ్రామ పెద్దల పశ్చాత్తాపం.

“శాస్త్రములు ఊహింపజాలని సంగతులు కొల్లలు జగంబున” అంటారు నాగభైరవ.

భారతంలో కూడా ఇలాంటి ఆశ్చర్యకరమైన విషయాల ప్రసక్తి ఉంది. వ్యాసుడు అంబికకు, అంబాలికకు, అంబికయొక్క దానికి సంతానాన్ని అనుగ్రహిస్తాడు. అలాఅనుగ్రహిస్తూనే ఎవరికి ఎలాంటి బిడ్డ పుడతాడో చెబుతాడు. అంబిక వ్యాసుణ్ణి చూసి భయపడింది కాబట్టి పుట్టబోయే బిడ్డడి గురించిచెబుతూ ఆమె మన: స్థితిపిండంపై పడడంవల్ల గుడ్డి వాడు పుడతాడని, ఐతే మహా బలవంతుడనీ అంటాడు. అలాగే అంబాలిక కలిసినప్పుడు ఆమె వ్యాసునిచూసి మనోవికారానికి లోనై తెల్లబోయినందువల్ల పాండుదేహంగల పరాక్రమవంతుడు కలుగుతాడని చెబుతాడు. ఆపై అంబిక చెలికత్తె నిశ్చలమనస్సుతో మునీశ్వరుడన్న భక్తిభావంతో వా

స్పృహ కలిసింది. తేజోవంతుడు,ధర్మనిష్ఠాపరుడు,శాంతస్వరూపి కలుగుతాడని వ్యాసుడు చెబుతాడు.

కథవిషయం అటుంచితే “రతి సమయంబున సతిమతి...” బిడ్డలపై ప్రభావం చూపుతుంది అని శాస్త్రం ధృవీకరించిన సత్యం ఆనాటికవులుస్కానింగ్ పూర్వకాలంలోనే వ్యాసునిచే చెప్పించారు.

సైన్స్ ప్రకారం స్త్రీలోనైనా.. పురుషుల్లోనైనా ఒక్కోమనిషిలో 33 వేల లక్షణాలు ఉంటాయి. అండం-శుక్రకణం కలిసే స్థితిలోఎవరి హార్మోన్స్ లోని ఎలక్షణాలు బలంగా ఉంటాయో పిండం ఆ లక్షణాలతో వృద్ధిచెందుతుంది.

33 వేల లక్షణాల్లో ప్రపంచంలో మనం చూసే లక్షణాలన్నీ ఉన్నట్టే సాధారణ బలం ఉన్న హార్మోన్లతో పాటువివిధ సంఘటనలు, ఇష్టాలు, వ్యక్తులు అనుభూతులు, భావనలు ప్రేమరేపించడం ద్వారా నిద్రాణంగా ఉన్న మరికొన్నిహార్మోన్లు బలీయం కావడం (Activate) సంతానంపై ప్రభావం చూపుతుందని ఆధునిక విజ్ఞాన పరిశోధనలు సమర్థిస్తున్నాయి.

కెనడాకు చెందిన మానసిక శాస్త్రవేత్త “డా॥ థామస్ వెర్నీ” గర్భస్థదశ శిశువు ఎదగకుండా, గుణగణాలు విషయమైన మనప్రాచీనులు చెప్పిన విషయాలను సమర్థిస్తూ “ద సీక్రెట్స్ ఆఫ్ ది అన్ బోర్న్ చైల్డ్” అనే గ్రంథం వ్రాశారు. అందులో గర్భసమయంలోని తల్లిమనోగత పరిస్థితులు బిడ్డలపై ప్రభావం చూపుతాయని ధృవీకరించారు.

సాహిత్యంలో గర్భస్థ శిశువును గురించి చెప్పిన విధానం:

మహాభారతంలో అష్టావక్రుని కథ ఉంది.

ఏకపాదుడు అనే మహామునికి, ఆయన భార్య సుజాతకు కలిగిన కుమారుడు అష్టావక్రుడు.

ఏకపాదుడు విద్యార్థులకు నిరంతరం వేదపాఠాలు చెబుతూండేవాడు. గురువత్ని సుజాత గర్భందాల్చింది. బిడ్డడుతల్లి గర్భంనుండే తండ్రిచెప్పే వేద పాఠాలు వింటున్నాడు. కొన్నాళ్ళకు తల్లి నిద్రిస్తుండగా గర్భంనుండే తండ్రివిధ్యాబోధనను తప్పుపట్టాడట. పిల్లలకు విరావంలేకుండా విద్యలు నేర్పడం మంచిదికాదని, అలా నిర్విరామ బోధనవల్ల మందమతులొత్తారని చెప్పాడట. ఏకపాదుడు కోపించి పుట్టముందే నాకు వంకలుపెడుతున్నావు నువ్వు అష్టావక్రుడివై పుడతావు అని శపించాడట - ఇదీ కథ.

సైన్స్ ప్రకారం గర్భం దాల్చిన సమయంలోని తల్లి మనో వికారాలు సంతానంపై ప్రభావం చూపుతాయని ధృవీకరణైంది. కథ-శాపాలు అటుంచితే గర్భస్థశిశువు 5వ నెల నుండి

గ్రహణశక్తి పొందుతాడని, తల్లి మానసిక స్థితి బిడ్డడి పుట్టుక - ఎదుగుదల - జ్ఞానం పై ప్రభావం చూపుతుందని అందుకే కుటుంబవాతావరణం ఆహ్లాదకరంగా ఉండేలా, సంగీత, సత్సాహిత్యాలను వినేలా లేదా మౌలిక, విలువలుండే పుస్తకాలు చదివేలా గర్భిణిని చూసుకోవాలని గర్భిణి సమయంలో మానసిక ఒత్తిళ్ళు లేకుండా చూడాలని ఇవాల్టి వైద్యశాస్త్రం చెబుతోంది.

అష్టావక్రని కథలో పిల్లలకు నిర్వరామ పాఠాలు చెప్పడం - పిల్లల అలసట చూసి నిజానికి బాధపడింది గురువత్ని సుజాత. ఆమె అనుభవించిన మానసిక ఒత్తిడి బిడ్డపై ప్రభావం చూపింది.

అర్జునుడు చెబుతుండగా సుభద్ర గర్భంలోని అభిమన్యుడు పద్మవ్యాహం గురించి వినడం.

హిరణ్యకశిపుని భార్య లీలావతీదేవి గర్భం నుండే ప్రహ్లాదుడు నారదుని ద్వారా విష్ణు మహిమలు వినడం... కథా కల్పనలు అటుంచితే గర్భస్థ శిశువు గ్రహణ శక్తిని గురించి చెప్పిన సాహిత్య సాక్షాలు.

సాహిత్యంలో మనస్తత్వ శాస్త్రం:

అసలు సాహిత్యం అంటేనే ఒక సాగరం లాంటిది. దాన్ని పుక్కిడి కథలుగా తీసి పారెయ్యకుండా కథల మాటున నిగూఢంగా, లేదా ఉద్దీపనంగా చెప్పిన మౌలికవిషయాలను చూడగలిగితే శాస్త్రవిజ్ఞాన మూలాలు పుష్కలంగా కనుపిస్తాయి.

“కవయ: క్రాంతదర్శిన:” అంటారు సాహిత్య విశ్లేషకులు. ప్రాపంచిక అనుభవాలను మధించి.... జ్ఞాన తపస్సుతో శాశ్వత ధర్మాలను కవులు అక్షరీకరిస్తారు.

వీక్షకుల దృక్పథం బట్టే అందులోని మంచిచెడులు మనం గ్రహించగలుగుతుంటాం.

పసితనం నుండి మానసిక ఒత్తిళ్ళు... తద్వారా జరుగుతున్న దారుణ సామాజిక పరిస్థితులు రోజూ మనం వింటున్నాం.

తల్లిదండ్రులు., ఆపై గురువులు పిల్లల్ని అర్థంచేసుకొని తగువిధంగా ప్రోత్సహించగలిగితే పిల్లలు అద్భుతాలు సాధించగలరు.

అత్యు విశ్వాసంతో ఎదగగలరు. అమలులో పరిస్థితి ఎలా ఉన్నా విద్యావిషయకంగా మనస్తత్వ శాస్త్రం ఇదే చెబుతోంది.

రామాయణంలో విశ్వామిత్రుని యాగ సంరక్షణకు వెళ్ళిన రామలక్ష్మణులు బాగా అలసి కటిక శిలలపై నిద్రిస్తూంటే తెల్లవారుఝామున సద్గురువువిశ్వామిత్రుడు పిల్లల్ని నిద్ర లేపిన విధానం ఇవాల్టి గురువులు గ్రహించాలి. పిల్లల్ని చైతన్యవంతులుగా., విజేతలుగా నిల బెట్టగలిగేది గురువులే. వాల్మీకి మహర్షికి మనస్తత్వ శాస్త్రంపై ఎంత పట్టుందో.... “కౌసల్యా సుప్రజా రామా... పూర్వా సంధ్యా ప్రవర్తతే ఉత్తిష్ఠ నరశార్దూల.. కర్తవ్యం ధైవమాహ్నికమ్” అంటారాయన.

తల్లిపేరువింటే చాలు ఎంత నిద్రనుండైనా బిడ్డలు చైతన్యవంతులౌతారట. తూరుపు తెల్లబడుతోందనడం., పురుషసింహంగా మెచ్చు కోవడం.. కర్తవ్యం విలువ చెప్పడం ఈ ఒక్క శ్లోక సారాంశం ఇవాల్టి “బి.యిడి” విద్యలో దాదాపు ఒక పరీక్షాశం.

విద్యా వైజ్ఞానిక శాస్త్ర పరమ ప్రయోజనాన్ని భాగవతంలో పోతన ప్రహ్లాదచరిత్ర ఘట్టంలో హిరణ్యకశిపునిచే పలికిస్తారు. చదవమని అంతకు ముందు చెప్పిన వాళ్ళు చాలా మందే ఉండొచ్చుగాని చదువుల ప్రయోజనాన్ని మొట్టమొదట చెప్పింది మాత్రం పోతన మహాకవి.

“చదువని వాడజ్ఞుండగు

చదివిన సదసద్వివేక చతురత కలుగున్

చదవగ వలయును జనులకు

చదివించెద నార్యులొద్ద చదువుము తండ్రీ!”

“చదువక పోతే మూర్ఖుడంటారని, చదువుకున్నందువల్ల ఏదినత్యం, యేది అసత్యము అని తెలుసుకోగల బుద్ధి కుశలత కలుగుతుందని అందుకే మనుషులు చదువుకొని తీరాలని” పోతన గారి మాట.

భాగవతమే విద్యాశాస్త్రంలోని మరొక ముఖ్యకోణాన్ని ప్రస్తావించగా తర్వాత కాలంలో బోధనా శాస్త్రంలో అది ఒక అధ్యాయంగా రూపుదాల్చింది.

బిడ్డకు అవసరమైతే కఠినంగానైనా చదువుచెప్పి తాను కోరుకున్న విధంగా తీర్చిదిద్దేందుకు హిరణ్యకశిపుడురాక్షస గురువు శుక్రాచార్యుని కుమారుణ్ణి ఎన్నుకున్నాడు. అతని³ ఎరు ఛండా మార్కుడు. అతనికి తన బిడ్డను అప్పగిస్తూ విద్యావిషయమై అవసరమైతే దండించమని చెబుతాడు. తల్లిదండ్రుల తర్వాత అంతటి బాధ్యత గురువుదేనని, పిల్లల ఎదుగందలలో గురువులు స్వతంత్రులుగా వ్యవహరించవచ్చని నాటి రాజైన హిరణ్యకశిపుని ద్వారా పోతన చెప్పించారు. ఇప్పటి విద్యా స్వరూపం పూర్తిగా మారిపోయినా, విద్యా శాస్త్రంలో “ఛం

డామార్కపద్ధతి” ప్రధాన అధ్యయనాంశమైంది. నవీనసాహిత్యం ఆధునిక పోటీప్రపంచంలోని మనిషి ఆరాటంతాలూకు మానసిక సంఘర్షణను వొడిసి పట్టింది.

ఆశ - నిరాశ

సామర్థ్యం - బలహీనత

అదర్శం- స్వార్థం ... అవసరాలను బట్టి, సమయానుకూలంగా పరిస్థితుల ప్రభావాన్ని అన్వయించుకుంటూ మనసు ఊగిసలాడుతుంటుంది.

చేతన, అచేతన, సుప్త చేతనావస్థలు వాస్తవ జీవనాన్ని, ఆశలను, కోరికలను చిత్రీకరిస్తుంటాయి.

తీరని కోరికలు లేదా తీర్చుకోడం సాధ్యంకాని కోరికలు సుప్తచేతనలో కలలుగా సాగింపు పొందుతుంటాయంటాడు ప్రసిద్ధి మనోవిశ్లేషణ సిద్ధాంతకర్త “సిగ్మండ్ ఫ్రాయిడ్”.

దీనినే.. “అలసిన కన్నులు కాంచే దేమిటి

తోణికిన స్వప్నం

తొలగిన స్వర్గం” అంటారు శ్రీశ్రీ పరాజితులు అనే కవితలో...

“ఒక క్షణంలో

మనసులో ఏదో స్మృతి

తటిన్నణి.. మణి ఘృణి

ఏదో మతి వికాసించి....

క్షణంలో అదేవరుగు మరేడకో

ఆకులలో చీకటిలో.. ఇరుల ఇరుకులలో చినుకులలో

యేడనో మరపులలో.. మరపుల మడతలలో” మానసిక సంఘర్షణను ఒక క్షణంలో అంటూ శ్రీశ్రీ చెప్పిన మాటలివి.

సాహిత్యంలో ఖగోళ శాస్త్రం:

సూర్యుని చుట్టూ భూమి పరిభ్రమించే కక్షలో సూర్యునికి - భూమికి మధ్య ఉండే దూరం ఒక్కొక్క దగ్గర ఒక్కొక్క విధంగా ఉంటుందని దాన్ని కాలాన్ని బట్టి ఏయే నెలల్లో ఎంత దూరం ఉంటుందో చెప్పొచ్చని మన సాహిత్యకారులు ముందుగానే తెలిపారు.

సూర్యుని చుట్టూ గ్రహాలు తిరిగే మార్గం నేరుగా గుండ్రంగా ఉండదని కోడిగుడ్డుల
దీర్ఘవృత్తంలో వర్చులాకారంగా కక్షలు ఉంటాయని గ్రహగమనాలలోని గురుత్వాకర్షణ శక్తి, ఆ
వరణ శక్తి వంటివి గ్రహ జీవాలను ప్రభావితం చేస్తాయని మనవాళ్ళు వివరించారు. అంతరిక్ష
పరిశోధనలకు ముందే

“జాగసహస్రయోజన పరభాను

లీల్యోతాహి మధుర ఫలజాను” అంటూ సూర్యునికి భూమికి ఉం
డే దూరం తులసీ దాస్ హనుమాన్ చాలీసాలో చెప్పారు.

సంఖ్యామానంలో జాగ అంటే 12000

సహస్ర అంటే 1000

యోజన అంటే 8 మైళ్ళు/13 కిలో మీటర్లు = 1.6 కె.ఎమ్.

భానుడు మనకు జాగసహస్రయోజనాలు అంటే కిలోమీటర్లలో 12000 X 1000 X 13

అంటే 15 కోట్ల 36 లక్షల కిలోమీటర్లన్నమాట.

ఇవాల్టి పరిశోధనలు సూర్యుడికి భూమికి మధ్య ఉండే దూరాన్ని 14 కోట్ల 97 లక్షల కిలోమీ
టర్లుగా చెబుతున్నాయి. మన కవుల లెక్క, పరిశోధనల లెక్కకు సమాంతరంగా ఉండడం మ
నందరికీ గర్వకారణం.

రామాయణ యుద్ధకాండలో కనుపించే మనవారి సంఖ్యా శాస్త్ర విజ్ఞానం ఆశ్చర్య పరుస్తుంది.

కోటి మహాఘములు అంటే 10^{69} దాకా మనవాళ్ళు సంఖ్యలను గణించారు.

- కోటి అంటే నూరు లక్షలు 1×10^7 - అంటే 10 మెగా
- శంఖము అంటే = లక్ష కోట్లు $1 \times 10^7 \times 10^5$ - అంటే ఒక టెరా
- మహా శంఖము = లక్ష శంఖాలు $10^{12} \times 10^5 = 10^{17}$
- బృందము = లక్ష మహా శంఖాలు $10^{17} \times 10^5 = 10^{22}$
- మహా బృందము = లక్ష బృందాలు $10^{22} \times 10^5 = 10^{27}$
- పద్మము = లక్ష మహా బృందాలు $10^{27} \times 10^5 = 10^{32}$
- మహా పద్మము = లక్ష పద్మాలు $10^{32} \times 10^5 = 10^{37}$

- ఖర్చుము = లక్ష మహా పద్యాలు $10^{37} \times 10^5 = 10^{42}$
- మహా ఖర్చుము = లక్ష ఖర్చులు $10^{42} \times 10^5 = 10^{47}$
- సముద్రము = లక్ష మహా ఖర్చులు $10^{47} \times 10^5 = 10^{52}$
- ఓషుము = లక్ష సముద్రాలు $10^{52} \times 10^5 = 10^{57}$
- మహాషుము = లక్ష ఓషులు $10^{57} \times 10^5 = 10^{62}$
- కోటి మహాషులు $10^{62} \times 10^7 = 10^{69}$

ఎంతటి అసామాన్య విజ్ఞానమో కదా... అందుకే సాహిత్యం సాగరంతో సమానం. ప్రయత్నిస్తే ఊహలకందని విజ్ఞానం తాలూకు బీజాలు మొత్తం అక్కడే దొరుకుతాయి.

Reference books:

- 1) శ్రీ వాల్మీకి రామాయణం - గీతా ప్రెస్ ప్రచురణలు
- 2) శ్రీమదాంధ్ర మహాభాగవతం -
- 3) శ్రీమదాంధ్ర మహా భారతం - తి.తి.దే. ప్రచురణలు
- 4) శ్రీమదాంధ్రవాల్మీక రామాయణం - వావిలకొలను సుబ్బారావుగారి వాఖ్య
- 5) భారతీయ ప్రతిభా విశేషాలు -
వివేకానంద లైఫ్ స్కీల్స్ అకాడమీ ప్రచురణ
- 6) శ్రీ సుందరోత్పల రామాయణం - గాడేపల్లి సీతారామ్మూర్తి
- 7) పురాణాల్లో సైన్స్ - పోలిశెట్టి బ్రదర్స్ ప్రచురణ
- 8) భారతీయ ఉజ్వల వైజ్ఞానిక పరంపర - నవయుగ భారతి ప్రచురణ
- 9) చరిత్రగతిని మార్చిన విజ్ఞాన శాస్త్రం - తుమ్మల శ్రీ కుమార్
- 10) నది చెప్పని కథ - డా॥ నాగభైరవ కోటేశ్వరరావు
- 11) ఆధునికాంధ్ర సాహిత్యం - డా॥ సి. నారాయణ రెడ్డి

సంప్రదాయాలు - ప్రయోగాలు

RECENT TRENDS AND ISSUES IN HIGHER EDUCATION

B. Subhashini

Lecturer in English
A.N.R. College
Gudivada

The importance of higher education in the words of our first Prime Minister Mr. Jawaharlal Nehru: “A university stands for humanism, for tolerance, for reason, for the adventure of the ideas and for the search of truth. It stands for onward march of human race towards even higher objectives. If the universities discharge their duties adequately, then it well with the nation and the people”. It indicates that higher education occupies a crucial position in education system of a nation as it affects the overall development of a country.

The term Higher Education is ambiguous in nature because it is used in variety of way by different people, different country and in different point of time. Internationally after school education can be divided into Higher Education and Further Education. The National Policy on Education (1968) demanded for qualitative improvement at higher education level. The National Policy on Education (1986) recommended 10+2+3 pattern of educational system. The effects of the recommendation of such commissions can be observed from the present status of higher education in India. The development of higher education in India after independence has been remarkable. India is after the China and the United States in terms of size of higher education.

There are some issues like Quantity of Institution, Fields of Education, Enrolment Pattern, Teacher Availability, Constitutional Provision on Higher Education, Disparity in Access to Higher Education, Governance Practice, Quality Control Mechanism and Trend in Finance. Recent trends are like privatization and globalization emerging in the field of Indian higher education.

Universities which have been given the status of a university with the power to award their degrees by central government notification are known as Deemed Universities. Prestigious institutions recognized as higher educational institutes by Parliament are known as Institutes of National Importance. These Institutions may be both

government-aided – unaided and public –private. The constitution of India through its fundamental right and directive principles of state policy guarantees equal right and opportunities to women. Article 14, Article 15(3), Article 39(e) and Article 51 A (e) confers equal opportunity to women in political-economical-social sphere, means of livelihood, pay and dignity etc. Gender discrimination in education has been national concern since independence. In this connection some important commission like Durga Bai Deshmukh commission (1958-59), Hans Mehta Commission (1962-64), N.P.E (1986) and P.O.A (1992) was appointed. There was a pronounced policy shift from equalization of educational opportunity to women empowerment.

Ministry of Human Resource Development (MHRD) is the highest body of governance. Actually University Grants Commission controls higher education in India. The accreditation to the institutes for higher education is given by 12 autonomous institutions Under University Grants Commission. Quality control implies maintaining certain levels of quality. After evaluating the higher educational institution the status of the institution is determined. If the institution qualifies for certain status regarding quality accreditation may be given for the institution itself. This accreditation process is consisting of two activities: one is quality assurance; determining standard of quality and performance for minimum acceptability in the interest of public; and the other is quality improvement; providing the service that is designed to improve institution and programmes through an external review process.

Higher education is the most developing sectors of the education system in India. This development can't be possible without financial assistance of government. Government is the major financier of higher education. As education is basically a public goods markets cannot ensure the equity and efficiency alone. In a full-fledged market economy governments bears large part of cost of public institutions and as well as some part of the cost of private institutions. This is because education generates externalities necessary for economic development.

Recent trend in Indian higher education is Privatization. Privatization means initiation of private ownership, management and control of organizations. The control is in terms of decision making and responsibility of money and administration. In education privatization can be seen as expansion of private sector's control. Privatization of

higher education has emerged in several forms and types in the recent decade in India. Converting government aided private institution in to private self financing institution.

Need to privatize higher education:

- To increase competitive efficiency of public sector.
- To meet the growing demand of higher education with rapid growth in population.
- To reduce financial burden on government and for decentralization of educational institutions.
- For imparting quality education and training and shaping of the curriculum according to global, national and local needs.
- To fulfill the need for skilled manpower and to fulfill the need of the country in liberalization, privatization, and globalization.
- To facilitate technological developments and information based economic development In India

Another trend in higher education is Globalization. The term globalization and internationalization is used interchangeably. Globalization refers to involvements of large number of countries and internationalization refers to involvement of two or more countries. With the developments of information and communication technology the barriers of national boundary has been broken. As a result there has been considerable development in the social, economical and educational fields at international and global level. This is termed as internationalization and globalization. The development in education has resulted in the following events:

- Increased practice of international comparison of educational development.
- Mobility of students from one country to another.
- Mobility of scholars from one country to another.
- Setting up of educational institution from one country to another.
- Marketing of education world wide.
- Development of framework for globalization of education.

Though India has a long heritage of quality higher education system it has failed to solve the problems of Access, Equity, and Quality until recent past. The deteriorating administration, unproductive practice, corruption and fund availability leads to break down of indigenous educational system. Recently with the introduction LPG i.e. liberalization, privatization and globalization an avenue to revive the system has evolved. On the one hand globalization may help to improve the quality of education it can also affect the indigenous development of educational sector. A domestic regulatory mechanism should be put into place to avoid negative impact of globalization.

Indira Gandhi Scholarship for Single Girl Child for pursuing higher and technical education -To support higher education through scholarships to such girls who happen to be the only child in their families and also to promote small family norms.Colleges Capacity Building for Women Managers in Higher Education The overall policy goal is to increase the participation of women in higher education management including in faculty, administration and staff for better gender balance, to sensitize the higher education system through policies and procedures which recognize gender equity and to involve women capable of becoming administrators for the qualitative development of higher education.

Colleges with Potential for Excellence:

To achieve excellence mainly in teaching and inculcate the research culture, UGC has initiated the scheme of "Colleges with Potential for Excellence" (CPE). The scheme intends to identify potential colleges across the country and to support them financially to improve their academic/ physical infrastructure, adopt innovation in teaching, modern methods and learning/evaluation, and to enhance the quality of the learning and teaching process by introducing a flexible credit based modern academic system.

Faculty Improvement Programme (FIP) :

Enhancing the academic and intellectual environment in the institutions by providing faculty members with enough opportunities to pursue research and also to participate in seminars/conferences/workshops for updating their research and pedagogy skills. The main objectives are to provide an opportunity to the teachers of Universities and Colleges to pursue their

academic/research activities leading to the award of M.Phil/Ph.D. degree. Research Awards /Projects/ Fellowships/Scholarships Major and Minor Research Projects To promote excellence in research in universities and colleges in all disciplines, UGC provides financial support to permanent teachers whether working or retired. Research projects may be under taken by an individual teacher or a group of teachers.

Few trends:

- American Interest in Indian Education is growing rapidly.
- American universities, while expanding their global reach, want to explore the potential in the fast growing Indian education market.
- There is also an urgent need in India to meet the rising demand for higher education.
- Since the law in India is still vague on how foreign educational institutions can operate, foreign Universities are cautious in their approach
- Most American institutions are opting to join hands with existing Indian institutions.

References:

1. National Knowledge Commission, Report to the Nation (2006), New Delhi (2007). National Knowledge Commission
2. Agarwal P. (2006). Higher Education in India: The Need for Change, ICRIER Working Paper, Indian Council for Research on International Economic Relations, 180.
3. Joshi K.M. (2010). Indigenous children of India: enrolment, gender parity and drop-out in school education, International Journal of Sociology and Social Policy, 30, 9/10, 545–558.
4. Stella A. (2002). External Quality Assurance in Indian Higher Education: case study of the National Assessment and Accreditation Council. Paris: International Institute for Education Planning, UNESCO.

నిర్బంధపు నీడ నుండి నింగి దాకా ఎదిగిన స్త్రీ 'విద్య'

Dr. M. Vijayasree,

HOD in Telugu,

JKC College, Guntur-6.

Mobile : 9704074386

Email : vijayasree.matta1@gmail.com

భారతీయ సంస్కృతిలో వేల సంవత్సరాలుగా శూద్రులతో పాటు స్త్రీజాతి మొత్తానికి విద్య నిషేధింపబడింది. స్త్రీల కోసం ప్రత్యేక పాఠశాలలు లేవు. క్రైస్తవ మిషనరీ 1810లో భారతదేశంలో ఆడపిల్లల కోసం ప్రత్యేకంగా కొన్ని పాఠశాలలను ఏర్పాటు చేశాయి.

ఆధునిక విద్యావిధానంలో చైతన్యవంతులైన భారతీయ మేథావులు, పాశ్చాత్య దేశాల్లో వచ్చిన నూతన సాంఘిక, రాజకీయ భావాల ప్రభావం పడిన శక్తులు వ్యక్తులు కలిసి దేశవ్యాప్తంగా పునరుజ్జీవన ఉద్యమాన్ని ప్రారంభించారు.

పునరుజ్జీవనోద్యమంలో భాగంగా బ్రహ్మసమాజం, ఆర్య సమాజం లాంటివి ఏర్పడ్డాయి. సమాజ స్థాపకులు ఆడపిల్లల కోసం పాఠశాలలను స్థాపించారు.

మహారాష్ట్రకు చెందిన జ్యోతీరావుపూలే 1852లో పూనా నగరంలో ఆడపిల్లల కోసం మూడు పాఠశాలలను, అస్పృశ్యుల కోసం ఒక పాఠశాలనూ స్థాపించారు.

ఆంధ్రరాష్ట్రంలో కందుకూరి మొ|| సంఘ సంస్కర్తలు స్త్రీ విద్యను ప్రోత్సహించారు. ఆడపిల్లల తండ్రులలో చైతన్యం కలిగించేందుకు ప్రయత్నించారు. ఎందరో స్త్రీలు విద్యావంతులై నారు. అంతేగాక వారు, ఆ సంఘ సంస్కర్తలైన తమ భర్తలతో కలిసి ఉద్యమాలలోనికి వచ్చారు.

20వ శతాబ్దాల ప్రారంభంలో కొందరు స్త్రీలు ఈ విధంగా విద్యావంతులైతే, మరికొన్ని సంప్రదాయ బ్రాహ్మణ కుటుంబాలలోని ఆడపిల్లలు లింగ వివక్షకు గురి అయ్యారు. మగపిల్లలు చదువుకుంటే చాలని, ఆడపిల్లలకు చాకలిపడ్డు చూడడం వరకు చదువు వస్తే చాలనీ వీరు భావించేవారు. వీరిలో మూఢభావాలను సంస్కరించాలనే ప్రయత్నం చేసిన రచయితలు ఎందరో ఉన్నారు.

కందుకూరి- చిలకమర్తి- చలం- శ్రీపాద- మల్లాది వంటి వారందరూ స్త్రీ విద్యను, తద్వారా వారి అభ్యుదయాన్ని కాంక్షించారు.

వారితో పాటు విద్యావంతులైన, రచయిత్రులైన రంగనాయకమ్మ-వాసిరెడ్డి- వంటి తొలితరం రచయిత్రులున్నారు. వారితోపాటు, స్త్రీ సమస్యలను, స్త్రీ స్వేచ్ఛను గురించి, స్త్రీ చదువు గురించి, సున్నితంగా, తన రచనల ద్వారా చర్చించిన మరొక రచయిత్రి అబ్బూరి ఛాయాదేవి గారు. ఈమె బహుముఖ ప్రజ్ఞావంతురాలు.

తండ్రి ఆదిపత్య ధోరణి క్రింద.. కరేపాకు కొనాలన్నా దమ్మిడి చేతిలో లేదని, నచ్చిన చీర కట్టుకోవడానికి వాపోయే తల్లి నీడలో పెద్దగా నవ్వుడానికి కూడా వీల్లేని పరిస్థితుల్లో నుండి తనలో లోపలి ఆసక్తులను యిష్టా యిష్టాలను కాపాడుకుంటూ, ఆత్మగౌరవాన్ని నిలుపుకుంటూ, తన ప్రతిభకు, తానే పదును పెట్టుకుంటూ తనకుతానుగా కృషి చేసి సాహిత్యలోకంలో ఆకాశమంత ఎత్తున నిలబడి, ఎందరికీ మార్గదర్శకమైన, అభ్యుదయ రచయిత్రి అబ్బూరి ఛాయాదేవి.

ఆమెని పరిచయం చేయడమంటే నిస్సందేహంగా సూర్యుడి ముందు దివిటీలు పట్టడమే....

"ఛాయ" అంటే నీడ అని అర్థం.

ఛాయాదేవి మాత్రం స్త్రీని పంట యిల్లు అనే చీకటి చాయ నుండి తప్పింటి, ఆరుబయట విశాల ప్రపంచంలో ఏం జరుగుతున్నదో చూడమన్నారు. ఆ స్త్రీలను తన రచనల ద్వారా చైతన్య పరిచారు. ఆమె రాసిన మొదటి నాటకం "పెంపకం" కూడా తండ్రి నియంతృత్వాన్ని గురించే.... "బేరెట్స్ ఆఫ్ ఏమ్ ఫోల్స్టేట్" అన్న ఆంగ్ల నాటకానికి అనుసరణ అది. తండ్రి పట్ల భయమే తప్ప ప్రేమ లేకపోవడమన్నది ఆ కొమార ఛాయాదేవిని చాలా బాధించేది. అందుకే తొలినాళ్ళలో అదే సాహిత్యవస్తువైంది.... అయితే ఆధునిక భావాలు కలిగి మార్కిస్టు భావజాలంతో ప్రభావితమైన తన అన్న గోపాలకృష్ణ మూలంగా ఆమె చదువు కొనసాగింది.

ఆధునిక కథా సాహిత్యపు తొలి దశలో స్త్రీల ప్రాతినిధ్యమే తక్కువగా వున్న రోజుల్లో, అసలు అక్షరాస్యతే అరుదయిన కాలంలో ఎం.ఎ. పొలిటకల్ పైన్స్ చదివి, లైబ్రరీ సైన్సెస్లో డిప్లొమా తీసుకొని సమాజాన్ని, సాహిత్యాన్ని కూడా లోతుగా అధ్యయనం చేసిన రచయిత్రి అబ్బూరి ఛాయాదేవి. ఆ క్రమంలో ఆంగ్ల సాహిత్యాన్ని కూడా బాగా అధ్యయనం చేశారామె.

"కథలు, వ్యాసాలు సామాజిక వ్యవస్థని మారుస్తాయా? దుష్ట సంప్రదాయాలను రూపు మాపుతాయా? ఎందుకొచ్చిన రాతలు అనినిస్పృహ కలుగుతుంది, అప్పుడప్పుడూ కొందరికి... కానీ పదునైన కలంతో సామాజిక రూపురేఖల్ని సరిదిద్ద వచ్చుననీ, కలం అనే హలంతో మనుషుల మెదళ్ళను దున్ని కలుపు మొక్కల్లాంటి భావాలను ఏరి పారేసి, మంచి పంటలు పండేలా సారవంతం చేయవచ్చుననీ నిరూపించారు సంఘ సంస్కరణాభిలాషులయిన రచయితలు కొందరు"... ఇదీ సాహిత్యం యొక్క ప్రయోజనం.

తమ మీద తమకు తెలీకుండానే అమలు కాబడుతున్న వివక్ష గురించి స్త్రీలకు పూర్తిగా అవగాహన రాకముందే, స్త్రీవాదం అన్నపదం ప్రాచుర్యంలోకి రావడానికి చాలా ముందే స్త్రీ పక్షాన నిలబడి కథలు రాశారామె. ఆమె కథలన్నీ "తన మార్గం.... అనే కథ పేరుతో ఒకే సంపుటంగా ముద్రించారు.

"తన మార్గం....లో ప్రచురింపబడిన "బోనసాయ్ బ్రతుకులు" అనే కథ ఒకటి. "ఏ ఉమెన్ కెన్ రీచ్ ఏ మ్యాన్ హార్డ్ ట్రూ హిడ్ స్థమక్" అని ఆంగ్లంలో ఒక సామెత. అనాదిగా స్త్రీలను బయట ప్రపంచం తెలీనివ్వకుండా పంటిళ్ళకి మాత్రమే పరిమితం చేసి గృహలక్ష్మి, అన్నపూర్ణ అన్న

పొగడ్తలతో ఆమెకి చదువు, ఆర్థిక ప్రతిపత్తి లేకుండా చేసి పురుషుని మీద ఆధారపడేలా చేసి ఆమెని మానసికంగా ఎడగనీయని ఈ పితృస్వామ్య సమాజాన్ని బెత్తం చూపి నిలదీసిన కథ "బోన్సాయ్ బతుకులు".

స్త్రీ పురుషుల పెంపకంలోని తేడాలవల్లనే యిట్లా స్త్రీల జీవితాలు ఎడగకుండా బోన్సాయ్ బతుకులవుతున్నాయన్న మౌలిక సత్యాన్ని, జండర్ వివక్షని యిద్దరు అక్కచెల్లెళ్ళ జీవితాల్లోంచి సరళంగా చెప్పిన విధం ప్రశంసనీయం. ఈ కథలో అక్క పాత్ర చదువుకోలేదు. తండ్రి 5వ తరగతిలోనే చదువు మాన్పించేస్తాడు. ఆడపిల్లకి చదువేమిటి? చాకలి పద్దు రాయగలిగితే చాలదా అనుకుంటారు. ఆ తర్వాత ఒక దశాబ్దానికి పుట్టిన చెల్లెలికి చదువు, అవసరమూ, అనవసరమూ అనే మీమాంస తగ్గిపోయింది. కాలంతో పాటు తండ్రి స్వభావంలోనూ మార్పు వస్తుంది. ఆ ఆడపిల్లని కాలేజీలో చేర్పించడానికి కూడా వెనుకాడలేదు. పెద్ద చదువు చదివితర్వాత పెళ్ళి చేసుకుని, ఇల్లూ వాకిలీ చూసుకుంటూ, కేవలం గృహిణిగా ఉండిపోవడానికి ఏ ఆడపిల్లకి మనస్కరించదు. చదివిన చదువు సద్వినియోగం చేసుకోవాలనీ, జీవితంలో స్వయంగా ఏదో సాధించాలనే తపన బయలుదేరుతుంది. అదే తపనతో, చెల్లెలు, భర్త ఉద్యోగం చేస్తున్నప్పటికీ, తను ఉద్యోగంలో చేరుతుంది.

అక్కకి చదువు లేకపోవటంతో పల్లెటూరి సంబంధం కుదిరి, ఆ పల్లెకే అలవాటు పడిపోతుంది. ఉద్యోగస్తురాలయిన నువ్వెంత అదృష్టవంతురాలివి... చదువుకోని మగవాడితో సమానంగా ఉద్యోగం చేసి చేతినిండా సంపాదిస్తున్నావు. 'దేవీ' అని ఒకళ్ళని అడుగవలసిన పని లేదు. దర్జాగా బతగ్గలవు" అంటుంది. ఆమెకు మొదటి నుండి చదువంటే ఇష్టమే, కాని తండ్రి ఆమెకు చదువు చెప్పించక, కొడుకు చదువు మీదే దృష్టి పెడతాడు.

చెల్లిలింట్లోని పూల కుండీల్లో తురాయి చెట్టునీ, దానిమ్మ చెట్టునీ మరుగుజ్జుల్లాగా ఉండటం చూసిన అక్క "నిక్షేపంగా కింద పెరట్లో పెరగనివ్వాలన్న చెట్లని పూల మొక్కల్లా కుండీల్లో వేస్తే ఇక అవి ఎట్లా పెరుగుతాయి ! అని ప్రశ్నించింది.

చెల్లెలు నవ్వి "అదొక స్పెషల్ పద్ధతి. దాన్ని "బోన్సాయ్" అంటారు జపాను దేశంలో. మురిచెట్టు లాంటి మహావృక్షాన్ని కూడా పూలకుండీలో పెంచవచ్చు. ఊడలు కూడా దిగేటట్లు పెంచవచ్చు. చిన్నపూల తొట్టెలో దానిమ్మ మొక్కని ఎప్పటికప్పుడు కొమ్మలు కత్తిరిస్తూ మధ్య మధ్య తొట్టె మారుస్తూ చిన్నసైజు చెట్టును కోసి కాయలు కాయనిస్తే చూడటానికి ఎంత ముచ్చటగా ఉంటుందనుకున్నావ్ ! "బోన్సాయ్" ఒక గొప్ప కళ అంటుంది.

అంతలో ఒక పెద్ద గాలి దుమారం, వాన రావడంతో, ఈ ప్రాంతంలో ఇది సహజమేనంటూ, బాల్కనీలోని బోన్సాయ్ పూలకుండీలను, లోపలకు చూరు క్రిందికి లాగుతుంది చెల్లెలు. కిటికీలోంచి విడివైపు చూసిన వారికి, దారి పక్కన చెట్టు క్రింద చూచుకున్న ప్రజలను చూసి ఒక వినూత్న విషయాన్ని చెప్తుంది అక్క... ఆకురాయి చెట్టు ఎంత పెద్ద చెట్టు అయిందో చూడు...

బయట విశాలంగా ఉన్నచోట స్వేచ్ఛగా పెరిగింది కదూ ఎంతటి గాలి దుమారం వచ్చినా అది కించిత్తు చలించలేదు. పైగా అంతమంది జనానికి ఆశ్రయం కల్పించి వాళ్ళకి ఆసరాగా నిలిచింది. ఎండవేళల ఎంతమంది దాని నీడలో సేద తీర్చుకుంటూ ఉంటారో ! అంటుంది.

"నువ్వు అపురూపంగా పెంచిన బోన్సాయ్, ఎంత సుకుమారమో చూడు. వెయ్యి కళ్ళతో కాపాడాలి దాన్ని - కాస్త తుపూనికి కూడా తట్టుకోలేదు. తనే ఒకరిమీద ఆధారపడినప్పుడు మరొకరికి నీడ కూడా ఏమివ్వగలదు? మగవాడికి, ఆడదానికీ పెంపకంలో ఉన్న తేడా వల్లనే, ఆడదాని బతుక్కూడా బోన్సాయ్ మాదిరి అయింది అంటుంది. చదువు మాన్పించి, అక్కను బోన్సాయ్ని చేశారు.

చెల్లెలు మనసు అర్థమయి పంజరంలో బంధించిన చిలకని విడిచిపెట్టి స్వేచ్ఛా విహంగాన్ని చేసినట్టుగా బోన్సాయ్ చెట్లకి పూలకుండీల్లోంచి విముక్తి కలిగించాలన్నంత ఆవేశం కలుగుతుంది చెల్లెలుకు.

ఈ కథ ద్వారా ఆడపిల్లకు కూడా మగపిల్లవాడితో సమానంగా చదువుకునే అవకాశం కల్పించాలని రచయిత్రి తన 'బోన్సాయ్' కథ ద్వారా ప్రబోధించారు. చదువుకున్నట్లయితే, చెట్టులాగా ఎంతోమందికి నీడను ఇవ్వగలిగేది.

ఆధునిక స్త్రీలు ఎన్నెన్నో భయాలను, సంకోచాలను, అనవసర లజ్జనీ, ఆంక్షలనీ, నిషేధాలనీ అధిగమించి ఏ శరీరంలో అయితే తాము బందీలయి వున్నారో దాన్నుంచి విముక్తమై యుగయుగాల భ్రమలనీ బద్దలు కొట్టగలిగారంటే, దానికి కారణం, స్త్రీ విద్యావంతురాలవ్వడమే. ఉన్నత విద్యనవలంబించడమేనని వీరి రచనల ద్వారా మనకు అవగతమవుతుంది.

తెలుగు కావ్యవ్యాఖ్యానాలు - పాశ్చాత్య విమర్శ

యం. శివప్రసాద్,
పరిశోధక విద్యార్థి,
తెలుగు శాఖ,
ద్రావిడ విశ్వవిద్యాలయం,
కుప్పం - 517426

భారతీయ సాహిత్య విమర్శ ఒక విధంగా చెప్పుకుంటే వ్యాఖ్యానంతోనే ఆరంభమైందని చెప్పవచ్చు. శ్లోకం/పద్యం యొక్క అర్థ వివరణ ప్రధానంగా సాగేది వ్యాఖ్యానం. ఇది విమర్శకు ప్రథమసోపానం వంటిది. పద్యం యొక్క అర్థం తెలుసుకోకుండా దాని గురించి సుదీర్ఘమైన చర్చను చేయడం కుదరదు. కాబట్టి ముందు పద్యార్థ వివరణను ప్రథమ కర్తవ్యంగా భావించి పూర్వులు అనేక కావ్యాలకు, శాస్త్రాలకు టీకాతాత్పర్యాలతో కూడిన వ్యాఖ్యానాలు రాశారు. అయితే ఈ వ్యాఖ్యానాలు కేవలం ప్రతిపదార్థ, తాత్పర్యాలను మాత్రమే వివరించి ఊహించుకుంటూ అలంకారము, ధ్వని, ఛందస్సు, వ్యాకరణాంశాలు మొదలైన విశేషాలతో విమర్శకు దారిదీపంలా ప్రకాశించాయి.

సాంఘికభాష్యం లేకుంటే వేదార్థం దురవభోధం అయ్యేది. ఆచార్య పురుషుల భాష్యాలు లేకుంటే బ్రహ్మసూత్రవేదాంతం మనకు నామమాత్రంగానే అనిపించేది. మహాభాష్యం లేకుంటే పాణినీయం మనకు కేవలం ప్రత్యాహారూపంగానే భాసించేది. మహాభాష్య ఆవిర్భావంతో వ్యాకరణశాస్త్ర స్థాయి మిన్నముట్టింది. ‘మహాభాష్యంవా పాఠయోత్, మహారాజ్యం వా పాలయోత్’ వంటి నూక్తులు అలా వెలిసినవే. అభినవగుప్తపాదులవారి లోచనవ్యాఖ్య లేకుంటే ధ్వన్యాలోకం పూర్తిగా మనకు అవగతమయ్యేది కాదు. భరతుని నాట్యశాస్త్రం కూడా అభినవభారతి వ్యాఖ్య లేకుంటే ఏమిటి అనేది శేషప్రశ్న.

కావ్యవ్యాఖ్యానాలు లేకుంటే శాకుంతలాది మహానాటకాలు, నైషధాది కావ్యాలు ఇంతగా సజీవవైతన్యంతో పాఠకుల మదిలో మెదిలేవి కావు. జర్మన్ పండితుడైన ‘గేథే’ కాటయవేమారెడ్డి రాసిన వసంతరాజీయ వ్యాఖ్యతో శాకుంతలాన్ని చదవడం వల్ల ఆనందపరవశుడయ్యాడని చెబుతారు. ఇలా ఏ భాషలోనైనా వ్యాఖ్యాతలు మూలగ్రంథాలకు ఆయుష్షును పొడిగించారు. తెలుగు కావ్యవ్యాఖ్యానాలను గమనిస్తే వేదంవారి వలన నైషధం, అముక్తమాల్యదలు సాహిత్య ప్రేమికుల మదిలో చిరాయువులైనాయి. తాపీధర్మారావుగారి వలన విజయవిలాసం సరసార్థభాండవైంది. ఇలా తెలుగుకావ్యవ్యాఖ్యానాలు తనదైన ముద్రతో మూలగ్రంథాలను భాసించవేశాయి.

తెలుగు కావ్యవ్యాఖ్యాతలందరికీ మల్లినాథుడే ఒరవడి. మల్లినాథునిలా శాస్త్ర వైదుష్యంతో పాటు కావ్యపూదయాన్ని ఆవిష్కరించడం పాఠకునికి అవసరమైన సమస్త శాస్త్ర సామగ్రిని అందించడం, సంస్కృత వ్యాఖ్యాన సంప్రదాయం నుండి తెలుగు వ్యాఖ్యాతలు స్వీకరించారు.

తెలుగులో వెలసిన తొలితరం వ్యాఖ్యానాల కాలానికి మనం ఆధునికంగా చెప్పబడే విమర్శ (Criticism) వంటి పదాల పరిచయమే లేదు. సి.పి.బ్రౌన్ కాలం నుండి మనకు ఆంగ్ల ప్రభావం స్పష్టంగా తెలుస్తుంది. సి.పి.బ్రౌన్ ఒక విధంగా తెలుగు వ్యాఖ్యానాలకు పథనిర్దేశకుడయ్యాడు. మనకు అంతవరకూ లేని పాఠపద్ధిరణ, గ్రంథపరిష్కరణ పద్ధతుల్ని ప్రవేశపెట్టి, సాధుపాఠాలతో శుద్ధప్రతులను తయారుచేయడం నేర్పింది ఆయనే. గ్రంథపరిష్కరణ విమర్శ విషయంలో అప్పటికే ఆంగ్ల సాహిత్య విమర్శకులు చాలా కృషి చేసి ఉండడం,

సువ్యవస్థితమైన పద్ధతులు ఉండడం కనిపిస్తుంది. మన తెలుగునాట మానవల్లి రామకృష్ణకవి, కందుకూరి వీరేశలింగం, వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రి వంటి ఉద్బంధులైన గొప్ప పరిష్కర్తలైతే ఉన్నారు కాని, గ్రంథపరిష్కరణ పద్ధతులను తెలిపే గ్రంథాలుకాని, పద్ధతులు కాని ప్రసిద్ధంగా లేవు. అప్పుడే మనకి అచ్చయంత్రం వ్యాప్తిలోకి వచ్చిన కాలం కావడంతో సి.పి. బ్రౌన్ చూపిన ఒరవడి బాగా పాతుకుపోయింది.

తెలుగు వ్యాఖ్యాతల్లో ఎక్కువ మందికి ఆంగ్లసాహిత్య పరిచయం లేదు. అందువలన సి.పి.బ్రౌన్ చెప్పిన విషయాలను పాటించి, వ్యాఖ్యానాలు రచించిన జూలూరి అప్పయ్యశాస్త్రి వంటి వ్యాఖ్యాతలు తరువాతి వ్యాఖ్యాతలకు ఆదర్శంగా నిలిచారు. ఉదాహరణకు అప్పయ్యశాస్త్రిగారి మనుచరిత్ర వ్యాఖ్యానానికి ఇటువంటి చారిత్రకమైన ప్రాముఖ్యతేగాని తరువాత కాలంలో వచ్చిన వెంపరాలవారి వ్యాఖ్యానంతో పోల్చి చూసినప్పుడు పెద్ద విశేషంగా ఏమీ కనిపించదు. శాస్త్ర రచనతోపాటు వ్యాఖ్యానాల రచన కూడా సరళగ్రాంథికం లేదా శిష్టవ్యావహారికంలో ఉండడం మనకు అప్పటి ధోరణిలా కనిపిస్తుంది. దానిని సి.పి.బ్రౌన్ యుగం పాటించింది. పద్యాన్ని నాలుగు చరణాలుగా విభజించి ముద్రించడం సి.పి.బ్రౌన్ ప్రభావంతోనే అనే విషయం తత్సూర్య వ్యాఖ్యాన ప్రతులను గమనిస్తే అర్థమవుతుంది. మూలాన్ని సుబోధకం చేసి, పాఠకుని శ్రమను తగ్గించే విషయంలో వ్యాఖ్యానం అవసరం అవుతుందన్న విషయాన్ని మన సనాతనపండితులు అంతగా పట్టించుకోలేదు. వ్యాఖ్యానం పేరుతో తమకు తెలిసిన పాండిత్యం మొత్తాన్ని చొప్పించే ప్రయత్నం చేశారు. ఆ విషయం మీదనే సి.పి. బ్రౌన్ ప్రత్యేక శ్రద్ధను పెట్టాడు.

వేదం వేంకటరాయశాస్త్రిగారు వ్యాఖ్యాన సంప్రదాయంలో నవ్యసంప్రదాయమార్గవాదిలాగా కనిపిస్తారు. ఎందుకంటే ఆయన కూలంకషంగా ఆంగ్లసాహిత్యాన్ని చదువుకుని, శుద్ధసంప్రదాయ పండితునిలా వ్యాఖ్యాన రచన చేసి, మల్లినాథాదుల వ్యాఖ్యాన సంప్రదాయాన్ని పటిష్టంగా అమలు చేసి ఆ సంప్రదాయానికి ఆవిచ్ఛిన్నతను కలిగించారు. వారి వ్యాఖ్యానాలలో అక్కడక్కడ ఆంగ్ల నిఘంటువులకు సంబంధించిన రెఫరెన్సులు కనిపిస్తాయి. పాశ్చాత్య విమర్శకులు చెప్పిన విమర్శ పద్ధతులను సంప్రదాయపద్ధతిలో చెప్పినట్లు కనిపిస్తుంది. తాపీ ధర్మారావుగారి హృదయోల్లాసవ్యాఖ్యానంలో కూడా పాశ్చాత్యవిమర్శను హృదయంగా పెట్టుకొని, కావ్యరసాన్విత దృష్టితో వ్యాఖ్యానించడం కనిపిస్తుంది. ఐ.ఎ. రిచర్డ్స్ ప్రతిపాదించిన “Readers Response Theory”ని అమలుచేసినట్లుగా కనిపిస్తుంది. ఎందుకంటే తన వ్యాఖ్యానాన్ని ఊరూవాదా తిరిగి, సహృదయులైన శ్రోతలు, పాఠకులు, పండితులమధ్య పరిక్షించుకొని, ఆతరువాతనే ప్రకటించారు. వారి వ్యాఖ్యానంలో కొన్ని చోట్ల పాశ్చాత్య సాహిత్యంతో తులనాత్మకంగా పోల్చి చెప్పటం కనిపిస్తుంది. తుమ్మపూడి కోటీశ్వరరావుగారి సౌందర్యలహరి వ్యాఖ్యానంలోనయితే పాశ్చాత్యవిమర్శ సంప్రదాయాలన్నీ ఆపోశన పట్టినట్లు కనిపిస్తుంది. వీరి వ్యాఖ్యానం పొడవునా పాశ్చాత్య విమర్శ సంప్రదాయం కొట్టొచ్చినట్లు కనిపిస్తుంది.

ప్రతి వ్యాఖ్యానంలో కవిజీవితాన్ని, కావ్యరచనా కాలాన్ని చర్చించడం తప్పనిసరిగా కనిపిస్తుంది. కృతిపతి వంశ్యావళి వర్ణన, కావ్యకర్త వంశ వివరాలు ప్రతికవి చెప్పదంచేత వ్యాఖ్యాత వాటిని వ్యాఖ్యానించవలసిన అవసరం అపరిహారమయ్యింది. ఆ సందర్భంలో ఆయా కవులు, కృతిపతుల కాలనిర్ణయాదికాలను వ్యాఖ్యాత చర్చించి, నిర్ణయాన్ని ప్రకటించవలసిన అగత్యం కూడా ఏర్పడుతుంది. ఇది ప్రతి వ్యాఖ్యానంలో అంతో ఇంతో కనిపించే విషయమే. అంతమాత్రం చేత పాశ్చాత్యులు చెప్పిన ఏ కవిజీవిత విమర్శనో, చారిత్రక విమర్శనో చదివి, మనవాళ్ళు ప్రభావితమయ్యారనో, ఆ ప్రభావం వీళ్ళ మీద ఉన్నదనో చెప్పలేము. వీరు చేసిన

వ్యాఖ్యానపద్ధతిని ఆ విమర్శపద్ధతికి సమన్వయించుకోవడం తప్ప, ఆ ప్రభావం మన వ్యాఖ్యాతలపై ఉందని చెప్పడం సరికాదు.

అయినప్పటికీ వ్యాఖ్యానాలలో కనిపించే వివిధ విమర్శాధోరణులను గమనిద్దాం.

6.1. గ్రంథపరిష్కరణ విమర్శ :

గ్రంథపరిష్కార విమర్శను Bibliographical Criticism, Exegetical Criticism అని అంగ్లంలో పేర్కొంటారు. ఒక రచనకున్న వివిధ ప్రతుల్ని సేకరించి, వాటిని క్లుప్తంగా పరిశీలించి, అసలు ప్రతి ఏదో నిర్ణయించడానికి చేసే విమర్శగా కొందరు భావిస్తే, వ్రాత ప్రతి దశనుండి పుస్తకరూపంలోకి వచ్చేటప్పటికి, ఆ రచనలో చోటుచేసుకున్న మార్పులూ, చేర్పులను గురించి, రచయిత ఉద్దేశించిన అర్థాలను గురించి చెప్పే విమర్శనాపద్ధతి అని మరికొందరు భావించారు. రచయితల రచనలకు గల మూలాలను, ఆకరాలను అన్వేషించడం, కాలనిర్ణయం చేయడం, పూర్వాపర విచారణ చేయడం, గ్రంథ పరిష్కారం చేయడం మొదలైనవి ఈ విమర్శలో కనబడే అంశాలు. గ్రంథ పాఠాల నిర్ణయం, మార్పులను, చేర్పులను, కూర్పులను, ప్రక్షిప్తాలను, గ్రంథపాఠాలను, వ్రాత దోషాలను, చివరకు ముద్రాక్షాపాలను గురించి కూడా పాఠపరిష్కర్తలు ఇందులో వివేచించవలసి ఉంటుంది.

సాధుపాఠనిర్ణయ విషయంలో దారి చూపే ఎటువంటి శాస్త్రాలు లేకున్నా తెలుగు కావ్యవ్యాఖ్యాతలు తమ వివక్షణాశక్తితో అద్భుతమైన పాఠపరిష్కరణను చేశారు. తెలుగులో గ్రంథపరిష్కరణ శాస్త్రానికి ఊహించిన పుస్తకాలేవీ లేవు. ఇంగ్లీషులో ఎస్.ఎం. క్రతే రచించిన An Introduction to Indian Textual Criticism అనేది భారతదేశంలో గ్రంథ పరిష్కరణపై వచ్చిన మొట్టమొదటి గ్రంథం. అది ఇటీవల కన్నడం, మరాఠీ వంటి అన్ని దేశీయభాషలలోనూ, సంస్కృతంలోకీ అనువదించబడింది. తెలుగులో ఈ గ్రంథాన్ని ఆచార్య బూదాటి వేంకటేశ్వర్లుగారు అనువదించారు. ప్రతివ్యాఖ్యాత తాము సాధువనుకున్న పాఠాన్ని గురించి చర్చించారనే విషయాన్ని గత అధ్యాయంలో ప్రస్తావించాను. అందువలన తెలుగు కావ్యవ్యాఖ్యానాలలో కనిపించే గ్రంథపరిష్కరణ విషయంలో సి.పి.బ్రౌన్ వంటి పండితులు చూపిన ఒరవడి మాత్రమే దారిచూపిందని చెప్పగలము. ఆయా గ్రంథాలకు పరిష్కర్తలు వెలయించే పీఠికల్లో పాఠనిర్ణాయకాంశాలకు కాక గ్రంథానుశీలనాంశాలకు అధికస్థానం ఉంటే అప్పుడే అది సాహిత్యవిమర్శ అవుతుంది. ఈ పాఠభేద చర్చలో రచన భౌతికస్వరూపాన్ని చూడమే కాని కథా వస్తువుకు సంబంధించిన అంశాలకు ఎటువంటి వ్యాఖ్యానమూ, విమర్శ చేసినట్లు తెలుగు వ్యాఖ్యానాల్లో కనిపించదు. అందువలన దీనిని విమర్శకు పనికివచ్చే ఒక ప్రాథమిక కృషిగానే విమర్శకులు భావించారు.

ఇలాంటి గ్రంథపరిష్కరణ విమర్శవిధానం వేదంవారిలో, వెంపరాలవారిలో, తుమ్మపూడి వారిలో, అందరిలోనూ కనిపిస్తుంది.

6.2. ఆలంకారిక విమర్శ

భరతుని నుండి జగన్నాథపండితరాయల వరకు ఉన్న ఆలంకారిక శాస్త్ర గ్రంథాలు కావ్యలక్షణ వివేచన చేసి, కావ్య గుణగణాలను చర్చించాయి. భామహుని ఆలంకార వివేచన, ఆనందవర్ధనుని ధ్వని ప్రస్థావన, కుంతకుని వక్రక్తి ప్రస్థానం, క్షేమేంద్రుని జెచిత్య విచారచర్చ, విశ్వేశ్వర కవీంద్రుని చమత్కార వైభవం

వంటివన్నీ ప్రసిద్ధసాహిత్య ప్రస్థానాలు. వీటి ఛాయలో సాగే విమర్శ అలంకారిక విమర్శ.

మనకు భరతుని నాట్యశాస్త్రం వంటి అలంకారిక గ్రంథాలు పరమ ప్రామాణికమైనట్లుగా పాశ్చాత్యుల్లో కూడా అరిస్టాటిల్ 'పోయెటిక్స్' ప్రామాణికమైనది. రాజానక కుంతకుడు భామహానుసారంగా ప్రతిపాదించిన వక్రతావాద స్వర్ణ - రిచర్డ్స్ చెప్పిన Emotive Word (వక్రోక్తి), బ్లాక్మర్ వ్రాసిన Word as a gesture - శ్రీశంకుకుడు కావ్యశబ్దం అభినయాత్మకమని చెప్పినదే. కెథార్సిస్ వాదం రసవాదమే. ఇలా చూస్తే అలంకారిక విమర్శ ప్రాచ్య పాశ్చాత్య భాషా సాహిత్యాలన్నిటా ఉన్నదే. కాకపోతే మన భారతదేశంలో వ్యాకరణ వేదాంత శాస్త్రాల్లాగా, ఈ సౌందర్య మీమాంస ఒక నిర్దిష్ట సిద్ధాంత ప్రతిపాదనలతో ప్రణాళికాబద్ధంగా వచ్చింది. ఆంగ్లంలో జాన్సన్ ఈ అలంకారిక శాస్త్ర నికషంపై కావ్యాన్ని ఉరిశిక్ష విధించే న్యాయాధికారిలాగా పరిశీలించాడు. కాని ఎక్కువమంది అలా లేరు. మన తెలుగు వ్యాఖ్యానకారులంతా పై అలంకారశాస్త్ర ప్రమాణాలను తప్పనిసరిగా ఉపయోగించుకోవలసిన అవసరం ఏర్పడింది. అందువలన తమ కావ్యవ్యాఖ్యానాలలో ఈ అంశాలను సమన్వయించి చూపారు. ఈ చూపడంలో చాలా కావ్యవ్యాఖ్యానాలపై పాశ్చాత్య ప్రభావం కనిపించదు.

అముక్తమాల్యదకు తుమ్మపూడి వారి సౌందర్యలహరీ వ్యాఖ్యానంలో గోదా సౌందర్యవర్ణన విషయంలో తుమ్మపూడి వారు చేసిన వ్యాఖ్యానాన్ని గమనించండి. ఇది అలంకార శాస్త్రాలను అధిగమించి మెటాఫిజికల్ ఇమేజరీస్ తో నిండి ఉన్నవిధానాన్ని వ్యాఖ్యానించిన తీరు చూస్తే మన సంప్రదాయ శాస్త్రాలు వ్యాఖ్యాతలపై ఎలాంటి ప్రభావాన్ని చూపాయో తెలుస్తాయి. అలాగే ప్రతి వ్యాఖ్యానంలో సంస్కృత అలంకార శాస్త్ర గ్రంథాల ప్రమాణోక్తులతో చేసిన సమన్వయాలు కొల్లలుగా కనిపిస్తాయి. అముక్తమాల్యదకు తుమ్మపూడి వారి వ్యాఖ్యానంలో ఇటువంటి సందర్భాల్ని విరివిగా మనం గమనించవచ్చు.

వేదం వేంకటరాయశాస్త్రిగారి శృంగారనైషధం సర్వంకషావ్యాఖ్యలోని నలదౌత్యంలోని ఈ పద్యాన్ని గమనించండి.

ఉ. అరతి బోటికిన్ విభున కప్పు గొబ్బున మండిన దీపమో యనన్ ||

(శృంగార.3-116)

ఈ పద్య వ్యాఖ్యలో అలంకారశాస్త్ర చర్చ ఇలా కనిపిస్తుంది.

“దీపసామ్యమాత్రము చెప్పక ‘దీపమో’ అని యధ్యవసాయము చేసినందున ఉత్పేక్షాలంకారము. వారిమనస్సులు ప్రమిదలవంటివి, విప్రలంభ శృంగారము దీపము వంటిది, కౌఠిల్యతల వేడ్క ఘృతము వంటిది, శమిల్లు చుండుట కునుకు చుండుట వంటిది, మఱి పొంగుట గొబ్బున మండుటవంటిది.

ఇచట ‘విప్రలంభశృంగార’ మని రసమును స్వశబ్దముచేతఁ జెప్పుట దోషము. -

‘రసాదేః స్వశబ్దోక్తి క్షచిత్రచారివర్ణదోషః | ...

తత్ర రసస్య స్వశబ్దేన శృంగారాదినా వాభిధానం యథా. -

‘శృంగారీ గిరిజాననే, సకరునో రత్నాం, ప్రవీరః స్మరే,

భీభత్సోస్థిభి, రుత్ఫణీచ భయకృ, న్యూర్త్యా ద్భుత స్తుజయా,

రౌద్రో దక్షవిమర్శనేచ, హసకృన్నగ్నః, ప్రశాస్తత్పిరా,

దిత్తం సర్వరసాత్మకః పశుపతి ర్భూయాత్ సతాం భూతయే.' కావ్యానుశాసనము."

ఈ విధంగా అలంకారశాస్త్ర ప్రమాణాలతో రసాది చర్చలు మన కావ్యవ్యాఖ్యానాలలో కనిపిస్తాయి.

6.3. చారిత్రక విమర్శ :

కావ్య రచనాకాలంలోని చారిత్రక అంశాలు, కావ్యగతమైన ఇతివృత్తంలో ఎంతవరకు ప్రతిబింబిస్తున్నాయో, వివరించే విమర్శ ఇది. ఏ రచయిత అయినా నేల విడిచిన సాముచేయలేడు. తనకాలంనాటి సమాజంచేత కొంతైనా ప్రభావితం కాకుండా ఉండలేడు. అటువంటి ప్రభావాన్ని గుర్తించి తెలియజెప్పడమే చారిత్రక విమర్శ. ఆయా రచనాకాల సాంఘిక రాజకీయ, ఆర్థిక మత సాంస్కృతిక పరిస్థితుల ప్రభావం చేతనే రచయిత వ్యక్తిత్వం తీర్చిదిద్దబడుతుంది. రచనలో ఆ వ్యక్తిత్వం తప్పనిసరిగా ప్రతిబింబిస్తుంది. కాబట్టి వాటిని బాగా తెలుసుకొంటేనేగానీ కావ్యావగాహన బాగా కలుగదు. అటువంటి పరిస్థితుల్ని ప్రతిబింబింప చేయడంలో కవి ఎంతవరకు కృతకృత్యుడైనాడో, ఎక్కడ పొరబడ్డాడో వంటి విషయాలను చర్చించడం ఈ విమర్శ లక్షణం. ఆంగ్లసాహిత్య విమర్శలో ఇలాంటి విమర్శ విరివిగా వచ్చింది.

కవులను వారి కళాత్మక వైదగ్ధ్యం ఆధారంగా కీర్తించడం మాత్రమే మన పనికాదు. ఆ కవిని అలా తయారుచేసిన సామాజిక నేపథ్యం కూడా ముఖ్యమే. ఆ కవి నిర్వహించే పాత్రా ముఖ్యమే. అది తెలుసుకోవడానికే చరిత్ర కావాలి. ఆ చరిత్రను, చారిత్రక వాతావరణాన్ని తాను వ్యాఖ్యానించే గ్రంథం ద్వారా పట్టుకొని చూపి, చెప్పడం ఈ చారిత్రక విమర్శలో ప్రధానం. అయితే మన తెలుగు కావ్యవ్యాఖ్యానాలలో ఈ ధోరణి ఎంతవరకు ప్రతిఫలించింది అనడంలో సందేహమే. వేదంవారి సంజీవని వ్యాఖ్య, తాపీ వారి హృదయోల్లాసవ్యాఖ్యల్లో కొంత, తుమ్మపూడి వారి సౌందర్యలహరీ వ్యాఖ్యానంలో ఈ ధోరణి స్పష్టంగా కనిపిస్తుంది.

ఆనాటి సమాజానికి సంబంధించిన సమాచారాన్ని పాఠకుల కళ్ళముందుంచి, ఆనాటి సామాజిక వాతావరణాన్ని తమ వ్యాఖ్యానంలో వ్యాఖ్యాతలు ప్రత్యక్షీకరిస్తారు. ఉదాహరణకు విజయలీలాస వ్యాఖ్యానంలో కస్తూరి వీణ అంటే ఏమిటో చేసిన వివరణ, 1-43, 2-90, 2-144, 2-157, 3-26 పద్యవ్యాఖ్యానాలు ఇటువంటి చారిత్రక విమర్శకు లక్ష్యప్రాయాలు. ఇలాగే తుమ్మపూడి వారి వ్యాఖ్యానంలో కూడా విలిపుత్తూరు, మధురానగర వర్ణనల్లోని అంశాలన్నీ ఆనాటి విజయనగర సామ్రాజ్య వైభవంతో పోల్చి స్ఫురణకు తేవడం, చారిత్రకుల రాతలతో పోల్చి చెప్పడం, ఆనాటి సాంస్కృతిక వాతావరణాన్ని వివరించడం కూడా ఈ విమర్శలోనికే వస్తుంది. ముఖ్యంగా ఆముక్తమాల్యదలో కనిపించే గజవర్ణనలను, అశ్వవర్ణనలను చారిత్రకాంశాలతో పరిశీలించి, వ్యాఖ్యానించి చెప్పడం వ్యాఖ్యాత యొక్క చారిత్రక దృష్టికి పరాకాష్టగా చెప్పాలి. ఆముక్తమాల్యదలోని 4-210, 4-211 పద్యాలను తుమ్మపూడి వారు వ్యాఖ్యానించిన తీరు కూడా చారిత్రక విమర్శ క్రిందికే వస్తుంది.

6.4. తులనాత్మక విమర్శ :

ఏ రెండు సాహిత్యాంశాల మధ్యనైనా తులనాత్మకంగా చేసే విమర్శనే తులనాత్మక విమర్శ అంటారు. ఆ అంశాలు రెండూ ఒకే సాహిత్యానికి సంబంధించినవయి కూడా ఉండవచ్చు. మానవ అనుభూతులకు సృజనాత్మకమైన అభివ్యక్తీకరణ భాషారూపంగా ఇవ్వడమే సాహిత్యమయితే, ఆ సాహిత్యానికి కళలు, సామాజిక

శాస్త్రాలు, విజ్ఞానశాస్త్రాలు, మతము మొదలైన వాటన్నింటితో గల సంబంధాలన్నింటినీ పరిగణనలోకి తీసుకొని పరిశీలించే విధానమే తులనాత్మక సాహిత్యము. 'తులనాత్మక అధ్యయనం' అంటే విభిన్న వైజ్ఞానిక క్షేత్రాలకు సంబంధించిన అధ్యయన సంబంధమైనది. తులనాత్మక అధ్యయనం, వివిధ సంస్కృతులకు ప్రాతినిధ్యాలైన సాహిత్యాలమధ్య చేసే సాహిత్య విచార చర్చే ఈ తులనాత్మక సాహిత్యం.

తులనాత్మక సాహిత్యం అనే అర్థంలో మాథ్యూ ఆర్చర్డ్ 1848లో "Comparative Literature" అనే పదాన్ని వాడారు. తొలుత భాషాశాస్త్రానికి మాత్రమే పరిమితమైన ఈ పద్ధతి క్రమంగా సాహిత్యానికి వర్తింపజేయబడింది. 1873 ప్రాంతంలో బంకించంద్ర ఛటర్జీ రాసిన శకుంతల - మిరందా అండ్ డెస్టమోనా, భవభూతి - షేక్స్పియర్ నాటకాలు, కుమారసంభవం, ప్యారడైజ్ లాస్ట్ వంటి వ్యాసాలు తులనాత్మక అధ్యయనంలో తొలి ఆనవాళ్లు. విశ్వకవి రవీంద్రుడు Comparative Literature అనే పదానికి 'విశ్వసాహిత్యం' - అనే పదబంధాన్ని వాడాడు. తరువాత విశ్వవిద్యాలయాలలో అది 'తులనాత్మక సాహిత్యం'గానే ప్రాచుర్యం పొందింది.

రామాయణం, భారతం, నైషధం వంటి అనువాదాలు తప్ప మిగిలిన తెలుగు కావ్యాలన్నీ సంస్కృతాన్ని దగ్గరపెట్టుకొని రాసిన కథనాలే. ఇలాంటి సందర్భంలో వ్యాఖ్యాతలు మూలాన్ని అవసరమైన చోట్ల ఉట్టంకించడం జరుగుతుందని ఇంతకు ముందే వివరించాను. అయితే ఆంగ్ల విమర్శ ప్రవేశపెట్టబడిన తరువాత ఆధునిక వ్యాఖ్యాతల్లో ఈ తులనాత్మక విమర్శ కనబడుతుంది.

ఉదాహరణకు తాపీధర్మాపు గారి హృదయోల్లాస వ్యాఖ్యలోని ఈ క్రింది పద్యాన్ని గమనించండి.

ఉ॥ గుట్టసియాడ, గబ్బి మృగేక్షణ సూచె నాతనిన్ ॥ (వి.వి. 1-126)

విజయవిలాసంలోని ఈ పద్యవ్యాఖ్యలో తాపీ వారు ఉలూచి అర్జునుని తొలిచూపులోనే వలచి, వరించిన సందర్భంలో ఆమె మానసికస్థితిని వర్ణిస్తూ చేసిన తులనాత్మక వివేచన ఇలా కనిపిస్తుంది.

“ఈ మానసిక పరిణామాన్ని మన చేమకూర కవి శ్రీ. శ. 1600 ప్రాంతములో వర్ణించాడు. 1900 ప్రాంతంలో ఎచ్. జి. వెల్పు అన్న మహామేధావీ, రచయితా, తన 'లవ్ అండ్ లూయిషామ్' అన్న నవలలో ఈలాటి పద్ధనే చేశాడు; తర్కబలానికి రక్తబలము లభించినప్పుడే కర్తవ్యం నిర్ణయించడం జరుగుతుందని చెప్పాడు. ఆ పద్ధత :

(Youthful blood took up the suggestion.)

The thought of Bonover (the obstacle) arose only to be dismissed and besides -

Yes, he would go out and find her and speak to her. Nothing could stop him.

Once that suggestion was taken, his imagination became riotous with things he might say, attitudes he might strike and a multitude of vague fine dreams about her. He would say this, he would say that; his mind would do nothing but circle round this wonderful pose of lover.

What a cur he had been to hide from her so long ! What could he have been thinking about ?.....”

నిన్నమొన్నటి ఎచ్.జి.వెల్పు మహామేధావితో, మున్నూటయాటై సంవత్సరాల నాటి చేమకూర కవితో ఉన్నటువంటి భావసాదృశ్యము గుర్తించడం మనకు గర్వకారణం కాదా !”

అలాగే “కన్నియం గాని వేటొకతెం గాను;” 1-162, “అనిన ‘ఫణిజాతి వీ, వేను మనుజుజాతి” (1-165) అనే పద్యాలలో కూడా ఈ తులనాత్మక విమర్శ ధోరణి కనిపిస్తుంది.

ఏమైనా ఈ తులనాత్మక ధోరణి తెలుగులోని ఇతర కావ్యాలతో, సంస్కృత కావ్యాలతో పోల్చి చెప్పినంతగా, పాశ్చాత్య సాహిత్యంతోగాని, పాశ్చాత్య కావ్యాలతో పోల్చి చెప్పడం కనిపించదు.

6.5. మనోవిశ్లేషణాత్మక విమర్శ :

ప్రసిద్ధ మనస్తత్వశాస్త్రవేత్తలయిన సిగ్మండ్ ఫ్రాయిడ్, ఆడ్లర్, యూంగ్ మొదలైనవారు ప్రతిపాదించిన మనస్తత్వసిద్ధాంతాలను ఆధారం చేసుకొని చేసే సాహిత్య విమర్శ.

శ్రీనాథుడు-

ఉ॥ పాదయినట్టి చిత్తమొక పాటున నిల్వక మాటి మాటికూ
టాడుచు నుండు గాన దన యాత్మయునుం దనకిట్టి దౌనసం
గూడునొకాడదో, యెదిరి కోర్కెయెఱుంగుట యెట్లు ? కుట్టియన్
చూడగదోసకాయలె విశుద్ధయశోధన! యన్యచిత్తిముల్ ॥ (హ.వి. 2-64)

- అని అన్న మాటలు మనిషి ప్రవర్తనను సమగ్రంగా తెలుసుకోకుండా అతని వ్యక్తిత్వాన్ని సమగ్రంగా చెప్పలేమనే మాటకు ఉపబలకంగా నిలుస్తాయి.

సాహితీ సృజనకూ, మనోవైజ్ఞానిక దృక్పథానికి మధ్యగల ఈ అవినాభావ సంబంధమే కాలక్రమంలో ఆధునిక సాహిత్య విమర్శలో మనోవిశ్లేషణాత్మక విమర్శ (Psycho Analytical Criticism) అనే ధోరణి పుట్టడానికి మూలమైంది.

మనస్తత్వ శాస్త్రవేత్తలు మనిషి మనస్తత్వాన్ని సముద్రంపై తేలియాడే ‘ఐస్ బర్గ్’తో పోలుస్తారు. ‘ఐస్ బర్గ్’ సముద్రం మీద తేలుతూ ఉన్నప్పుడు పదింట ఒక వంతు మాత్రమే కనబడుతుంది. మిగతా తొమ్మిది వంతులు కనబడకుండా నీటిలోనే ఉంటుంది. పైకి కనబడే భాగాన్ని ‘చేతన’ (Conscious) గానూ, కనబడకుండా నీటిలోనే ఉండిపోయిన భాగాన్ని ‘అచేతన’ (Unconscious) దానూ చెబితే - మానవుడి మానసిక, శారీరక ప్రవర్తనా వైచిత్ర్యానికి మూలకారణం ‘అచేతన’లో దొరుకుతుందని చెప్పవలసి ఉంటుంది. ఫ్రాయిడ్ (Sigmund Freud) ప్రతిపాదించిన ‘మనోవిశ్లేషణ సిద్ధాంతం’ (Theory of Psycho-Analysis) ఈ ‘అచేతన’కు అత్యంత ప్రాధాన్యతను ఇస్తుంది. చేతన, ఉపచేతన, సుప్తచేతన వంటి చైతన్యవిశ్లేషణ నేపథ్యంలో వ్యక్తుల్ని సమాజాన్ని అధ్యయనం చేయడం ఈ విమర్శకు ప్రధానమైన అంశం.

తుమ్మపూడి కోటీశ్వరరావుగారి ఆముక్తమాల్యద సౌందర్యలహరీ వ్యాఖ్యానంలో విలుపుత్తూరు - మధురా నగరాలను పోల్చి చేసిన వివరణలోను, పాండ్యరాజు వర్ణన సందర్భంలో ఆనాటి రాజుల లక్షణాల్ని చెప్పటంలోనూ ఈ మనస్తత్వశాస్త్ర విమర్శ లక్షణాలు కనిపిస్తున్నాయి.

ప్రతికవీ మానవ మనస్తత్వాన్ని గురించి అంతో యంతో మధించినవారే. మానవ స్వభావాలు తెలియకుండా ఏ కవి సమర్థంగా పాత్రలు చిత్రించలేడు. వాటిని వ్యాఖ్యాత పట్టిచూపే సందర్భంలో మానవ

స్వభావం తెలిసి ఉండాలి. ఈ విషయంలో పాశ్చాత్య మనస్తత్వశాస్త్ర ప్రభావం తెలుగు వ్యాఖ్యాతలపై తుమ్మపూడి కోటిశ్వరరావు, తాపీ ధర్మారావు వంటి ఒకరిద్దరు వ్యాఖ్యాతలపై తప్ప దాదాపు లేదనే చెప్పాలి.

6.6. ప్రాగ్రూప విమర్శ :

మనోవైజ్ఞానిక సిద్ధాంతం నేపథ్యంతో సాహిత్యవిమర్శలో ప్రవేశించిన ఈ విమర్శనా పద్ధతిలో ప్రాచీనకాలపు కథనపద్ధతి, పాత్రల రకాలు, ఇతివృత్తాలూ వంటి సాహిత్య అంశాలు సాహిత్యంలో తిరిగి తిరిగి ఎలా కనిపిస్తాయో పరిశీలించడం ఈ విమర్శ ధోరణి. ఈ విమర్శనా సిద్ధాంతం ప్రకారం ప్రతివ్యక్తికీ తనకు తెలియకుండానే వారసత్వంగా కొన్ని లక్షణాలు భావచిత్రాల రూపంలో నిక్షిప్తమై ఉంటాయి. అలా అంతఃచేతనలో ఉన్న ఈ జ్ఞాపకాలే పురాణాలకీ, మతాలకీ కారణమవడమే కాకుండా సాహిత్యంలోనూ ప్రతిబింబిస్తాయి. సాహిత్యంలో ఇతివృత్త రూపంలోనూ, పాత్రల రూపంలోనూ ప్రతిబింబించే ఈ జ్ఞాపకాలు పాఠకుడిలో ఉండే ప్రాచీనభావచిత్రాలను కదిలిస్తుంది. రచయిత చిత్రించే సంఘటనలకూ, పాత్రలకూ అతనిలో ఉండే ఈ భావచిత్రాలే (జ్ఞాపకాలే) కారణమవుతాయి. అవే వివిధ రూపాల్లో వ్యక్తం అవుతాయి. వాటిని సాహిత్యంలో గవేషించడమే ఈ విమర్శ చేసే పని.

అటువంటి ప్రాగ్రూపాలను గురించిన వివేచన మన వ్యాఖ్యానాల్లో గమనిస్తే తుమ్మపూడి వారి వ్యాఖ్యానంలోనే కనిపిస్తుంది. ఉదాహరణకు

చ. సగరు నలుం బురూరపు యద్రశంకుసుతు స్ఫురుకుత్సుంగార్త వీ

ర్యు గయు యభ్యుం భగీరథు సుహృత్తు శిబిం భరతుం దిలీపునిన్

భృగుకులు యౌవనాశ్వు శశిబిందు ననంగుని నంబరీషుం బా

రు గురుని రంతి రాఘవు మరుత్తుని యాలము కోలుపుచ్చదే || (అముక్త 2-80)

ఈ పద్య వ్యాఖ్యానంలో “గయుడు, అంబరీషుడు, శశిబిందుడు, అనంగుడు, పృథుచక్రవర్తి, మరుత్తుడు, భరతుడు, సుహృత్తుడు, దిలీపుడు, రాముడు, నృగుడు, రంతిదేవుడు, యయాతి, మాంధాత, భగీరథుడు – ఈ పదహారుగురు షోడశమహారాజులు. వీరి కథలే ప్రాచీన పురాణేతిహాసాలలో ఐహుధా ప్రశంసించబడ్డవి. ఆదర్శ చక్రవర్తులైన వీరే తరువాతి వారికి మార్గదర్శకులైనారు. షోడశమహారాజుల చరిత్ర మహాభారతంలో చాలా చోట్ల వస్తుంది. తిక్కనగారు షోడశ మహారాజులను 16 సీసపద్యాలలో అద్భుతంగా వర్ణిస్తాడు. (చూడు. శాంతిపర్వం). అక్కడ కూడ చనిపోయిన వారి కోసం ధర్మరాజు దుఃఖిస్తుంటే శ్రీకృష్ణుడు ఈ షోడశ మహారాజుల కథలను చెప్పి వారిని కూడా కాలం క్షమించలేదయ్యా! కాలస్వభావమింతే! అని ఓదారుస్తాడు. అదే మార్గంలో ఇక్కడ రాజు కూడా బాధ పడుతున్నాడు. ఈ ధర్మ చక్రవర్తులు ప్రాగ్రూప ప్రతిమలు. పురాణకథలంటే ప్రాగ్రూప చరిత్రలే” అని ప్రాగ్రూప చర్చ చేశారు.

6.7. కవిజీవిత విమర్శ :

కవిజీవిత విశేషాలాధారంగా అతని కావ్యాన్ని అవగాహన చేసుకొని విలువకట్టడం ఈ విమర్శలో ప్రధానాంశం. కవి కుటుంబం, దాని నేపథ్యం పరంపరానుగత ఆచార వ్యవహారాలు, వైయక్తిక స్థితిగతులు, అతని స్నేహితులు, వృత్తి, ప్రవృత్తులు, అతని శీలం, నమ్మకాలు, వ్యసనాలు, ఆశలు, ఆశయాలు మొదలైన

వాటిని కూలంకషంగా గ్రహించి అవి అతని రచనలో ఏ విధంగా ప్రతిబింబిస్తున్నాయో, ఎంత నిపుణంగా కవి వాటిని సూచిస్తున్నాడో వివరించే విమర్శ ప్రాచీనకవులు తమ వ్యక్తిగత విషయాలు ఎక్కడా సూచించక పోవడానికి కారణం, పాఠకుని మనస్సు కావ్యేతర విషయాలపై లగ్నం కాకుండా ఉండాలని కోరుకోవడం. కావ్యాధారం (Text base)గానే ఏ విమర్శ అయినా సాగాలి. కావ్యాన్ని బట్టి కవిజీవితాన్ని అనుమానించవచ్చుగానీ, కవిజీవితాన్ని బట్టి కావ్యాన్ని అవగాహన చేసుకోవడం, అర్థం చేసుకోవడం, వ్యాఖ్యానించడం సమంజసం కాదు.

తెలుగులో ఈ విధమైన విమర్శ తక్కువగానే వెలువడింది. కవిని కేంద్రీకరించే విమర్శ ప్రాచీన సాహిత్యానికి వీలుకాదు. ఎందుకంటే కవులు రచించిన కావ్యావతారికలు, ఇతర కవులు ప్రస్తావించిన ఆంశాలు, సంస్థానాలు, రాజాస్థాన వివరాలు, జనకథనాలు మాత్రమే కవుల జీవితచరిత్రను పునర్నిర్మించడానికి ఆధారాలు. ఇటువంటి కవిజీవిత విమర్శ మన తెలుగు కావ్యవ్యాఖ్యానాల్లో ఎలా ప్రతిబింబించిందో గమనిద్దాం.

తుమ్మపూడి కోటిశ్వరరావుగారి సాందర్యలహరీవ్యాఖ్యలోని ఈ క్రింది పద్యవ్యాఖ్య కవిజీవిత విమర్శకు సరైన ఉదాహరణ. చూడండి.

శా|| పోవం బోలు లఘుప్రయాణత దినంబుల్ గొన్ని యొందొంటనే

కా; వైరిక్షతి, కంబువు ల్వఱద రాంగా నిల్చు జాలుంబలెం,

ద్రోవన్ సైన్యము గూడ; వైరి బలసాంద్రుండైనఁ బూజాదులం

బోవం బోలుఁ, జరోక్తి చేత ననదేఁ బో కావరింపం దగున్ || (ఆముక్త. 4-247)

ఈ పద్య వ్యాఖ్యలో భాగంగా తుమ్మపూడి వారి వివరణ ఇలా ఉంది. “ఇది దండయాత్రా స్వరూప వర్ణన. రాయల వారు కలింగ జైత్ర యాత్రను నిర్వహించిన తీరును మనుచరిత్రాదులు వర్ణించాయి. బెజవాడ దగ్గర కొండపల్లెను పట్టుకొన్నాక రాయల సేనావాహినీ ఒకటి తెలంగాణా మీదుగా ఆయా దుర్గాలను జయిస్తూ జమ్మిలోయలో చిత్తాపుణాను ధానుష్కులతో ఎదురిస్తే అతనిని జయించి, వేంగిదేశం వచ్చిందట. మరొక సేన బెజవాడ నుండి తూర్పుకోస్తా మీదుగా నడిచిందట. రెండూ గోదావరి దగ్గర ఏకమై విడిది చేస్తే గజపతి బలవంతుడు - జయించటం కష్టం కనుక తిమ్మరుసు భేదోపాయం పన్ని పాత్ర సామంతులను 16 మందిని గూఢలేఖలు వ్రాసి అవి గజపతి కంటపడేటట్లు చేస్తే అతడు వారిని చంపించి రాయలకు కూతురు అన్నపూర్ణాదేవినిచ్చిన కథ చరిత్ర కెక్కినదే. ఈ పద్యంలో వున్న రాయలస్వాసుభవమయే రాజనీతి సూత్రంగా వచ్చింది”

6.8. ప్రక్రియా విమర్శ :

ప్రతి ప్రక్రియకు కొన్ని లక్షణాలు ఉంటాయి. స్థూలదృష్టికి ఇతిహాసం, పురాణం ఒకటిగానే కనిపించినా ఇతిహాసం వేరు, పురాణం వేరు. మన భారతీయమైన Epic నిర్మాణరీతి, పాశ్చాత్యుల Epic నిర్మాణరీతి వేరు వేరు. ఇటువంటి ప్రక్రియల అవిర్భావవికాసాల్ని చెప్పడమంటే పరోక్షంగా సాహిత్యచరిత్రతోపాటు సామాజిక చరిత్రను కూడా చెప్పడమే. పన్ను రూపాల్ని వ్యక్తీకరణను బట్టి నిర్ణయించబడే ప్రక్రియలలో ఏవి సాధారణ ప్రక్రియలు, ఏవి మిశ్రప్రక్రియలు అనేవి విమర్శకుడు పట్టించుకుంటాడు.

ప్లాటో, అరిస్టాటిల్ గ్రంథంలో ప్రక్రియావివేచన కొంత కనిపించినప్పటికీ నియోక్లాసికల్ విమర్శలోనే ప్రక్రియాపరమైన విమర్శకు దారికనిపిస్తుంది. హెన్రీజేమ్స్ “The Art of the Novel”లో చేసిన చర్చ ఈ ప్రక్రియా సంబంధమైన విమర్శకు మలుపు లాంటిది. ఐ.వి. రిచర్డ్స్, రెనెవెలెక్, అస్టిన్ వారెన్, అలిస్టర్ ఫౌలర్లు ఈ మార్గాన్ని పటిష్ఠపరిచారు. Theory of Literature, Kinds of Literature, Contemporary Criticism వంటి గ్రంథాలు ఈ విమర్శలో చెప్పుకోదగినవి.

ఉదాహరణకు తుమ్మపూడి కోటీశ్వరరావుగారి ఆముక్తమాల్యద సౌందర్యలహరీ వ్యాఖ్యలోని ఈ పద్యవ్యాఖ్యను గమనించండి.

తే॥ ప్రభువు లరిగిరి క్రమృత జేసికొనుచు దత్పరత నుండె ॥ (అముక్త 4-37)

“కథ ఇక్కడ ముగిసిపోతున్నది. ఈ ముగింపులో మహోదారమైన పౌరాణికధోరణి యున్నది. పూర్వకాలం శ్రోతలు వినేవారు. నేటికాలంలో పాఠకులు. ఆనాడు శ్రోతలు నేటికి పల్లెలో హరికథలు చెప్పబడుతున్నవి. ఆ ముగింపు భక్తిమయంగా ఉంటుంది. ఇక్కడ కూడా ఆ లక్షణముంది. కథా ప్రారంభాంతాలు పద్యప్రారంభాంతాలులాగానే సాంద్రసుందరంగా చేయబడడం మహాకవులకు మాత్రమే చేతనైన విద్య. విలిష్టుతు వర్ణనతో ప్రారంభమైన ఈ కథ ఇక్కడ ముగిసింది. ఆ ముగింపు శౌర్యంతో పాటూ ఉదాత్తత ఉన్నది. ఇదే ఐతిహాసిక లేదా పౌరాణికమైన ముగింపు.

కథలు అనేక రకాలుగా చిత్రచిత్రంగా విష్ణుచిత్తుడు కట్టే తులసి ఆకులదండవలె గ్రుచ్చబడటం చూడదగ్గ విషయం కనుక పాఠకులు వీటిని జాగ్రత్తగా గుర్తించాలి.”

ఇటువంటి ప్రక్రియాపరమైన విమర్శ మన తెలుగు వ్యాఖ్యానాల్లో స్వల్పంగానే కనిపిస్తున్నాయి. ప్రబంధాలకు వెలిసిన వ్యాఖ్యానాల్లో ప్రబంధలక్షణాలను సమన్వయిస్తూ, పీఠికల్లో చేసిన విమర్శ తప్ప వేరే విధమైన ప్రక్రియా సంబంధమైన విమర్శ కనిపించదు.

ఇలా తెలుగు కావ్యవ్యాఖ్యానాల్లో అంగ్ల విమర్శప్రభావాన్ని గమనిస్తే తాపీధర్మారావుగారి హృదయోల్లాసవ్యాఖ్య, తుమ్మపూడి కోటీశ్వరరావుగారి సౌందర్యలహరీవ్యాఖ్యలలో మాత్రమే ఈ అంగ్ల విమర్శప్రభావం కనిపిస్తుంది. “సంవాదినో మేధావిసః బుద్ధయః, Great Men Thinking Alike” వంటి సుభాషితాల తాత్పర్యంగా అంగ్లవిమర్శ ధోరణులు ఆయా వ్యాఖ్యానాల్లో కనిపించినప్పటికీ, అది తెలిసి చేసిన అంగ్ల విమర్శ ప్రభావం కాదు. స్థూలంగా గమనించినపుడు తెలుగు వ్యాఖ్యానాలలో అంగ్ల విమర్శ ప్రభావం తక్కువేనని చెప్పాలి. తెలుగు కావ్య విమర్శ పైన ఉన్నంత అంగ్ల విమర్శ ప్రభావం, తెలుగు కావ్యవ్యాఖ్యానాలపై లేదని స్పష్టంగా చెప్పవచ్చు.

“స్త్రీ సాధికారతే నేటి అభివృద్ధికి సూచిక”

యమ్. ఉమాదేవి, MA., Ph.D.,
తెలుగు భాషోపన్యాసకురాలు
SGHR & MCMR College, Guntur.

స్త్రీలను మొదట్లో అదిశక్తిగా, వేదస్వరూపిణిగా వేదకాలం ముందు నుండి పూజించేవారు. మాతృస్వామ్య వ్యవస్థలో స్త్రీ ఆరాధదైవం. మాతృస్వామ్య వ్యవస్థ నుండి పితృస్వామ్య వ్యవస్థలోకి మారిన సమాజంలో స్త్రీ నిరాదరణకు గురవుతూ ఉంది. బానిసత్వంలో ఈనాటికీ ముగ్ధిపోతునే ఉంది. ఈ పరిస్థితే వారిని చివరికి అజ్ఞానాంధకారంలో అణగద్రొక్కబడేట్లు చేశాయి. సాటి మానవజాతి స్వార్థపరత్వంతో స్త్రీలకు రాను రాను విద్యను దూరం చేశారు. ప్రస్తుతం నేటి ఆధునిక సమాజంలో ఉన్నత విద్యలో ఆకాశాన్నంటిన స్త్రీ ‘ఆకాశంలో సగభాగాన్ని’ హక్కుగా అడిగే స్థాయికి చేరింది. ఉద్యోగం పురుషలక్షణం అనేది ఒకనాటి మాట కానీ, ఉద్యోగం ఈనాటి స్త్రీకి తప్పనిసరి లక్షణమనేది నేటిమాట.

“ముదితల్ నేర్వగరాని విద్యకలదే ముద్దార నేర్పించినన్” అని ముద్దుగా అన్నాడు చిలకమర్తి కవి. మానవజన్మలో పురుషుడెంతో స్త్రీ కూడా అంతే. పురుషుడికున్న తెలివితేటలు, శక్తి సామర్థ్యాలు స్త్రీకి కూడా సమాజంగానే ఉంటాయనడం నిర్వివాదాంశం. కాకపోతే సంతానాన్ని కనటమనే ధర్మం ప్రకృతి స్త్రీకే విధించటం చేత స్త్రీకి అబల అనే పేరు వచ్చి, పురుషుడి కంటే కొంత బలహీనురాలవటం చేత శారీరకంగా స్త్రీ పురుషుని కంటే తక్కువ అనే భావం ఏర్పడి వుంటుంది. స్త్రీ పురుషులు కూడా జంతువులు అనుకున్నప్పుడు పురుషుడు స్త్రీ కంటే అధికుడు కావచ్చేమో గానీ మానవులకున్నప్పుడు మాత్రం ఏ విధమైన వ్యత్యాసమూ లేదు. పైగా నవమాసాలు మోసి సంతానాన్ని కనిపెంచి పెద్ద జేసేభారం స్త్రీకి ప్రత్యేకించి ఉండడం చేత స్త్రీయే పురుషుడి కంటే అధికురాలని చెప్పవచ్చు కూడా. అందుకనే “యత్రనార్యస్తు పూజ్యంతే రమంతే తత్రదేవతాః” ఎక్కడ స్త్రీలు గౌరవింపబడతారో అక్కడ దేవతలు విహరిస్తారనే సూక్తి ఏర్పడింది.

విద్య అంటే తెలుసుకోవలసిందీ, తెలుసుకోబడేదీ అని అర్థం. అదే జ్ఞానం. ఈ జ్ఞానాన్ని అర్జించడంలో పురుషునికెంత అవసరం-అర్హత-అధికారం ఉన్నాయో సరిగ్గా స్త్రీకి కూడా అంతే వున్నాయి. ఆ విధమైన సమాన ప్రతిపత్తి కొంతకాలం సాగింది కూడా. వేదకాలం నాటి స్త్రీలైనా గార్గి, మైత్రేయి, చూడాల,

లోపాముద్ర మొదలైన స్త్రీలు వేదాంత విద్యలో గొప్ప విదుషీమణులనీ, యాజ్ఞవల్క్యుడు అనే మహర్షితో శాస్త్రవాదనలు కూడా చేశారనీ మనకు వాఙ్మయం చెబుతున్నది. అట్లాగే రాముడు, సత్యవంతుడు ఎంత విద్యావివేకులో, సీత, సావిత్రి కూడా అంతటివారే అని వారి కథలే చెబుతున్నాయి. కైకేయి, సత్యభామ తమ భర్తలకు యుద్ధంలో సాయపడ్డారని కూడా కావ్యాలు చెబుతున్నాయి కదా !

ఎటు తిరిగి మధ్యయుగ కాలంలోనే స్త్రీ యొక్క విద్యావివేకాలకు ప్రకాశం లేకుండా పోయింది. “న స్త్రీ స్వాతంత్ర్య మర్హతి” - స్త్రీ కి స్వాతంత్ర్యం తగదు అనే నియమం చేయబడింది. అంటే పురుషహంకారం అనే పాశవిక గుణం ప్రబలింది. దాంతో స్త్రీ జన్మంతా ఎవరో ఒకరి అదుపాజ్ఞలో సాగిపోయింది. కన్యగా ఉన్నప్పుడు తండ్రి అదుపు, వివాహం అయ్యాక భర్త అదుపు, అతడు పోయిన తర్వాత కొడుకు అదుపు ఇట్లా ఒక పురుషుడికి బానిసగానే బ్రతుకును ఈడ్చింది. అక్షరజ్ఞానానికి నోచుకాలేదు. ఆడపిల్ల చదువుకుని “ఉద్యోగం చెయ్యాలా? ఊళ్లేలాలా?” అనే దౌర్భాగ్యపు వాదం తాండవించింది. ఇందువల్ల భారతదేశం ఎంతగా స్త్రీ మేధాసంపదను కోల్పోయిందో! అంధకారయుగంలో కూడా సుల్తానా రజియా రుద్రమదేవి, రెడ్డినాగమ్మ వంటి వీరవనితలు, మొల్ల వంటి కవయిత్రులు పుట్టి స్త్రీ శక్తిని మెరిపించకపోలేదు.

ఇక ఆధునికయుగంలో ఈ అంధకారమంతా పటాపంచలైంది. రాజారామ మోహనరాయ్, దయానంద సరస్వతి, కందుకూరి వీరేశలింగం వంటి మహానుభావులెందరో స్త్రీ జాతి సముద్ధరణకై నడుం కట్టారు. అందుకు ప్రధానంగా స్త్రీ విద్యను గూర్చి ఎంతో శ్రద్ధ వహించారు. దాంతో మగపిల్లలతో పాటుగా ఆడపిల్లలు కూడా పాఠశాలలకు వెళ్లి చదువుకునే స్థితి వచ్చింది. కాలక్రమంలో ప్రత్యేకంగా వారికి పాఠశాలలు నెలకొల్పబడ్డాయి. ఈ రోజు ఆడపిల్లలు కూడా మగపిల్లలకు ఏ మాత్రం తీసిపోని విధంగా ‘ఉన్నత విద్య’ల సభ్యునిస్తున్నారు. పోటీ పరీక్షల్లో సత్ఫలితాలను అందచేస్తున్నారు. ఊళ్ళేలుతున్నారు కూడా. శాసనసభలలో ప్రవేశం, డాక్టర్లుగా ఇంజనీర్లుగా, న్యాయవాదులుగా, పర్వతారోహకులుగా, అంతరిక్షయానకులుగా, ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాకులుగా, ఇట్లా ప్రతి ఒక్క రంగంలోనూ పురుషులతో సమానమైన శక్తియుక్తులతో పనిచేస్తున్నారు. ఇటు తమ సంసారాలను నడుపుతూ కొడుకులచే వెలివేయబడినా, ఏ ఇతర ఆధారం లేని తల్లిదండ్రులను తమ పిల్లలతో సమానంగా చూసుకునే దిశగా స్త్రీలు రాణించారు.

స్త్రీ శక్తికి నిదర్శనాలుగా పారిశ్రామికాభివృద్ధి ఇందిరాగాంధీ పరిపాలనలో జరిగినంతగా ఏ ప్రధానమంత్రి కాలంలో జరిగింది? శాస్త్రవిజ్ఞానంలో మేడమ్ క్యూరీలో ఏ పురుషశాస్త్రజ్ఞుని కంటే తక్కువ?

అంతరిక్ష పరిశోధనలో కల్పనాచాహ్లాని ఏ పురుషుడు మించగలడు? ఇంక అపద్భాంధవియై అనాధ రక్షణలో జగన్మాతయైన 'మదర్ థెరిస్సా'తో సమానుడైన పురుషుణ్ణి చూపగలమా....!?

కాబట్టి స్త్రీలు, పురుషులు సర్వవిధాలా సరిసమానులు ఎక్కువ తక్కువలు ఏ విషయంలోనూ పాటించనవసరం లేదు. పురుషుడే తన అహంకారంతో అణగార్చిన స్త్రీ శక్తిని తిరిగి ఉద్ధీపింపజేయాలి. బూజు పట్టిన భావాల్ని దులిపి వేయాలి. ఇందుకు ఆడపిల్లల తల్లిదండ్రులు ఎంతో వివేకంతో ప్రవర్తించాలి. విద్యా సముపార్జనలో మగపిల్లల విషయంలో ఎంత శ్రద్ధవహిస్తారో అంతే శ్రద్ధ ఆడపిల్లల చదువు విషయంలో కూడా వహించాలి. ప్రభుత్వం కూడా స్త్రీ విద్యకు తగిన ప్రోత్సాహకాలు కల్పించాలి. కుటుంబాల్లో పురుషుడు చదువుకుంటే అతడొక్కడే చదువుకున్నట్లు; 'స్త్రీ చదువుకుంటే కుటుంబమంతా చదువుకున్నట్లు' అన్న గొప్పసూక్తిని అందరూ మనసులో దృఢంగా నిల్పుకుని స్త్రీ విద్యకు తమవంత సహాయ సహకారాలు అందించాలి. అప్పుడే భారతజాతి సంపూర్ణ వికాసాన్ని పొంది ప్రపంచంలో అన్ని రంగాల్లోనూ రాణించగలడు.

స్త్రీ విద్యావంతురాలైతే మెరుగైన సమాజం ఏర్పడి, స్త్రీ పురుష సమానత్వానికి ఉన్నత కాలానికి దారితీస్తుంది. స్త్రీ పురుషులు చెరిసగంగా చేయి, చేయి కలుపుకుని జీవితం కొనసాగిస్తే సంసారరథం ఆపైన సమాజం బాగుపడుతుందని మన వేదాలు, పురాణాలు ఘోషిస్తున్నాయి. “భారతీయ మహిళలు ఏ మేరకు అభివృద్ధి చెందుతారో, ఆ మేరకు భారతదేశం పురోగమిస్తుంది” అన్నాడు జవహర్ లాల్. “ఏ ఆడదైతే అర్ధరాత్రిలో ఒంటరిగా, క్షేమంగా ఇంటికి తిరిగి రాగలదో ఆనాడే మనకు నిజమైన స్వాతంత్ర్యమొచ్చినట్లు” అని నుడివిన గాంధీ గారి వాక్యాలు ఏనాటికైనా మాయని అక్షర సత్యాలు.

ఆధార గ్రంథాలు :

1. సామాజిక పరిణామంలో స్త్రీ : మూర్తి, డి.బి.ఎస్.ఆర్.సి.హెచ్.
2. మహిళల పరిస్థితి - నాడు - నేడు : మల్లాది సుబ్బమ్మ
3. తొలి వెలుగులు : ఓల్గా
4. స్త్రీ వాద కవిత్వ పరిశీలన : పి. విజయలక్ష్మి

EDUCATION BEYOND KNOWLEDGE SKILL ORIENTED EDUCATION AN INSIGHT INTO SOFT SKILLS

Y.Mani Kumar

Lecturer in English
T.J.P.S. College, Guntur

Dr.N.B. Shama Bharathi

Lecturer in English
S.V.G.N. Govt. Degree College
Kalyana Durgam
Ananthapur(Dist.)

“Globalization” the term most discussed in the modern days has its impact even on education system especially on Higher Education. The rapid social transformation forced the system to introduce skill oriented education system. For the past few years administrators, educationists are emphasizing the importance of fostering a set of non-academic attributes such as generic or soft-skills in higher education unlike academic or disciplinary knowledge which is content based and formally assessed keeping in mind the changed scenario of the working culture.

Though there is a slight opposition from various student organizations and political parties, there is growing acceptance for the idea that soft skills may help the students to achieve not only academic but also occupational goals after graduating. The latest researchers in higher education tell that there is often a gap between what we require of students in assessment tasks and what occurs in the world of work. As a part of Globalization the world of work is shifted from hard skills to additional skills which include soft skills.

Before discussing in detail the importance of soft skills in higher education clarifying the definition of soft skills is more important. The perception of what is soft skills differs from context to context. The internationally renowned encyclopedias have little to say about soft skills. The online encyclopedia “Wikipedia” gives a very broad definition of soft skills which leaves much room for discussion.

“Soft skills refer to the cluster of personality traits social graces, facility with language, personality habits friendliness and optimism that mark people varying degrees. Soft skills complement hard skills. Which are a technical requirements of a job”.(Wikepedia,2007)

According to career management consultant Challa Ram Phani in his article "The top 60 soft skills at work" he says "the personal traits and skills that employer state are the most important when selecting employee for jobs of any type" (Phani 2007).

Depending on both the definitions to keep things simple we can observe the need of three very different skill categories i.e.

- Personal qualities.
- Inter personal skills.
- Additional skills/knowledge.

The importance of soft skills depends very much on the context and one's personal perception. However, there is one property that immediately comes to most people's mind when soft skills are mentioned: those are the communication skills. And indeed, it is the talent of communication skills, which is mostly lacking among graduates from colleges and universities.

Minimum requirements for a graduate should be ample proficiency in spoken and written language, a certain amount of self-esteem that will be reflected in conversation skills and body language, adequate discussion skills, and of major importance, good presentation skills in order to be able to market oneself and one's ideas. However, communication skills are not only necessary for a person's professional career, but are even more contributing to one's so-called social competence, a fact which applies to many other soft skills, too. Good social skills are also reflected at the working place and hence recursively further the career. However, if we continue to study deeper into Communication skills the issue will become even more complex. In the English speaking world "Language proficiency is the ability to speak, read, and write Standard English in a businesslike way. One may have the 'hard' skill of knowing what usage is correct and what is incorrect, but lack the 'soft' skills of knowing when to use only standard forms and in what tone to use them." (Waggoner, 2002). In this definition our basic soft skill "Communication Skills" itself is divided into a "soft" and a "hard" part. Furthermore, adequate communication skills are a prerequisite for a range of other soft skills like moderating discussions or conflict management. Another pair of soft skills frequently lacking is critical and structured thinking. Both go

hand in hand with problem solving abilities. Especially in today's information society it is of high importance to critically filter the endless stream of incoming data, analyze it, and make informed decisions based on it. Analytical skills also form the base for developing solutions to any kind of problem. And also in this case the soft skills are of equal usefulness in a person's professional and private life. A last soft skill that should be highlighted here is creativity. This skill is often misinterpreted as being only useful for artists, whereas in the science or business arena only structured logical thinking should be applied. However, this perception is wrong. Applying creativity results in "thinking out of the box", which means that given conventional rules and restrictions are left aside in order to find innovative approaches to problem solving. If Albert Einstein had not bypassed the guidelines of Newton's old established physics, and even discarded a bit of common sense, he probably would not have arrived at his revolutionary new view on physics. Brainstorming and mind mapping are well known applications of creativity in the business world.

There are numerous reasons for having a critical look at a person's soft skills. One straightforward reason is today's job-market, which in many fields is becoming ever increasingly competitive. To be successful in this tough environment, candidates for jobs have to bring along a "competitive edge" that distinguishes them from other candidates with similar qualifications and comparable evaluation results. And where do they find this competitive advantage? In bringing along additional knowledge and skills, added up by convincing personal traits and habits. This sounds familiar. Understandably, employers prefer to take in job candidates who will be productive from a very early stage on. If a graduate from university first has to be trained on putting more than three sentences together, how to do a proper presentation, or how to chat in a pleasant and winning manner with colleagues and customers, this graduate will not qualify as a quick starter. Also basic knowledge in business management, project management and general economy will improve the chances of a job candidate considerably. Already during the job interview itself good communication skills are invaluable. They can even serve to successfully cover up weaknesses on the hard skills side. Don't we all know colleagues who are splendid talkers, but there is no action forthcoming from their side? The advantages of displaying positive traits like courtesy, honesty, flexibility, common sense, flawless appearance, etc. during a job

interview have not even to be discussed. Vice versa, it unfortunately happens very seldom that a job candidate who was rejected because of inadequate soft skills is told the truth about the reason for rejection, e.g. “Your body language showed that you seemed to feel very insecure, and you had problems to express yourself and present yourself in a convincing manner”. Even so this evaluation may sound harsh at first glance; this kind of feedback would help a job seeker a lot in improving his/her style for oncoming interviews. However, instead employers usually give no reason or even vague misleading reasons for rejections, which are of no help at all for the unlucky candidates. Once employed, the success story of people who know how to master soft skills continues because of much better career opportunities. Simple fact, which can be verified in daily business life, is that employers prefer to promote staff members with superior soft skills. Good hard skills alone are not necessarily enough anymore to be a first choice when it comes to promotion. Soft skills are shaping human beings’ personality. Any educator’s dream is that graduates should not only be experts in a certain field but matured personalities with a well balanced, rounded off education. However, this characteristic is reflected in soft skills, not in hard skills. Soft skills are playing an important role in shaping a person’s personality, they enable social competence, and they complement the hard skills, which are the technical requirements of a job. As such, soft skills stand with equal importance beside hard skills, but they should not be misused to camouflage a person’s lack of expertise in particular areas.

A first step in improving soft skills of students is to raise their awareness about the importance of soft skills and the consequences of shortcomings in this regard. Students should be encouraged to enhance their soft skills by applying the methods we mentioned before, e.g. reading dedicated books, attending courses, and joining clubs or societies to broaden their horizon, like debating societies. A formal approach to the problem would be to incorporate soft skills subjects into a programme’s curriculum. On graduate level a course on management skills, including e.g. some communication skills together with the management of time, conflict, cultural issues, and of major importance, oneself, has in practice been well received by students. A very elegant way of offering soft skills training to students is to embed it into the teaching of hard skills. This way, no changes to a programme’s curriculum are necessary; instead the change will be

reflected in the lecturers' teaching methodology. Increase in group discussions, letting students do presentations, and using special methodologies like 1.De Bono or 2. Neuro- Linguistic Programming (NPL) can be applied throughout a course. This approach to practice soft skills requires some re-thinking and re-planning of existing hard skill courses.

Considering the fact that during the last decades in society the apparent importance of soft skills has increased significantly, it is of high importance for everyone to acquire adequate skills beyond academic or technical knowledge. This is not particularly difficult. Once a shortcoming in a certain area of soft skills has been identified at oneself, there are numerous ways of rectifying such a deficiency. Educators have a special responsibility regarding soft skills, because during students' School and University time they have major impact on the development of their students' soft skills. Besides raising awareness regarding the importance of soft skills and encouraging students to improve their skills, lecturers should actively practice soft skills with their students. A very effective and efficient way of doing this is to include soft skills training into the teaching of hard skills. As a positive side effect the lessons will become more attractive, which in turn will increase the success rate of learners. Soft skills fulfill an important role in shaping an individual's personality by complementing his/her hard skills. However, over-emphasizing it to such an extent should not taint the importance of soft skills, that hard skills, i.e. expert knowledge in certain fields, are demoted to secondary importance.

Notes

1. Edward De Bono, Ph.D., D.Phil., developed a range of thinking methodologies, commonly known under the name "lateral thinking". He has written 62 books with translations into 37 languages.
2. Neuro-linguistic programming (NLP) is an interpersonal communication model and an alternative approach to psychotherapy based on the subjective study of language, communication and personal change. NLP aims to increase behavioural flexibility (i.e. choice) by the manipulation of subjective experience.

References

- Ihlen, Susanne. *Gefragt: Tüftle und Rede! ZEIT Chancen*, 18, 24, Germany: ZEIT Verlag, 2003.
- Krueger, Rob. *Strategies for Student Engagement: A Case Study from WPI*. Presentation at the Polytechnic of Namibia, 04 April 2007. Schwanitz, Dietrich. *Bildung*. Frankfurt am Main: Eichborn, 1999. Snow, C.P. *The Two Cultures*. USA: Penguin Group Inc., 1968. Tracey, W.R. *The Human Resources Glossary*. USA: CRC Press, 2004.

Internet Resources

- British Association of Graduate Recruiters (AGR): www.agr.org.uk
- Horton W., Horton K.: www.horton.com
- Iyer, Rukmini: <http://us.rediff.com/getahead/2005/jun/30soft.htm>
- Phani, Challa Ram: <http://in.rediff.com/getahead/2007/jan/08soft.htm>
- PISA: www.pisa.oecd.org
- Waggoner, Jaqueline: <http://mountainrise.wcu.edu/html/waggoner.pdf>.
- Wikipedia: www.en.wikipedia.com

అమెరికా తెలుగు కథానిక – వస్తు విశ్లేషణ

పలివెల చిరంజీవి రావు

తెలుగు ఉపన్యాసకులు

ఆంధ్ర క్రైస్తవ కళాశాల

గుంటూరు

తెలుగు కథాసాహిత్యంలో అమెరికా తెలుగు కథ పెద్ద పీటను ఆక్రమించుకుంటుంది. 1964 నుంచి చూసినట్లయితే ఒకప్పుడు అమెరికా తెలుగు కథలు రాసేవారు బహుతక్కువ. తర్వాత తర్వాత అనేక కథా రచయితలు పుట్టుకొచ్చారు. ఇప్పుడు అమెరికా తెలుగు కథలు తెలుగులో కథలకంటే విభిన్నంగా రాస్తున్నారు. అమెరికా తెలుగు కథా సాహిత్యం రెండు భిన్న సంస్కృతులతో అప్పుడూ, ఇప్పుడూ బలంగానే కొనసాగుతున్నది. ఒక్కప్పుడు పత్రికలలో మనదేశంలో అమెరికా తెలుగు కథలు అతితక్కువగా ముద్రించారు. కాని ఇప్పుడు ప్రపంచ వ్యాప్తంగా తెలుగు అంతర్జాలంలో పత్రికలు వచ్చాయి. అనేక పత్రికలను ఆన్ లైన్ ద్వారా మనకందరికీ అందిస్తున్నారు. ఒక్కొక్క పత్రికలో ఒక్కొక్కసారి అమెరికా తెలుగు కథలను మన తెలుగు పత్రికల్లో ఎక్కువగానే వేస్తున్నారు. కథానిక భారతదేశంలోనే కాక, అమెరికాలోనూ కూడా ఎక్కువ ప్రచారంలో ఉన్న ప్రక్రియ.

అమెరికా తెలుగు కథాపరిణామాన్నే అమెరికా తెలుగు సాహిత్యపరిణామంగా చెప్పవచ్చు. అమెరికా తెలుగు కథ పుట్టుపురోగ్య తరవికా సాలను పరిశీలిస్తే 1965 ప్రాంతపు తొలిదశలో అమెరికా గడ్డపై కాలుమోపిన తెలుగువారు, ఆసరికొత్త వ్యవస్థలో నర్దుకుపోలేక విపరీతమైన ఒత్తిళ్ళకు లోనై సాహిత్యం జోలికి పోలేదు. కాని 1970 ప్రాంతంలో ఈ పరిస్థితులు మారి సాహిత్య సృజనకు అనుకూలమైన వాతావరణం ఏర్పడుతున్నాయి. దీంతో అంతకు ముందు రచనా వ్యాపకం కలిగిన వారే కాక కొత్తవారు కూడా కలంపట్టి తమ సంఘర్షణలను కథలుగా మలచడం ప్రారంభించారు.

తొలిదశలో అక్కడికివచ్చినవారు వేరువేరు సంవత్సరాలలో రావడంచేతనే,
వేరువేరు ప్రాంతాలలో స్థిరపడటంచేతనే,
మొదటిలో వారి మధ్య పరిచయాలు అంతగా లేకపోవడంచేతనే అమెరికాలో వెలువడిన తొలి కథ ఏది
? తొలి కథ కులు ఎవరు? అనే ప్రశ్నలకు స్పష్టమైన సమాధానం చెప్పడం వీలుకాదు.
కాని అమెరికాలో తొలి తెలుగు కథ ఉత్తర అమెరికా తెలుగు కథా రచయిత “స్వర్ణీయ
పులిగండ్ల మల్లికార్జునరావు” కెనడాలో “వాహిని” ఆంధ్ర సచిత్ర వారపత్రిక ఏప్రిల్ 24, 1964
సంచికలో ముద్రించబడింది. ఈ విషయాన్ని వెలుగులోకి తెచ్చినవారు “రచన” శాయిగారు.
డెబ్బయ్యోదశకం నాటికి అమెరికాకు వచ్చే తెలుగు వారి సంఖ్య
క్రమంగా పెరగడంతో అక్కడి ముఖ్య నగరాలన్నింటిలోను తెలుగు సంఘాలు ఏర్పడటం,
ఆతర్వాత ఆ సంఘాలే చిన్నవో, పెద్దవో లిఖిత పత్రికలు ప్రచురించడం ఆరంభమైంది. ఆతర్వాత
కొంతకాలానికి అచ్చు పత్రికలు కూడా వెలువడ్డాయి. తెలుగు భాషాపత్రిక, మధురవాణి,
తెలుగు అమెరికా పత్రికల్లో ఇక్కడున్న తెలుగు కథకుల కథలు ప్రచురించబడేవి.
తొంబయ్యోదశక ప్రారంభంతో తెలుగు వెలుగు, తెలుగు పలుకు, ఇంద్రధనస్సు, తెలుగువాణి,
పత్రికలు వెలుగుచూసాయి. ఈ పత్రికలన్నీ అమెరికా తెలుగు కథకుల అగ్రతాంబులాన్ని ఇచ్చాయి.

అమెరికా ఆంధ్రుల జీవితంలో తటస్థపడే సమస్యలపై సగం
కథలోచ్చాయి. 1994లో ఏర్పడిన వంగూరి ఫౌండేషన్ అమెరికా తెలుగు కథకుల రాజగోరవాన్ని తె
చ్చింది. ఈ ఫౌండేషన్ స్థాపితోనే 1995 జూలైలో హ్యూస్టన్ నుంచి
అమెరికా తెలుగు కథానిక మొదటి సంకలనం వచ్చింది.
అమెరికా తెలుగు కథలన్ని క్రమంగా పరిశీలిస్తే మొదటి తరం కథల్లో ముఖ్యంగా కల్పరక్ష, కథలు,
తెలుగు జీవనానికి సంబంధించిన కథలు, స్త్రీ సమస్యలకు సంబంధించిన కథలు, పిల్లల పెళ్ళి
విషయంలో తల్లితండ్రులు ఎదుర్కొన్న సమస్యలకు సంబంధించిన కథలు, పరిహాసానికి
సంబంధించిన కథలు, మనుషుల అంతరంగాలను విప్పి చెప్పే కథలు, మానవ నైజాలను చీల్చి
చూపించే కథలు, జ్ఞాపకాలతో, నిట్టూర్పులతో, అనుభవాలతో, అసంతృప్తులతో,
అమెరికా తెలుగు కథలన్ని అమెరికాలోని వివిధ ప్రాంతాల నుంచి పుట్టుకొచ్చినవి.

ఆరాటాలనుంచి, బెంగలనుంచి, స్పృశించిపోయే అనుభావాలనుంచి ఇవి పుట్టుకొచ్చాయి.

సుమారు గత పదిహేను సంవత్సరాలుగా అమెరికా తెలుగు కథలు పలువన్నెలు,

చిన్నెలు అలవరుచుకుంటున్నాయి.

ఈ కథలలో మనుషుల మనస్తత్వాలు ఎలా వున్నాయో మనకు కళ్ళకు కట్టినట్లు కనిపిస్తాయి.

అంతేకాక మానసిక ఘర్షణలు, వాళ్ళ అంతర్గతంగా ఎదుర్కొనే సమస్యలు కనిపిస్తాయి.

అలాగే ఆదర్శాలను, జీవన పరిణామాలను వెల్లడిస్తాయి.

ఈ కథలన్ని ఆంధ్ర ప్రదేశ్లో వస్తున్న కథలకు భౌతికంగా,

మానసికంగా భిన్నమైన వస్తువులను తీసుకొని రాసిన కథలు అనేకం ఉన్నాయి. ప్రతి సంవత్సరం

పత్రికల్లో అచ్చయ్యే కథలును, తానా, ఆటాలో బహుమతి పొందిన కథలను, వంగూరి చిట్టేస్

రాజు నిర్వహించే వంగూరి పౌండేషన్ ఆఫ్ అమెరికా వారి రచనల పోటీలో బహుమతి పొందిన

కథలను సంకలనాలుగా ముద్రిస్తున్నారు. అమెరికా తెలుగు కథలు, మన దేశంలో

ఉన్నవారి కంటే భిన్నమైన వస్తువైవిధ్యంతో కథలు వస్తున్నాయని నేను చెప్పగలను.

నేను 1995 నుంచి వచ్చే అమెరికా కథా సాహిత్యాన్ని గురించి చెప్పదలిచాను.

“ఉష్ణం ఉష్ణేణ శీతలం” కథలో వస్తువు అత్తమామల నుంచి కనీసం గుర్తింపు, గౌరవంలేని ఓ

కోడల్ని గురించి తెలుగుతుంది. ఆమె మేనరికపు పెళ్ళి చేసుకుంటుంది. ఆమె, ఆమె భర్త

ఇద్దరూ అమెరికాలో ఉద్యోగాలు చేసి సంపాదిస్తారు. కానీ ఆ సంపాదించిన ధనమంతా, ఆమె

భర్త తల్లిదండ్రులకు పంపుతూ ఉంటాడు. అత్త ఆమెను రాచి రంపాలు పెట్టినా జోక్యం

చేసుకోవడానికి భర్త ఓప్పుకోడు చివరికి చాకచక్యంతో ఉత్తరం రాసి దాని ద్వారా ఆమె

అత్తమామల బారినుంచి ఆమెనీ, తన కుటుంబాన్ని రక్షించుకుంటుంది. ఇందులో అత్తాకోడళ్ళ

వైరుధ్యాలు అనాదిగా వస్తున్న వైనాన్ని, అమెరికా వచ్చిన తర్వాత కూడా యదావిధిగా కొన

సాగుతున్నాయని కుటుంబాలలో ఉన్న వైరుధ్యాలను తర్కంతో పరిష్కరించారు. రాణీ

సంయుక్త రాసిన “వంచన” కథలో ఇండియాలో డాక్టరు చదివిన యువతీయువకులు

ప్రేమించుకుంటారు. కాని డబ్బుకాకపడి డాక్టరబ్బాయి. అమెరికాలోని ఐశ్వర్య వంతులైన

తెలుగు కుటుంబం వాళ్ళ హతాశురాలైన డాక్టరమ్మాయి ఉద్యోగం కోసం తను కూడా

కొంతకాలం తర్వాత అమెరికాకు వెళ్ళి పోతుంది. మొదట్లో అమెరికా అంటే ఏహ్యభావం కలిగినా మంచి వాడైన ఒక తెల్ల డాక్టరుతో పరిచయమేర్పడుకొని, ప్రేమించుకొని వారిద్దరు పెళ్ళికి దారితీస్తుందనే వస్తువుతో రాసారు ఈ కథ. అయితే ఇందులో భిన్న సంస్కృతులలో పెరిగిన వారి మధ్య ఎలాంటి సంబంధాలు ఏర్పడతాయి. భిన్నమైన విలువల మధ్య ఉండే వైరుధ్యాలు ఎలావుంటాయో మనకు తెలుస్తాయి. పూడిపెద్ది శేషుశర్మ రాసిన “నిర్ణయం” తొమ్మిది సంవత్సరాల అమ్మాయిని భారతీయ సంప్రదాయాలతో పెంచడానికి ప్రయత్నం చేస్తారు. ఆ అమ్మాయి కొన్ని పద్ధతులను ఇష్టపడినా, స్వేచ్ఛ లేకుండా పెరిగుతున్నానన్న అభిప్రాయం నుంచి బయటపడ లేకపోతుంది. డాక్టరు చదువుతున్న సమయంలో పూర్వీకుల్లో ఎవరో భారతీయుడన్న ఒక అబ్బాయితో స్నేహమేర్పడుతుంది. ఇంట్లో వాళ్ళు పెట్టిన కట్టుబాట్లనే, పరిమితి వల్ల ఆ అమ్మాయి అతని ప్రేమకు దూరంగా ఉండాలనుకుంటుంది. పై చదువుల కోసం అమెరికాకి వచ్చిన తెలుగు అబ్బాయితో పెళ్ళి జరుగుతుంది. సంకుచితత్వాన్ని వదులుకోలేని భర్తకు విడాకులిచ్చి తనను ప్రేమించిన అబ్బాయికి దగ్గరవడం వల్ల ఆ అమ్మాయి తన సమస్యకు పరిష్కారం చూసుకున్నదనే వస్తువుతో రాసారు ఈ కథ. వేలూరి వేంకటేశ్వరరావు రాసిన “మెట మార్పిసిస్” కథకు వస్తువు కొంత మందిలో కనబడే అనుకరణ సంస్కృతి, పై పై ఆంగ్లీకరణతో, ఆంధ్రలోని సామాజిక నేపథ్యంతో అమెరికాకు వచ్చిన వాళ్ళకు ఈ సమాజంతో మొదటిసారి సంపర్కం కలిగినప్పుడు తగిలే షాక్ ఎలా ఉంటుందో చెప్పుతూ, అలా వచ్చిన వాళ్ళలో కొంతమంది అదే పనిగా ఆంగ్లం మాట్లాడంతోపాటూ కొత్త కొత్త వేషాలు వేసికోవడంలో నిమగ్నమవుతారని, కానీ మన దేశ వంటకాలన్న అందులో ఆవకాయన్నా, గోంగూరన్నా వాళ్ళకు ఎంత కోరికో అనిచెప్పుతూ, ఎంత ఇంగ్లీషు మాట్లాడినా ఆ ఇంగ్లీషును తెలుగులానే మాట్లాడతారనీ తెలుపుతూ ఈ కథరాసారు. ముత్యాల సీత రాసిన “అలవాట్లు పొరపాట్లు” లో తెలుగు దేశానికి ఎక్కవ కాలం దూరంగా ఉండటం వల్ల, మన సంస్కృతి, సాంప్రదాయాలు మరిచే ప్రమాదం ఉంది. అలా మరవకూడదనే ఆవేదన ఇందులో కనిపిస్తుంది. నోరి రాధిక రాసిన “పొరిగింటి పుల్లకూర” ఒంటరితనం గురించీ, అమెరికా సంస్కృతిలో ఇమడలేకపోయిన ఇద్దరి స్త్రీల గురించీ, పెరుగుకున్న కూతురి వాలకం అర్థంకాక అమెరికాలో ఉన్న వనిత జాబురాస్తే,

ఇండియాలో ఉన్న స్నేహితురాలు బావిలో కప్పలాంటి తన పల్లెటూరి జీవితం గురించి, చదువులేని పిల్లల గురించి రాస్తుంది. ఇండియాలోనూ దూరంగా విడిగా జీవించే స్నేహితురాళ్ళకు మధ్య జాబులు రూపంలో ఈ కథ సాగుతుంది. దూరపు కొండలు నునుపు అన్న నానుడికి ఉపయోగించుకొని రాసిన కథ ఇది. ఆంధ్రదేశంలో ఉన్న వనితకు అమెరికా జీవితం కల్పితంగా కనబడుతుంది తప్ప అక్కడ నిత్యజీవితంలో ఉన్న సాధక బాధకాల గురించి అమెకు అవగాహన లేదు. అలాగే అమెరికాకు వచ్చిన వనిత జాబులో తన చిన్నతనపు పల్లెటూరి జీవితం కనిపిస్తుంది.

కె. వి. యస్ రామారావు రాసిన “అదృష్టవంతుడు” కథలో వస్తువు సగటు మనిషి డబ్బుమనిషి. వాడికి జీవితం వ్యాపారం లాభనష్టాలు బేరిజు వేసుకోవడంతోటే సరిపోతుంది. ఆఖరికి జీవిత భాగస్వామిని ఎన్నుకోవడం కూడా. అటువంటి వాళ్ళని గ్రీడి లని స్వార్థపరులని అందామా? వాళ్ళు చుట్టూ ఉన్న అందర్లోనూ తమ ప్రతిబింబాన్నే చూసుకుంటారు. ఉత్తరం రూపంలో కథ చకచకా సాగిపోయింది. పెళ్లి విషయంలో తప్పటడుగు వేయడం పెళ్లిచేసుకున్నా నీలిమతో విడాకులు తీసుకోవడం, మళ్ళి పెళ్లి చేసుకోవాలనుకున్న సంధ్య తిరగబడి అతనికి బుద్ధి చెప్పి వెళ్ళిపోవడం జరుగుతుంది. ఈ కథలో పురుషాంకారం కన్పిస్తుంది. కట్నంకోసం ఉద్యోగం కోసం ఆశపడి చేసుకున్న సంబంధాలు ఎక్కువగా నిలవవు అని తెలుపుతుంది. నిర్మలాదిత్య రాసిన “ఎక్కడి నుంచి” కథలో చికాగోలో బాలాజి గుడిలో ఆయన మిత్రుడు విస్సుని చాలా ఏళ్ళ తర్వాత కలుసుకున్నాడు. తన టీనేజి కొడుకు చంటి నాస్తిక వాదం గురించి చెప్పుకొని బాధ పడ్డవిస్సుకి తమ టీనేజి గురించి గుర్తు చేసాడు. కానీ విస్సుకది రుచించదు. తర్వాత ఆయన తన కొలీగ్ లిండాను ఫ్రైడైన సిండిని కలుసుకుని-వైద్యానికి లోంగని జబ్బుతో చివరి దశలో ఉన్న రోగులకు మానవతా దృక్పథంతో మనోల్లాసం కలిగించే సేవాసంస్థ హాస్పిసు గురించి విని చూడబోతే అతడు విస్సు కొడుకు చంటి. ఈ కథ మూడు భాగాలుగా ఉంటుంది. దీనిలో జరిగిన మానవ సంబంధాల చర్చ అందరికీ ప్రయోజనాత్మకం మనకు తెలియని విశేషాలన్నో చెప్పే ఈ కథలో హాస్యస్ విశేషాలు ముఖ్యంగా తెలుసుకో దగ్గవి మానవ సేవయే మాధవ సేవన్న ప్రబోధాన్ని అంతర్లీనం చేసిన

విధానం కన్పిస్తుంది ఈ కథలో. సత్యం మందపాటి రాసిన “తూర్పు పడమర” కథలో వర్ణ వ్యవస్థ, మతాల ప్రాతిపదికగా సంఘంలో కట్టుబాట్ల ప్రసక్తి ఉంది. మనదేశంలో ఒక అగ్రకులం వాడు తక్కువ కులం వారితో వియ్యమొందకూడదు. అలాగే ఈ అగ్రకులాల వారే అమెరికా వెళ్ళి ఆదేశం వారికి అంటరాని వారౌతారు. చిన్న చేప పెద్దచేపకు లోకువ అంతే. మాచిరాజు వెంకటరత్నం రాసిన “పిల్లలూ వెళ్ళొస్తాం” వివాహమై మనవల నెత్తుకునేవరకూ అమెరికాలోనే గడపిన శాంతమ్మకు తనవాళ్ళందరినీ వదలి ఇండియా వెళ్ళడం ఇష్టంలేదు. భర్త రాజశేఖరం మొండిపట్టు పడితే తప్పని సరైవెంటవెళ్ళింది. ఇండియాలో తన వ్యాపారానికి పరిస్థితులు అనుకూలంగా లేకపోయినా అక్కడ కొనసాగాలనుకున్న భర్తతో నిత్యం వాదనకు దిగేదామె. ఐతే తన కొడుకు, మనవడు ఆక్సిడెంటుకు గురయ్యారని తెలయగానే భర్తతోడూ కూడా లేకుండా అమెరికాకు ఒంటరి ప్రయాణానికి సిద్ధపడిందామె. ఆమె ప్రాధాన్యం తెలుసుకున్న రాజశేఖరం కూడా తనమనసు మార్చుకొని అమెరికా వెళ్ళిపోవాలని నిర్ణయించుకున్నాడు. ఆమెను ఒంటరిగా పంపడం ఇష్టం లేక ఐదువేల డాలర్లు వెచ్చించి తనకూ ఓ టికెట్టు సంపాదించాడు. భర్త తనకిచ్చిన ప్రాధాన్యం గ్రహించి శాంతమ్మ అతడితో ఇండియాకు వెళ్ళడానికి కూడా సిద్ధపడింది. స్త్రీకి డబ్బు కంటే మమతానుబంధాలు ముఖ్యమని తెలుపుతుంది ఈ కథ. నిడదవోలు మాలతి రాసిన “ఉభయ భాషాప్రవీణ” కథలో ఈనాటి తెలుగు నిర్లక్ష్యం చేస్తున్నారనీ, ఇంగ్లీషు బడిలో చదువుతున్న తెలుగు పిల్లలు తెలుగు మాట్లాడం నేరంగా భావించిశిస్తున్నారని తెలుపుతూనే, అమెరికాలో నేటివ్ ఇండియన్స్ ని తెల్లవారు ఎలా హింసించారో కూడా తెలుపుతుంది. అంతేకాక బైలింగ్వల్ చదువుల మీద ఉన్న ప్రభావాన్ని గురించి మాలతిగారు తెలిపారు. “డాలరుకో గుప్పెడు రూకల” కథలో అమెరికాకు వెళ్ళిన కొంతమంది ప్రతిదాన్ని డబ్బుతో కొలవడం, తమకెలా లాభంవస్తుందని చూస్తూ ఉంటారని తెలిపేకథ. దారా సురేంద్ర రాసిన కథ “అతనినవ్వు” లో ఆనందం ఎక్కడో లేదు, మనస్సులోనే ఉంది. దాన్ని గుర్తించడం, వెలికితీయడం ద్వారా ఉన్న దానితోనే తృప్తికరమైన, సంతోష ప్రదమైన జీవితాన్ని సాగించాలనేది. Laugh to live ప్రధానమైనది. అలాగే సాపేక్ష సింధాంతమనేది సంతోషం విషయంలో ప్రధానపాత్ర పోషిస్తుంది. ఏమిలేని ఇథియోపియన్ చిన్న ఉద్యోగంలోఉన్నాకూడా సంతోషంగా వుండడానికి, ఎన్నో సాధించి

కూడా కథానాయకుడు తృప్తి, ఆనందంలేకుండా ఉండడానికి అదే కారణమని చెప్తూంది ఈ కథ. శ్యామ్ నోమయాజులు రాసిన “హుండి” కథలో దొరికితేనే దొంగలు న్యాయాన్ని నిర్వచిస్తుంది. తను నిజంగా నిజాయితీ పరుడా లేక పట్టుబడతానన్న భయానికి నిజాయితీకతకు పూసిన మనో రచయిత మాటలు గమనించాలి మరి.

భట్టిప్రోలు అక్కిరాజు రాసిన “నందిని” మధ్యతరగతి కుటుంబానికి చెందిన అమ్మాయి కథ. తన సిద్ధాంతాలపై గట్టినమ్మకం కలిగి ఉండటం, ఆ నమ్మకాలపై తపనతోపాటు నిలదొక్కుకోగలనన్న ధైర్యముండటం, మన వివాహ వ్యవస్థను అంగీకరించక పోవడం, తన శరీరాన్ని, ఆలోచనల్ని, జీవితాన్ని, ఎవరిష్టం కోసమో ఆడించడం తనకు కుదరని పనని నిస్సంకోచంగా చెప్పడం, ఆకలీ, దహం లాగానే సెక్సు కూడా తనకు అవసరమేనని నిరభ్యంతరంగా ఒప్పుకుంటుంది. ముఖ్యంగా కథాంతంలో వివాహానికి ఒప్పుకుంటుంది. చివరకు కావాలంటే పిల్లల్ని కంటానంటుంది నందిని. ఈ మార్పు నందినిలో ఎందుకు వచ్చిందోనన్న ప్రశ్నకు సమాధానం దొరకదు. ఈ కథ ముగింపు మనకు అంతుబట్టదు. ఎస్. నారాయణ స్వామి రాసిన “తుపాకీ” భారతీయులకు అమెరికన్ నల్లవారికి మధ్యమైత్రి సహజమని చెబుతూ అమెరికాన్ తో స్నేహానికి వెంపల్లాడి నల్లవారిని నిర్లక్ష్యం చేయడంలో ఉన్న ప్రమాదం గురించి ఒక పాఠశాలలో జరిగిన గాథను చిత్రిస్తూ, అమెరికాలో ఉన్న సామాజిక సమీకరణలో తమస్థానం గురించి ఎంతో రాజకీయ స్పృహతో ఆలోచించి రాసిన కథ ఇది. “వీరిగాడి వలస” కథలో సంకుచిత్యాన్ని వీడని చిన్న తరాన్ని, దాన్ని తోసి రాగల మధ్యవయసు తల్లి దండ్రుల తరాన్ని మన ముందుచారు రచయిత. “సాయం సేయరా డింభకా” కథలో మనం పరస్పరం సాయం చేసుకోవడానికి మనవాళ్ళే కానక్కరలేదు. మనపర భేదంలేకుండా సహాయం చేయవచ్చునని తెలుపుతుంది. వేలూరి వేంకటేశ్వరరావు రాసిన “అంటూ అత్తగారూ” కథలో మారుతున్న ఆచారాలమీద అక్కడ సంగతులూ, ఇక్కడి సంగతులూ ఓ చోట చేర్చి చమత్కరించి రాసారు రచయిత. “యాది” కథలో సాహిత్యంతో గల పరిచయాన్ని గొప్పగా ఉపయోగించుకుంటూ, అతి ముఖ్యమైన సాంస్కృతిక పరమైన విషయాన్ని పాఠకుల ముందుంచుతూ, మనిషికి కావల్సింది. యాస

కాదు ముఖ్యం అని తెలుపుతూ రాసారు. వంగూరి చిట్టేస్ రాజు రాసిన కథ “అమెరికాలో వాహనయోగం” హాస్యాన్ని జోడించి రాసారు. కారులేందే అమెరికాలో మనిషి మనిషికాదు కారున్నవాడు ఏదేశంలోనైనా మెకానిక్ మాయజాలంలో పడి పోవల్సిందేననే వస్తువుతో రాసారు. అలాగే “దంతవేదాంతం” కథలో అమెరికా దేశంలో అడుగుపెట్టిన మనవాళ్ళేకాదు ఎవరైనా పశుపీకించి, కట్టించు కోవడానికి ఎవరైనా డబ్బులు దండుకుంటారనీ, నాణ్యతలో మాత్రం చైనావాళ్ళే దంతవైదులుగా మేలని నిక్కార్సుగాచెప్పేసారు వంగూరి. “అతిథి భాగోతం” కథలో వంగూరి అమెరికా దేశవాళీ సభలకు వెళ్ళిన భారతీయ అతిథుల ప్రవర్తన మీద వదిలిన వ్యంగ్యాస్త్రం అతిథులుగా వెళ్ళకుండా కాసులకోసం, స్కాచ్, విస్కీల కోసం వెంపర్లాడే మనస్తత్వాలను బయటపెడుతూ కడుపుబ్బ నవ్విందే రీతిలో చెప్పారు.

మన తెలుగు భాషను అంతగా ఉపయోగించకపోయిన తెలుగును మరచిపోకుండా ఏదోరకంగా తమ జీవనవిధానంలో కొన్ని కార్యక్రమాలలో తెలుగుకి ఒక ప్రత్యేకత ఏర్పరచడానికి మన ప్రవాసాంధ్రులు కృషిచేస్తున్నారు. వారు చూసినవి, అనుభవంలోకి వచ్చినవి, ప్రకృతిలోని సౌందర్యాన్ని ఇతరులతో పంచుకోన్నవి తెలపడానికి కుతూహల పడుతున్నారు. అమెరికా తెలుగు కథలకు ప్రత్యేకమైన గుర్తింపు కలిగించి మన సంస్కృతిని, ఆచార వ్యవహారాలను, మత సంప్రదాయాలను భావితరాలవారికి చాటిచెప్పే విధంగా భిన్నమైన వస్తువైవిధ్యాలతో కనిపిస్తున్నాయి. వీరి రచనలు వస్తువిషయంలో విస్తృతంగా ఉన్నాయి. అమెరికా కథా సాహిత్యంలో ఇంత వైవిధ్యభరితంగా ఎన్నో వ్యధలును, సమస్యలను సమకాలీన ప్రజాజీవితాలను తెలియజేస్తూ అమెరికా నుంచి వచ్చిన కథా సంకలనాలు చాలానే ఉన్నాయి. ఏదేమైనప్పటికీ కొంతమంది రాసిన కథలు సంభాషణల్లోనూ, సన్నివేశాలల్లోనూ సహజత్వం కనిపించదు. కథల్లో పాత్రల మధ్య సంబంధాల చిత్రణలో లోతుకూడా కనిపించదు. అయితే వీరు చేస్తున్నా కృషిని మాత్రం ప్రశంసించవలసిందే.

ఆధార గ్రంథాలు:

1. అమెరికా తెలుగు కథానిక – మొదటి సంకలనం, 1995

2. అమెరికా తెలుగు కథానిక – రెండవ సంకలనం, 1995
3. అమెరికా తెలుగు కథానిక – ఐదవ సంకలనం, 1998
4. అమెరికా తెలుగు కథానిక – ఆరవసంకలనం, 2000
5. అమెరికా తెలుగు కథానిక – ఏడవ సంకలనం, 2002
6. అమెరికా తెలుగు కథానిక – ఎనిమిది సంకలనం, 2004
7. అమెరికా తెలుగు కథానిక – తొమ్మిదవ సంకలనం, 2006
8. అమెరికా తెలుగు కథానిక – పదవ సంకలనం, 2008 అమెరికా తెలుగు కథానిక – పదకొండవ సంకలనం, 2010
9. 20వ శతాబ్దంలో అమెరికా తెలుగు కథానిక మరియు అమెరికా సాహితీ వ్యక్తుల పరిచయ గ్రంథం, 2009

LANGUAGE POLICY FOR NAVYAANDHRA NEED OF SCHOOL/UNIVERSITY OF LANGUAGES

**Dr. Bodepudi
Venkateswara Rao**

Reader in Hindi
Andhra Muslim College, Guntur

In the present age of globalization we need to levy linguistic emergency and teach the languages to cater the intra land and inter land needs of our students. Our student must be multi-lingual. In the context of *Navyaandhra*, thousands of our students are migrating to other states in India (intra land) and other countries on the globe (inter land) for their education and employment. At this stage the first problem they face is of languages. So we should teach them Hindi and English for their intra and inter land needs in addition to their mother tongue i.e. Telugu and Chinese & Japanese for their future needs and Sanskrit to know philosophy of life & culture of India. It is possible to teach all these languages with proper planning.

In this context proper place may be provided for the development of four skills i.e. speaking, listening, reading and writing. Mere explanation of content i.e. poems and short stories in the learners mother tongue can't be the language teaching, however comparative & contrastive study of mother tongue & other tongue is necessary . The language teaching should be in such a way that the learner must be able to speak the target language with full confidence using words and sentences according to context with proper pronunciation, intonation and stress on par with the native speaker of that language after completion of course.

For which we should design a separate pattern of teaching for language unlike other subjects. The language teacher may be given a special training that the teacher should be capable of making learner acquainted with pronunciation of various accents, meanings, contexts, dialects, cultures, etiquettes, beliefs and all that of the target language that the learner should become that language user as if a native speaker of that language.

Teaching of language and teaching of literature are two tasks. We should draw a clear cut line between these two. In present system

the content (syllabus teaching in schools & colleges can't improve the speaking & listening skills of the second language. We should reset the syllabus and orientation of above courses. We should not appoint a person who just completed his post graduation in that subject. The language teacher should have trained for that language teaching. 50% of the syllabus may be meant for the teaching and skill development of that language in the post graduation level of a language instead of literature.

The language is the threshold of knowledge. This is the time for us to equip our Indian student with various skills, of which language proficiency in mother tongue, Hindi, Sanskrit, English and also Japanese & Chinese, if possible, to place him at the fore front to face the global challenges and grab the opportunities emerging and to conquer the world with knowledge and become *vishwaguru*.

For this we need to start a School/University of Languages at the Capital of A.P. and also to constitute a committee with experts to study language issues.

Sanghika Duracharalapai Tripuraneni Tirugubatu (సాంఘిక దురాచారాల పై త్రిపురనేని తిరుగుబాటు)

K V Padmavathi,
H OD, Dept of Telugu,
VSR & NVR College,
Tenali, Guntur

త్రిపురనేని రామస్వామి చౌదరి కృష్ణ జిల్లా అంగలూరులో ఒక మధ్యతరగతి కుటుంబంలో ఐదవ వాడిగా 15-01-1887న జన్మించాడు. చిన్ననాటి నుండి తోటివారితోనూ, పెద్దలతోనూ ఆయా అంశాల మీద వాదోపవాదనలతో ఢీ అంటే ఢీ అన్నట్లుగా వ్యవహరించేవారు. సంవత్సరానికి పుట్టడాడ్లు లెక్కన మంగయ్య పంతులు దగ్గర ప్రాథమిక విద్యనభ్యసించారు. తరువాత గుడివాడలో ఇంగ్లీషు పాఠాలు నేర్చుకున్నారు. 1905లో ఉన్నత విద్యకు బందరు అనుకూలమని ఉన్నత పాఠశాల విద్య ప్రారంభమైంది. 1911వ సంవత్సరమున మెట్రిక్యులేషన్ పాసయ్యారు. 1914 నుండి 1917 వరకు డబ్లిన్‌లో బాలిష్టర్ పూర్తి చేశారు.

ఆ తరువాత బందరులో లాయర్‌గా ప్రాక్టీసు ప్రారంభించారు. హోం రూల్ ఉద్యమం, వందేమాతరం మనదే రాజ్యం అంటూ గంభీరమైన ఉపన్యాసాలతో ప్రజలను ఆకట్టుకుంటూ ఉద్యమాన్ని ముందుకు నడిపించారు. ఆ సమయంలో 1920వ సంవత్సరం జనవరి 15న త్రిపురనేని భార్య పున్నమాంబ చనిపోయింది. దాంతో బందరు వదలి బెజవాడలో ప్రాక్టీసు పెట్టాడు.

ఆ సంవత్సరమే తెనాలి దగ్గర కూచిపూడికి చెందిన ఆమెతో రెండవ వివాహం చేసుకున్నారు. అందువలన 1922 నుండి తెనాలి స్థానికులు పాములపాటి వెంకటకృష్ణయ్య మొదలైన వారి బలవంతం మీద తెనాలిలో ప్రాక్టీసు పెట్టారు. ఆ విధంగా రెండవ రంగస్థలంగా తెనాలి పట్టణం వేదికయింది. 1925వ సంవత్సరంలో తెనాలి పురపాలకాధ్యక్షుడు (చైర్మన్)గా ఎన్నికైనారు. నాటి నుండి మొత్తం మూడు పర్యాయాలు తెనాలి పురపాలకాధ్యక్షుడు (చైర్మన్)గా పదవీ బాధ్యతలు నిర్వహించారు. ఎన్నో సంస్కరణలు చేపట్టి ప్రజల అభిమానాన్ని చూరగొన్నారు. చివరకు 1943వ సంవత్సరం జనవరి 16న మరణించారు. సంస్కృత, తెలుగు సాహిత్యాలను చదివి ప్రాచీన సంస్కృతిని అవగాహన చేసుకున్నారు. హిందుమతంలో పరమ పవిత్రంగా చెలామణి అవుతున్న అనేకమంది పురాణ పురుషులను, వారి నిజ స్వరూపాలను రచనల ద్వారా బహిరంగం చేశారు.

హేతువాద దృష్టితో సాంఘిక న్యాయ సాధన కోసం మానవతా విలువలను పెంపొందించడం కోసం త్రిపురనేని కలం పట్టాడు. అమానుషీయ సంఘటనలను, అందలి లోపాలను ఎత్తి చూపించారు. అని సమాజానికి కలిగించిన గాయాలకు శస్త్ర చికిత్స చేసిన గొప్ప సంస్కర్త త్రిపురనేని. కరుడుగట్టిన మూఢ విశ్వాసాలను, ఛాందసాచారాలను నిర్మూలించి భావ విప్లవాన్ని సాధించిన మానవతావాది త్రిపురనేని.

హేతువాద దృక్పథం :

హేతువాదమంటే మనలోని “వివేచనాశక్తిని మానవ వ్యవహారాలకు, సమస్యలకు అన్వయింపజేయటమే హేతువాదమని” ఎలెస్ రాయ్ అనే గొప్ప పరిశోధకుని అభిప్రాయం. ప్రతి విషయాన్ని ఎందుకు ? ఏమిటి ? ఎలా ? అని ప్రశ్నించి దాని ద్వారా వచ్చే సమాధానాన్ని బట్టి అది సరైనదా ? కాదా ? అని నిర్ణయింపబడుతుంది. ఇది ఒక ఉద్యమంగా ప్రపంచ వ్యాప్తంగా ప్రచారంలోకి వచ్చింది. అలాగే ఆంధ్ర దేశంలో కూడా ఉద్యమ రూపంలో ముందుకు వచ్చింది. దానికి ప్రధాన వ్యక్తులు నలుగురని చెప్పవచ్చు. వారు - వేమన, కందుకూరి, గురజాడ, కవిరాజు ముఖ్యులు. వీరిలో భావ విప్లవానికి తమ జీవితాన్నే అంకితం చేసిన వారిలో కవిరాజు త్రిపురనేని రామస్వామి ముఖ్యులు.

సూరూ మూడు వేల సంవత్సరాల క్రితం బుద్ధుడు బోధించిన బోధనలకు ప్రభావితమై ఆయనకు వారసుడుగా త్రిపురనేని ముందుకు నడిచారు. కర్మ, పునర్జన్మ వాదాలు, విస్మయ చెప్పిందే వేదం అనే వాదనలను తిప్పికొట్టారు. పాత పురాణాలకు ‘సూత పురాణ’ రచన ద్వారా ప్రత్యామ్నాయాన్ని సృష్టించారు. పురాణాల్లోని పరస్పర ఘోర విరుద్ధ గాథలను, అసంబద్ధతలను స్పష్టంగా హేతువాద దృక్పథంతో చూపించారు.

మనుధర్మ సూత్రాలలోని ధర్మం నేతిజీరకాయలోని నెయ్యి చందంగా ఉందని హేతువాదిగా సవాల్ చేశారు. కర్మభూమిలో దేవుడి నిష్ఠాక్షికతను, బుద్ధుడ్ని కూడా దేవుడ్ని చేయడాన్ని హేతువాదిగా తూర్పారబట్టారు. రామాయణంలోని అనాచిత్యాలను, అస్తవ్యస్తాలను ఎత్తి చూపారు. రాముడు పితృవాక్య పరిపాలకుడు కాదని, ఏకపక్షిప్రతుడు కాదని వివరించాడు. అలాగే రావణుడు దశకంఠుడు కాదని అలాగైతే ఆయనకు ఎన్ని చేతులుండాలి ? అని ప్రశ్నించాడు. ‘సూతపురాణం’లో దేవునిలోని అస్తవ్యస్తాలను, అసంగతులను ప్రశ్నించారు. అన్నమో రామచంద్ర అన్న రాజ్యం ఆదర్శరాజ్యం ఎలా అవుతుందని ప్రశ్నించాడు. అలాగే ‘ఖూనీ’లో వేనరాజు ఖూనీని ఆర్య మునులు ఎలా సమర్థిస్తారు ? అని ప్రశ్నిస్తూ కవిరాజు తన భావాలను వేసుడి ద్వారా వెల్లడిస్తారు.

‘భగవద్గీత’లో కవిరాజు హేతువాద దృక్పథం పరాకాష్ఠ నందుకొన్నది. కులాలను, వర్గాలను, భగవదవతారాలను, శ్రీకృష్ణుడి మీద ప్రశ్నల వర్షం కురిపించాడు. భగవద్గీతలో పాత “గీత”లోని గీతలు చెరిగిపోయినవి. పాత భగవద్గీత తల్లికిందలై పోయిందని వివరించారు. భావాల పునర్జన్మ జరిగింది అంటూ కొత్త గీతకను పల్లవించారు. మతము పేరిట జరిగే అనేక కర్మకాండలను, మోసాలను వ్యతిరేకించారు. హేతువాదిగా జీవించారు, హేతువాదిగా మరణించారు.

మూఢవిశ్వాసాల పై తిరుగుబాటు :

త్రిపురనేని రామస్వామి నాటికి తెలుగు సమాజంలో సాంఘిక దురాచారాలు, మూఢాచారాలు మిక్కిలిగా రాజ్యం చేస్తున్నాయి. ‘వర్ణాధిక్యం’ జాత్యాహంకారం వికటాట్టహాసం చేస్తున్న రోజులవి. పీఠాధిపతుల, పూజారుల నిరంకుశత్వం హెచ్చుమీరి ప్రజలను నరకయాతన పెడుతున్న రోజులవి. బ్రిటీషు వారు కూడా ఈ దుస్థితిని రూపుమాపుటకు ప్రయత్నించలేదు. ఎందుకంటే ఆంగ్లేయులు హిందూ మత వ్యవహారాలలో తలదూర్చునట్లువుతుందని వారు చూస్తూ ఉండిపోయేవారు.

జంతు, నర బలులను వ్యతిరేకించేవారు. అలాంటి సంఘటన ఎక్కడైన జరుగుతుందని తెలిసినా వెంటనే అక్కడికి వెళ్లి ఖండించి ఆ జంతువును వదలి పెట్టించేవారు. మూఢాచారాలను, చేతబడులను, దేవుళ్ళ పేరు మీద జరిగే తతంగాన్ని అసహించుకునేవారు. మతం పేరున కొనసాగే మూఢ విశ్వాసాలకు వ్యతిరేకంగా చైతన్యశక్తిని వెలిగించారు. అంధ విశ్వాసాల పై, దురాచారాల పై ధ్వజమెత్తారు. మంత్ర తంత్రాలలో మహత్తులు లేవని, భూత ప్రేత పిశాచాలు నిజంగా లేవని, బాల్య వివాహాలు కూడదని, వీటిని ప్రోత్సహిస్తున్న ప్రాచీన సాహిత్యాన్ని ఎండగట్టారు.

ఆచరణవాది :

హేతువాద సిద్ధాంత బలంతో కవిరాజు త్రిపురనేని ప్రాచీన సాంప్రదాయాలను, ఆచారాలను, సంస్కృతులను తీవ్ర స్వరంతో ఖండించేవారు. రచనలలో స్పష్టంగా విమర్శించేవారు. సుతపురాణంలోను, భగవద్గీతలోను బూజుపట్టిన పురాణాలను తూర్పారబట్టేవారు. ఆయనతో వాదించేందుకు ఎవరూ ముందుకు వచ్చేవారు కాదు. పద్మాలలోనైనా, వచనాలలోనైనా, వాదనలోనైనా ఆయనకు ఆయనే సోటి.

అలాంటి వీరు ఆచరణలో త్రికరణశుద్ధిగా ఉండేవారు. ఎంతో దీర్ఘ దృష్టితో స్పష్టమైన అవగాహనతో ముందుచూపుతో వ్యవహరించేవారు. తెనాలిలో ప్రతి సంవత్సరం గంగానమ్మకు, పోతురాజుకు కొలుపులు చేస్తుండేవారు. త్రిపురనేని ముగ్గువల్ చైర్మన్ గా ఉన్న రోజులలో ఒకసారి ఈ కొలుపులు వచ్చాయి. అప్పటి ఆచారం ప్రకారం కొలుపులలో జంతుబలి తప్పనిసరిగా చేసేవారు. అయితే పద్ధతి ప్రకారం కొలుపులు జరుపుకునేందుకు అక్కడి ప్రజలు చైర్మన్ ను అనుమతి కోరగా త్రిపురనేని జంతు బలులతో కూడిన కొలుపులకు అనుమతి ఇవ్వడం వీలు కుదరదని ఖచ్చితంగా చెప్పారు. అందుకు అక్కడి కౌన్సిలర్లు ఆయన మీద అవిశ్వాస తీర్మానం పెట్టినా భయపడలేదు.

అలాంటి మరో సందర్భంలో తెనాలిలోని మాలినుపేటలో బ్రాహ్మణులు యజ్ఞం చేస్తుండగా త్రిపురనేని అక్కడికి వెళ్లి యజ్ఞ యాగాదులు హింస మార్గాన చేయరాదని చెప్పారు. అక్కడ యజ్ఞంలో బలి ఇవ్వడం ద్వారా కట్టేసిన 'మేక'ను తాడు ఊడదీసి తోలేశారు. ఆ విధంగా ఆ యజ్ఞాన్ని భంగం చేశారు. ఈ విధంగా బ్రాహ్మణులు అహింస పేరుతో చేసే హింసను ఎండగట్టాడు.

ఒకసారి అష్టావధానం సందర్భంగా అవధానిని త్రిపురనేని, రాముడు సీతకు జరిగిన సంవాదాన్ని గురించి ఒక పద్యం చెప్పమన్నాడు. ఏది చెప్పినా కవిరాజు గాలితో వాదనకు నిలవలేక "ఇవ్వడది చెప్పట వీలు కాదని" అష్టావధాన కార్తవ్యమాన్ని ఆపేసి అక్కడ నుండి పారిపోయారు.

ఒకసారి శ్రీరామసవమికి ఉపన్యాసమివ్వమని రామస్వామి గారిని ఆహ్వానించారు. ఆ సందర్భంలో కవిరాజు ఉపన్యాసమిస్తూ "రాముడు ప్రతి సంవత్సరం పెండ్లి చేసుకుంటాడేమిటి ? ఇతనికి నీతి నియమం లేదా ఏమి ?" అంటూ రామునిలో గల లోపాలన్నింటినీ సవివరంగా చెప్పి, ఇవన్నీయు బ్రతుకు దెరువు కొరకు బ్రాహ్మణులు కల్పించినవేనని" ఉపన్యాసించి సభికులను ఆలోచింపజేశారు.

1930లో ఉష్ణ సత్త్వగ్రహం సమయంలో తెనాలి పట్టణానికి చైర్మన్ గా ఉంటూ, జంపని నుండి తెనాలికి కాలి నడకన బయలుదేరిన 30 మంది సత్త్వగ్రహ దళానికి చివరావూరు వరకు ఎగురేగి

“వీరగంధము తెచ్చినారము

వీరుడెవ్వడో తెల్పడీ

పూసిపోదుము

మెడను వైతుము

పూలదండలు భక్తితో” గీతాన్ని పాడి స్వాగతించారు.

త్రిపురనేని తన సొంత ఇంటిని సూతాశ్రమంగా మార్చిన ధీరుడు. బ్రాహ్మణులు అర్థం పర్థం లేని సంస్కృత శ్లోకాలతో ఎవరికీ అర్థం కాకుండా చేసే పెండ్లిని తిరస్కరించి తానే స్వయంగా పెళ్ళిళ్ళు చేయడం ప్రారంభించిన ఆదర్శవాది, ఆచరణవాది త్రిపురనేని.

ఆదర్శ రచయిత :

1828వ సంవత్సరంలో బ్రహ్మ సమాజ స్థాపనతో భారతీయ సామాజిక జీవన స్థితిగతులను మార్చి వేసిన రాజా రామమోహనరాయ్ (1774 - 1833), మహర్షి దేవేంద్రనాథ్ ఠాగూర్ (1817 - 1905), ఈశ్వరచంద్ర విద్యాసాగర్ (1820 - 1891), దయానంద సరస్వతి (1827 - 1883), స్వామి వివేకానంద (1863 - 1902) మొదలైన వారి ప్రభావం వలన దేశంలో ఎంతో సామాజిక చైతన్యం ప్రజ్వలిల్లింది.

వీరి ప్రభావంతో ఆంధ్ర దేశంలో కూడా బ్రహ్మసమాజ సిద్ధాంతం వెల్లువెరిసింది. దీనికి కారణంగా కందుకూరి వీరేశలింగం పంతులు, గురజాడ అప్పారావు, రఘుపతి వేంకటరత్నం నాయుడు, కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు, ఉన్నవ లక్ష్మీనారాయణ, గోపరాజు రామచంద్రరావు గార్ల వంటి ప్రముఖులు ఎందరో కలం పట్టారు. వీరిలో ముఖ్యులు త్రిపురనేని రామస్వామి గారు. వీరు పైన చెప్పిన వారి ప్రభావంతోను మరియు వేమన, పోతులూరి వీరబ్రహ్మం వంటి వారి ప్రభావంతో రచనలు చేశారు.

అతి ప్రాచీన కాలం నుండి మతం పేరున, రాజ్య పరిపాలన కొరకు అనేక నియమ నిబంధనలు రూపొందించి కట్టుబట్టగా అమలు జరుగుతున్న సిద్ధాంతం మీద, రామాయణ, భారత, భాగవత, పురాణాల మీద తిరుగుబాటు చేశారు. ఆయనలోని ప్రతి ఆలోచనకు అక్షర రూపంగా సూతపురాణం, ఖూనీ, భగవద్గీత, కుష్వస్వామి శతకం వంటి రచనలు చేసి ఇతర హేతువాద రచయితలకు ఆదర్శవాదిగా, ఆచరణవాదిగా నిలిచారు.

‘సూతపురాణం’

ఇది నాలుగు అశ్వాసాల కావ్యం. ఇందు ప్రథమ, ద్వితీయశ్వాసలలో యుగ విభజనలోని అసంబద్ధ స్థితిని, యుగాలకు, ధర్మ నడకకు సంబంధం లేని స్థితిని హేతుబద్ధంగా నిరూపించారు. తృతీయాశ్వాసంలో రామాయణ గాథను సున్నితంగా విమర్శించారు. వర్ణ వ్యవస్థను, ద్రావిడులను దక్షిణానికి తరిమిన విధానాన్ని విమర్శించారు. రావణుడు బ్రహ్మజ్ఞుని, వీరుడు, మహాభక్తుడు, జాత్యుద్ధారకుడు, తెలుగు వైయాకరణుడు అని ప్రశంసించారు.

చరుర్యాశ్వాసంలో యాదవుల గురించి, కృష్ణుని గురించి విపులంగా చర్చించారు. కృష్ణుని వంశ వృక్షం, ద్రుపద, కృపాచార్య, వంశ వృక్షం, చంద్ర వృక్షం గురించి కర్ణుడు, భీష్ముడు మొదలైనవి చర్చించారు.

‘శంభూత వధ’

ఇది నాటకం. దీని ఉపాధ్వాతంలోనే ద్రావిడ ఆర్య నాగరికతలను గురించి చర్చించారు. రామాయణ కాలంలో హిందూ దేశ వ్యవస్థను వర్ణించారు. వానరుల, రాక్షసుల ఆచారాలు, అలవాట్లు గురించి ప్రస్తావించారు.

‘ఘానీ’

ఇది మరొక నాటకం. దీని ఉపాధ్వాతం చాలా విశిష్టమైనది. విశ్వనాథ సత్యనారాయణ గారి ‘వేనరాజు’లో వేనరాజుకు మహాప్రచారం కలిగిందని భావించి, దానికి సమాధానంగా ఈయన ఘానీ వ్రాశారు. ఉపాధ్వాతంలోనే కవరాజు గారు నాస్తికత్వం పై తమ అభిప్రాయాలను విశదీకరించారు, సమర్థించారు. ఆస్తికత్వం పై తీవ్ర స్థాయిలో ధ్వజమెత్తారు. హిందువులు, మహమ్మదీయులు, ప్రొటెస్టెంటులు, కేథలిక్కుల మధ్య యుద్ధాలను పేర్కొని మతం పేరిట, దేవుని పేరిట జరిగిన క్రూర కృత్యాలను ప్రశ్నించారు.

‘భగవద్గీత’

ఇందు కారెంపూడి యుద్ధం, కురుక్షేత్రాలను తులనాత్మకంగా ఉపాధ్వాతంలోనే వివరించారు. భారత వీరులు - పల్వాటి వీరులు, ద్రాపది - నాగనాని, శ్రీకృష్ణుడు - బ్రహ్మనాయుడు, భీమన్న - పెద్దన్నలు మొదలగు పాత్రలలోని విభేదాలను పరిశీలించారు. వర్ణ వ్యవస్థను శాస్త్రీయ దృష్టితో పరిశీలించి ఖండించారు. అలాగే ...

కుష్మన్ధమి శతకం, దుర్జమానవ, సూతాశ్రమ గీతాలు మొదలైన రచనల ద్వారా హేతువాదాన్ని ప్రచారంలోకి తెచ్చారు. పద్మాన్ని గద్దాన్ని విలవిలా వ్రాశారు. పురాణాల ద్వారా, ప్రబంధాల ద్వారా సూత్రాల ద్వారా, భాష్యాల ద్వారా, గేయాల ద్వారా సభా మండపాల నుంచి, వివాహ వేదికల నుంచి, సూతాశ్రమం నుంచి, భావ విప్లవాన్ని ప్రజ్వలంప చేశారు.

ముగింపు :

రామన్యమి గారు గొప్ప కవులే కాదు. గొప్ప చారిత్రక పరిశోధకులు కూడా. భారత భగవత రామాయణాలనే కాక మన దేశ చరిత్రను, ప్రపంచ చరిత్రను కూడా కూలంకుషంగా పరిశీలించారు. కాబట్టి సమకాలీన సమాజాన్ని పట్టి పీడిస్తున్న రుద్ధతుల్ని ఎత్తి చూపి సంస్కరించే ప్రయత్నం చేశారు. ఈ కోవకు చెందిన వారు త్రిపురనేని ప్రభావంతో రచనలు చేసిన సమకాలికులు చాలా మంది ఉన్నారు. తాబీ ధర్మారావు, కొప్పారావు సుబ్బారావు వంటి వారు నాటి రచయితలలో చెప్పకోదగ్గవారు. కవరాజు కార్యకలాపాల వలన, రచనల వలన ప్రభావితమై, చైతన్యవంతులైన గోరా, ఏటూకూరి వెంకట నరసయ్య, కొండవీటి వెంకటకవి, కొత్తా సత్యనారాయణ వంటి ప్రముఖులు ఎందరో ఆయన్ని అనుసరించిన వారిలో ఉన్నారని చెప్పవచ్చు.

కాలాతీత వ్యక్తులు నవల - స్త్రీ సామాజిక చైతన్యం

Dr BUSI VENKATASWAMY
HOD & Research Supervisor,
Dept of Telugu, P A S College
Pedanandipadu, GUNTUR

స్వాతంత్ర్యానంతరం వచ్చిన నవలల్లో 5 నవలలను పంచ కావ్యాలుగా సాహితీ వేత్తలు గుర్తించారు. వాటిలో ఒకటి కాలాతీత వ్యక్తులు. కాలాతీత వ్యక్తుల నవల రచయిత డా॥ పి. శ్రీదేవి.

ఆకాశంలోను, అవకాశంలోను సగం కోరుకొనే స్త్రీ ఈ నవలలో కూడా సగం కంటే ఎక్కువ భాగాన్నే ఆక్రమించుకున్నది. ఈ నవలలో కథ అంతా స్త్రీల చుట్టూనే తిరుగుతూ ఉంటుంది. భిన్న వ్యక్తిత్వాలు, భిన్న మనస్తత్వాలు కలిగిన స్త్రీల చుట్టూ ఈ కథ అల్లబడి ఉంటుంది. ఇందిర, కళ్యాణి, వసుందర ఈ ముగ్గురిని చిత్రించడంలో రచయిత యొక్క నేర్పు మనకి స్పష్టంగా కనబడుతుంది. సమస్యలు వస్తే వాటిని ఎదుర్కొని వాటితో పోరాడి విజయం సాధించాలని నిరూపించిన నవల కాలాతీత వ్యక్తుల నవల. మానవ జీవితంలో ఎన్నో సమస్యలు వస్తూ ఉంటాయి, పోతూ ఉంటాయి. కానీ సమస్యలకు తలవంచకుండా, సమస్యలను ధైర్యంగా ఎదుర్కొని, పోరాడి విజయం సాధించిన వ్యక్తిని కాలాతీత వ్యక్తి అంటారు. ఈ నవలలో ఇందిర, కళ్యాణి, కృష్ణమూర్తి, చక్రవర్తి కాలాతీత వ్యక్తులు.

ఇందిర :

కాలాతీత వ్యక్తులు నవలలోని కథ ఇందిర పాత్ర చుట్టూ తిరుగుతుంది. ఒక మనిషి ఎలా జీవిస్తే విజయం సాధించ వచ్చో రచయిత్రి ఇందిర పాత్ర ద్వారా సూచించారు.

ఇందిరకు ధైర్యం ఎక్కువ. ఆమె ఎవరినీ లెక్క చేయదు. తను ఏమి చేయాలనుకుందో అదే చేస్తుంది. లోకం గురించి ఆలోచించదు. ఏ సమస్య వచ్చినా భయపడకుండా ధైర్యంగా ఎదుర్కొవడం ఆమెకి తెలుసు. తనకు నచ్చిన విధంగా ఉంటుంది. ఎదుటి వాళ్ళు ఏమనుకుంటారో అని బిడియపడే వ్యక్తి కాదు. వైదేహి తన అన్నలకు భయపడి పారిపోయి వచ్చినప్పుడు తన అన్నలను ఎదిరించి తనకు నచ్చిన వ్యక్తిని పెళ్ళి చేసుకోమని చెబుతుంది. అలాగే ప్రకాశం ఇంటి నుండి పారిపోయి వచ్చినప్పుడు కూడా అతనికి తన

మేనమామ శేషావతారాన్ని ఎదిరించి తన ఆస్తిని, తల్లి తీసుకుని రమ్మని ప్రకాశాన్ని చెబుతుంది. దీని వలన ఆమెకు ఎంత ధైర్యం ఉందో మనకు స్పష్టంగా అర్థమౌతుంది. దుర్వీరసనాల పాలై ఉద్యోగం పోగొట్టుకున్న అనందరావు కూతురు ఇందిర. తన తల్లి చిన్నతనంలోనే చనిపోవడంతో ఎటువంటి ప్రేమాభిమానాలు పొందని స్త్రీ ఇందిర. చదువును మధ్యలోనే ఆపి వేసి ఉద్యోగం చేస్తూ తను బ్రతుకుతూ, తన తండ్రిని కూడా బ్రతికిస్తూ చాలా బాధ్యతగా ఉంటుంది.

ఎటువంటి మోహమాటం పడకుండా అందరితో చక్కగా మాట్లాడగలిగే స్త్రీ ఇందిర. కొంచెం పరిచయం ఉంటే చాలు గంటలు తరబడి మాట్లాడుతుంది. ఎంతటి మగవాడైనా ఇట్టే అకర్షించే స్త్రీ ఇందిర. తన అందంతో తన ఆఫీసరును తనకు అనుకూలంగా మార్చుకుంటుంది. ప్రకాశాన్ని తనకు అనుకూలంగా మార్చుకుంటుంది.

స్త్రీకి సహజంగా ఉండే అసూయ కూడా మనకు ఇందిరో ఒక్కసారి కనిపిస్తుంది. ప్రకాశానికి దగ్గరవుతున్న కళ్యాణిని చూసి అసూయ పడుతుంది. ప్రకాశాన్ని తన అందానికి బందిగా చేసుకుంటుంది. కళ్యాణి గురించి చెడుగా ప్రచారం చేస్తుంది. తన ఇంటి నుండి పంపిస్తుంది. అనుకున్నది సాధించే వరకు ఏ పని చేయడానికైనా వెనకాడదు.

చిన్నప్పటి నుండి డబ్బు లేకపోవడం వలన ఆర్థిక సమస్యలను ఎదుర్కొవటం వలన డబ్బు అంటే వ్యామోహం ఎక్కువ ఇందిరకు. ప్రకాశాన్ని రెచ్చుకొట్టి తన ఆస్తిని, తల్లిని తీసుకురమ్మని చెబుతుంది. కానీ ప్రకాశం ఆస్తిని వదులుకొని వస్తే తనను పెళ్ళి చేసుకోను అని చెప్పి పంపించి వేస్తుంది.

ఇందిరకు కొన్ని విషయాలలో నిశ్చితమైన అభిప్రాయాలు ఉన్నాయి. ముఖ్యంగా పెళ్ళి విషయంలో “నా బాధ్యత తీసుకుని నా మీద ఆధారపడకుండా ఉండే బలవంతుడయిన మగవాడు. నీ సమస్యలను, బరువులు అన్నీ నా మీద పడేయ్ అనగలిగే మగవాడు, అవసరమయితే, అన్నీ నాకోసం వదులుకునే మగవాడు దొరికితేనే పెళ్ళి” అని పెళ్ళి విషయంలో ఒక అభిప్రాయం ఉంది ఇందిరకు. తన ఆశయాలకు తగిన కృష్ణమూర్తి లభించిన వెంటనే కృష్ణమూర్తిని పెళ్ళి చేసుకున్నది ఇందిర “ఏపని చేసినా భయపడదు, ఏదైనా తెలుసుకునే చేస్తుంది, ఏడుస్తూ చేయదు, ఏది జరిగినా ఏడవదు” ఇటువంటి గొప్ప వ్యక్తిత్వం గల స్త్రీ ఇందిర. ఈలాగా ఆలోచించే వ్యక్తులు లోకంలో చాలా అరుదుగా ఉంటారు. ఇందిర లేకపోతే ఈ నవలే లేదు.

కళ్యాణి :

కళ్యాణిలో తెలుగు యువతి లక్షణాలు స్పష్టంగా కనిపిస్తాయి. సాధారణంగా యువతిలో ఉండే వినయ, విధేయతలు, మంచి మర్యాద, అణకువ, నెమ్మది తనం, మృదుస్వభావం అన్ని లక్షణాలు కలిగిన స్త్రీ కళ్యాణి.

కళ్యాణి ఈర్ష్య, అసూయల లేని స్త్రీ. తనను మోసం చేసిన ప్రకాశాన్ని, తన గురించి చెడుగా ప్రచారం చేసిన ఇందిరను మన్నిస్తుంది. కళ్యాణి తన ప్రవర్తన, మంచితనంతో అందిరిని ఆకట్టుకుంటుంది. ఆమె మంచితనం వలనే కృష్ణమూర్తి ఆమెను సహాయం చేయాలనుకుంటాడు. ఆమె మంచి ప్రవర్తన వలనే వసుంధర కళ్యాణికి ఆశ్రయమిస్తుంది. కళ్యాణిలో ఉన్న మంచితనం, సత్ప్రవర్తనను ఇష్టపడి చక్రవర్తి కళ్యాణిని వివాహం చేసుకుంటాడు. ఇతరుల దగ్గర నుండి ఉచితంగా కానుకలు తీసుకునే గుణం కళ్యాణికి లేదు. కృష్ణమూర్తి సహాయం చేస్తానన్నా, చక్రవర్తి బహుమతులు ఇస్తానన్నా, రామినాయుడు ఆర్థిక సహాయం చేస్తానన్నా కళ్యాణి ఒప్పుకోలేదు. ఆత్మ విశ్వాసంతో తను స్వతంత్రంగా తన కాళ్ళపై నిలబడి పిల్లలకి ట్యూషన్స్ చెబుతూ జీవిస్తుంది.

తన గురించి ఎవరైనా తప్పుగా మాట్లాడితే బాధపడే స్వభావం కలిగినది కళ్యాణి. ఇందిర తన గురించి చెడుగా ప్రచారం చేసినప్పుడు, వసుంధర పిన్ని అసహ్యంగా దెప్పి పొడిచినప్పుడు తీవ్రంగా బాధపడుతుంది. ఎన్ని కష్టాలు ఎదురైనా, ఎన్ని ఇబ్బందులు కలిగి ధైర్యంగా నిలబడి ఆత్మ విశ్వాసంతో ముందుకు సాగుతుంది.

తన మీద జాలితో కాక తన వ్యక్తిత్వాన్ని అభిమానించే వ్యక్తివే పెళ్ళి చేసుకోవాలని, వివాహం అయిన తరువాత కూడా తన ఆర్థిక స్వతంత్ర్యాన్ని విడిచి పెట్టకూడదని నిర్ణయించుకున్న ధీశాలి కళ్యాణి.

వసుంధర :

ఎటువంటి బాధలు లేని సంపన్న కుటుంబానికి చెందిన యువతి వసుంధర. కళ్యాణితో పాటు ఆనర్పు చదివే అమ్మాయి. స్నేహం కోసం ప్రాణం ఇచ్చే అమ్మాయి. అందరికీ సహాయం చేసిన మనిషి. కళ్యాణితో మాట్లాడే వరకు జీవితంలో కష్టాలు ఉంటాయని తెలియని వ్యక్తి.

తండ్రిపోయిన దుఃఖంలో ఉన్న కళ్యాణిని ఆదరించి, ఆమెకు ఆశ్రయమిస్తుంది. కళ్యాణితో పాటు రైలులో వచ్చేటప్పుడు ఒక ముసలావిడ నిలబడి ఉంటే వసుంధర నిలబడి

అమెకు సీటు ఇస్తుంది. కళ్యాణిని చూడడానికి రామినాయుడు వచ్చినప్పుడు అతనికి గుండె నొప్పి వస్తుంది. ఆ సమయంలో కూడా వసుంధర కళ్యాణి ప్రక్కనే ఉంటుంది.

వసుంధర కృష్ణమూర్తిని ఇష్టపడుతుంది. కానీ కృష్ణమూర్తి తను వసుంధరకు తగిన వాడిని కాదని ఇందిరను వివాహం చేసుకోవడానికి నిర్ణయించుకుంటాడు. వసుంధర చక్రవర్తి ద్వారా కృష్ణమూర్తి వివాహం తిరుపతిలో జరుగుతున్నది అని తెలుసుకొని మనస్ఫూర్తిగా వారి వివాహానికి వెళుతుంది. ఇందిర పట్ల అసూయను చూపదు, అదే విధంగా కృష్ణమూర్తి పట్ల కోపాన్ని కూడా చూపదు. అటువంటి గొప్ప వ్యక్తిత్వం కలిగిన యువతి వసుంధర.

వైదేహి :

ఈ నవలలో మరొక పాత్ర వైదేహి. ఈమె ఇందిర వాళ్ళ ఆఫీసులో ఉద్యోగం చేస్తుంది. వైదేహి తన ఇష్టాఇష్టాలను ధైర్యంగా తన అన్నయ్యలకు చెప్పడానికి భయపడే వ్యక్తి. తనకు పెళ్ళి ఇష్టం లేక, ఇంట్లో వాళ్ళకు చెప్పలేక పిరికిదానిలా ఇంట్లో నుంచి వెళ్ళిపోయింది. కానీ వైదేహికి ఇందిర ధైర్యంగా నీ ఇష్టాన్ని నీ అన్నయ్యలకు చెప్పమని ధైర్యాన్ని తనలో నింపుతుంది.

వసుంధర పిన్ని :

ఈ నవలలో మరొక పాత్ర వసుంధర పిన్ని. ఈమె అతి సాధారణమైన స్త్రీ. సంప్రదాయపు కట్టుబాట్లలో పెరిగిన తత్వం. మంచిపేరు తెంచుకోవాలని ఆమె తాపత్రయం. సూటిపోటి మాటలను మాట్లాడటంలో నేర్పరి. వసుంధరకు సహాయంగా విశాఖపట్నంలోనే ఉంటుంది.

సూరమ్మ :

ఈ నవలలో మరొక పాత్ర సూరమ్మ. ఈమె ఇందిర ఇంట్లో పనిమనిషి.

ఈ విధంగా పి.శ్రీదేవి గారు ఒక్కొక్క పాత్రను ఒక్కొక్క వైవిధ్యంగా చక్కగా పాత్ర చిత్రణ చేశారు.